

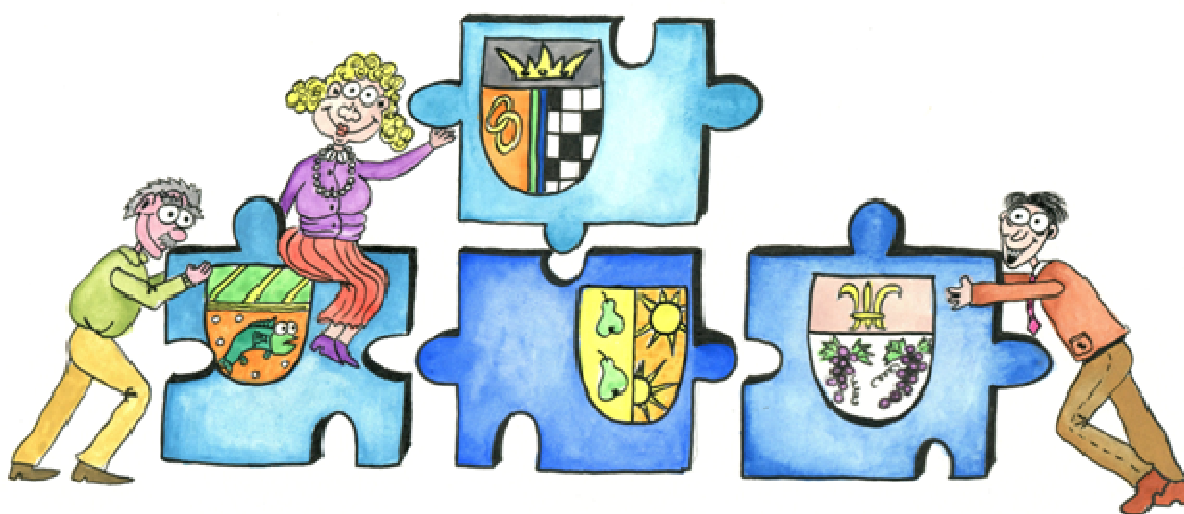
Strategie území správního obvodu ORP Bohumín

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze březen/ 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

OBSAH:

1. Úvod	5
1.1. Základní informace o strategii	5
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	6
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	6
1.4. Účel strategie	7
1.5. Uživatelé strategie	7
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	7
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	9
2.1. Profil území správního obvodu	9
2.1.1. Identifikace správního obvodu	9
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	10
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	30
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	32
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	34
3. Téma 1.: Školství	39
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	39
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	39
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	42
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	99
3.1.4. SWOT analýza školství	111
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	117
3.2. Návrhová část pro oblast školství	121
3.2.1. Struktura návrhové části	121
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	124
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	130
3.2.4. Indikátory	137
3.3. Pravidla pro řízení strategie	143
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	143
3.3.2. Systém změn strategie	145
3.3.3. Akční plán	146
3.4. Závěr a postup zpracování	148
3.4.1. Shrnutí	148
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	149
3.5. Přílohy	151
4. Téma 2.: Sociální služby	152
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	152
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	152

4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	154
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	174
4.1.4.	SWOT analýza oblasti sociálních služeb.....	181
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	184
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	186
4.2.1.	Struktura návrhové části	186
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	189
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	195
4.2.4.	Indikátory	200
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	207
4.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	207
4.3.2.	System změn strategie	209
4.3.3.	Akční plán	210
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	212
4.4.1.	Shrnutí	212
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie.....	213
4.5.	Přílohy	215
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	227
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	227
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	227
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	229
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	258
5.1.4.	SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství	269
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	272
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	277
5.2.1.	Struktura návrhové části	277
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	281
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	289
5.2.4.	Indikátory	298
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	310
5.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	310
5.3.2.	System změn strategie	313
5.3.3.	Akční plán	313
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	315
5.4.1.	Shrnutí	315
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie.....	316

5.5.	Přílohy	318
6.	Téma 4.: Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.....	346
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	346
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	346
6.1.2.	Popis bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	348
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	364
6.1.4.	SWOT analýza oblasti bezpečnost	373
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	377
6.2.	Návrhová část pro oblast bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ..	380
6.2.1.	Struktura návrhové části	380
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	383
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	390
6.2.4.	Indikátory	397
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	404
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	404
6.3.2.	Systém změn strategie	406
6.3.3.	Akční plán	406
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	408
6.4.1.	Shrnutí	408
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie.....	409
6.5.	Přílohy	411
7.	Závěr, kontakty.....	412
8.	Přílohy.....	414

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Bohumín v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality).
Řešené území	Správní obvod ORP Bohumín
	Počet obyvatel správního obvodu: 34 037
	Počet obcí ve správním obvodu: 3
	Rozloha správního obvodu: 72,94 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Bohumín, Rychvald
	Obce: Dolní Lutyně
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností".
Gestor tvorby strategie	Město Bohumín
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera).
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Bohumín.
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 10.6.2014.
	Schváleno na shromáždění starostů dne 14.4.2015.
Číslo a datum aktualizace	Neproběhla aktualizace.
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, Zákon č. 561/2004 Sb. školský zákon.
Doba realizace strategie	2014 - 2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Bohumín.
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Bohumín realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Bohumín a se zapojenými obcemi v rámci správního obvodu.
	Strategie byla zpracována Realizačním týmem Projektu MOS ORP Bohumín ve složení: Mgr. Ing. Jan Przeczek (pracovník pro analýzy a strategie), Mgr. Monika Břusková (asistentka), Bc. Kateřina Hanusková (tematický expert).
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve čtyřech oblastech (3 povinné a 1 volitelná – téma bylo schváleno na společném jednání v červnu 2014):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu jsou celkem tři obce, z toho dvě mají statut města.

Tabulka 2: Obce SO ORP Bohumín

Znak	Údaje o obci*
	Název obce: Bohumín
	Počet obyvatel: 21 663
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Lutyně
	Počet obyvatel: 5 123
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Rychvald
	Počet obyvatel: 7 251
	Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj: ČSÚ, webové stránky obcí.

*Pozn. Údaje k 31.12.2013.

Správní obvod ORP Bohumín zahrnuje pouze dvě města (Bohumín, Rychvald) a jednu obec (Dolní Lutyně). Pověřeným úřadem je Městský úřad Bohumín. Celková rozloha území je 72,94 km² a počet obyvatel k 31.12.2013 byl 34 037.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Bohumín a se zapojenými obcemi v rámci správního obvodu. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Bohumín je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Mgr. Ing. Jan Przeczek.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu MOS ORP Bohumín ve složení: Mgr. Ing. Jan Przeczek (pracovník pro analýzy a strategie), Mgr. Monika Břusková (asistentka) a Bc. Kateřina Hanusková (tematický expert).

1.4. Účel strategie

Účelem strategie je vymezit a definovat ve čtyřech oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto čtyřech oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Cílem tohoto projektu je vytvořit podmínky pro dlouhodobý rozvoj meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně jejich odkazu. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP Bohumín.

Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát	
Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/getmedia/d6c409ab-d65c-414c-b2bd3a4aed146bf3/Politika_uzemniho_rozvoje_CR_2008
Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.inisoft.cz/strana/legislativni-prirucka-poh-cr
	http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/9f15494cd6be130ec125768600324768?OpenDocument
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR	http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/knihovna-koncepci/dlouhodoby-zamer-reg/dzcr_2011.pdf
Kraj	
Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rk_srk_9-20.html
Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11/
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010-2014	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/sprss_2010-2014.doc
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf
Koncepce podpory transformace pobytových a sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/soc_0004_p03.pdf

uživatele do společnosti	
Mikroregiony, města a obce	
Strategický plán rozvoje města Bohumína na období 2014-2020	http://www.mesto-bohumin.cz/cz/samosprava/strategicky-plan/
Integrovaná strategie území MAS Bohumínsko 2014-2020	http://www.mas-bohuminsko.cz/clanek/strategicka-navrhovacast/16
Územně analytické podklady ORP Bohumín, aktualizace 2012.	http://www.mesto-bohumin.cz/cz/radnice/uzemni-plan/1568-uzemne-analyticke-podklady.html

Zdroj: Vlastní zpracování.

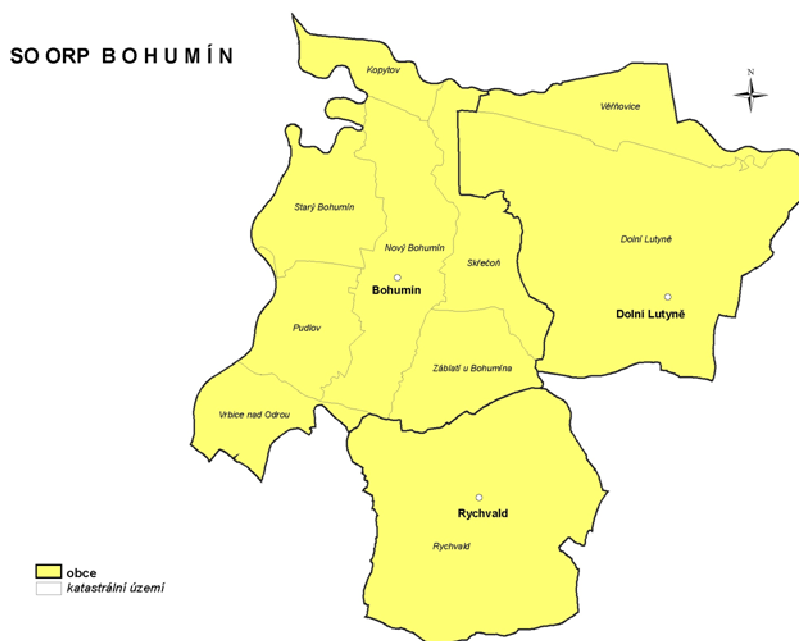
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Řešené území je součástí Moravskoslezského kraje, nachází se v západní části Těšínského Slezska (okres Karviná). Správní obvod ORP Bohumín zahrnuje město Bohumín, město Rychvald a obec Dolní Lutyni. Rozloha správního obvodu ORP Bohumín je téměř 73 km² a celkový počet obyvatel převyšuje 34 tisíc. Území leží v ostravské pánvi, sousedí s krajským městem Ostravou. Město Bohumín má sedm městských částí. Jedná se o bývalé obce, které byly integrovány v roce 1974 do jednoho města - Bohumína. Město Rychvald není na městské části rozděleno a má pouze jedno katastrální území. Obec Dolní Lutyně rovněž nemá části obce, pouze dvě katastrální území Dolní Lutyně a Veňovice.¹

Obrázek 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ.

¹ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN nevedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Celé území je charakteristické vysokou urbanizací a hustotou zalidnění (467 obyv. na km², tedy třikrát více než průměr ČR). Charakter území je do velké míry industriální (především Bohumín), město Rychvald a obec Dolní Lutyně mají spíše venkovský charakter, ale obyvatelé jsou zaměstnáni v průmyslu a službách.

Tabulka 4: Charakteristika území SO ORP Bohumín

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	3	3	3	3	3	3	3	3
Počet částí obcí	10	10	10	10	10	10	10	10
Počet katastrálních území	10	10	10	10	10	10	10	10
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra (v tis. ha)	7 294	7 294	7 294	7 293	7 293	7 293	7 293	7 293
zemědělská půda	4 458	4 456	4 442	4 444	4 418	4 413	4 411	4 421
lesní pozemky	533	533	538	542	542	541	540	540
zastavěné plochy	465	458	461	462	461	415	416	417
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	473,4	474,1	475,1	477,6	477,4	476,8	467,9	466,9

Zdroj: ČSÚ.

Změna hranice správního obvodu ORP Bohumín

Dne 1.1.2012 nabyla účinnosti vyhláška Ministerstva vnitra č. 440/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů. Tímto právním předpisem došlo k rozšíření správního obvodu obce s rozšířenou působností Bohumín o území obce Dolní Lutyně (tedy katastrální území Dolní Lutyně a Věřňovice). Přenesenou státní správu, která byla v působnosti Městského úřadu Orlová, vykonává od 1.1.2012 Městský úřad Bohumín.² Statistické údaje byly dopočítány na současný územní rozsah správního obvodu.

² Vyhláška č. 440 ze dne 19. prosince 2011, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírká zákonů České republiky. 2011, částka 152, s. 5794. Dostupný také z : http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=440/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP Bohumín

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		34 529	34 579	34 655	34 831	34 819	34 776	34 121	34 051	34 037
v tom:	muži	16 972	17 014	17 086	17 187	17 146	17 127	16 667	16 681	16 710
	ženy	17 557	17 565	17 569	17 644	17 673	17 649	17 454	17 370	17 327
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	5 018	4 943	4 921	4 913	4 931	5 018	4 973	4 930	4 939
	15 - 64	24 809	24 808	24 802	24 872	24 703	24 473	23 790	23 570	23 362
	65 +	4 702	4 828	4 932	5 046	5 185	5 285	5 358	5 551	5 736
Průměrný věk (celkem)		40,0	40,2	40,4	40,5	40,7	40,8	41,1	41,4	41,6
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		93,7	97,7	100,2	102,7	105,2	105,3	107,7	112,6	116,1
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	2 591	2 562	2 566	2 565	2 546	2 607	2 585	2 562	2 569
	15 - 64	12 610	12 631	12 641	12 687	12 585	12 443	11 978	11 932	11 859
	65 +	1 771	1 821	1 879	1 935	2 015	2 077	2 104	2 187	2 282
Průměrný věk		38,2	38,4	38,6	38,8	39,0	39,1	39,4	39,6	40,1
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		68,4	71,1	73,2	75,4	79,1	79,7	81,4	85,4	88,8
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	2 427	2 381	2 355	2 348	2 385	2 411	2 388	2 368	2 370
	15 - 64	12 199	12 177	12 161	12 185	12 118	12 030	11 812	11 638	11 503
	65 +	2 931	3 007	3 053	3 111	3 170	3 208	3 254	3 364	3 454
Průměrný věk		41,8	42,0	42,1	42,2	42,3	42,5	42,8	43,1	43,1
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		120,8	126,3	129,6	132,5	132,9	133,1	136,3	142,1	145,7
Migrace (přírůstek na 1 000 obyv.)										
celková		-2,0	1,4	2,2	5,1	-0,3	-1,2	-1,5	-2,1	-0,4
přirozená		-3,8	-1,9	-0,8	-0,1	-2,8	-0,7	-2,4	-2,5	-1,8
stěhováním (mechanická)		1,8	3,3	3,0	5,1	2,4	-0,6	0,9	0,4	1,4

Zdroj: ČSÚ.

Graf 1: Celkový počet obyvatel SO ORP v letech 2005 až 2013

Zdroj: ČSÚ.

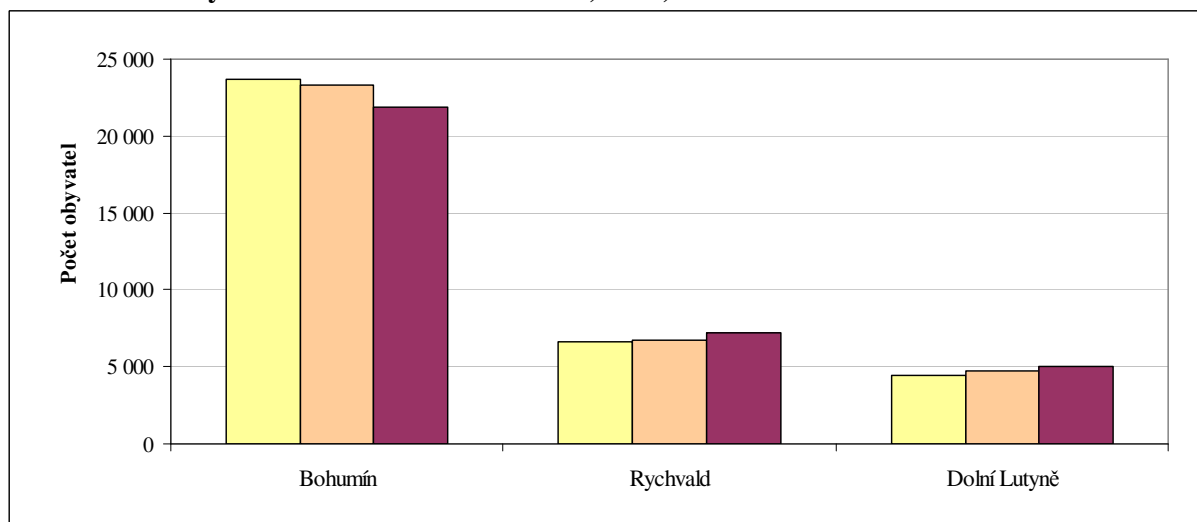
Ve správním obvodu ORP Bohumín žije přes 34 tis. obyvatel, z toho 65 % v samotném městě Bohumíně, zbývajících více než 12 tis. obyvatel v Rychvaldu a v Dolní Lutyni.

Demografický vývoj³

Vývoj přirozené složky obyvatelstva (narození, úmrtí) je ve všech obcích (i celkově za ORP) záporný. Migračně pozitivní jsou obce Dolní Lutyně a Rychvald. Na rozdíl od Bohumína, obě menší obce zaznamenaly v poslední dekádě relativně velký přírůstek obyvatelstva – počet obyvatel se v nich zvýšil o téměř 6 %. Bohumín zaznamenal výrazný úbytek obyvatelstva především v období od roku 2009 (obyvatelé se stěhují do okolních obcí). Prognóza vývoje počtu obyvatel celého ORP do roku 2030 (dle Studie sídelní struktury MSK) poukazuje na trend zvýšení podílu obyvatel ve věku nad 65 let ze současných 14,80 % (rok 2010) na 21,5 % v roce 2030. Podíl obyvatel ve věku do 14 let je odhadován jen s mírným poklesem (z 14,35 % na 14,10 %), tyto údaje ovšem nezahrnují obec Dolní Lutyni. Index stárí (poměr 65+/0-14 letých) se od roku 2005 do současnosti dostal z úrovně 93 % na současných 112 % (prognóza v roce 2030 je dle výše uvedené studie odhadována na 152 % - bez obce Dolní Lutyně).

³ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN neuváděno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

Graf 2: Počet obyvatel v obcích dle SDLB 1991, 2001, 2011

Zdroj: SDLB 1991, 2001, 2011.

Pokračuje nárůst počtu obyvatel v postproduktivním věku. Tento proces staví před obce Bohumínska výzvu – zajistit pro tyto lidi služby. Poptávka po sociálních službách pro seniory bude stále růst v souvislosti s nastíněným populačním trendem, a také se dá očekávat růst nároků na sociálně zdravotní služby a komunitní činnost pro seniory.

Vzdělanostní struktura⁴

Z pohledu jednotlivých obcí je relativní podíl vysokoškoláku nejvyšší v Rychvaldu a nejmenší v Bohumíně. Obecně je úroveň vzdělanosti ve SO ORP, co se týče vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, nižší než průměr ČR a Moravskoslezského kraje.

⁴ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP Bohumín

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	3	100	V každé obci našeho správního obvodu funguje mateřská škola.
Počet obcí se ZŠ jen 1. stupeň	0	0	Existence pouze jedné základní školy poskytující pouze I. stupeň ZŠ (ZŠ a MŠ Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, p.o.).
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. stupeň	3	100	Ve všech obcích ORP Bohumín existuje základní škola.
Počet středních škol:	3	33	V zájmovém území jsou tři střední školy (všechny v Bohumíně). Jednou z nich je střední praktická škola (poskytovatelem je Slezská diakonie). Tato škola je určena pro žáky s postižením.
-obory gymnázií	1	33	Gymnázium Fr. Živného Bohumín, p.o.
-obory středních odborných škol a praktických škol	1	33	Střední škola Bohumín nabízí čtyři maturitní obory a jeden nástavbový obor.
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	33	Střední škola Bohumín nabízí sedm oborů.
Počet základních uměleckých škol	2	66	V Dolní Lutyni je detašové pracoviště ZUŠ Rychvald.
Počet konzervatoří	0	0	-
Počet jazykových škol	0	0	-
Počet vyšších odborných škol	0	0	-
Počet vysokých škol	0	0	V Bohumíně funguje univerzita třetího věku (realizuje Vysoká škola podnikání Ostrava).

Zdroj: ČSÚ.

Každá obec v rámci ORP Bohumín má zřízenou svou školu a školské zařízení. Na území správního obvodu je devatenáct škol a školských zařízení. Ve správním obvodu funguje dvanáct mateřských škol, z nichž dvě jsou soukromé, jedna speciální (zřizovatelem je církev) a ostatní mateřské školy obecní. V ORP Bohumín je devět základních škol zřizovaných obcemi, jedna základní škola speciální (zřizovatelem je církev) a Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Od školního roku 2013/2014 začala fungovat soukromá základní škola PIANETA, s.r.o. Na zájmovém území fungují dvě základní umělecké školy a dvě střediska volného času. V území se nachází Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, p.o. a Střední škola, Bohumín, p.o. Zřizovatelem obou středních škol je

Moravskoslezský kraj. Slezská diakonie poskytuje na území města Bohumín Střední školu speciální pro děti s postižením.

Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území SO ORP Bohumín

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	7	100	V každé obci ve SO ORP Bohumín je veřejná knihovna vč. poboček.
Stálá kina	1	33	Kino se nachází ve městě Bohumín a zajišťuje filmová promítání v moderním rekonstruovaném kině s digitální technikou a 3D promítáním.
Divadlo	0	0	-
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	33	-
Galerie (vč. poboček a výstavních sálů)	2	33	-
Kulturní zařízení ostatní	4	100	-
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	6	100	-
Koupaliště a bazény	2	33	-
-z toho kryté	1	33	Krytý bazén je k dispozici ve městě Bohumín.
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	32	100	-
Tělocvičny (vč. školních)	25	100	-
Stadiony otevřené	9	66	-
Stadiony kryté	0	0	-
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	33	-
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	13	66	-

Zdroj: ČSÚ.

Z hlediska kulturního a sportovního vybavení obcí jsou ve všech fungující instituce – tj. veřejná knihovna, kulturní zařízení v různých podobách, hřiště a tělocvičny. Ostatní kulturní a sportovní zařízení (kino, muzeum, bazén, stadion) se nachází pouze v Bohumíně. Jde např. o BOSPOR (Bohumínské sportoviště), které je příspěvkovou organizací města a K3 Bohumín, které zajišťuje kulturní vyžití pro obyvatele ORP Bohumín a jiných měst. Cílem je poskytovat kvalitní zázemí pro smysluplné využití volného času. V komplexu BOSPORU nalezneme aquacentrum (bazén, whirlpool, relaxační bazén, tobogán), zimní stadion (v létě slouží jako víceúčelová hala), adventure golf, Penzion

ve věži, Hobbypark, dopravní hřiště. V září 2014 proběhne slavnostní otevření nové víceúčelové sportovní haly v areálu BOSPOR.⁵

Na území města Rychvald působí zájmové spolky, občanská sdružení a tělovýchovné jednoty TJ Slavoj, Klub důchodců, TJ Sokol, TJ Baník, apod. V Rychvaldu jsou pravidelně pořádány adventní koncerty v husitském sboru a koncerty v rámci Svatováclavského hudebního festivalu, tradiční plesy a Rybí slavnosti.⁶

V Dolní Lutyni funguje TJ Sokol Dolní Lutyně, TJ Sokol Věřňovice, Myslivecké sdružení Borcky – Věřňovice, MS PZKO Dolní Lutyně, apod. V obci se konají plesy, Dolnolutyňská pouť a další společenské akce.⁷

---

⁵ SPORTOVNÍ CENTRUM BOSPOR. O Bosporu. *Bospor.info* [online]. © 2007-2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.bospor.info/>

⁶ MĚSTO RYCHVALD. Spolky ve městě. *Rychvald.cz* [online]. © neuvedeno [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.rychvald.cz/spolky>

⁷ DOLNÍ LUTYNĚ. Spolky v obci. *Dolnilutyne.org* [online]. © 2012 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://new.dolnilutyne.org/informace/spolky-v-obci/29>

Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP Bohumín

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	-
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	1	33	-
Ambulantní zařízení	0	0	-
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	-
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	14	100	-
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6	100	-
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	12	100	-
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	5	66	-
Zařízení lékárenské péče	8	100	-
Nemocnice	1	33	-
Odborné léčebné ústavy	0	0	-
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	33	-
Ostatní lůžková zařízení	0	0	-

Zdroj: ČSÚ.

Ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností je osm zařízení lékárenské péče. V rámci celého SO ORP Bohumín je největším zdravotnickým zařízením Bohumínská městská nemocnice, a.s. V jednotlivých obcích je dostupná jak lékařská péče pro dospělé, tak lékařská péče pro děti i dorost. Stomatologické ordinace jsou také dostupné ve všech třech obcích, gynekologické pracoviště je pouze v Bohumíně a Rychvaldu.

V centru Rychvaldu se nachází zdravotnické středisko, kde jsou ordinace tří praktických lékařů, je zde rovněž jeden dětský lékař, dva zubaři a jeden gynekolog. Další nejbližší zdravotnická zařízení včetně nemocnic jsou umístěna v okolních městech jako je Ostrava, Bohumín, Orlová. Jejich časová dostupnost je do 30 minut, a to bez problémů s dojížděním.

Podrobná analýza sociálních služeb v Bohumíně je úkolem Komunitního plánu sociálních služeb města Bohumína na období 2011 – 2014.

Ve SO ORP je problémem existence sociálně problémových lokalit, tj. většinou objektů, ve kterých jsou ubytováni sociálně slabší osoby. Obavy jsou zejména z nižší bezpečnosti v obci a zvýšení kriminality.

Některé služby, maloobchod, finančnictví či poradenské služby se koncentrují do hierarchicky výše postavených středisek než jsou jednotlivé obce v rámci ORP. To platí i pro Bohumín, který je vzhledem k blízkosti krajského centra Ostravy znevýhodněn.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Bohumín

Ekonomicky aktivní celkem		Celkem	Muži	Ženy	
		16 280	8 807	7 473	
v tom:	zaměstnaní	14 240	7 831	6 409	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	11 925	6 469	5 456
		zaměstnavatelé	384	269	115
		pracující na vlastní účet	1 071	676	395
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	496	257	239
		ženy na mateřské dovolené	255	0	255
nezaměstnaní		2 040	976	1 064	
Ekonomicky neaktivní celkem		15 606	6 645	8 961	
z toho	nepracující důchodci	7 786	2 991	4 795	
	žáci, studenti, učni	4 723	2 384	2 339	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 822	991	831	

Zdroj: SLDB 2011, ČSÚ.

Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			8 467
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		6 238
	v tom	v rámci obce	1 957
		do jiné obce okresu	1 737
		do jiného okresu kraje	2 302
		do jiného kraje	168
		do zahraničí	74
		vyjíždějící do škol	2 229
	v tom	v rámci obce	818
		mimo obec	1 131

Zdroj: SLDB 2011.

Tabulka 11: Charakteristika domácností ve SO ORP Bohumín

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			14 356	
v tom:	tvořené 1 rodinou		9 036	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	4 249
			se závislými dětmi	2 880
		neúplné	bez závislých dětí	861
			se závislými dětmi	1 046
	tvořené 2 a více rodinami		204	
	domácnosti jednotlivců		4 495	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		621	

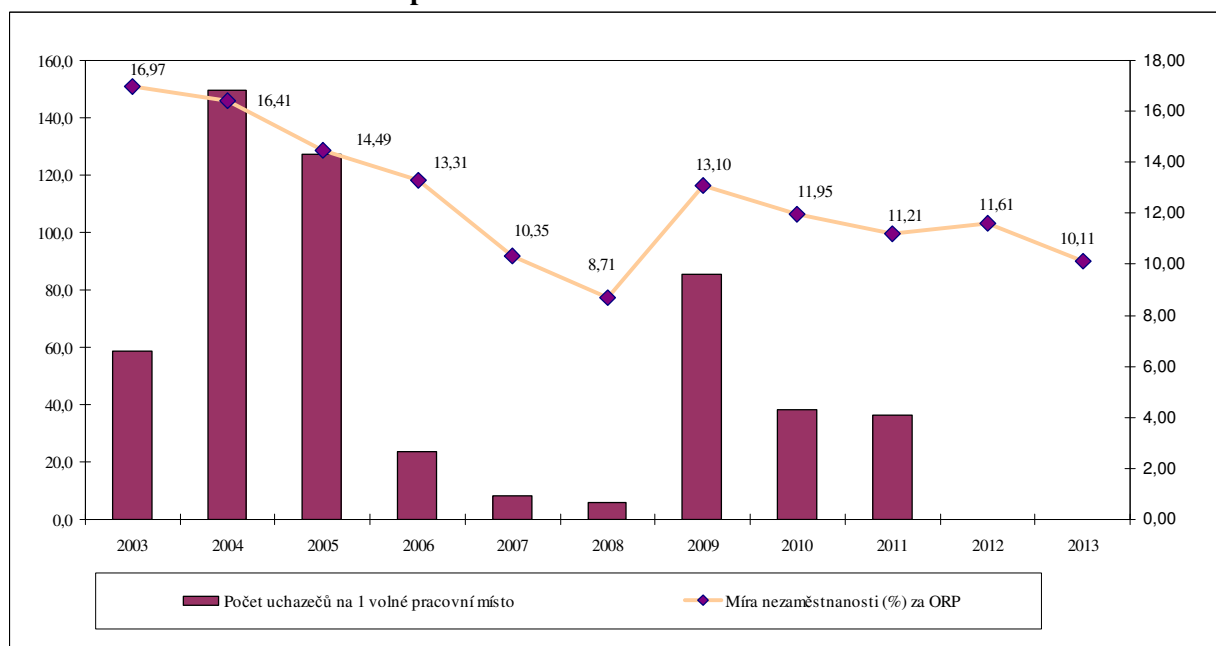
Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Bohumín

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	2 939	2 843	2 671	2 475	1 928	1 601	2 313	2 145	2 071	2 077
z toho (%):	15,90	15,30	17,00	18,30	21,30	20,00	14,00	12,20	11,70	-
občané se zdravotním postižením	467	436	454	452	411	320	324	261	243	-
z toho (%):	7,4	5,9	5,8	4,2	4,7	5,3	4,7	5,4	5,4	10,3
absolventi	218	168	154	104	90	85	109	115	111	213
z toho (%):	52,9	54,9	57,0	49,4	46,3	36,4	23,6	30,3	33,7	0,0
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	1 555	1 560	1 523	1 222	893	582	545	650	698	-
Volná pracovní místa	50	19	21	105	237	270	27	56	57	-
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	58,8	149,6	127,2	23,6	8,1	5,9	85,7	38,3	36,3	-
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	16,97	16,41	14,49	13,31	10,35	8,71	13,10	11,95	11,21	11,61

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě, Kontaktní pracoviště Bohumín.

Pozn: Změna ukazatele míry nezaměstnanosti - od roku 2013 je místo míry nezaměstnanosti podíl nezaměstnanosti vypočítaný z dosažených uchazečů ve věku 15 - 64 let k obyvatelstvu ve stejném věku. Údaje k roku 2012 a 2013 byly získány z Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Ostravě, Kontaktní pracoviště Bohumín.

Graf 3: Míra nezaměstnanosti a počet uchazečů v ORP Bohumín

Zdroj: ČSÚ, ÚP ČR, Krajská pobočka v Ostravě, Kontaktní pracoviště Bohumín.

Z výsledků SLDB 2011 vyplývá, že z celkového počtu 16 tis. ekonomicky aktivních obyvatel tvoří 54 % muži. Z hlediska postavení v zaměstnání, zaměstnanci představují 73 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, na vlastní účet pracuje 6,5 % obyvatel a podíl pracujících důchodců je 3 %. Nezaměstnanost se nyní pohybuje kolem 10 %. 30 % osob má zaměstnání ve své obci a nemusí

dojíždět, do jiné obce v rámci okresu Karviná vyjíždí dalších 30 %, do jiného okresu Moravskoslezského kraje pak vyjíždí za prací 36 % obyvatel (nejčastěji Ostrava).

Z celkového počtu 2,2 tis. vyjíždějících žáků 50 % navštěvuje školu mimo svou obec, týká se to hlavně středoškolského a vysokoškolského vzdělávání.

V zájmovém území přes 14 tis. hospodařících domácností, z toho 62 % je tvořeno jednou rodinou. Z hlediska struktury převažují z 80 % rodiny úplné. Kolem 4,5 tis. domácností (tj. 50 %) jsou domácnosti jednotlivců.

Dlouhodobým problémem území je nezaměstnanost, jejíž míra nad průměrem České republiky, je vyšší než v sousední Ostravě, ale zároveň je dlouhodobě nejnižší v rámci okresu Karviná. Dopady krize se v regionu začaly projevovat v roce 2009, kdy se míra nezaměstnanosti navýšila o 4,4 p. b. V meziobecním srovnání měly všechny obce za posledních 5 let vysokou míru nezaměstnanosti (pohybující se mezi 12 %). Největší nabídka volných pracovních míst je dlouhodobě v Bohumíně, ale právě zde došlo k nejvýraznějšímu poklesu nabídky oproti roku 2008 o cca 90 %. Z hlediska evidence uchazečů se zdravotním postižením, se snížil jejich počet od začátku sledovaného období do roku 2011 o 50 %. V posledních dvou letech ale vzrostl počet registrovaných absolventů (o 40 %).

Co se týče množství volných pracovních míst, docházelo k postupnému navyšování v souvislosti s příznivou situací ekonomiky až do roku 2008. Za rok 2012 jsou ukazatelé dostupné pouze do úrovně okresu, proto hodnoty nejsou uvedeny.

Kontaktní pracoviště Úřadu práce v Bohumíně je organizační složkou Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě. Všechny tři obce spadají pod Kontaktní pracoviště Bohumín, které zajišťuje tyto služby: zprostředkování zaměstnání, státní sociální podporu, hmotnou nouzi, soc. služby, příspěvek na péči, dávky pro osoby se zdravotním postižením.

Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území SO ORP Bohumín

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ SO ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	4 769	4 811	4 827	4 898	4 941	5 100	5 234	5 366	5 532	5 469
fyzické osoby celkem	4 199	4 238	4 215	4 282	4 297	4 433	4 538	4 643	4 810	4 732
z toho zemědělní podnikatelé	109	107	107	108	107	109	38	37	37	38
vyjádření v %	2,29	2,22	2,22	2,20	2,17	2,14	0,73	0,69	0,67	0,69
právnícké osoby celkem	570	573	612	616	644	667	696	723	722	737
z toho obchodní společnosti	249	257	278	282	296	310	339	359	357	365
vyjádření v %	43,68	44,85	45,42	45,78	45,96	46,48	48,71	49,65	49,45	49,53
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	2,9	2,9	3,1	3,1	3,0	3,3	2,1	2,3	2,5	2,5
průmysl celkem	12,1	12,4	12,0	11,5	11,6	12,0	12,0	11,8	11,9	11,7
stavebnictví	9,0	8,8	8,9	9,4	9,5	10,3	10,6	10,7	10,7	10,6
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	42,3	41,7	40,8	40,9	40,7	38,4	36,7	35,8	34,7	33,4

Zdroj: ČSÚ.

Počet ekonomických subjektů ve správním obvodu ORP Bohumín vzrostl napříč sledovaným časovým obdobím o 14 % (86 % subjektů tvoří fyzické osoby). Z hlediska odvětví ekonomické činnosti se nejmenší počet subjektů se vyskytuje v odvětví zemědělství, tvoří pouze 0,7 %. Nejvíce zaměstnanců pracuje ve zpracovatelském průmyslu. Významné množství lidí je zaměstnáno v oblasti školství a sociálních služeb, stavebnictví, dopravě a výrobě elektřiny.

Bohumín

Na území Bohumína působí několik významných podniků, které zaměstnávají převážnou většinu ekonomicky aktivních obyvatel nejen z Bohumína, ale také z jeho blízkého okolí. Pro Bohumín je charakteristický menší počet velkých zaměstnavatelů (viz tabulka č. 14: Nejvýznamnější zaměstnavatelé ve SO ORP Bohumín).

Rychvald

Nejvýznamnější roli v zaměstnávání mají především menší průmyslové společnosti jako jsou Visteon-Autopal, s.r.o., Varroc Lighting Systems s.r.o., Alumont Building a.s., Gesomont s.r.o., M-EXPORT, s.r.o. a Rybářství Rychvald s.r.o. Ve městě je řada dalších drobných provozoven, obchodů, služeb a ostatních řemeslných činností.

Dolní Lutyně

Nejvýznamnější roli v zaměstnávání má firma NETIS a.s. a CEMEX Sand, a.s. V obci působí malé firmy a drobní živnostníci.

Tabulka 14: Nejvýznamnější zaměstnavatelé ve SO ORP Bohumín

Obchodní jména	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
ŽDB DRÁTOVNA a.s.	Výroba vysokouhlíkových a nízkouhlíkových drátů, ocelových kordů, lan, pružin, průvlaků a drátěných výrobků.	1 000 - 1 499
BONATRANS GROUP a.s.	Výroba železničních lokomotiv a vozového parku.	1 000 - 1 499
VIADRUS a.s.	Produktem společnosti jsou kotle pro rodinné domy a kotelny, litinové radiátory, krbové vložky, akumulární nádrže a ohříváče vody.	500 - 999
BOCHEMIE a.s.	Výrobce dezinfekce, fungicidů, materiálů pro úpravu kovů a dalších chemických specialit.	250 - 499
BM servis a.s.	Výroba a rozvod tepla a klimatizovaného vzduchu, výroba ledu.	250 - 499
Bohumínská městská nemocnice, a.s.	Ústavní zdravotní péče.	250 - 499
Město Bohumín	Všeobecné činnosti veřejné správy.	200 - 249
ROCKWOOL, a.s.	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků.	200 - 249
MS UTILITIES & SERVICES a.s.	Výroba a distribuce energetických médií, poskytování služeb v oblasti odpadového hospodářství, akreditované laboratoře a ICT. Technické zařízení budov – elektro, plyn.	200 - 249
Bekaert Bohumín s.r.o.	Povrchová úprava a zušlechťování kovů.	100 - 199
BOHUMÍNSKÁ STROJNÍ KOVOVÝROBA, s.r.o.	Výroba nožířských výrobků, nástrojů a železářských výrobků.	50 - 99
ČEMAT Trading, s.r.o.	Společnost zaměřena na oblast manipulační a stavební techniky, především na její příslušenství.	25 - 49
BSK Metal, spol. s r.o.	Výroba zámků a kování.	1 - 5

Zdroj: Administrativní registr ekonomických subjektů k datu 31.12.2013.

D. Doprava⁸

Region je dobře dopravně dostupný jak z hlediska dopravy silniční (dálnice D1), tak i železniční, neboť územím prochází hlavní železniční koridor ve směru Praha – Olomouc – Ostrava – Žilina. Toto umožňuje vyšší flexibilitu při dojížděcí do zaměstnání i v rámci zásobování průmyslové výroby. Slabou stránkou je vzhledem k charakteristické rozptýlené "slezské" zástavbě zajištění, co možná nejkratší docházkové vzdálenosti k zastávkám MHD a náklady na údržbu místních komunikací (obce mají na svém území dohromady 255 km místních komunikací).

⁸ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN neuváděno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

Silniční doprava

V současné době je do Bohumína přivedena dálnice D1, která prochází územím Moravskoslezského kraje. Dálnice zajišťuje propojení řešeného území s ostatními částmi republiky a v budoucnu i silné vazby na sever do Polska. Silniční síť celostátního významu v území SO ORP Bohumín doplňuje ještě silnice I. třídy I/67 ve směru na Karvinou a Českých Těšín a Slovensko. Současný základní komunikační systém v území je doplněn vedením silnic II. a III. třídy. Některé úseky těchto silnic jsou po kapacitní stránce nedostatečně dimenzovány.

Veřejná doprava autobusová

Obyvatelé území využívají při dojíždění za prací a do škol veřejnou dopravu autobusovou i železniční. Příměstskou linkovou dopravu v největší míře zajišťuje společnost ČSAD Karviná, a.s. Území obsluhují také spoje zajišťované dopravci Dopravní podnik města Ostravy (DPMO) a Veolia Transport Morava, a.s. Autobusové linky plní z části funkci neexistující městské dopravy mezi jednotlivými částmi Bohumína (do místních částí Kopytova, Šunychlu a Nové Vsi však jezdí autobusy mimo špičku pouze v omezené míře). Autobusové linky zajišťují spojení mezi městskými částmi Bohumína a železniční, případně autobusovou stanicí v centru města. Kromě ČSAD Karviná, a. s. zajišťuje dopravní obslužnost města i Dopravní podnik města Ostravy, a. s., který na území města provozuje autobusovou linku číslo 23 vedoucí z Ostravy – Hranečnicku přes Rychvald do bohumínské městské části Záblatí. Obec Dolní Lutyně provozuje vlastní autobusovou linku do místní části Veřňovice, město Rychvald začalo od roku 2014 provozovat vlastní "Junior bus".

Veřejná doprava – železniční

Bohumín patří k nejvýznamnějším železničním uzlům v České republice. Je zde železniční napojení na Polskou a na Slovenskou republiku. Město Bohumín leží na železniční trati číslo 270 (Praha – Česká Třebová – Přerov – Bohumín) a trati č. 320 vedoucí do Slovenské republiky (Bohumín – Čadca), dopravu zajišťují České dráhy, a. s. V roce 2012 vstoupil na železniční trať č. 270 nový dopravce – LEO Express, a. s., který v tomto úseku provozuje železniční dopravu ve směru Ostrava. Uzlem prochází II. tranzitní železniční koridor, a odklání se zde v současnosti postupně modernizovaný III. tranzitní železniční koridor. Železniční stanice Bohumín je v rámci SO ORP Bohumín v současnosti jednou z dvojice dopraven využívaných pro osobní železniční dopravu. Druhou je zastávka v Dolní Lutyni umístěná na okraji zástavby u místní části Nerad. V Rychvaldu v současné době neexistuje osobní železniční doprava. Uvažovaným záměrem by mohlo být zprovoznění vlakotramvaje Ostrava - Orlová přes obec s využitím vlečkové sítě společnosti AWT (původní trať Košicko-Bohumínské dráhy). Zásadní výstavba železniční sítě na území SO ORP Bohumín se předpokládá až ve výhledu po roce 2018 v souvislosti se stavbou evropské sítě vysokorychlostních tratí v rámci stavby VR1 Brno – Ostrava – Polsko.

Nejbližší letecké spojení je možné z 50 km vzdáleného letiště Leoše Janáčka v Ostravě - Mošnově. Druhé letiště se nachází v Polské republice, konkrétně v Katovicích ve vzdálenosti 70 km.

Obrázek 2: Situační analýza ve SO ORP Bohumín - doprava

Zdroj: ÚAP SO ORP Bohumín 2012.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace⁹

Těžba surovin

Na území SO ORP Bohumín a v blízkém okolí je evidováno několik ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o černé uhlí a zemní plyn, v nivách řeky Odry a Olše také ložiska štěrkopísku. Těžba černého uhlí již byla zastavena, těží se pouze zemní plyn a štěrkopísek. Pro potřeby těžby nerostných surovin je zde vymezeno několik dobývacích prostorů. Poddolované území zasahuje z Ostravska v jihozápadní části území, a také ve velké části katastrálního území Rychvald. Největší aktivní sesuv je evidován v katastrálním území Záblatí u Bohumína.

⁹ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

Podnikatelská aktivita

Počet ekonomických subjektů ve SO ORP Bohumín neustále vzrůstá. Z hlediska odvětví ekonomické činnosti se nejmenší počet subjektů vyskytuje v odvětví zemědělství. Nejvíce zaměstnanců pracuje ve zpracovatelském průmyslu. Významné množství lidí je zaměstnáno v oblasti školství a sociálních služeb, stavebnictví, dopravě a výrobě elektřiny.

Na území SO ORP Bohumín působí celkem 4 732 firem (údaj z roku 2012). Z firem, jež uvádějí počet svých zaměstnanců, je 1 428 firem bez zaměstnanců, 328 firem zaměstnává 1 - 5 osob a dalších 35 firem má 6 - 9 zaměstnanců. S rostoucím počtem zaměstnanců počet firem rychle klesá. Deset firem má mezi 100 - 200 zaměstnanci a 5 největších firem má 200 - 3000 zaměstnanců. Od roku 2009 se ve všech obcích správního obvodu zvýšil počet fyzických osob, a to hlavně podnikajících dle živnostenského zákona nezapsaných v obchodním rejstříku. Nyní připadá ve SO ORP Bohumín 141 podnikatelů na 1 000 osob. Nejvyšší míru podnikatelské aktivity vykazuje Rychvald (149), následuje Bohumín (140) a Dolní Lutyně (133).

Na území SO ORP Bohumín existuje řada větších podniků (viz. zmiňovaná tabulka č. 14: Nejvýznamnější zaměstnavatelé ve SO ORP Bohumín), které vytvářejí pracovní příležitosti pro obyvatelstvo na našem území i mimo území.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví¹⁰

Ekologická situace

Významným problémem je znečištění ovzduší. Situace v této oblasti patří mezi nejhorší v Evropě. Je to dáno především přítomností velkých zdrojů znečištění ze sousední Ostravy, ale neméně důležitým zdrojem znečištění ovzduší jsou domácnosti. Ke znečištění ovzduší na místní úrovni přispívají také emise látek znečišťujících ovzduší přenášené ze středních a velkých vzdáleností. Významný vliv na kvalitu ovzduší mají rovněž aktuální meteorologické podmínky. Velké zdroje znečištění ovzduší se nacházejí především v Ostravě, Bohumíně, Karvině a Třinci. Polský průmysl má také zásluhu na špatné kvalitě ovzduší v českém pohraničí. Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší zejména v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem tuhých znečišťujících látek.

Postupně se daří zlepšovat způsob odvádění a čištění odpadních vod. Na čistírnu odpadních vod jsou postupně napojovány další místní části obcí. Přesto ani v tomto ohledu nelze situaci nazývat jako ideální.

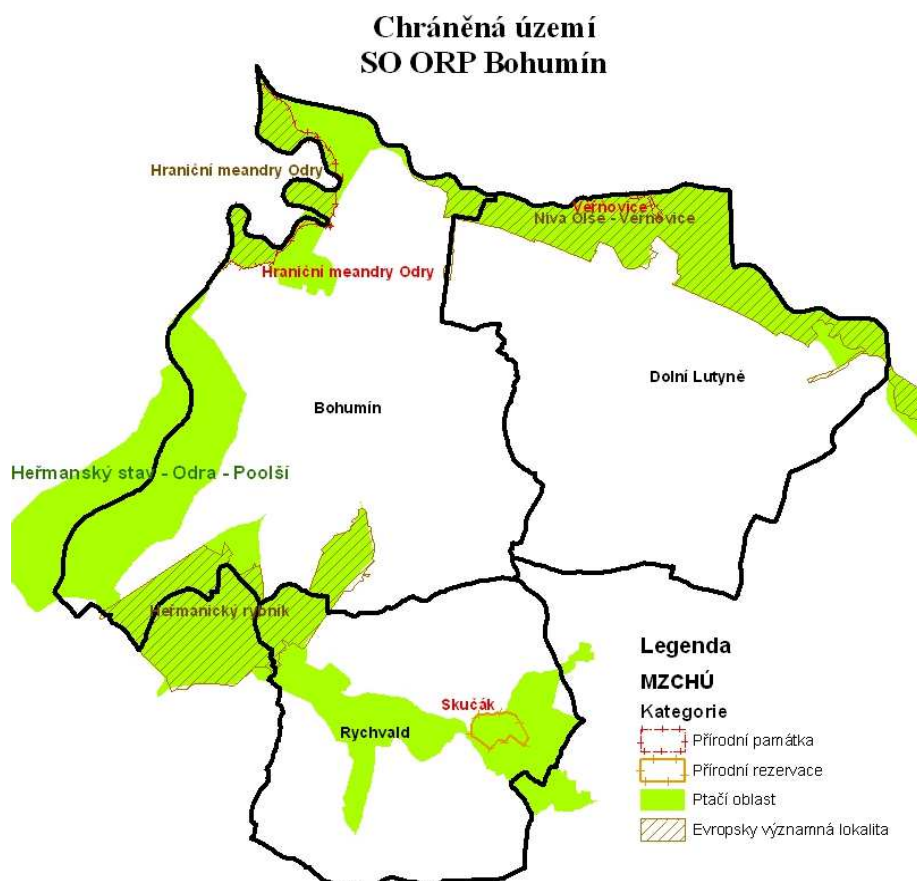
---

¹⁰ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012, © 2008-2014. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

Ochrana přírody a krajiny

Plošný rozsah vyhlášených maloplošných chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000 je velký. Nachází se zde 1 přírodní rezervace (PR Skučák), přírodní památky (PP Hraniční meandry Odry, PP Věřňovice), 3 evropské významné lokality (EVL Hraniční meandry Odry, EVL Niva Olše – Věřňovice, EVL Heřmanický rybník) a jedna ptačí oblast (Ptačí oblast Heřmanický stav – Odra - Poolší). Lesnatost území SO ORP Bohumín je velmi nízká (3,3 % rozlohy). Území je celkově charakterizováno jako ekologicky málo stabilní. Obec Bohumín má ekologickou stabilitu (KES) = 0,35 Dolní Lutyně 0,32 a Rychvald 0,61. Je to způsobeno vysokou mírou urbanizace území - větší podíl zastavěných ploch (zástavba obytná, průmyslové plochy) a orné půdy z celkové výměry obce a samozřejmě malým podílem ploch s vysokou ekologickou stabilitou (lesy, vodní plochy, pastviny). Krajinný ráz v daném území je významně narušen především industriálními plochami a plochami po těžbě nerostných surovin. Nachází se zde velké množství antropogenních ploch pro průmyslové využívání, šterkovny, skládky, haly a hustá cestní síť a vedení technické infrastruktury. Zemědělství a lesnictví má v území úlohu zejména v údržbě krajiny.

Obrázek 3: Chráněná území SO ORP Bohumín

Zdroj: ÚAP SO ORP Bohumín 2012.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)¹¹

Území SO ORP Bohumín lze vzhledem ke své poloze v ostravské aglomeraci a hustotě osídlení obecně charakterizovat jako území s vysokou mírou zásíťování. Zásobováno elektrickou energií je z rozvodné soustavy VN 22 kV ve správě ČEZ – Distribuce a.s., která zajišťuje dodávku k jednotlivým sídlům. Přes správní obvod prochází nadřazená soustava VVN ve směru Dětmarovice – Vratimov.

Obce jsou zásobovány zemním plynem prostřednictvím soustavy vysokotlakých plynovodů, DN 300 Děhylov – Ostrava – Bohumín – Dětmarovice, DN 300 Suchá – Dolní Lutyně, DN 100 přípojka pro RS 29 Rychvald, DN 100 přípojka pro RS 104 Rychvald. V distribuci zemního plynu nejsou v zájmovém území regionu vážnější problémy a distribuční síť VTL vyhovuje stávající poptávce. Vodovodní síť je součástí nadregionální vodárenské soustavy – Ostravský oblastní vodovod (OOV). Z centrální části města Bohumína, tvořené městskou částí Nový Bohumín, také ze Starého Bohumína a Skřečoně jsou veškeré splaškové odpadní vody odváděny prostřednictvím soustavné sítě jednotné kanalizace na stávající centrální mechanicko-biologickou ČOV. Průmyslové odpadní vody a převážná část splaškových odpadních vod z průmyslových areálů jsou likvidované na podnikových ČOV (ROCKWOOL, MS UTILITIES & SERVICES /dříve ŽDB GROUP/ a ŽDB DRÁTOVNA). Ve zbývajících bohumínských částech Záblatí, Vrbici, Pudlově, Šunychlu, Nové Vsi a Kopytově je odpadní voda z nemovitostí likvidována lokálně v žumpách či septicích, případně s přepadem do veřejné jednotné kanalizace (takto předčištěná odpadní voda odtéká gravitačně 15 výústmi do povrchových recipientů). Město Rychvald nemá vybudovanou systematickou kanalizační síť, velká část zastavených ploch v intravilánu obce není uspokojivě odkanalizována. V obci Dolní Lutyně je vybudována nesoustavná jednotná kanalizační síť. Část kanalizace je vyústěna bez jakéhokoliv čištění do recipientu Lutyňka. Další část kanalizace je svedena na stávající mechanicko – biologickou ČOV Hydrovit S (8000 EO), která je hydraulicky i látkově nevytížena.

---

¹¹ EKOTOXA s.r.o. ve spolupráci s MěÚ Bohumín. *Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín. 2. úplná aktualizace.* Brno: EKOTOXA s.r.o., 2012. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/uzemni_plan/uap_2012_bohumin_ruru_so_orp_bohumin.pdf

Tabulka 15: Zasiťování obcí v území ORP Bohumín

Obec	Vodovod	Kanalizace splašková	Kanalizace dešťová	Kanalizace jednotná	Kanalizace s ČOV	Plyn	Kabelová televize	Místní komunikace	
	km	km	km	km	km	km		km	z toho ve správě obce
Bohumín	104,3		2,5	66,3	ano	100,8	ano	76,2	76,2
Dolní Lutyň	82,7	10,1	0,1		ne	69,7	ne	64	47
Rychvald	54,7	7,4	0,7	3,1	ano	ano	ano	114,2	65,2

Zdroj: ÚAP SO ORP Bohumín, vlastní zpracování.

Zásobování teplem

V centru Bohumína je vybudována soustava CZT (teplo z Elektrárny Dětmárovice) s napojením objektů hromadného bydlení a občanské vybavenosti.

Ochrana před povodněmi

Na území SO ORP Bohumín zasahují záplavová území stoleté vody celkem šesti vodních toků, z nichž nejvýznamnější je Odra, Olše a Orlovská Stružka. Ochrana před povodněmi není dosud zajištěna na Odře v Bohumíně-Pudlově, v Dolní Lutyni (vodní tok Lutyňka) a v Rychvaldu (vodní tok Orlovská Stružka).

H. Rekreační památky a cestovní ruch

V ORP Bohumín není cestovní ruch významným ekonomickým sektorem. Rozvíjí se rekreační formy odpočinku obyvatel (forma příměstské rekreace). Každá z obcí může nabídnout několik kulturních památek regionálního charakteru. Významným fenoménem poslední doby se stala cykloturistika a vodáctví. Regionem prochází dálková cyklotrasa národního významu č. 56, turistické trasy a naučná stezka zpřístupňující přírodní památku Hraniční meandry Odry. V oblasti rekreace a cestovního ruchu je město Bohumín v posledních letech spojováno především s místním Aquacentrem, areálem společnosti BOSPOR (Bohumínské sportoviště) a atrakcemi v parku Petra Bezruče. Potenciál Bohumínska jako rekreační oblasti pro Ostravu a příhraniční polské obce však nesmí být opomíjen, proto je nutné podporovat projekty zaměřené na příměstskou rekreaci.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 16: Územní a strategické plánování ORP Bohumín

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	3	100	-
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	-
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	1	33	Strategický plán rozvoje města Bohumína na období 2014 - 2020

Zdroj: Vlastní zpracování.

Obrázek 4: Mapa obcí, které mají územní plán na území ORP Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Řešené území je dle Politiky územního rozvoje součástí rozvojové oblasti Ostrava OB2 a specifické oblasti Karvinsko SOB4. Území ovlivněné rozvojovou dynamikou krajského města Ostravy a mnohostranným působením husté sítě vedlejších center (dynamický rozvoj – dálniční a silniční síť). Zásady územního rozvoje MSK zpřesňují postavení obcí v regionu - všechny obce jsou dle této dokumentace součástí pouze rozvojové oblasti Ostrava.

Územní plány respektují postavení sídel ve struktuře osídlení kraje a zároveň respektují jádro sídelní struktury - město Ostravu. Město Bohumín plní v regionu funkci obytnou, výrobní a obslužnou pro okolní obce, ve městě jsou zastoupeny služby subregionálního významu. Územní plán Bohumína ve střednědobém časovém horizontu předpokládá stagnaci počtu obyvatel až mírný pokles a mírný nárůst počtu bytů. Město Rychvald a obec Dolní Lutyně plní funkci obytnou a částečně výrobní, služby jsou zastoupeny pouze lokálního významu. Postavení všech obcí v blízkosti rozvojové oblasti předpokládá nárůst počtu obyvatel, výstavbu nových staveb pro bydlení a rozvoj dopravní a technické infrastruktury včetně navazující občanské vybavenosti. Území je charakteristické vysokou mírou urbanizace (75 %).

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří územní plány všech obcí správního obvodu. Tato územně plánovací dokumentace je k nahlédnutí na internetových stránkách města Bohumína, případně na odboru rozvoje a investic Městského úřadu Bohumín a na obecních a městských úřadech příslušných obcí.

Z hlediska územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity. Územím prochází několik záměrů nadmístního významu, které jsou součástí Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje.

Jedná se o:

- 1.** koridor kapacitní sítě (S6) - návaznost na rozvojový záměr kapacitní silnice na Slovensku ve směru od Čadce a vazbou na řešení průmyslové zóny Nošovice (Silnice I/67 Bohumín – Karviná (koridor ozn. DZ5 a územní rezerva pro záměr republikového významu R67 - kapacitní silnice I. třídy).
- 2.** koridor pro vodní cestu Dunaj-Odra-Labe.
- 3.** vysokorychlostní trať (VRT).
- 4.** terminál s logistickým centrem Bohumín – Vrbice, plocha nadmístního významu.
- 5.** koridor elektroenergetiky mezinárodního a republikového významu (EDĚ – TR Nošovice (VVN) vedení 2 x 400 kV).

Hlavními limity využití území jsou pro velkou část obcí v ORP Bohumín vyhlášená v záplavovém území na vodních tocích (Odra, Olše, Orlovská Stružka, Lutyňka a Michálkovický potok), dále vyhlášená chráněná území přírody (přírodní památky a rezervace, území NATURA 2000 - EVL a Ptačí oblast Heřmanský stav - Odra-Poolší) a velké množství koridorů stávající technické a dopravní infrastruktury (s omezujícím faktorem ochranných a bezpečnostních pásem) procházející přes území ORP.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Tabulka 17: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Role aktéra
Město Bohumín	1	Iniciační a koordinační role. Centrum západního Těšínska s přirozenou spádovostí za prací a službami. Sídlo SO ORP, Prosazování rozvoje svého území podle zákona o obcích. Oprávnění vydávat vyhlášky a nařízení, zřizování MŠ, ZŠ a jiných právnických osob a organizačních složek obce, účelně a hospodárně nakládají se svým majetkem.
Město Rychvald, obec Dolní Lutyně	2	Iniciační role. Prosazování rozvoje svého území podle zákona o obcích. Oprávnění vydávat vyhlášky a nařízení, zřizování MŠ, ZŠ a jiných právnických osob a organizačních složek obce, účelně a hospodárně nakládají se svým majetkem.
Moravskoslezský kraj	1	Iniciační a koordinační role. Péče o všestranný rozvoj regionu, Správa krajských silnic (SS MSK), zřizovatel středních škol a základních uměleckých škol, koordinátor veřejné dopravy, koordinátor sociálních služeb, poskytovatel dotací na kulturu, řešení problematiky životního prostředí.
Město Ostrava	1	Iniciační role. Centrum nadregionálního významu, poskytuje služby nadmístního charakteru, pól rozvojové oblastí.
Svaz měst a obcí okresu Karviná	1	Koordinační role. Hájí společné zájmy a práva sdružených obcí a zabezpečuje trvalý rozvoj svého území, podporuje získání potřebných rozvojových prostředků. Vzájemná spolupráce a koordinovaný postup při přípravě a realizaci projektů celoregionálního významu. Poradenství při přípravě, realizaci a administraci projektů v rámci Strukturálních fondů EU, tuzemských dotačních programů; zajištění veřejných zakázek.
Místní akční skupina (MAS) Bohumínsko	1	Iniciační a koordinační role. Spolupráce na rozvoji území Bohumínska, získávání finanční podpory z Evropské unie a z národních programů metodou LEADER. Tvoří partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, kontakt mezi samosprávou, podnikateli a neziskovým sektorem, "přeshraniční" spolupráce obcí v i mimo ORP. Hlavním cíle je zlepšování kvality života a životního prostředí v regionu.
Euroregion Těšínské Slezsko	1	Koordinační role. Podporuje zájmy měst a obcí, sdružení, organizací i fyzických osob.

Regionální rada Moravskoslezsko	1	Iniciační role. Prostřednictvím Úřadu Regionální rady zajišťuje realizaci ROP Moravskoslezsko.
KODIS - Koordinátor Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje	1	Koordinační role. Správa a rozvoj ODIS, koordinace jízdních řádů, příprava podkladů pro zajištění dopravní obslužnosti. Zapojení dalších měst a obcí, popřípadě dopravců do ODIS.
Úřad práce ČR - pobočka Bohumín	1	Iniciační a koordinační role. Přímá podpora aktéra prostřednictvím zapojení zdrojů, kterými ÚP ČR disponuje – zdroje lidské, finanční, materiální. Aktivní politika zaměstnanosti, role při realizaci aktivně motivačních programů a zaměstnávání znevýhodněných osob. Soustavné sledování a hodnocení situace na trhu práce v regionu, evidence volných pracovních míst; zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání, poradenství.
Stát	1	Tvorba legislativy, koncepce rozvoje jednotlivých odvětví.

Zdroj: Vlastní zpracování.

2.2.Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

SWOT je zkratka složená z počátečních písmen slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).

Tabulka 18: SWOT analýza území SO ORP Bohumín

Silné stránky	Slabé stránky
S1: Atraktivní poloha všech obcí v ORP Bohumín	W1: Vysoká míra nezaměstnanosti
S2: Významný dopravní uzel	W2: Zhoršená kvalita ovzduší
S3: Existence velkých zaměstnavatelů	W3: Nízká míra podnikatelské aktivity
S4: Celoplošně zasíťované území	W4: Charakter zástavby „slezská zástavba“
S5: Významné zastoupení chráněných částí přírody	W5: Záplavové území
S6: Pestrá nabídka sportovních a kulturních zařízení	
Příležitosti	Hrozby
O1: Zapojení okolních ORP do řešení problémů celé Ostravské aglomerace (meziobecní spolupráce)	T1: Pokles počtu obyvatel
O2: Využit migrační trendy	T2: Zvyšování nezaměstnanosti a odliv perspektivních lidí
O3: Realizace nadregionálních záměrů	T3: Růst zahraniční konkurence
O4: Přeshraniční spolupráce a rozvoj příměstské rekreace pro obyvatele celé aglomerace	T4: Zhoršení ekonomické situace velkých zaměstnavatelů
O5: Čerpání dotací z EU	T5: Nárůst tranzitní dopravy
	T6: Neřešená kvalita životního prostředí
	T7: Rozšiřování sociálně vyloučených oblastí v důsledku nárůstu sociálních problémů
	T8: Blížící se komunální volby

Zdroj: Vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY

S1: Atraktivní poloha všech obcí v ORP Bohumín

Atraktivnost území spočívá ve zřejmé blízkosti centra rozvojové oblasti (Ostravy). Celé ORP Bohumín je významné v dopravních tazích na Polskou republiku a Slovensko. Město Bohumín má výhodnou strategickou polohu, díky které sehrává významnou roli nejen v regionu, ale také v celé republice. Nachází se totiž na křižovatce železničních tratí, na soutoku Odry a Olše a na hranici dvou států. Přírozenou hranici vytvářejí s Polskem především malebné nivy dvou řek Odry a Olše, které se v Bohumíně spojují v jednu jedinou.

S2: Významný dopravní uzel

Celý SO ORP Bohumín je dobře dopravně dostupný, jak z hlediska silniční dopravy (D1), tak i železniční (II. a III. železniční tranzitní koridor), jelikož územím prochází hlavní železniční koridor ve směru Praha – Olomouc – Ostrava – Žilina. To umožňuje vyšší flexibilitu při dojížděcí do zaměstnání i v rámci zásobování průmyslové výroby.

S3: Existence velkých zaměstnavatelů

V zájmovém území, zejména v Bohumíně, je tradice průmyslové výroby. Na jeho území působí několik významných podniků, které zaměstnávají převážnou většinu ekonomicky aktivních obyvatel nejen z Bohumína, ale také z jeho blízkého okolí.

S4: Celoplošně zasíťované území

Území SO ORP Bohumín lze vzhledem ke své poloze v ostravské aglomeraci a hustotě osídlení obecně charakterizovat jako území s vysokou mírou zasíťování. Na území obcí správního obvodu ORP funguje velmi dobré zásobování pitnou vodou, zemním plynem, elektrickou energií včetně rozvinutého systému CZT. V obcích fungují i čističky odpadních vod.

S5: Významné zastoupení chráněných částí přírody

Na území ORP Bohumín se nevyskytuje velkoplošná chráněná území typu CHKO. Podíl maloplošných zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000 ve SO ORP Bohumín je vysoký. Nachází se zde maloplošná zvláště chráněná území – 1 přírodní rezervace (PR Skučák v Rychvaldu) a 2 přírodní památky (PP Hraniční meandry Odry v Bohumíně a PP Věřňovice). Vymezení soustavy Natura 2000: EVL Meandry Dolní Odry, EVL Niva Olše–Věřňovice a EVL Heřmanický rybník. Na území je také jedna ptačí oblast (Ptačí oblast Heřmanický stav–Odra–Poolší).

S6: Pestrá nabídka sportovních a kulturních zařízení

V celém ORP Bohumín funguje dostatečné množství sportovních a kulturních zařízení. Převážná většina těchto zařízení se koncentruje v Bohumíně (kino, muzeum, bazén, stadion, sportovní hala). V přilehlých obcích funguje množství spolků, sdružení, klubů, apod.

SLABÉ STRÁNKY

W1: Vysoká míra nezaměstnanosti

Dlouhodobým problémem na území je vysoká míra nezaměstnanosti, jejíž míra nad průměrem České republiky, je vyšší než v sousední Ostravě, ale zároveň je dlouhodobě nejnižší v rámci okresu Karviná. Na území je výskyt dlouhodobé nezaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách. V meziobecním srovnání měly obce za posledních 5 let vysokou míru nezaměstnanosti (pochybující se mezi 12 %).

W2: Zhoršená kvalita ovzduší

SO ORP Bohumín patří mezi nejvíce znečištěné oblasti v ČR. Tato situace je dána zejména přítomností velkých zdrojů znečištění ze sousední Ostravy, ale také domácnosti, které jsou právě častým zdrojem znečišťování ovzduší. Polský průmysl má také zásluhu na špatné kvalitě ovzduší v českém pohraničí. Kvalita životního prostředí snižuje rezidenční atraktivitu obcí.

W3: Nízká míra podnikatelské aktivity

V území je nízká míra podnikatelské aktivity. Jedná se o jednu z nejnižších v Moravskoslezském kraji a v České republice. Tato situace je poznamenána konkurencí velkých podnikatelských subjektů, která oslabuje podnikání drobným podnikatelům, živnostníkům.

W4: Charakter zástavby

Rozptýlený "slezský" typ zástavby na většině území ORP zvyšuje náklady na obslužnost území. Vyšší náklady jsou na budování a údržbu veřejné infrastruktury (místní komunikace, chodníky, kanalizace, osvětlení, zimní údržba, svoz odpadů, veřejná doprava).

W5: Záplavové území

Na území SO ORP Bohumín zasahují záplavová území stoleté vody celkem šesti vodních toků, z nichž nejvýznamnější je Odra, Olše a Orlovská Stružka. V území jsou nevýhodné odtokové poměry (část území v nivě řek Odry a Olše).

PŘÍLEŽITOSTI

O1: Zapojení okolních ORP do řešení problémů celé Ostravské aglomerace, využití meziobecní spolupráce

Příležitostí je společný postup řešení problémů v rámci celé Ostravské aglomerace. Pouze společným postupem lze dosáhnout pozitivních výsledků v boji s nezaměstnaností, sociálním vyloučením a řešením bezpečnosti v regionu. Prostřednictvím meziobecní spolupráce, lze vyřešit problémy, které plošně tíží celého území. Pokud se obce spojí, mohou dosáhnout efektivnějších řešení.

O2: Využití migrační trendy

Na území Moravskoslezského kraje probíhají ve velkých městech suburbanizační procesy. Obce SO ORP Bohumín leží v bezprostřední blízkosti několika velkých měst (Ostrava, Orlová, Karviná, Havířov).

O3: Realizace nadregionálních záměrů

Neméně důležitou příležitostí může být realizace nadregionálních záměrů, a to nejen v rámci celého ORP Bohumín. Vznik např. veřejného logistického centra Bohumín-Vrbice, splavnění Odry, rozvojová zóna Ostrava-Hrušov, apod.

O4: Přeshraniční spolupráce a rozvoj příměstské rekreace pro obyvatele celé aglomerace

Spolupráci lze rozvíjet nejen v rámci regionu, kraje či celé České republiky, ale je možné ji aplikovat i na vztahy se zahraničím. V příhraničním regionu, jako je SO ORP Bohumín, je spolupráce s okolními státy jako potřebná. Blízkost Polska i Slovenska nabízí široké možnosti a velké množství příkladů dobré praxe.

O5: Čerpání dotací z EU

Příležitostí se pak stává i nadále pokračování v čerpání finančních prostředků z Evropské unie v novém programovém období. Svým způsobem lze předpokládat společný postup obcí či společná spolupráce v možnostech využití dotačních titulů pod záštitou EU.

HROZBY

T1: Pokles počtu obyvatel

SO ORP Bohumín dosahuje v rámci Moravskoslezského kraje, co se týče ukazatele vývoje počtu obyvatel, mírně nadprůměrných, byť stále negativních parametrů – mezi lety 2001 a 2013 došlo ve SO ORP k poklesu počtu obyvatel o 662 (-1,9 %). Očekává se, že v dalších letech bude následovat trend ze současnosti a bude docházet ke snižování počtu obyvatelstva, z čehož vyplývá i stárnutí populace. Index stáří ve všech obcích rok co rok narůstá.

T2: Zvyšování nezaměstnanosti a odliv perspektivních lidí

Na území je dlouhodobým problémem vysoká míra nezaměstnanosti. V dalších letech může docházet k jejímu prohlubování, a to sebou nese následek odliv obyvatelstva za prací do okolních velkých měst.

T3: Růst zahraniční konkurence

Státní hranice v celém ORP Bohumín představují současně příležitost i omezení pro spolupráci. K omezení může docházet především cenovou konkurencí z Polska. Tato cenová konkurence vyvolává zejména tlak na místní podnikatele a živnostníky.

T4: Zhoršení ekonomické situace velkých zaměstnavatelů

Při výrazném omezení hospodářské činnosti, by v celém území hrozila "sociální krize", tzv. by došlo ještě k vyšší nezaměstnanosti. Na území funguje vzájemná souvislost se subdodavatelskými firmami.

T5: Nárůst tranzitní dopravy

Hrozbou v této souvislosti je nárůst tranzitní dopravy, která se může zvýšit v případě nedostatečné realizace adekvátních opatření (dokončení obchvatu, silnice I/67 a R68) ve směru na Slovensko.

T6: Neřešená kvalita životního prostředí

Neřešená kvalita životního prostředí může způsobit další odliv obyvatelstva, snížení rezidenční atraktivity území a především pokles počtu obyvatel v obcích SO ORP Bohumín.

T7: Rozšiřování sociálně vyloučených oblastí v důsledku nárůstu sociálních problémů

Z hlediska nárůstu sociálně vyloučených lokalit je riziko spojeno s pocitem bezpečí v obcích. Bezpečnost patří k nejdůležitějším hodnotám ve společnosti. Její vnímání v souvislosti s vyloučenými lokalitami se liší. Jedná se o bezpečnost mezi jednotlivými obyvateli vyloučených lokalit (tzv. vnitřní) a mezi majoritou a obyvateli vyloučených lokalit (tzv. vnější).

T8: Blížící se komunální volby

Komunální volby mohou ohrozit další spolupráci a již navázané vztahy s představiteli obcí.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolní výchovy a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu.
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu.
- Ostatní vyhlášky.
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných

svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.

- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařazení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností (SO ORP) Bohumín jsou tři obce, přičemž dvě mají statut města. Každá obec má zřízenou svou školu a školské zařízení. Největší koncentrace škol a subjektů provozujících mimoškolní aktivity a zájmovou činnost je v Bohumíně. V obcích převažují sloučené organizace (tzv. MŠ+ZŠ). Pouze čtyři mateřské školy, z toho dvě jsou soukromé a dvě základní školy, vystupují samostatně. Na území správního obvodu je devatenáct škol a školských zařízení.

Ve SO ORP Bohumín funguje dvanáct mateřských škol, z nichž dvě jsou soukromé, jedna speciální (zřizovatelem je církev) a ostatní mateřské školy obecní. V ORP Bohumín je devět základních škol zřizovaných obcemi, jedna základní škola speciální (zřizovatelem je církev) a Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Jde o speciální školské zařízení s nepřetržitým provozem. Důležité je také zmínit existenci ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím. Od školního roku 2013/2014 začala fungovat soukromá základní škola PIANETA, s.r.o.

V území se nachází Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, p.o. a Střední škola, Bohumín, p.o. Zřizovatelem obou středních škol je Moravskoslezský kraj. Slezská diakonie poskytuje na území města Bohumín Střední školu praktickou (speciální) pro děti s postižením.

Gymnázium Fr. Živného v Bohumíně nabízí úplné střední všeobecné vzdělání ve čtyřletém i osmiletém studijním cyklu. Vzdělávání a výchovu mladých lidí - absolventů 5. a 9. tříd základních škol z Bohumína a blízkého okolí zajišťuje 28 plně aprobovaných středoškolských učitelů.¹² Střední škola, Bohumín, p.o., vznikla splynutím tří škol na území města Bohumín a je připravena pro výuku oborů průmyslové školy a tradičních učebních oborů. Nabízí obory středního vzdělání v denním, zkráceném a dálkovém studiu, zakončené výučním listem a maturitní zkouškou.¹³

Ani o aktivní využití volného času a umělecké vzdělání není v území nouze. Ve městech fungují domy dětí a mládeže a základní umělecké školy. V obci Dolní Lutyně je zřízeno odloučené pracoviště DDM Rychvald, p.o. a ZUŠ Rychvald, p.o.

Důležitou skutečností je fakt, že 1.1.2012 nabyla účinnosti vyhláška Ministerstva vnitra č. 440/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

¹² GYMNÁZIUM FRANTIŠKA ŽIVNÉHO V BOHUMÍNĚ. O nás. *Gym-bohumin.cz* [online]. © neuvedeno [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: <http://www.gym-bohumin.cz/pro-verejnost/o-nas.html>

¹³ STŘEDNÍ ŠKOLA, BOHUMÍN, p. o. Charakteristika školy. *Sosboh.cz* [online]. © neuvedeno [cit. 2014-01-12]. Dostupné z <http://www.sosboh.cz/>

Tímto právním předpisem došlo k rozšíření správního obvodu obce s rozšířenou působností Bohumín o území obce Dolní Lutyně. Přenesenou státní správu na úseku územního plánování, která byla v působnosti Městského úřadu Orlová, vykonává od 1.1.2012 Městský úřad Bohumín.¹⁴ V této analýze je s údaji z obce Dolní Lutyně počítáno ve všech tabulkách a časových řadách.

Tabulka 19: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2005/2006

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	7	0	0	8
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	5
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2005/2006 devět základních škol, třináct mateřských škol a jedno gymnázium. Čtyři mateřské školy byly soukromé.

Ve všech tabulkách, které jsou rozděleny na jednotlivé školní roky, je mezi jiná zařízení zařazena Základní umělecká škola Rychvald a Dům dětí a mládeže Rychvald, Základní umělecká škola Bohumín a Dům dětí a mládeže Bohumín. Mezi tyto zařízení je začleněn Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna (dále jen DDÚ, ZŠ a ŠJ) v Bohumíně - Šunychlu, který je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Ve správním obvodu ORP Bohumín působí Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace, která je sloučenou organizací. Důležité je zmínit, že základní škola je neúplná (ve škole se vyučuje pouze první stupeň). V tabulkách je ZŠ zahrnutá pod sloučené organizace. Tato situace je shodná ve všech časových řadách.

Z důvodu snižujícího se počtu žáků na školách proběhla v roce 2003 optimalizace školní sítě. Některé menší školy byly svou právní subjektivitou začleněny pod velké školy a staly se tak jejich elokovanými pracovišti. V roce 2005 i přes trend snižujícího se počtu žáků na některých větších školách narostl počet žáků.

¹⁴ Vyhláška č. 440 ze dne 19. prosince 2011, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České republiky. 2011, částka 152, s. 5794. Dostupný také z : http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=440/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Ve školství nastaly v roce 2005 změny podle nového školského zákona a vyhlášek s ním souvisejících. Například došlo ke zrušení výběru školního v mateřských školách pro předškoláky, zrealizovaly se změny názvů škol a evidence škol a školských zařízení přešla ze sítě do tzv. rejstříku škol a školských zařízení. Ve školách vznikly školské rady a zřizovatel udělil výjimky z počtu žáků ve třídách. Uskutečnil se projekt Hrdina pro žáky 7. ročníků a projekt Koordinátor, který spočíval v tvorbě nových rámcových programů základních škol.

V roce 2005 se projevila nová metodika financování škol ze státního rozpočtu, bohumínské základní a mateřské školy dostaly přes 100 milionů korun. V září roku 2005 byla zrušena zvláštní škola. Kvůli tomu byly v budově ZŠ na ulici Čs. armády vybudovány tři speciální třídy v pavilonu tamní školní družiny. Žáci ze zrušené zvláštní školy se integrovali do bohumínských základních škol. Budovu po zrušené zvláštní škole na Čáslavské ulici převzala Střední odborná škola a střední odborné učiliště Bohumín.

Od 1. dubna 2005 zvýšilo město Bohumín dotaci třem soukromým mateřským školám - SMŠ Skřivánek, SMŠ Skřečůň a SMŠ Tovární. SMŠ Skřivánek na Smetanové ulici ukončila v roce 2005 svou činnost.

Města průběžně zvyšovaly standard na základních školách a vkládaly nemalé prostředky do vybavenosti škol.¹⁵

Tabulka 20: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2006/2007

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	5
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	2	0	0	4	0	0	6
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

¹⁵ MĚSTO BOHUMÍN. Zpráva o stavu města Bohumína za rok 2005. Bohumín: Město Bohumín, 2006. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/zprava_o_stavu_mesta_2005.pdf

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2006/2007 devět základních škol, jedenáct mateřských škol a jedno gymnázium. Tři mateřské školy byly soukromé.

V roce 2006 město Bohumín zrealizovalo druhou etapu optimalizace školní sítě, kdy došlo k začlenění mateřských škol pod správu základních škol. Od 1. ledna 2006 je MŠ Rafinérský lesík a Fit školka součástí ZŠ na třídě Dr. E. Beneše a MŠ Smetanova je součástí Masarykovy základní školy.

Učitelé I. stupně bohumínských základních škol se zapojili do projektu MEJA, který zvyšuje jazykovou úroveň a přináší základy metodiky výuky cizích jazyků pro mladší žáky základních škol.

Proškolení koordinátoři zahájili v roce 2006 spolu s řediteli škol práci na tzv. školských vzdělávacích programech. Školy začaly tyto programy používat od 1. září 2007.¹⁶

Tabulka 21: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2007/2008

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	5
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	2	0	0	5	0	0	7
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2007/2008 deset základních škol, dvanáct mateřských škol a jedno gymnázium. Tři mateřské školy byly soukromé. V roce 2007 bylo zřízeno odloučené pracoviště Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie v Bohumíně. Zřizovatelem je Slezská církev evangelická a.v., Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín.

Velkou novinkou bylo nastartování školských vzdělávacích programů. Školský zákon, který přijala vláda ČR 24. září 2004, zakotvil reformu českého školství a stanovil 1. září 2007 dnem, kdy začaly základní školy s výukou podle vlastních vzdělávacích programů. Tato nová strategie ve vzdělání zdůrazňuje klíčové kompetence, které jsou provázány s obsahem vzdělávání a s uplatněním získaných vědomostí v praktickém životě.

¹⁶ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2006. Bohumín: Město Bohumín, 2007. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravvy_o_stavu_mesta/vyrocní_zprava_mesta_bohumina_za_rok_2006.pdf

V rámci projektu "Bohumín, učící se město" vstoupila do města Vysoká škola podnikání z Ostravy-Michálkovic, která v budově ZŠ na ulici Čs. armády zahájila výuku Univerzity třetího věku.

Dům dětí a mládeže Bohumín je organizace, která od roku 1972 zajišťuje volnočasové aktivity dětí a mládeže. Od 1. ledna 2007 se stala příspěvkovou organizací města Bohumín. Po jednáních s Moravskoslezským krajem město dostalo do svého majetku všechny nemovitosti i movitý majetek.¹⁷

Tabulka 22: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2008/2009

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	5
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	2	0	0	5	0	0	7
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2008/2009 deset základních škol, dvanáct mateřských škol a jedno gymnázium. Tři mateřské školy byly soukromé.

Velkou novinkou v oblasti speciálního školství bylo otevření speciální třídy při ZŠ na ulici Čs. Armády pro žáky I. stupně ve školním roce 2008/2009.¹⁸

¹⁷ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2007. Bohumín: Město Bohumín, 2008. ISBN neuváděno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/vyrocní_zprava_mesta_bohumina_za_rok_2007.pdf

¹⁸ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2008. Bohumín: Město Bohumín, 2009. ISBN neuváděno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/vyrocní_zprava_mesta_bohumina_za_rok_2008.pdf

Tabulka 23: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2009/2010

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	5
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	2	0	0	5	0	0	7
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrd=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2009/2010 deset základních škol, dvanáct škol mateřských a gymnázium. Tři mateřské školy byly soukromé. Soukromá mateřská škola ve Skřečoni ohlásila ukončení své činnosti k 31.12.2009.¹⁹

Tabulka 24: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2010/2011

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	0	2	0	6	0	0	8
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrd=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

Z důvodů přírůstku obyvatel (v roce 2009: 4 993 obyvatel a v roce 2010: 5 026 obyvatel) byla zařazena obec Dolní Lutyně do kolonky s vyšším počtem obyvatel (5 000 až 9 999). Počet obyvatel v obci Dolní Lutyni neustále mírně narůstá.

¹⁹ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2009. Bohumín: Město Bohumín, 2010. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravvy_o_stavu_mesta/vyrocní_zprava_mesta_bohumina_za_rok_2009.pdf

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2010/2011 deset základních škol, jedenáct mateřských škol a jedno gymnázium. Dvě mateřské školy byly soukromé. Po květnových zápisech, kdy byl velký zájem rodičů o umístění dítěte do školky, byla navýšena kapacita mateřských škol v Bohumíně o dvě třídy.

V tomto roce byly dotace města Bohumína na podporu výuky a sportovní aktivity v areálu Bosporu rozšířeny o dotace na školy v přírodě pro předškoláky mateřských škol a žáky šestých tříd základních škol a primy gymnázia.²⁰

Tabulka 25: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2011/2012

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	0	2	0	6	0	0	8
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2011/2012 deset základních škol, dvanáct mateřských škol a jedno gymnázium. Dvě mateřské školy byly soukromé. Po květnových zápisech, kdy město Bohumín zaznamenalo obrovský zájem rodičů o umístění dítěte do mateřské školy, byla navýšena kapacita těchto škol ve městě o jednu třídu při MŠ Nerudova v Bohumíně.

Pro velký zájem rodičů o umístění dítěte do školní družiny byla od 1. září navýšena kapacita družiny při ZŠ Masarykova a ZŠ Skřečoch v Bohumíně. Školní družinu navštěvovalo více než polovina žáků prvního stupně bohumínských základních škol.²¹

²⁰ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2010. Bohumín: Město Bohumín, 2011. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/vyrocní_zpráva_mesta_bohumina_za_rok_2010.pdf

²¹ MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2011. Bohumín: Město Bohumín, 2012. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/vyrocní_zpráva_mesta_bohumina_za_rok_2011.pdf

Tabulka 26: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2012/2013

Skupina obcí s počtem obyvatel pro SO ORP Bohumín	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	0	0	2	0	6	0	0	8
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	5

Zdroj: Český statistický úřad. Veřejná databáze.

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=17&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=4&childsel1=4&cislotab=VZD6010UC&pro_3_85=8102&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

V ORP Bohumín fungovalo ve školním roce 2012/2013 deset základních škol, dvanáct mateřských škol, jedno gymnázium.

Významným krokem v záměru vytvoření energeticky úsporného a moderního systému školního stravování bylo zmodernizování stávajících technologií velkých školních jídelen při Masarykově ZŠ a ZŠ Čs. armády v Bohumíně.

V tomto školním roce proběhla i proměna dvora DDM Bohumín. Díky druhé etapě revitalizace došlo k úpravě venkovních prostorů, k dispozici je trenažér pro golfové odpaliště, pingpongový stůl či víceúčelové sloupky.²²

Tabulka 27: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ spec./se spec. třídami	MŠ spec./se spec. třídami	gymnázia
Celkem	18	10	7	2	2	4	2	1
Bohumín	13	7	4	1	1	4	2	1
Rychvald	4	1	1	1	1	0	0	0
Dolní Lutyně	2	2	2	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

V současné době funguje v Bohumíně devět mateřských škol, z nichž je jedna mateřská škola speciální a jedna má speciální třídy. Dvě mateřské školy jsou soukromé (SMŠ Bambino a SMŠ Tovární) a jedna církevní (MŠ, ZŠ, SŠ Slezské diakonie), jejímž zřizovatelem je Slezská církev evangelická a.v. Ředitelství se nachází na adrese Frýdecká 34, Český Těšín (MŠ i ZŠ je pouze jedno z odloučených

²² MĚSTO BOHUMÍN. Výroční zpráva města Bohumína za rok 2012. Bohumín: Město Bohumín, 2013. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/zpravy_o_stavu_mesta/vyrocní_zprava_mesta_bohumina_za_rok_2012.pdf

pracovišť, z toho důvodu není uvedeno v ředitelství). Zbývající mateřské školy jsou příspěvkovými organizacemi města.

Z tabulky je patrné, že v Bohumíně funguje osm základních škol, z toho jedna základní škola je speciální a dvě školy mají alespoň jednu speciální třídu. V Bohumíně - Šunychlu provozuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Dětský diagnostický ústav, základní školu a školní jídelnu. Šest základních škol je příspěvkovou organizací města, jedna základní škola speciální je školou církevní (ZŠ Slezské diakonie).

Mezi krajské příspěvkové organizace patří Gymnázium Františka Živného, kde je výuka rozdělena na osmileté a čtyřleté studium.

V Bohumíně funguje také Dům dětí a mládeže, který je od 1. ledna 2007 příspěvkovou organizací města a Základní umělecká škola, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

Město Rychvald má jednu základní školu a jednu mateřskou školu, které jsou příspěvkovými organizacemi města. Ve městě je Dům dětí a mládeže Rychvald, který je také příspěvkovou organizací města a Základní umělecká škola Rychvald, jejímž zřizovatelem je také Moravskoslezský kraj.

V Dolní Lutyni se nachází dvě základní školy a dvě školy mateřské, které jsou příspěvkovými organizacemi obce. Nevšední je Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím. V Dolní Lutyni fungují odloučená pracoviště ZUŠ Rychvald, p.o. a DDM Rychvald, p.o.

Tabulka 28: Počet soukromých škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	2	2	0	0	0	0
Bohumín	2	2	0	0	0	0
Rychvald	0	0	0	0	0	0
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

Z tabulky vyplývá, že mezi soukromé školy a školská zařízení patří pouze dvě soukromé mateřské školy v Bohumíně, a to SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO s.r.o. a SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA TOVÁRNÍ s.r.o. Ve školním roce 2013/2014 otevřela Soukromá základní škola PIANETA, s.r.o. jednu třídu pro první stupeň základních škol v ZŠ Bezručova. Čtrnáct žáků z různých ročníků prvního stupně základní školy se zde vzdělává Montessori metodou. Jedná se o placenou formu alternativního vzdělávání.²³

²³ ZÁKLADNÍ ŠKOLA PIANETA. Výroční zpráva 2013/2014. *Zspianeta.cz* [online]. © 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.zspianeta.cz/domains/zspianeta.cz/index.php/ct-menu-item-9/dokumenty/category/4-ostatni>

Tabulka 29: Počet církevních škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	0	1	1	0	0	0
Bohumín	0	1	1	0	0	0
Rychvald	0	0	0	0	0	0
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

V ORP Bohumín působí od roku 2007 odloučené pracoviště Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie. Práce školy navazuje na činnost Slezské diakonie, organizace pro křesťanskou sociální práci při Slezské církvi evangelické a.v. Škola je zařízení s právní subjektivitou. Škola disponuje třemi odloučenými pracovišti. Ředitelství se nachází na adrese Frýdecká 34, Český Těšín. V Bohumíně je mateřská a základní škola na adrese Nerudova 1041, na náměstí Svobody 7 funguje SŠ praktická. Škola je otevřená všem bez rozdílu náboženského přesvědčení. Ve vzdělávání uplatňují křesťanské hodnoty a vychází z biblických principů. Vzdělávají děti, žáky a studenty s více vadami, mentálním postižením a diagnózou autismu. Vzdělávají podle různých vzdělávacích programů pro potřeby konkrétního žáka. Naprostá většina žáků pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou vytvářeny třídním učitelem, odborníkem speciálního pedagogického centra a rodičem žáka. Velký důraz je kladen na integrační projekty, které úspěšně realizují. Organizují spoustu akcí a zúčastňují se aktivit pořádaných jinými organizacemi.²⁴

Tabulka 30: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2005/2006

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	73,84	53,70	20,14
Základní školy	279,80	217,32	62,48
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	17,27	17,27	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	-	-	-
Zařízení školního stravování	61,99	0,00	61,99
Celkem rok 2005/2006	432,90	288,29	144,61

Zdroj: Výkazy MŠMT.

²⁴ MŠ, ZŠ a SŠ SLEZSKÉ DIAKONIE. Výroční zpráva 2012/2013. *Skolasd.eu* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://skolasd.eu/wp-content/uploads/2014/04/Výroční-zpráva-ZŠ-2012-2013.doc>

Tabulka 31: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2006/2007

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	73,04	52,98	20,07
Základní školy	277,39	217,86	59,52
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	16,59	16,59	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	-	-	-
Zařízení školního stravování	61,42	0,00	61,42
Celkem rok 2006/2007	428,43	287,43	141,01

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 32: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2007/2008

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	74,22	54,58	19,64
Základní školy	275,80	216,17	59,63
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	16,99	16,99	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	16,58	8,00	8,58
Zařízení školního stravování	63,40	0,00	63,40
Celkem rok 2007/2008	446,99	295,74	151,24

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Od 1. ledna 2007 se stal Dům dětí a mládeže Bohumín příspěvkovou organizací města.

Tabulka 33: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2008/2009

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	78,64	57,261	21,38
Základní školy	268,07	210,39	57,68
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	18,30	18,29	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,62	8,63	9,99
Zařízení školního stravování	61,86	0,00	61,86
Celkem rok 2008/2009	445,48	294,58	150,91

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 34: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2009/2010

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	78,95	58,19	20,77
Základní školy	261,79	204,21	57,59
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	18,69	18,69	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	19,17	10,17	9,00
Zařízení školního stravování	60,97	0,00	60,97
Celkem rok 2009/2010	439,58	291,25	148,33

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 35: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2010/2011

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	86,22	63,34	22,88
Základní školy	252,51	196,82	55,69
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	17,71	17,71	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	19,07	10,46	8,61
Zařízení školního stravování	61,40	0,00	61,40
Celkem rok 2010/2011	436,91	288,34	148,57

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 36: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2011/2012

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	88,22	65,86	22,36
Základní školy	245,42	192,13	53,29
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	18,12	18,12	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,80	10,38	8,42
Zařízení školního stravování	60,37	0,00	60,37
Celkem rok 2011/2012	430,93	286,49	144,44

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 37: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2012/2013

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	92,99	70,03	22,96
Základní školy	241,94	188,22	53,72
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	18,92	18,92	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	19,06	10,56	8,50
Zařízení školního stravování	63,59	0,00	63,59
Celkem rok 2012/2013	436,50	287,73	148,77

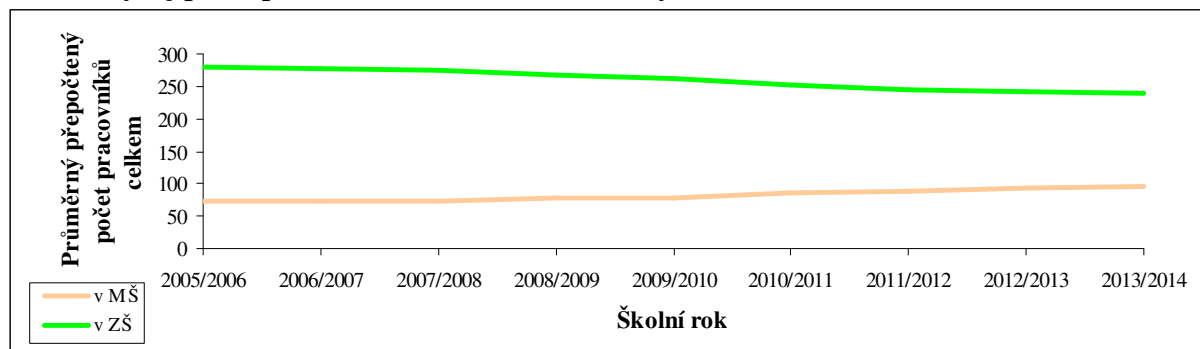
Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 38: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2013/2014

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	95,94	72,83	23,10
Základní školy	240,57	187,98	52,59
Základní umělecké školy	-	-	-
Gymnázia	-	-	-
Mateřské školy pro děti se SVP	-	-	-
Základní školy pro žáky se SVP	-	-	-
Školní družiny a kluby	20,15	20,15	0,00
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,81	10,35	8,46
Zařízení školního stravování	61,81	0,00	61,81
Celkem rok 2013/2014	437,26	291,31	145,96

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 4: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování, Výkazy MŠMT.

Z tabulek a grafického znázornění vyplývá, že počet pracovníků v mateřských školách v ORP Bohumín roste (cca 23 %), zatímco počet pracovníků v základních školách v rámci ORP Bohumín postupně klesá (cca o 13 %). Ve školních družinách podle šetření pracují pouze pedagogičtí pracovníci. Stejně jako u pracovníků v mateřských školách, i množství pedagogů ve školních družinách v posledních letech mírně roste. V zařízeních školního stravování pracují pouze nepedagogičtí pracovníci. Počet těchto pracovníků má kolísavou hodnotu, nejedná se o však o razantní snížení či zvýšení. Střediska pro volný čas dětí a mládeže vykazují podobné hodnoty u pedagogů i nepedagogů. Tyto hodnoty jsou srovnatelné a mají podobný vývoj.

Základní vzdělávání

Tabulka 39: Počet základních škol ve SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2005/2006

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	10	9	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 40: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2006/2007

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	10	9	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 41: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2007/2008

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

K navýšení počtu základních škol došlo z důvodu toho, že v ORP Bohumín začalo od roku 2007 působit odloučené pracoviště Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie. Jedná se o základní školu speciální.

Tabulka 42: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2008/2009

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 43: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2009/2010

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 44: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2010/2011

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 45: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2011/2012

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
Kraj	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tabulka 46: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2012/2013

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
Obec	9	8	1
MŠMT	1	1	0
Církev	1	1	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	11	10	1

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky škol, výroční zprávy škol).

Z tabulky lze vyčíst, že v našem území se nachází 11 základních škol. Mezi neúplné školy řadíme ZŠ a MŠ Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, p.o. Tato škola má pouze ročníky prvního stupně. Spádovou školou byla stanovena ZŠ a MŠ Čs. Armády 1026 okres Karviná, p.o. Obě školy uzavřely Smlouvu o spolupráci při zajišťování přechodu žáků z neúplné ZŠ. Spolupráce se spádovou školou je hodnocena kladně.

Tabulka 47: Počet malotřídních základních škol v jednotlivých obcích SO OR Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
Celkem škol	4	0	0	1	0	2	1
Bohumín	3	0	0	1	0	1	1
Rychvald	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Lutyně	1	0	0	0	0	1	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, výroční zprávy škol).

Na území ORP Bohumín provozují činnost malotřídních škol čtyři základní školy. Jedna ze základních škol je součástí Dětského diagnostického ústavu Bohumín - Šunychl a zařazení žáků do tříd podle ročníků, školního vzdělávacího programu a mentální úrovně žáků, nemůže být ovlivněno. Děti jsou rozděleny do 5 tříd, dle schopností, věku a znalostí, popř. podle stupně zdravotního postižení. V jednotlivých třídách se vyučuje dle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.²⁵ Mezi malotřídní ZŠ je zařazena i církevní ZŠ speciální, odloučené pracoviště Bohumín. Ve škole jsou tři speciální třídy zajišťující studium pro žáky 1. a 2. stupně. Další malotřídní škola se nachází v Základní škole T.G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace. Škola vyučuje malotřídním způsobem z důvodu nízkého počtu žáků ve třídách. Ve školním roce 2012/2013 se pokračovalo ve spojování ročníků a děti se učily malotřídním způsobem. Poslední malotřídní školou je ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Dolní Lutyni. V základní škole je dohromady pět tříd. Na prvním stupni je pouze jedna třída a na druhém stupni třídy čtyři.²⁶

²⁵ DĚTSKÝ DIAGNOSTICKÝ ÚSTAV. Základní informace. *Ddu.cz* [online]. © neuvédno [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: http://ddu.cz/?page_id=8

²⁶ Výroční zprávy o činnosti škol za školní rok 2012/2013 všech škol na území celého ORP Bohumín.

Tabulka 48: Základní školy zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1. pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	9	2	120	4	2 439	165,8	14,71	24,33	271
2011/2012	9	2	120	5	2 412	169,6	14,22	25,10	268
2010/2011	9	2	122	5	2 457	174,4	14,09	25,14	273
2009/2010	9	3	119	7	2 527	179,2	14,10	28,24	280,78
2008/2009	9	3	123	7	2 630	184,8	14,23	28,38	292,22
2007/2008	9	3	131	6	2 752	193,4	14,23	27,01	305,78
2006/2007	9	3	140	6	2 927	202,7	14,44	26,91	325,22
2005/2006	9	4	144	6	3 084	205,3	15,02	27,42	342,67

Zdroj: Výkazy MŠMT.

V ORP Bohumín existuje devět základních škol, které jsou zřizovány obcemi. Pouze dvě základní školy jsou samostatné, a to ZŠ Rychvald a ZŠ T.G.Masaryka v Bohumíně - Pudlov. Ostatní základní školy jsou sloučenými organizacemi (ZŠ a MŠ). V posledních letech dochází k pozvolnému poklesu tříd (běžných i speciálních) a počtu žáků. Ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo základní školy zřizované obcemi celkem 3 084 žáků, následně docházelo k postupnému úbytku žáků až na 2 439 žáků ve školním roce 2012/2013. Z toho vyplývá, že se počet žáků během osmi let snížil více než o 600 žáků (o cca 20 %). V této souvislosti bylo zrušeno 24 běžných tříd a 2 třídy speciální. Úbytek speciálních tříd je především způsoben zaváděním inkluzivního vzdělávání, tzn. umístění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd. V jednotlivých školních letech se počet dětí na jednoho pedagoga výrazně nemění. Na jednoho pedagogického pracovníka základní školy připadá 14 až 15 žáků, hodnota je srovnatelná s počtem dětí u obecních mateřských škol, která činí 13 dětí. Počet dětí na třídu a na školu mírně klesá, především z důvodu poklesu žáků. Důležitou skutečností je, že počet dětí na třídu v základních školách mírně klesá (z 27 na 24 žáků), naopak počet dětí v mateřských školách na třídu vzrůstá (z 21 na 23 dětí).

Tabulka 49: Základní školy zřizované MŠMT ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	1	0	0	5	28	6	4,67	5,60	28
2011/2012	1	0	0	5	26	6	4,33	5,20	26
2010/2011	1	0	0	5	34	6	5,67	6,80	34
2009/2010	1	0	0	5	33	6	5,50	6,60	33
2008/2009	1	0	0	5	32	6	5,33	6,40	32
2007/2008	1	0	0	7	43	6	7,17	6,14	43
2006/2007	1	0	0	5	27	6	4,50	5,40	27
2005/2006	2	0	0	5	38	5,8	6,55	7,60	19

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Hodnoty uvedené v tabulce se vztahují k Dětskému diagnostickému ústavu, základní škole a školní jídelně v Bohumíně - Šunychlu, jejímž zřizovatelem je MŠMT. Jde o speciální školské zařízení s nepřetržitým provozem. Od 1. září 2005 bylo zprovozněno odloučené pracoviště Diagnostického ústavu v Ostravě - Přívoze. DDÚ, ZŠ a ŠJ má územní působnost pro obce s rozšířenou působností: Bílovec, Bohumín, Bruntál, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Jablunkov, Karviná, Kopřivnice, Králíky, Kravaře, Krnov, Nový Jičín, Odry, Opava, Orlová, Ostrava, Rýmařov, Vítkov.²⁷ Ve školním roce 2005/2006 jsou uvedeny dvě základní školy: jedna specifikována jako zvláštní škola, druhá jako speciální ZŠ (rozdílné ID ZŠ a typ ZŠ). Ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008 již uvedeno jednotné ID ZŠ, avšak v typu ZŠ opět rozdělen na dvě, v tomto případě již brán počet škol jako jeden.

Tabulka 50: Základní školy zřizované církví ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	1	0	0	3	19	3	6,34	6,34	19
2011/2012	1	0	0	3	16	3	5,34	5,34	16
2010/2011	1	0	0	3	15	3	5	5	15
2009/2010	1	0	0	3	17	3	5,67	5,67	17
2008/2009	1	0	0	3	17	2	8,5	5,67	17
2007/2008	1	0	0	3	17	2	8,5	5,67	17
2006/2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2005/2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Opět se jedná o Mateřskou školu, základní školu a střední školu Slezské diakonie. Zřizovatelem je Slezská církev evangelická a.v. Tato základní škola nabízí speciální formu vzdělávání. V odloučeném pracovišti na ul. Nerudova 1041 se nachází tři speciální třídy pro děti s tělesným, mentálním či kombinovaným postižením. Pracoviště se nachází v prostorách stacionáře Slezské diakonie Salome. Jak již bylo řečeno, v prostorách se nachází tři třídy, a to autistická třída, pomocná třída a rehabilitační třída. Všechny třídy jsou vybaveny s ohledem na aktuální stav žáků a jejich potřeby, týkající se kompenzačních pomůcek, didaktických pomůcek a prostorových nároků.²⁸ Údaje o úvazcích pedagogů byly získány vlastním šetřením v lokalitě. Ve třídách působí také osobní asistenti, kteří do těchto úvazků nejsou zahrnuti. Počet žáků se ve školním roce 2012/2013 zvýšil, avšak hodnoty mezi jednotlivými roky nejsou markantní. Počet žáků na jednoho pedagoga a na třídu je shodný, jelikož v každé třídě pracuje jeden pedagogický pracovník.

²⁷ DĚTSKÝ DIAGNOSTICKÝ ÚSTAV. Základní informace. *Ddu.cz* [online]. © neuvedeno [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: http://ddu.cz/?page_id=8

²⁸ MŠ, ZŠ a SŠ SLEZSKÉ DIAKONIE. Výroční zpráva 2012/2013. *skolasd.eu* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://skolasd.eu/wp-content/uploads/2014/04/Výroční-zpráva-ZŠ-2012-2013.doc>

Tabulka 51: Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Počet základních škol celkem	V nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	11	11	8	9	7	26
Bohumín	8	8	6	6	5	17
Rychvald	1	1	0	1	1	3
Dolní Lutyně	2	2	2	2	1	6

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky zřizovatelů a škol, výroční zprávy škol).

Ve všech obcích jsou zřízeny základní školy. V Bohumíně je šest základních škol, které provozují zároveň i mateřskou školu (bez ohledu na zřizovatele). Pouze dvě základní školy jsou samostatné. V Dolní Lutyni jsou dvě základní školy, které jsou sloučenou organizací, jelikož provozují i mateřskou školu. V Rychvaldu je tomu jinak, působí zde pouze základní škola, jejíž součástí není mateřská škola. Všechny obce v rámci základní školy provozují zařízení školního stravování i školní družinu. Ve školních jídelnách jsou uvedeny pouze školní jídelny (bez výdejny). Avšak některé školy mají pouze školní jídelnu - výdejnu. Mezi jiná zařízení jsou zahrnuty tělocvičny, hřiště, posilovny, apod. V případech chybějícího školního hřiště spolu některé školy spolupracují, např. MŠ a ZŠ Benešova s MŠ a ZŠ Čs. armády v Bohumíně.

Tabulka 52: Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Celkem	9	124	2439	271	19,67
Bohumín	6	81	1651	275,17	20,39
Rychvald	1	22	432	432	19,64
Dolní Lutyně	2	21	356	178	16,95

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Z tabulky lze vyčíst počet škol, které jsou zřízeny jednotlivými obcemi. V Bohumíně jich je šest, v Rychvaldu jedna a v Dolní Lutyni dvě. Průměrný počet žáků na školu se v jednotlivých obcích výrazně liší. V Bohumíně je průměrný počet žáků na školu 275, v Rychvaldu je to 432 žáků a v Dolní Lutyni 178 žáků. Výrazně vyšší hodnota v Rychvaldu je dána především tím, že město má pouze jednu základní školu, zatímco v Dolní Lutyni mají základní školy dvě. Průměrný počet žáků na třídu se v Bohumíně a v Rychvaldu výrazně neliší, cca kolem 20 žáků na třídu. V Dolní Lutyni je hodnota nižší cca 17 žáků na třídu. V tomto případě jde především o nízký počet žáků v MŠ a ZŠ s polským jazykem vyučovacím. Pro lepší přehlednost byla vytvořena tabulka týkající se průměrného počtu žáků na třídu základních škol zřizovaných obcemi.

Tabulka 53: Průměrné počty žáků na školu a na třídu dle jednotlivých škol zřizovaných obcemi v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Obec/město	Základní školy	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na třídu
Bohumín	Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace	7	112	16
	Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. Armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace	20	399	19,95
	Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace	12	262	21,83
	Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace	24	547	22,79
	Základní škola a Mateřská škola Bohumín-Skrečoch 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace	11	244	22,18
	Základní škola T. G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace	7	87	12,43
Rychvald	Základní škola Rychvald, okres Karviná, příspěvková organizace	22	432	19,64
Dolní Lutyně	Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace	16	314	19,63
	Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná, příspěvková organizace	5	42	8,40

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 54: Počet úplných a neúplných základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Celkem	11	10	1
Bohumín	8	7	1
Rychvald	1	1	0
Dolní Lutyně	2	2	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, výroční zprávy škol).

Jak je možno vidět z tabulky v ORP Bohumín existuje pouze jedna neúplná škola. Jedná se o ZŠ a MŠ Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, p.o. Se záměrem seznámit žáky s novým prostředím, odbornými učebnicemi i způsobem výuky byly pořádány ZŠ a MŠ Čs. armády 1026 okres Karviná, p.o. společné akce pro žáky 4. a 5. ročníku ZŠ Bezručova, kteří by po ukončení 5. ročníku měli dle stanovených spádových oblastí přestoupit právě na tuto školu.

Jedna ze základních škol je součástí Dětského diagnostického ústavu Bohumín - Šunychl (zřizovatelem je MŠMT) a zařazení žáků do tříd podle ročníků, školního vzdělávacího programu a mentální úrovně žáků, nemůže být ovlivněno. Děti jsou rozděleny do 5 tříd, dle schopností, věku a znalostí, popř. podle stupně zdravotního postižení. V jednotlivých třídách se vyučuje dle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Tabulka 55: Údaje o pracovnících základních škol zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Celkem učitelé		Fyzické osoby	Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
		260	165,8	145,1
v tom vyučující	na 1. stupni	x	77,3	76,6
	na 2. stupni	x	88,5	68,5

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Na základních školách zřizovaných obcemi v ORP Bohumín je celkem 260 pracovníků, z toho žen je 229. Faktem je, že školství je v posledních letech stále výraznější doménou žen. Na druhém stupni vzrůstá zastoupení pracovníků mužského pohlaví, podílí se téměř 22,6 % na celkovém počtu pedagogických úvazků. Počet pracovníků přepočtených na plně zaměstnané je o něco vyšší na druhém stupni ZŠ než na stupni prvním.

Tabulka 56: Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Ostatní pedagogičtí pracovníci		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	20	20	15,85	15,85
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	6	4	4,8	2,8
Psychologové		2	2	1,5	1,5
Speciální pedagogové		0	0	0	0
Výchovní poradci		11	9	x	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Dohromady máme na našem území 39 ostatních pedagogických pracovníků. V tabulce jde zřetelně vidět, že převážná většina ostatních pedagogických pracovníků jsou ženy. Údaje jsou doplněny i za MŠ, ZŠ Slezské diakonie (pouze odloučené pracoviště v Bohumíně) v rámci vlastního šetření. Počet asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením je dohromady 20, z toho 7 asistentů pedagoga je v MŠ, ZŠ Slezské diakonie. Asistenti pedagoga fungují také v ZŠ Rychvald (2), v Masarykové ZŠ a MŠ (3), ZŠ T. G. Masaryka v Pudlově (1), ZŠ a MŠ tř. Dr. E. Beneše (1), ZŠ 1. máje ve Skřečoni (3), ZŠ Čs. armády (3). Asistentů pro žáky se sociálním znevýhodněním je dohromady šest. Jeden je na základní škole, která je součástí Dětského diagnostického ústavu. Na ZŠ T.G. Masaryka v Pudlově je pět asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné. Psychologové jsou na území ORP pouze dva, a to na ZŠ a MŠ tř. Dr. E. Beneše a ZŠ Čs. armády v Bohumíně. Výchovní poradci fungují na všech základních školách, které jsou zřizovány obcemi. Mezi výchovné poradce jsou zahrnuti i ti, kteří jsou na Gymnázium Fr. Živného v Bohumíně (zajišťuje i nižší stupeň vzdělání).

Tabulka 57: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	11	2486	174,8	14,22
2011/2012	11	2454	178,6	13,74
2010/2011	11	2506	183,4	13,66
2009/2010	11	2577	188,2	13,69
2008/2009	11	2679	192,8	13,90
2007/2008	11	2812	201,4	13,96
2006/2007	10	2954	208,7	14,15
2005/2006	10	3122	211,1	14,79

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Počet škol na území ORP Bohumín vzrostl v roce 2007/2008 z důvodu zřízení odloučeného pracoviště MŠ, ZŠ Slezské diakonie. Klesající hodnoty byly zaznamenány v hodnotě počtu žáků. Od začátku časové řady navštěvuje školu o více než 600 žáků méně. K mírnému nárůstu počtu žáků došlo ve školním roce 2012/2013. S tímto vývojem se nutně pojí i propouštění a přehodnocování nejen pedagogických úvazků. Změny však nebyly markantní, jelikož počet dětí na jednoho přepočteného pracovníka se pohyboval okolo 13 až 15 žáků.

Tabulka 58: Počet absolventů základních škol ve SO ORP Bohumín

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v	1. – 5. roč.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6. roč.	2	1	2	0	5	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
	7. roč.	6	2	7	0	7	0	4	4	2	4	3	4	4	2	3	1
	8. roč.	18	8	14	4	15	1	13	16	18	15	20	4	10	5	13	6
	9. roč.	365	16	367	25	348	6	345	14	301	17	237	18	276	5	227	12
	10. roč.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	1	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
z	5. roč.	35	0	34	0	36	0	36	0	36	0	34	0	28	0	41	0
	7. roč.	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Žáci 1. roč. s dodatečným odkladem PŠD		10	0	2	0	3	0	2	0	2	0	2	0	0	0	1	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Počet žáků 1. ročníku s dodatečným odkladem povinné školní docházky, ke kterému se přistupuje v případě, že se u žáka nejpozději do konce prvního pololetí prvního ročníku plnění PŠD projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost, je vzhledem k celkovému počtu zanedbatelný. Největší počet žáků s tímto odkladem bylo ve školním roce 2005/2006, a to v počtu 10 žáků. V následujících letech tento počet klesl na cca 2 žáky.

Z tabulky můžeme vyčíst, že v rámci SO ORP jsou žáci, kteří přešli na střední školu (respektive na nižší stupeň víceletého gymnázia) z pátého a sedmého ročníku. Počet dětí přecházející na střední školu ze 7. ročníku je velmi nízký, počet se pohybuje okolo 1 až 2 žáků. Naopak tomu je v případě přechodu na střední školu z 5. ročníku ZŠ, kdy se tento počet pohybuje okolo 35 žáků. V jednotlivých letech nejsou zaznamenány výrazné rozdíly. Mírný pokles (28 žáků) nastal ve školním roce 2011/2012, k vysokému nárůstu (41 žáků) však došlo následující školní rok 2012/2013. Předpokladem je, že žáci ze základních škol odchází na osmileté gymnázia. V Bohumíně funguje osmileté Gymnázium Fr. Živného. Další osmileté gymnázia se nachází mimo správní obvod Bohumín, např. v Orlové, v Ostravě.

Počet absolventů devátých ročníků základních škol postupně klesá, tato situace je dána především celkovým úbytkem žáků. Počet žáků, kteří ukončili školní docházku v jiném než 9. ročníku základní školy je nízký s ohledem k celkovému počtu žáků.

Tabulka 59: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název zařízení	Celkem ředitelství	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
	0	0	0	0	0
Mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	1	0
Mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
Základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
Základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
Základní škola praktická	0	0	0	0	0
Základní škola speciální	0	0	0	1	0
Přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, webové stránky zřizovatele, výroční zprávy škol).

Všechny tyto typy škol jsou součástí MŠ a ZŠ Slezské diakonie (zřizovatelem je církev). V Bohumíně se nachází pouze jedno z odloučených pracovišť, ředitelství je v Českém Těšíně.

Tabulka 60: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	20,6	73,05
Jinými subjekty	7,6	26,95
Průměrný počet žáků celkem	28,2	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 61: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	20	78,74
Jinými subjekty	5,4	21,26
Průměrný počet žáků celkem	25,4	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 62: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	20,1	77,01
Jinými subjekty	6	22,99
Průměrný počet žáků celkem	26,1	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 63: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	20,2	76,81
Jinými subjekty	6,1	23,19
Průměrný počet žáků celkem	26,3	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 64: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	20,1	76,14
Jinými subjekty	6,3	23,86
Průměrný počet žáků celkem	26,4	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 65: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	19,3	75,98
Jinými subjekty	6,1	24,02
Průměrný počet žáků celkem	25,4	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 66: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	19,3	78,46
Jinými subjekty	5,3	21,54
Průměrný počet žáků celkem	24,6	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 67: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	19,7	76,95
Jinými subjekty	5,9	23,05
Průměrný počet žáků celkem	25,6	x

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Během sledovaného období je průměrný počet žáků ve třídě na ZŠ okolo 25 až 28 žáků. Co se týče obecních škol, zde se průměr počtu dětí ve třídě výrazně neměnil a po celou dobu zůstával na hodnotě 20 až 21 žáků.

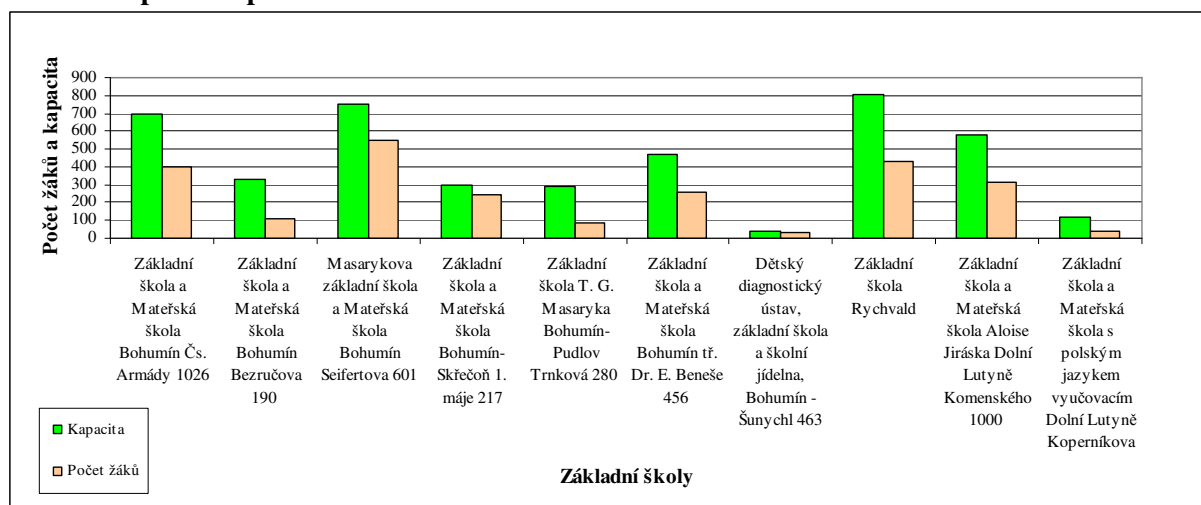
Tabulka 68: Popis základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapac.	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
	Celkem	4430	2486	1915	
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. Armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	700	399	301	Naplněnost školy je 57 %. Počet dojíždějících žáků je dohromady 8 (z Rychvaldu: 3, z Dolní Lutyně: 2, z Ostravy: 2, z Darkovic: 1).
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	325	112	213	Naplněnost školy je 34,46 %. Jedná se o neúplnou základní školu (I. stupeň ZŠ).
Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	750	547	203	Naplněnost školy je 72,93 %.
Základní škola a Mateřská škola Bohumín-Skrečeoň 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	300	244	56	Naplněnost školy je 81,33 %. Do této školy dojíždí 32 žáků z Dolní Lutyně a 28 žáků z Bohumína (z centra města).
Základní škola T. G. Masaryka Bohumín - Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	290	87	203	Naplněnost školy je pouze 30 %. V současné době jsou ve škole pouze děti a žáci ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Protože se jedná o děti romské, o děti ze sociálně slabých rodin, o děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišeného prostředí, ostatní občané přestali své děti do školy umisťovat a raději je vozí do škol v centru města. Dojíždějící žáci jsou pouze 3, a to z Rychvaldu.
Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	470	262	208	Naplněnost školy je 55,74 %.
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie	Bohumín	48	19		Kapacita je uvedena pro všechny pracoviště ZŠ Slezské diakonie (tj. pro Český Těšín, Karvinou, Bohumín). Počet dojíždějících žáků v této ZŠ je 6 (z Rychvaldu: 2, z Dolní Lutyně: 2, z Ostravy: 1, z Píště: 1). Od 1.9.2014 se předpokládá s navýšením kapacity z 48 na 60 míst (kapacita opět uvedená pro všechna odloučená pracoviště).
Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna,	Bohumín	36	28	8	Zde jde o speciální školské zařízení s nepřetržitým provozem. Naplněnost

Bohumín - Šunychl 463					této ZŠ je 77,77 %. Tyto údaje se mohou výrazně měnit.
Základní škola Rychvald, okres Karviná, příspěvková organizace	Rychvald	810	432	378	Na území města Rychvald se nachází pouze jedna základní škola. Naplněnost této školy je 53,33 %. Vysoká úroveň vzdělání žáků především v I. stupni ZŠ. Nadaní žáci odchází na gymnázia.
Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	581	314	267	Naplněnost této základní školy je 54,04 %. Počet dojíždějících žáků je dohromady 45 žáků (z Orlové: 22, z Dětmovic: 10, z Rychvaldu: 7, z Bohumína: 4, z Karviné: 1, z Horní Suché: 1).
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	120	42	78	Naplněnost této školy je pouze 35 %. Počet dojíždějících žáků do této ZŠ je 18 (z Orlové: 13, z Dětmovic: 3, z Bohumína: 2). Další škola s polským vyučovacím jazykem je v Orlové a v Karviné.

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (výroční zprávy škol, odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

Graf 5: Kapacita a počet žáků v základních školách ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (výroční zprávy škol, odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

Jak můžeme vidět v tabulce a vytvořeném grafu, obsazenost základních škol není plně využita. Ředitel školy však není povinen naplnit kapacitu školy v maximální přípustné výši, neboť se jedná o hranici, která nesmí být překročena, které však nemusí být dosaženo. Naplněnost základních škol ve SO ORP Bohumín vzhledem ke kapacitě v základních školách je 56,12 % (počítáno bez ZŠ Slezské diakonie + DDÚ, ZŠ a ŠJ, údaje nejsou relevantní).

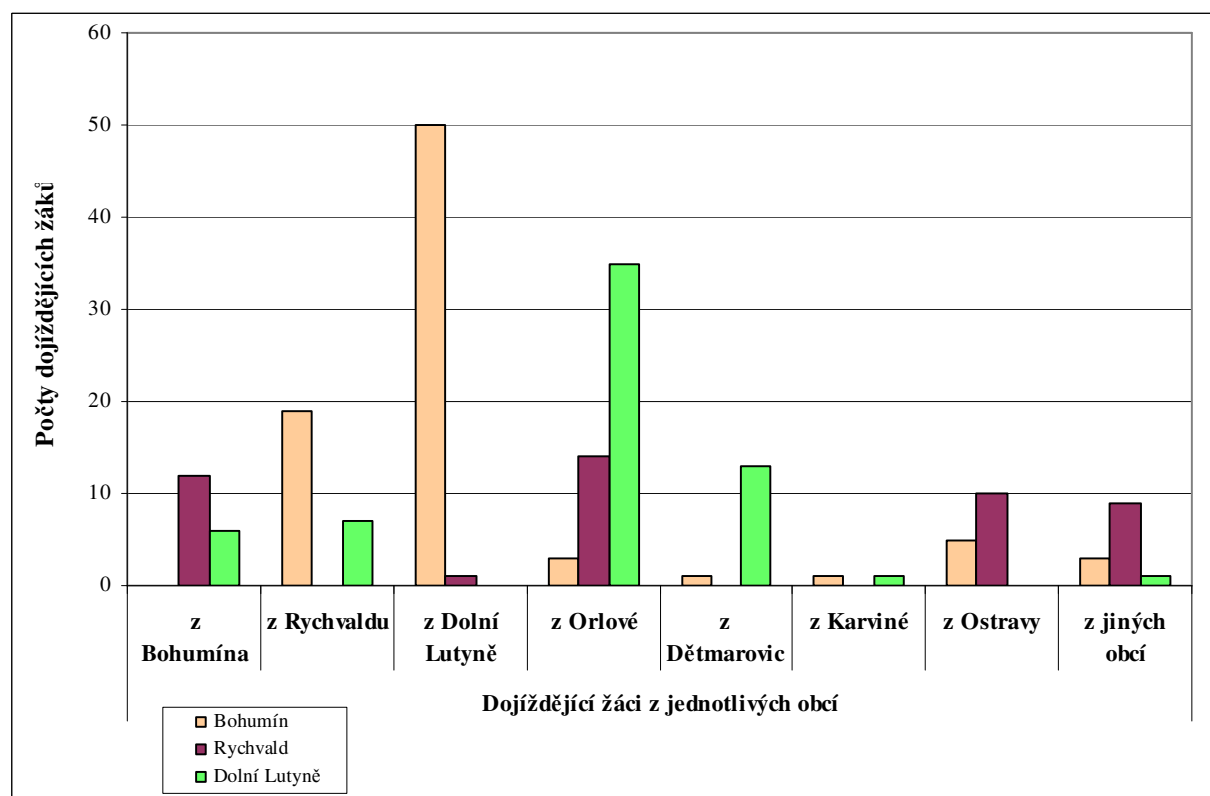
Naplněnost v konkrétních obcích je následující: Bohumín: 58,24 %, Rychvald: 53,33 % (pouze jedna ZŠ), Dolní Lutyně: 50,78 % (nízké procento dáno především kvůli nenaplněnosti žáků v ZŠ s polským jazykem vyučovacím).

Tabulka 69: Počet dojíždějících žáků do základních škol v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Obce/města	Dojíždějící žáci z jednotlivých obcí							
	z Bohumína	z Rychvaldu	z Dolní Lutyně	z Orlové	z Dětmovic	z Karviné	z Ostravy	z jiných obcí
	Bohumín	0	19	50	3	1	1	5
Rychvald	12	-	1	14	0	0	10	9
Dolní Lutyně	6	7	0	35	13	1	0	1

Zdroj: Vlastní šetření (osobní schůzky s řediteli škol).

Graf 6: Počet dojíždějících žáků do základních škol na území SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Zdroj: Vlastní šetření (osobní schůzky s řediteli škol).

Tabulka 70: Očekávaný vývoj počtu žáků ve SO ORP Bohumín

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	4 346	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	290	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	-	-
Počet žáků k 30. 9. 2013	2 481	1 865	57
Předpoklad ke konci roku 2018	2 600	1 456	61
Předpoklad ke konci roku 2023	2 400	1 656	59

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, rozhovory s řediteli škol).

Data byla odhadnuta na základě sběru dat ve správním obvodu ORP Bohumín a především na základě přímého rozhovoru s jednotlivými řediteli škol a ve spolupráci s odborem školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín. Očekávaný vývoj počtu žáků vychází jednak ze závěrů Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje (zpracováno 2012), z analýzy počtu narozených dětí v dekádě 2003 - 2013 v ORP Bohumín a migračních procesů v území. Migračně pozitivní jsou v ORP obě menší obce - Dolní Lutyně a Rychvald (na rozdíl od Bohumína). Tyto obce zaznamenaly v poslední dekádě relativně velký přírůstek obyvatelstva – počet obyvatel se v nich zvýšil o téměř 6 %. Bohumín zaznamenal úbytek obyvatelstva, a to především v období od roku 2009 (obyvatelé se stěhují do okolních obcí). Předpoklad počtu žáků k roku 2018 a 2023 byl tedy odhadnut z vývoje počtu narozených dětí v ORP Bohumín (v dekádě 2003 - 2013), z hlediska migrace počítá se stávajícím trendem celkového počtu obyvatel (tedy pozitivní migrační saldo) a celkově se stagnací počtu obyvatel ORP Bohumín. Podíl obyvatel ve věku do 14 let je dle výše uvedené Studie Moravskoslezského kraje odhadován pro ORP do roku 2030 jen s mírným poklesem (z 14,35 % na 14,10 %), tyto údaje ovšem nezahrnují obec Dolní Lutyni (v roce 2012 proběhla změna hranic správního území ORP). Do roku 2018 se tedy předpokládá nárůst počtu žáků ZŠ ve správním obvodu (o 120 žáků) a zároveň úbytek kapacity ZŠ (o cca 290 míst). V roce 2023 je odhadován pokles v počtu žáků ve správním obvodu na cca 2 400.²⁹

²⁹ HRUŠKA-TVRDÝ, Lubomír a KOL. *Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje*. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2012. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/upl_0_Studie_sidelni_struktury_MSK.pdf

Předškolní vzdělávání

Ve všech obcích správního obvodu ORP Bohumín fungují mateřské školy. Na území existuje dvanáct mateřských škol, z nichž dvě jsou soukromé, jedna speciální (zřizovatelem je církev) a ostatní mateřské školy obecní. Během sledované časové řady došlo ke změnám jak v počtu dětí a tříd, tak v počtu mateřských škol celkově. Vývoj je patrný v následujících tabulkách.

Tabulka 71: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	9	617	27	593	2	24
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	4	205	9	205	0	0
Celkem	13	822	36	798	2	24

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 72: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	8	688	29	661	2	27
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	3	142	6	142	0	0
Celkem	11	830	35	803	2	27

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 73: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	8	709	30	684	2	25
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	5	0	0	1	5
Soukromník	3	145	6	145	0	0
Celkem	12	859	36	829	3	30

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 74: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	8	737	30	709	2	28
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	5	0	0	1	5
Soukromník	3	149	6	149	0	0
Celkem	12	891	36	858	3	33

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 75: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	8	742	30	714	2	28
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	5	0	0	1	5
Soukromník	3	146	6	146	0	0
Celkem	12	893	36	860	3	33

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 76: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	9	817	33	793	2	24
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	4	0	0	1	4
Soukromník	2	120	5	120	0	0
Celkem	12	941	38	913	3	28

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 77: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	9	846	34	822	2	24
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	6	0	0	1	6
Soukromník	2	120	5	120	0	0
Celkem	12	972	39	942	3	30

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 78: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
Obec	9	891	36	867	2	24
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	8	0	0	1	8
Soukromník	2	120	5	120	0	0
Celkem	12	1 019	41	987	3	32

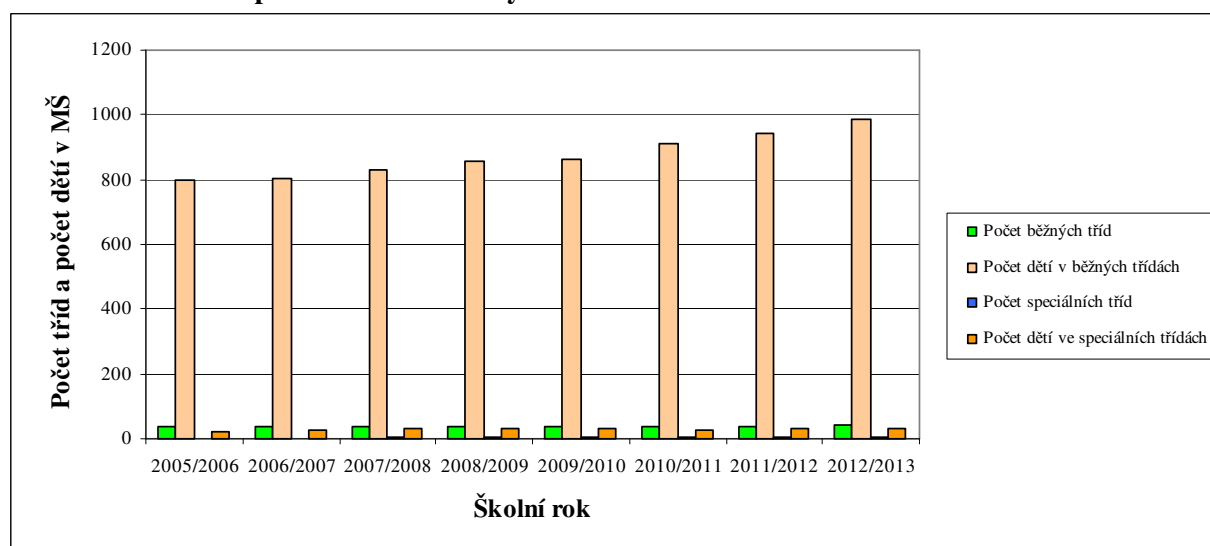
Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 79: Celkové počty tříd a dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách	Počet MŠ
2005/2006	36	798	2	24	13
2006/2007	35	803	2	27	11
2007/2008	36	829	3	30	12
2008/2009	36	858	3	33	12
2009/2010	36	860	3	33	12
2010/2011	38	913	3	28	12
2011/2012	39	942	3	30	12
2012/2013	41	987	3	32	12

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, rozhovory s řediteli/vedoucími mateřských škol).

Graf 7: Počet tříd a počet dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, rozhovory s řediteli/vedoucími mateřských škol).

Ve školním roce 2005/2006 bylo celkem 13 mateřských škol, v roce 2006 však město zrealizovalo druhou etapu optimalizace školní sítě, kdy došlo k začlenění mateřských škol pod správu základních

škol. Ve školním roce 2007/2008 zahájila svou činnost speciální mateřská škola Slezské diakonie, jejímž zřizovatelem je církev. Z vytvořené tabulky a grafu lze vyčíst, že počet běžných tříd a počet dětí v běžných třídách neustále roste. Během sledovaného období vzrostl o 19,15 % z původních 798 na 987 dětí. S tím souvisí i navýšení počtu tříd z 36 na 41. V případě speciálních tříd a jejich dětí dochází k ustálení, výkyvy nejsou markantní. Dvě speciální třídy, konkrétně logopedické, nabízí MŠ se speciální třídou na ul. Nerudova 1040 v Bohumíně. Třetí, poslední a jedinou speciální třídu poskytuje MŠ Slezské diakonie na ul. Nerudova 1041 v Bohumíně. Mateřská škola se zaměřuje především na individuální péči o dítě, rozvoj motoriky, logopedii a grafomotoriku. Ke každému dítěti se přistupuje individuálně s ohledem na jeho postižení. Počet dětí v této speciální třídě, respektive škole, rok od roku vzrůstá (šk. rok 2007/2008: 5 dětí, šk. rok 2012/2013: 8 dětí).

Tabulka 80: Mateřské školy zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných /spec. tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úv.	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	9	2	38	891	71,5	12,46	23,45	99
2011/2012	9	2	36	846	67,2	12,59	23,50	94
2010/2011	9	2	35	817	63,4	12,89	23,34	90,78
2009/2010	8	2	32	742	57,6	12,88	23,19	92,75
2008/2009	8	2	32	737	57,1	12,91	23,031	92,13
2007/2008	8	2	32	709	55,5	12,77	22,16	88,63
2006/2007	8	2	31	688	51	13,498	22,19	86
2005/2006	9	4	29	617	50	12,34	21,28	68,56

Zdroj: Výkazy MŠMT.

V zájmovém území je 9 obecních mateřských škol. Během osmi let bylo otevřeno devět nových tříd z původního počtu 29 tříd ve školním roce 2005/2006 došlo k navýšení na 38 ke školnímu roku 2012/2013. Navýšení počtu tříd souvisí s 30,75% nárůstem počtu dětí, a to z 617 na 891. S navýšením počtu dětí došlo k navýšení pedagogických úvazků, počet dětí na jeden pedagogický úvazek cca 13 dětí. Výkyvy v počtu dětí na třídu nejsou velmi patrné, hodnota kolísá mezi 21 až 24 dětmi. Ve školním roce 2006/2007 došlo k převedení Soukromé mateřské školy Smetanové pod Masarykovou ZŠ a MŠ Bohumín, p.o. MŠ Rafinerský lesík a MŠ Okružní přešla pod ZŠ a MŠ Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456, p.o. Klesl tedy počet MŠ zřizovaných obcemi. K malému navýšení došlo ve školním roce 2010/2011, kdy přešla SMŠ 1. máje 325 pod správu ZŠ a MŠ Bohumín - Skřečoch 1. máje 217. Samostatné MŠ jsou od školního roku 2006/2007 pouze dvě, a to MŠ v Rychvaldu a MŠ se speciální třídou Bohumín na ul. Nerudova 1040 p.o., která má dvě speciální třídy (uvedeny ve všech časových řadách).

Tabulka 81: Soukromé mateřské školy ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných /spec. tříd	Počet dětí	Úv. pedagog.	Počet dětí na 1 pedagog. úv.	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	2	2	5	120	10	12	24	60
2011/2012	2	2	5	120	10	12	24	60
2010/2011	2	2	5	120	9,8	12,24	24	60
2009/2010	3	3	6	146	9,8	14,90	24,33	48,67
2008/2009	3	3	6	149	11,5	12,96	24,83	49,67
2007/2008	3	3	6	145	11	13,18	24,17	48,33
2006/2007	3	3	6	142	11	12,91	23,67	47,33
2005/2006	4	4	9	205	16,4	12,50	22,78	51,25

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Z tabulky je patrné, že v posledních letech došlo k úbytku soukromých mateřských škol, především z důvodu druhé etapy optimalizace školní sítě, kdy došlo k začlenění mateřských škol pod správu základních škol. Ve školním roce 2006/2007 přešla Soukromá MŠ Smetanova pod Masarykovu ZŠ a MŠ Seifertova 601 Bohumín. Ve školním roce 2010/2011 přešla MŠ 1. máje 325 pod ZŠ a MŠ Bohumín - Skřečoch 1. máje 217. Nyní v ORP fungují pouze dvě soukromé mateřské školy (SMŠ BAMBINO, SMŠ TOVÁRNÍ) s počtem 120 dětí. Zajímavostí je, že obě soukromé školy se nacházejí v městské části Bohumín - Záblatí nedaleko od sebe. V posledních letech dochází k plné naplněnosti kapacity (SMŠ BAMBINO: 45 dětí, SMŠ TOVÁRNÍ: 75 dětí). V soukromých školách nejsou žádné speciální třídy.

Tabulka 82: Mateřské školy zřizované církví ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných /spec. tříd	Počet dětí	Úv. pedagog.	Počet dětí na 1 pedagog. úv.	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	1	0	1	8	1	8	8	8
2011/2012	1	0	1	6	1	6	6	6
2010/2011	1	0	1	4	1	4	4	4
2009/2010	1	0	1	5	1	5	5	5
2008/2009	1	0	1	5	1	5	5	5
2007/2008	1	0	1	5	1	5	5	5
2006/2007	0	0	0	0	0	0	0	0
2005/2006	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Jak již bylo řečeno, v roce 2007 bylo zřízeno odloučené pracoviště Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie ve městě Bohumíně. Jedná se o mateřskou školu, která nabízí speciální formu vzdělávání. V odloučeném pracovišti na ul. Nerudova 1041 se nachází pouze jedna speciální třída pro děti s tělesným, mentálním či kombinovaným postižením. Počet dětí se rok od roku pomalým tempem navyšuje. Ve třídě se nachází několik asistentů pedagoga.

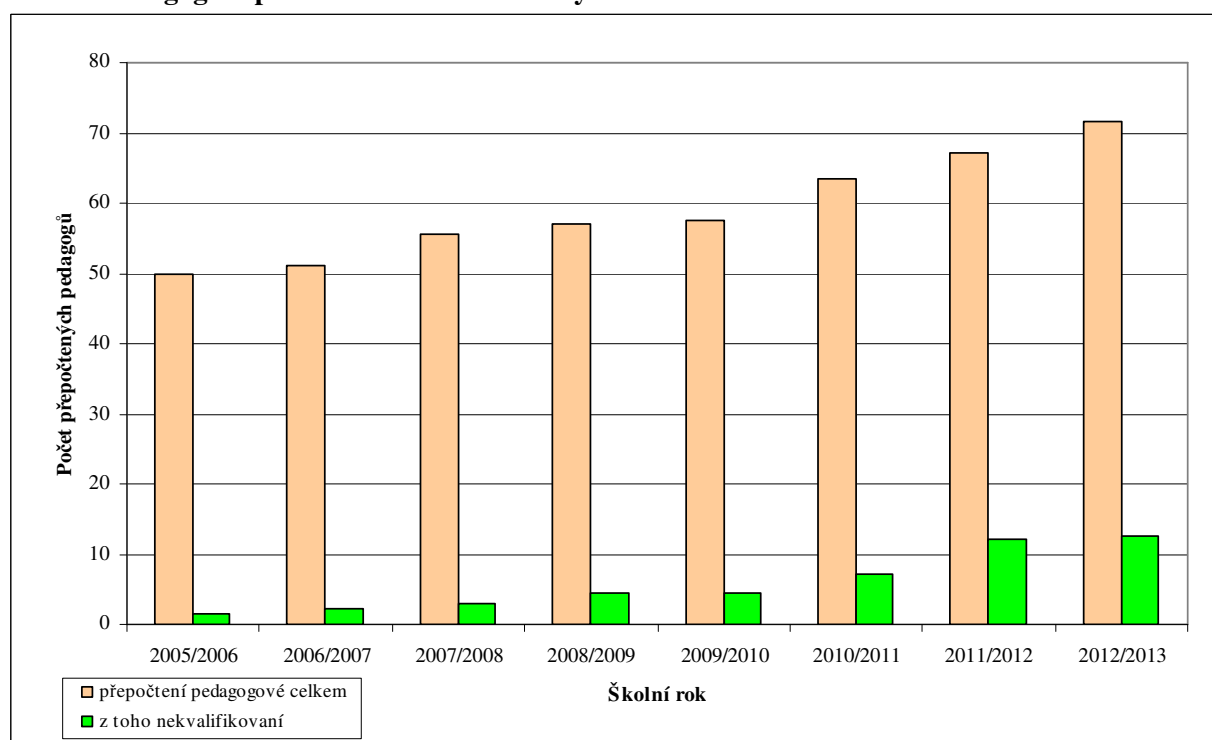
Údaje o pedagogických pracovnících v mateřských školách v ORP Bohumín

Tabulka 83: Pedagogičtí pracovníci v mateřských školách zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	nekvalifikovaných
2012/2013	71,5	12,6	18%
2011/2012	67,2	12,2	18%
2010/2011	63,4	7,1	11%
2009/2010	57,6	4,5	8%
2008/2009	57,1	4,5	8%
2007/2008	55,5	2,9	5%
2006/2007	51	2,3	5%
2005/2006	50	1,5	3%

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 8: Pedagogičtí pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín

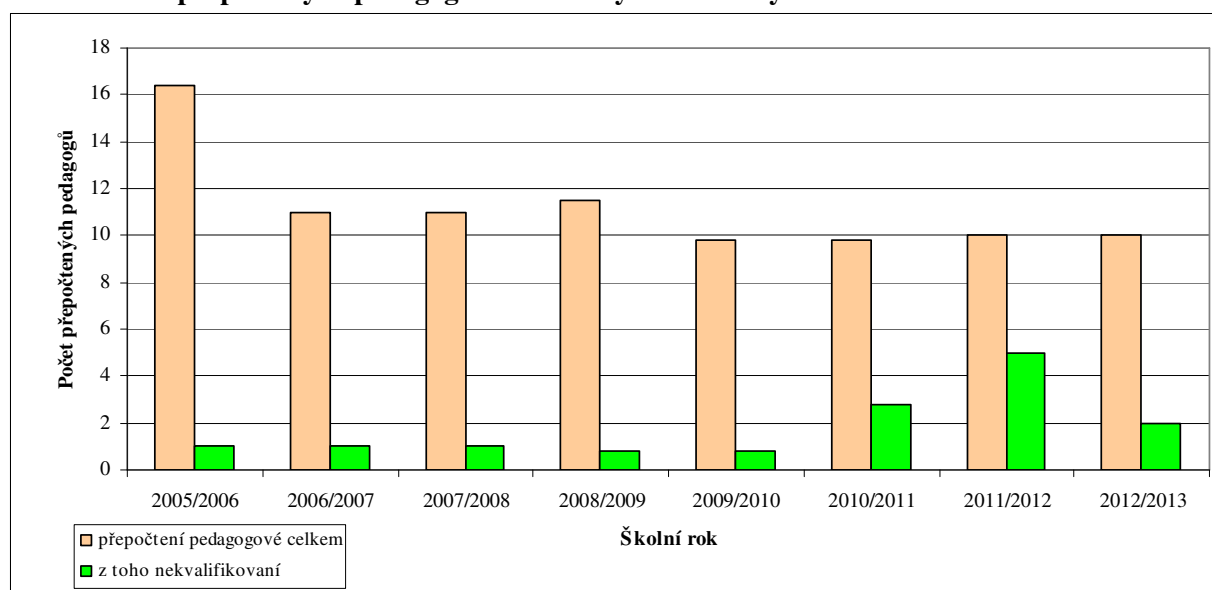
Zdroj: Výkazy MŠMT.

Počet pedagogických pracovníků v obecních mateřských školách vzrostl o 30 %, což je především dáno nárůstem počtu dětí. Míra kvalifikovanosti je kolísavá, dá se říci, že má rostoucí tendenci, což je způsobeno i zvyšováním počtu pedagogů. K největšímu zvýšení nekvalifikovaných pedagogických pracovníků (o 7 %) došlo ve školním roce 2011/2012. Byl vytvořen graf týkající se mateřských škol zřizovaných obcemi v rámci ORP, který znázorňuje počty přepočtených pedagogů a jejich nekvalifikovanost.

Tabulka 84: Pedagogičtí pracovníci v soukromých mateřských školách ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	nekvalifikovaných
2012/2013	10	2	20%
2011/2012	10	5	50%
2010/2011	9,8	2,8	29%
2009/2010	9,8	0,8	8%
2008/2009	11,5	0,8	7%
2007/2008	11	1	9%
2006/2007	11	1	9%
2005/2006	16,4	1	6%

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 9: Počet přepočtených pedagogů v soukromých mateřských školách v ORP Bohumín

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Na základě tabulky byl vytvořen graf týkající se soukromých mateřských škol v rámci ORP, který znázorňuje počty přepočtených pedagogů a procento jejich nekvalifikovanosti. Z grafu i z tabulky vyplývá, že v soukromých mateřských školách (v ORP Bohumín pouze dvě) je poměrně vysoké procento nekvalifikovaných pracovníků. Ve školním roce 2010/2011 došlo k rapidnímu nárůstu nekvalifikovaných učitelů z 8 % na 29 %. K nemalému navýšení došlo i ve školním roce 2011/2012, a to z 29 % na 50 %. Tudíž polovina pracovníků nesplňovala potřebnou kvalifikaci. Ve školním roce 2012/2013 došlo ke snížení procenta nekvalifikovaných pracovníků na 20 %. V tomto školním roce všichni nekvalifikovaní pracovníci prochází potřebným studiem, lze tedy očekávat, že v příštím roce 2014/2015 bude mizivé procento nekvalifikovaných pracovníků.

Tabulka 85: Pedagogičtí pracovníci v mateřských školách zřizovaných církví ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	nekvalifikovaných
2012/2013	1	0	0%
2011/2012	1	0	0%
2010/2011	1	0	0%
2009/2010	1	0	0%
2008/2009	1	0	0%
2007/2008	1	0	0%
2006/2007	0	0	0
2005/2006	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (výroční zpráva, webové stránky zřizovatele školy).

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie zahájila v Bohumíně svou činnost od 1.9.2007. Potřebné údaje o jednotlivých pedagogických pracovnících byl získán vlastním šetřením (řízené rozhovory s jednotlivými řediteli/vedoucími škol). V tomto případě je uveden pouze jeden pedagogický pracovník, který splňuje potřebnou kvalifikaci. Ve třídě se nacházejí osobní asistenti, kteří zde nejsou zahrnuti.

Tabulka 86: Popis mateřských škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

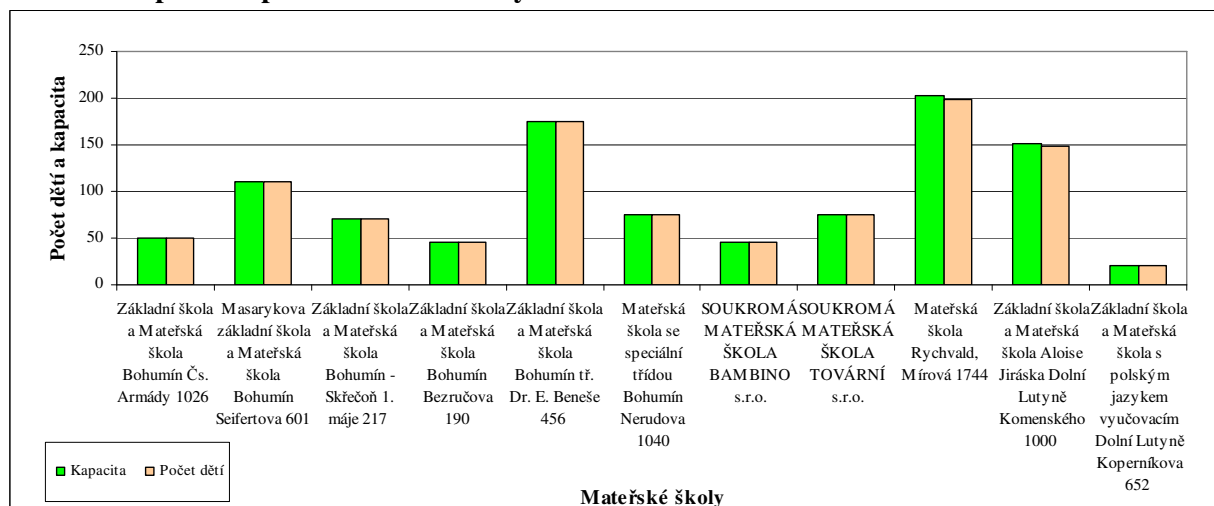
Název MŠ	Obec	Kapac.	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
	Celkem	1065	1019	46	
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. Armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	50	50	0	Kapacita MŠ plně obsazena. Mateřská škola se nachází na ul. Čáslavská 335 v Novém Bohumíně.
Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	110	110	0	Kapacita MŠ plně obsazena. Součástí školy je MŠ na ul. Smetanova 840 v Novém Bohumíně. Odloučeným pracovištěm je MŠ na ul. Starobohumínská 333 ve Starém Bohumíně.
Základní škola a Mateřská škola Bohumín - Skřečoch 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín - Skřečoch	70	70	0	Kapacita MŠ plně obsazena. Mateřská škola funguje na ul. 1. máje 325 v Bohumíně - Skřečochi, elekovanou třídu má na ul. 1. máje 436 také v Bohumíně - Skřečochi.
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín - Záblatí	45	45	0	Kapacita MŠ plně obsazena. Mateřská škola funguje na ul. Na Pískách 70 v Bohumíně - Záblatí.
Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	175	175	0	Kapacita MŠ plně obsazena. Od 1. ledna 2006 jsou součástí ZŠ a MŠ Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, p.o. také Mateřská škola Rafinérský lesík (kapacita 75 dětí) a Mateřská škola Fitškolka

					(kapacita 100 dětí).
Mateřská škola se speciální třídou Bohumín - Nový Bohumín Nerudova 1040, příspěvková organizace	Bohumín	75	75	0	Kapacita MŠ plně obsazena. V mateřské škole fungují čtyři třídy, z toho dvě jsou heterogenní a dvě logopedické.
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie	Český Těšín (Bohumín)	45	8	37	Zřizovatelem této mateřské školy je Slezská církev evangelická a.v. Jedno ze svých odloučených pracovišť se nachází právě v Bohumíně. Kapacita mateřské školy stanovena pro všechna pracoviště, tj. Český Těšín, Karviná, Bohumín.
SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO s.r.o.	Bohumín Záblatí	45	45	0	Kapacita soukromé MŠ je plně obsazena.
SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA TOVÁRNÍ s.r.o.	Bohumín Záblatí	75	75	0	Kapacita soukromé MŠ je plně obsazena.
Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace	Rychvald	203	198	5	V MŠ je volných 5 míst. Kapacita není plně využita. Hlavní budova MŠ je na ul. Mírová 1744. Mateřská škola má dvě elokované pracoviště, a to v Rychvaldu MŠ Václav a MŠ Podlesí.
Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráka Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	152	148	4	Kapacita MŠ byla téměř naplněna. MŠ má tři odloučené pracoviště, na ul. Hlavní 80 v Dolní Lutyni - Věřňovice, na ul. Bezručové 432 v Dolní Lutyni a na ul. Rychvaldská 999 v Dolní Lutyni.
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	20	20	0	Od 1.4.2011 došlo k navýšení kapacity z 15 dětí na 20. Kapacita MŠ je plně využita. MŠ se nachází vedle budovy ZŠ na ul. Koperníkova 433 v Dolní Lutyni.

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (výroční zprávy škol, osobní schůzky s řediteli škol).

Graf 10: Kapacita a počet dětí v mateřských školách v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření (výroční zprávy škol, osobní schůzky s řediteli škol).

Z tabulky a vytvořeného grafu vyplývá, že kapacita v mateřských školách ve SO ORP Bohumín je téměř naplněna (z 99,12 %). Naplněnost dětí ve vztahu ke kapacitě je v jednotlivých obcích následující: Bohumín: 100 % (nepočítáme s MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie, jelikož kapacita je stanovena pro všechna pracoviště, údaj by nebyl relevantní). Mateřské školy fungují jak v centru města tak i v odlehlejších městských částech, např. v městské části Záblatí fungují hned tři (dvě soukromé a jedna městská).

V Rychvaldu se nachází pouze jedna mateřská škola, kde je naplněnost téměř 100 % (97,54 %).

V Dolní Lutyni jsou pouze dvě mateřské školy, které jsou součástí škol základních. Situace je téměř shodná s mateřskou školou v Rychvaldu, naplněnost téměř 100 % (97,67 %).

Tabulka 87 : Očekávaný vývoj počtu dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1 020	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	75	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	-	-
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1 011	9	99 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	850	95	89 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	750	195	79 %

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín, rozhovory s řediteli škol).

Počet dětí i kapacita (naplněnost) je bez zařízení Slezské diakonie (speciální MŠ). Data byla odhadnuta na základě sběru dat ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Bohumín a především ve spolupráci s odborem školství MěÚ Bohumín. Očekávaný vývoj počtu dětí vychází jednak ze závěrů Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje (zpracováno 2012), z analýzy počtu narozených dětí v dekádě 2003 - 2013 v OPR Bohumín a migračních procesů v území. Migračně pozitivní jsou v ORP obě menší obce - Dolní Lutyně a Rychvald (na rozdíl od Bohumína).

Tyto obce zaznamenaly v poslední dekádě relativně velký přírůstek obyvatelstva – počet obyvatel se v nich zvýšil o téměř 6 %. Bohumín zaznamenal úbytek obyvatelstva, a to především v období od roku 2009 (obyvatelé se stěhují do okolních obcí). Předpoklad počtu dětí k roku 2018 a 2023 byl tedy odhadnut z vývoje počtu narozených dětí v ORP Bohumín (v dekádě 2003 - 2013), z hlediska migrace počítá se stávajícím trendem celkového počtu obyvatel (tedy pozitivní migrační saldo) a celkově se stagnací počtu obyvatel ORP Bohumín. Podíl obyvatel ve věku do 14 let je dle výše uvedené Studie Moravskoslezského kraje odhadován pro ORP do roku 2030 jen s mírným poklesem (z 14,35 % na 14,10 %), tyto údaje ovšem nezahrnují obec Dolní Lutyni (v roce 2012 proběhla změna hranic správního území ORP). Do roku 2018 se tedy předpokládá pokles počtu dětí v MŠ ve správním obvodu o 150 a zároveň úbytek kapacity MŠ (o cca 75 míst). V roce 2023 je odhadován pokles v počtu dětí v MŠ ve správním obvodu na cca 750.³⁰

Zařízení jeslového typu

Na našem území působí dohromady čtyři mateřská či rodinná centra. U těchto center se velice obtížně určuje kapacita a počet volných míst. Prvním z nich je Centrum mladé rodiny (CMR) Bobeš, které je mateřským centrem a držitelem certifikátu Společnost přátelské rodině. Organizaci byl přidělen titul Organizace uznaná Ministerstvem práce a sociálních věcí pro činnost v oblasti prorodinných aktivit. CMR je informační a setkávací centrum pro rodiny s nejmenšími dětmi. Posláním CMR Bobeš je být otevřenou organizací všem rodinám, které vychovávají děti raného a předškolního věku. Prostřednictvím společných aktivit dětí, rodičovského sdílení, zprostředkování informací, kontaktů a poskytnutím kvalitního zázemí, podporují rodiny v jejich přirozeném rodičovském přístupu a umožňují jim kvalitně společně trávit volný čas. Aktivity jsou rozděleny podle věku dítěte. CMR Bobeš zajišťuje možnost hlídání dětí bez přítomnosti rodičů, tzv. "Miniškolku". Tato služba je určena dětem od 8 měsíců do 6 let. Školička je otevřená při minimálním počtu 3 dětí. Účast dítěte je však nutné objednat. V Miniškolce se děti naučí osamostatnit při pobytu s druhými dětmi a bez přítomnosti rodičů. Během pobytu se „tety“ věnují dětem při různých činnostech. Rozsah věku dětí je od 0 měsíců do 6 let, avšak nutností je říci, že specifické služby jsou poskytovány pro osoby do 18 let. Denní návštěvnost je cca 30 rodin denně, roční návštěvnost je cca 550 rodin.³¹

Dalším centrem v Bohumíně je Rodinné centrum Sluně, které vzniklo jako občanské sdružení v roce 2000. Sluně je držitelem certifikátu Společnost přátelské rodině. Základním posláním je vytvoření otevřeného a přátelského místa k neformálním setkáváním rodin s malými dětmi.³²

³⁰ HRUŠKA-TVRDÝ, Lubomír a KOL. *Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje*. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., 2012. ISBN nevedeno. Dostupné také z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/upl_0_Studie_sidelni_struktury_MSK.pdf

³¹ KALICHOVÁ, Petra. *Hodnotící zpráva – Centrum mladé rodiny BOBEŠ*. Bohumín, 2013.

³² RODINNÉ CENTRUM SLUNĚ. O nás. *Slunerc.webnode.cz* [online]. © 2008 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://slunerc.webnode.cz/o-nas/>

V Rychvaldu působí Rodinné centrum Radovánek, které si dává za cíl vytvořit příjemné zázemí pro setkávání rodin s dětmi předškolního věku a snížení izolace maminek na mateřské/rodičovské dovolené. Jako sdružení vzniklo za podpory občanského sdružení YMCA Orlová. Toto RC Radovánek nabízí krátkodobé jednorázové i dlouhodobé pravidelné hlídání dítěte pracovníkem RC. Existuje také krátkodobé jednorázové hlídání na principu vzájemné pomoci rodičů (maminka hlídá v centru dítě druhé mamince).³³

V Dolní Lutyni funguje Rodinné centrum Beruška, které nabízí zázemí pro trávení volného času s dětmi (herna pro děti, programy, přednášky a besedy pro rodiče).³⁴

Tabulka 88: Počet zařízení ve SO ORP Bohumín pro péči o děti do 3 let ve šk. roce 2012/2013

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	Volná místa (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
		celkem			
				80	0
Bohumín	Centrum mladé rodiny Bobeš (občanské sdružení)	0	72	40	0
Bohumín	Rodinné centrum Slůně (občanské sdružení)	0	72	40	0
Rychvald	Rodinné centrum Radovánek (občanské sdružení)	0	72	0	0
Dolní Lutyně	Rodinné centrum Beruška (občanské sdružení)	0	72	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (webové stránky zařízení, zprávy o činnosti jednotlivých zařízení).

³³ RODINNÉ CENTRUM RADOVÁNEK. O nás. *Rcradovaneek.webnode.cz* [online]. © 2009 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://rcradovaneek.webnode.cz/o-nas/>

³⁴ RODINNÉ CENTRUM BERUŠKA. O nás. *Beruska.uvadi.cz* [online]. © neuveveno [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://beruska.uvadi.cz/>

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Školní družiny a školní kluby v ORP Bohumín

Tabulka 89: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	21	509	3	512
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	21	509	3	512

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 90: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	21	520	11	531
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	21	520	11	531

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 91: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	22	532	6	538
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	22	532	6	538

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 92: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	23	567	7	574
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	23	567	7	574

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 93: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	23	578	6	584
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	23	578	6	584

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 94: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	24	596	0	596
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	24	596	0	596

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 95: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	25	617	17	634
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	25	617	17	634

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 96: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
krajem	0	0	0	0
obcemi	26	663	9	672
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	26	663	9	672

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Ve správním obvodu provozují činnost pouze školní družiny a kluby, které jsou zřizované obcemi. Na území ORP Bohumín jsou pouze školní družiny. Z tabulky je patrné, že školní družinu využívají žáci prvního stupně, žáci druhého stupně tvoří mizivé procento celkového počtu účastníků. Mezi počty zapsaných účastníků z I. stupně zařazeno 13 dětí z přípravné třídy ZŠ Bohumín – Pudlov. Počet žáků prvního stupně zapsaných do školní družiny za celé období vzrostl o více než 150 účastníků. Z důvodu navýšení počtu žáků bylo zřízeno více oddělení školních družin (ve školním roce 2005/2006

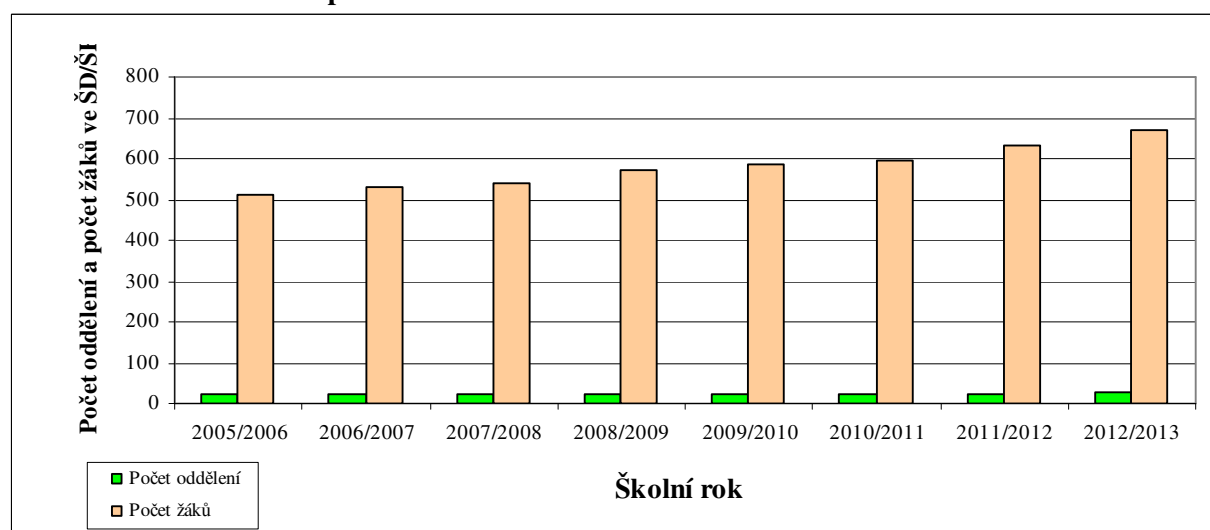
21 oddělení, v roce 2012/2013 26 oddělení). V rámci přehlednosti byl vytvořen graf znázorňující počet oddělení a počty žáků ve ŠD v ORP Bohumín.

Tabulka 97: Počet oddělení a počet žáků ve školních družinách ve SO ORP Bohumín

Školní rok	Počet oddělení	Počet žáků
2005/2006	21	512
2006/2007	21	531
2007/2008	22	538
2008/2009	23	574
2009/2010	23	584
2010/2011	24	596
2011/2012	25	634
2012/2013	26	672

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 11: Počet oddělení a počet žáků ve školních družinách ve SO ORP Bohumín

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Údaje o pedagogických pracovnících školních družin v ORP Bohumín

Na území správního obvodu funguje 9 školních družin s počtem 26 oddělení. Počet účastníků na jedno oddělení je 25 až 26. Všechny školní družiny jsou obecní. Na území se nenachází žádné školní kluby. V těchto školních zařízeních pracují pouze interní zaměstnanci, jako vychovatelky pracují ve 100 % ženy. Ve školním roce 2012/2013 bylo ve školních družinách celkem 672 účastníků, což činí cca 25 žáků na jednoho vychovatele.

Tabulka 98: Údaje o pedagogických pracovnících školních družin ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	27	27	0	0	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
Celkem	27	27	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Základní umělecké školy

Tabulka 99: Počet základních uměleckých škol podle zřizovatelů dle obcí ve SO ORP Bohumín

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	2	0	0
Bohumín	1	0	0
Rychvald	1	0	0
Dolní Lutyně	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (výroční zprávy, webové stránky zařízení).

Ve SO ORP se nachází dvě základní umělecké školy (v Bohumíně a v Rychvaldu), jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Základní umělecká škola v Rychvaldu je jednou ze dvou základních uměleckých škol v České republice, které jsou Přidruženými školami UNESCO. Je také členem Asociace ZUŠ a sdružení ZUŠ Moravskoslezského kraje Múza. Vyučování probíhá na kmenové škole v Rychvaldu a dalších pěti místech poskytovaného vzdělávání v základních a mateřských školách v Rychvaldu (1), v Dolní Lutyni (1) a v Dětmovicích (3). Na kmenové škole se vyučuje v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru, v Dolní Lutyni probíhá výuka v hudebním a literárně-dramatickém oboru, na ostatních místech poskytovaného vzdělávání se vyučuje v hudebním oboru.³⁵ Základní umělecká škola v Bohumíně má kmenovou školu, a také jedno odloučené pracoviště v rámci města. ZUŠ je součástí Školního vzdělávacího programu s názvem "CESTA K UMĚNÍ, VĚDĚNÍ, K ZÁŽITKŮM A VKUSU". Škola byla již od svého založení významným vzdělávacím a zejména kulturním centrem ve městě.³⁶

Pro přehlednost byla vytvořena tabulka týkající se počtu žáků ZUŠ v jednotlivých oborech za školní rok 2012/2013. Z tabulky je patrné, že o hudební obor je největší zájem.

³⁵ MATONOGOVÁ, Vlasta. *Výroční zpráva o činnosti školy 2012/2013*. Rychvald, 2013. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: <http://www.zusrychvald.cz/pdf/vyroc12-13.pdf>

³⁶ TOMÁŠKOVÁ, Miluše. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013*. Bohumín, 2013. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: <http://www.zusbohumin.cz/dokumenty/>

Tabulka 100: Počet žáků podle oborů v ZUŠ v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název	Zřizovatel	Počet odloučených pracovišť	Počet žáků ZUŠ					
			Celkem	taneční obor	výtvarný obor	literárně dramatický obor	hudební obor	
							individuální výuka	kolektivní výuka
ZUŠ Bohumín	MS kraj	1	364	32	69	21	226	16
ZUŠ Rychvald	MS kraj	5	246	0	18	7	221	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ ve SO ORP Bohumín

Tabulka 101: Údaje o pedagogických pracovnících základních uměleckých škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

ZUŠ v obcích	Pedagogičtí pracovníci	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	42	25,4
Bohumín	25	13,4
Rychvald	17	12
Dolní Lutyně	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

V Základní umělecké škole v Bohumíně pracuje 25 pedagogických pracovníků, z toho 20 je žen. Interních pracovníků je 20 a externích 5. Tato ZUŠ má pouze jedno odloučené pracoviště, které se také nachází v Bohumíně na ul. Nerudova.

Na ZUŠ v Rychvaldu je zaměstnáno 17 interních učitelů, z toho 11 pedagogických pracovníků jsou ženy. Plný pracovní úvazek má 9 učitelů a částečný 8. V ZUŠ v Rychvaldu je 8 kvalifikovaných a 3 nekvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Vyučování probíhá na kmenové škole v Rychvaldu a dalších pěti místech poskytovaného vzdělávání v základních a mateřských školách v Rychvaldu, v Dolní Lutyni a v Dětmovicích. Pracovníci ZUŠ v Dolní Lutyni jsou zahrnuti v ZUŠ v Rychvaldu.

Střediska volného času

Tabulka 102: Přehled středisek volného času podle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Bohumín	0	1	0
Rychvald	0	1	0
Dolní Lutyně	0	0	0

Zdroj: Vlastní šetření (webové stránky, výroční zprávy zařízení).

Posláním středisek volného času je motivovat, podporovat a vést děti, žáky, studenty, mládež, ale i dospělé k rozvoji osobnosti, k získávání a rozvoji klíčových a odborných kompetencí, zejména smysluplného využívání volného času, a to širokou nabídkou činností v bezpečném prostředí, s profesionálním týmem pracovníků.

Ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Bohumín se nachází dva Domy dětí a mládeže, a to v Bohumíně a v Rychvaldu. Tyto střediska volného času jsou příspěvkovými organizacemi města. Tyto domy dětí a mládeže mají hojné zastoupení navštěvujících dětí, a také pestrý výběr z jednotlivých kroužků. Dům dětí a mládeže v Rychvaldu má odloučené pracoviště v Dolní Lutyni v budově ZŠ a MŠ Aloise Jiráka. Kroužky se mění dle zájmu dětí, např. sportovní, počítačový, výtvarný.

Tabulka 103: Střediska volného času zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	Celkem
Celkem	120	1 296	120	225	1 641
Bohumín	83	896	90	144	1 130
Rychvald	37	400	30	81	511
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Domy dětí a mládeže v Bohumíně a v Rychvaldu provozují zájmovou, výchovnou, vzdělávací a rekreační činnost na úseku sportu, techniky, turistiky, estetiky a společenských věd. V nabídce je nespočet kroužků a kurzů (celkem 120), tyto zájmové útvary navštěvuje dohromady 1 641 osob.

V obci Dolní Lutyně funguje odloučené pracoviště DDM Rychvald, avšak všechny údaje jsou zahrnuty ve městě Rychvald.

Střediska volného času nabízí zimní i letní tábory, a také příměstské tábory.

Dům dětí a mládeže v Bohumíně provozuje také turistickou základnu v Návsí u Jablunkova. Lůžková kapacita je 32 osob, která je pro potřeby letních táborů rozšířena o dalších 40 míst ve stanech. Součástí DDM Bohumín je úspěšný taneční soubor Radost § Impuls a Klub U létající ryby.³⁷

Z tabulky je patrné, že v počtu účastníků v 78 % převládají žáci a studenti VOŠ. Ostatní účastníci tvoří 15 % a nejméně zastoupeni jsou děti se 7 %.

³⁷ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE BOHUMÍN. Turistická základna. *Ddmbohumin.cz* [online]. © 2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.ddmbohumin.cz/cz/pronajmy/turisticka-zakladna/>

Údaje o pracovních středisek volného času v ORP Bohumín

Tabulka 104: Údaje o pracovních SVČ ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

SVČ	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	Celkem	interní		externí	Celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	97	12	10,5	85	12	12	9,6	0
Bohumín	62	9	7,5	53	10	10	7,6	0
Rychvald	35	3	3	32	2	2	2	0
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT.

V rámci středisek volného času pracuje celkem 109 pracovníků, z toho 97 pedagogických pracovníků a 12 pracovníků ostatních. Největší podíl z celkového počtu pedagogických pracovníků zaujímají externí pracovníci. V DDM Rychvald jsou interní pedagogičtí pracovníci zaměstnáni na plný pracovní úvazek (celkem 3). Oproti tomu v DDM Bohumín fyzický stav pedagogických pracovníků převyšuje přepočtený stav pracovníků, z toho lze usoudit, že zaměstnanci jsou přijati pouze na částečný úvazek. Naopak tomu je u ostatních pracovníků, kde převládají pracovníci interní.

Školní jídelny

Tabulka 105: Školní jídelny zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Celkem	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných žáků	z toho v		Cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
	30	2 759	964	1 795	4 110
Bohumín	18	1 849	603	1 246	2 790
Rychvald	4	519	199	320	740
Dolní Lutyně	8	391	162	229	580

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Ve SO ORP Bohumín je dohromady třicet školních jídelen a školních jídelen - výdejen. Mezi počty stravovaných v ZŠ v Bohumíně jsou zahrnutí žáci z Gymnázia Fr. Živného v Bohumíně. Stravovaných osob na území ORP Bohumín je dohromady 3 533. Celkem pravidelně stravovaných v Bohumíně je 2 378 osob (cizí strážníci: 529 osob), v Rychvaldu je 649 osob (cizí strážníci: 130 osob), v Dolní Lutyni je 506 osob (cizí strážníci: 115 osob). Kapacity kuchyní nepřekračují počet stravovaných osob. Pro podrobnější přehled vytvořeny tabulky a grafy s počty strážníků v jednotlivých školách (bez ohledu na zřizovatele).

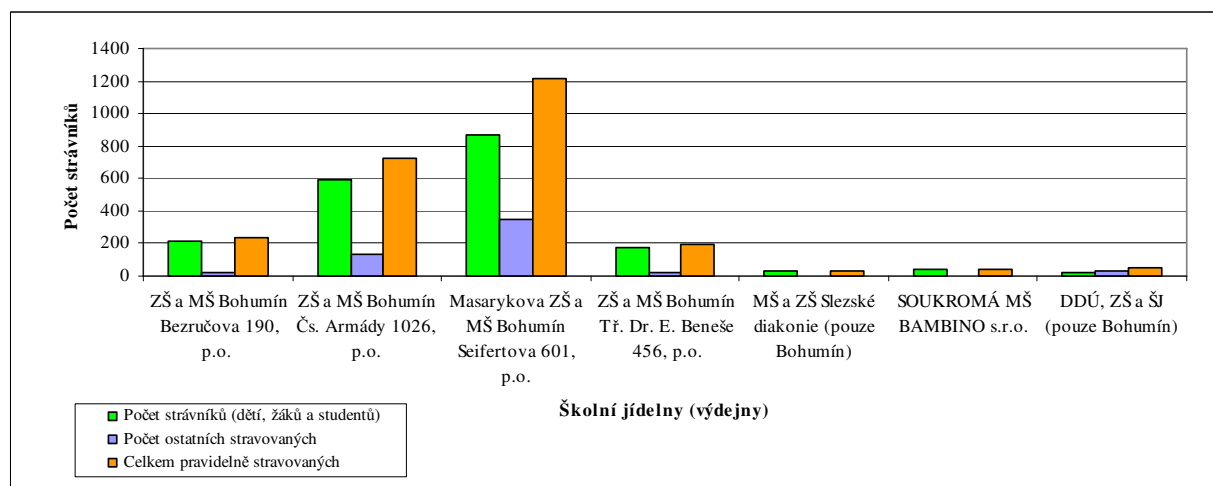
Významným krokem k záměru vytvoření energeticky úsporného a moderního systému školního stravování bylo zmodernizování stávajících technologií velkých školních jídelen při Masarykové ZŠ v Bohumíně a ZŠ Čs. armády v Bohumíně.

Tabulka 106: Počet strávníků v jídelnách (výdejnách) na území města Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Bohumín	Počet strávníků (dětí, žáků a studentů)	Počet ostatních stravovaných	Celkem pravidelně stravovaných
ZŠ a MŠ Bohumín Bezručova 190, p.o.	212	24	236
ZŠ a MŠ Bohumín Čs. Armády 1026, p.o.	591	133	724
Masarykova ZŠ a MŠ Bohumín Seifertova 601, p.o.	871	350	1 221
ZŠ a MŠ Bohumín Tř. Dr. E. Beneše 456, p.o.	175	22	197
MŠ a ZŠ Slezské diakonie (pouze Bohumín)	31	0	31
SOUKROMÁ MŠ BAMBINO s.r.o.	45	0	45
DDÚ, ZŠ a ŠJ (pouze Bohumín)	19	32	51

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 12: Celkový počet strávníků ve školních jídelnách (výdejnách) ve městě Bohumín ve šk. roce 2012/2013

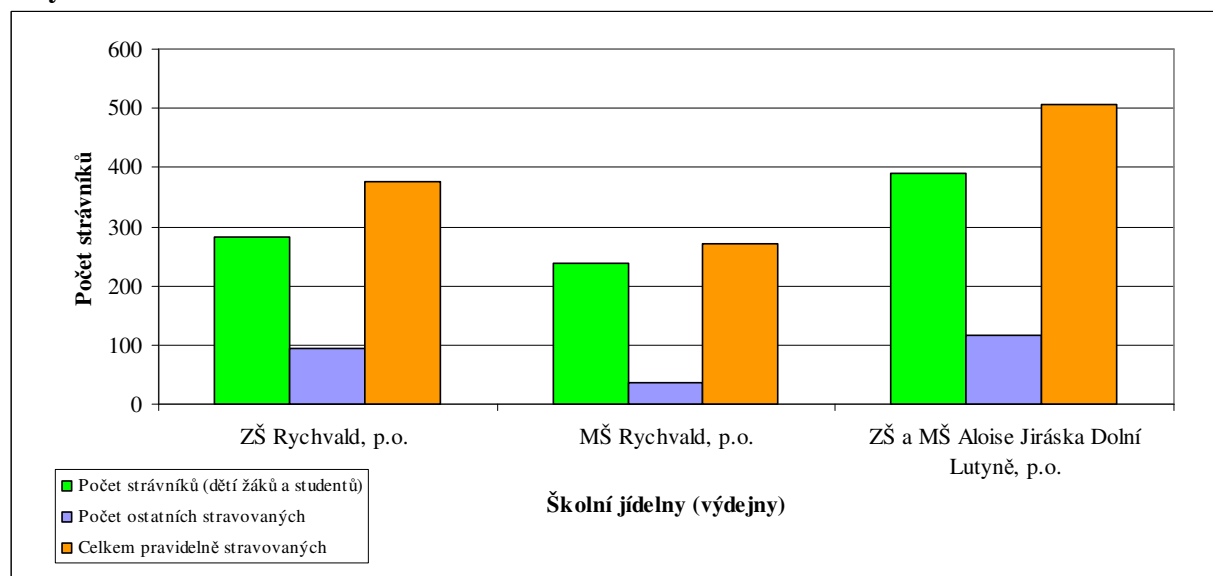
Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tabulka 107: Počet strávníků v jídelnách (výdejnách) na území města Rychvaldu a Dolní Lutyně ve šk. roce 2012/2013

Rychvald a Dolní Lutyně	Počet strávníků (dětí žáků a studentů)	Počet ostatních stravovaných	Celkem pravidelně stravovaných
ZŠ Rychvald, p.o.	282	95	377
MŠ Rychvald, p.o.	237	35	272
ZŠ a MŠ Aloise Jiráska Dolní Lutyně, p.o.	391	115	506

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Graf 13: Celkový počet strávníků ve školních jídelnách (výdejnách) v Rychvaldu a v Dolní Lutyni ve šk. roce 2012/2013

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Bohumín

Tabulka 108: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Školní jídelny zřizované	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
MŠMT	3	3
obcemi	84	64,8
církví	2	0,4
soukromé	2	1,5

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Na území SO ORP Bohumín jsou školní jídelny (výdejny) zřizovány především obcemi. Na území funguje pouze jedna soukromá školní jídelna, kterou poskytuje SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO, s.r.o. Mateřská škola a základní škola Slezské diakonie má dvě školní jídelny - výdejny.

V Bohumíně funguje také Dětský diagnostický ústav, ZŠ a ŠJ v Bohumíně - Šunychlu. Toto zařízení má školní jídelnu přímo v sídle DDÚ. Toto zařízení však poskytuje i školní jídelnu - výdejnu v Ostravě. V tabulce je uveden údaj pouze za školní jídelnu působící v Bohumíně. Ve školní jídelně - výdejně v Ostravě na ulici Hájková pracuje pouze jeden pracovník (FO i přepočtený stav). Pravidelně stravovaných osob je 13 (9 osob - děti, žáci, studenti a 4 ostatní strávníci).

Financování

Tabulka 109: Celkové provozní výdaje ve SO ORP Bohumín na základní a mateřské školy a jiná zařízení zřizovaných obcemi za období od 2005 do 2012 (v Kč)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	28 152 491	33 236 636	31 622 930	35 052 901	37 058 131	36 493 545	36 651 413	37 638 739
ZŠ (jen 1. stupeň)	-	-	-	-	-	-	-	-
MŠ	4 405 490	2 937 010	3 345 130	3 360 530	3 862 920	4 755 340	4 890 400	3 926 350
Sloučené organizace (např. MŠ+ZŠ)	-	-	-	-	-	-	-	-
Jiné	1 135 550	1 243 730	2 742 570	3 409 690	3 712 790	4 338 320	4 446 610	4 903 100
Celkem	33 693 531	37 417 376	37 710 630	41 823 121	44 633 841	45 587 205	45 988 423	46 468 189

Zdroj: Výdaje obcí (výkazy MŠMT), vlastní šetření (OÚ Dolní Lutyně).

Při vyplňování tabulky celkových provozních výdajů v obcích SO ORP Bohumín bylo vycházeno z výkazu obcí, které byly k dispozici. Jelikož se SO ORP Bohumín v roce 2012 rozšířil o obci Dolní Lutyně, byly tyto informace zjišťovány samostatně na obecním úřadě v Dolní Lutyni. Na základě toho byla čísla doplněna i za tuto obci.

Tabulka 110: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín (v Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
Mzdové prostředky celkem	77 480 337	85 460 982	88 062 953	92 147 806	88 217 851	89 591 925	110 640 550	111 522 438
z toho	platy	77 202 087	84 869 982	87 468 053	91 209 943	87 431 009	108 906 800	110 298 800
	ostatní osobní náklady	278 250	591 000	594 900	937 863	786 842	1 733 750	1 223 638
Související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	30 356 796	33 483 613	34 503 065	33 633 949	32 199 516	32 701 053	40 383 801	40 705 690
Neinvestiční výdaje celkem	107 837 133	118 944 595	122 566 018	125 781 755	120 417 367	122 292 978	151 024 351	152 228 128

Zdroj: Výkazy MŠMT.

* Údaje již uvedeny s obcí Dolní Lutyně.

Tabulka zachycující finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje školám a školským zařízením, zřízených obcemi v ORP Bohumín, byla vyplněna z poskytnutých výkazů MŠMT. K velkému nárůstu, ve všech oblastech, došlo v roce 2012, z důvodu rozšíření správního obvodu o jednu obec (Dolní Lutyně).

Během sledovaného období došlo ke zvýšení celkových mzdových prostředků (platy, ostatní osobní náklady). Mírný pokles nastal v roce 2010, avšak od roku 2011 opět stoupá. Celkové neinvestiční výdaje kopírují trend vývoje mzdových prostředků.

Tabulka 111: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 ve SO ORP Bohumín

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
Předškolní vzdělávání	31 753 774	35 638	392
Základní školy	94 485 973	38 740	426
Gymnázia	-	-	-
Stravování MŠ, ZŠ	12 081 829	4 379	48
Školní družiny a kluby	7 252 200	10 792	119
Základní umělecké školy	-	-	-
Využití volného času	6 654 375	4 055	45
Celkem použité finanční prostředky	152 228 151	93 604	1 029

Zdroj: Výkazy MŠMT.

* Jednotkou výkonu je dítě/žák/strávník.

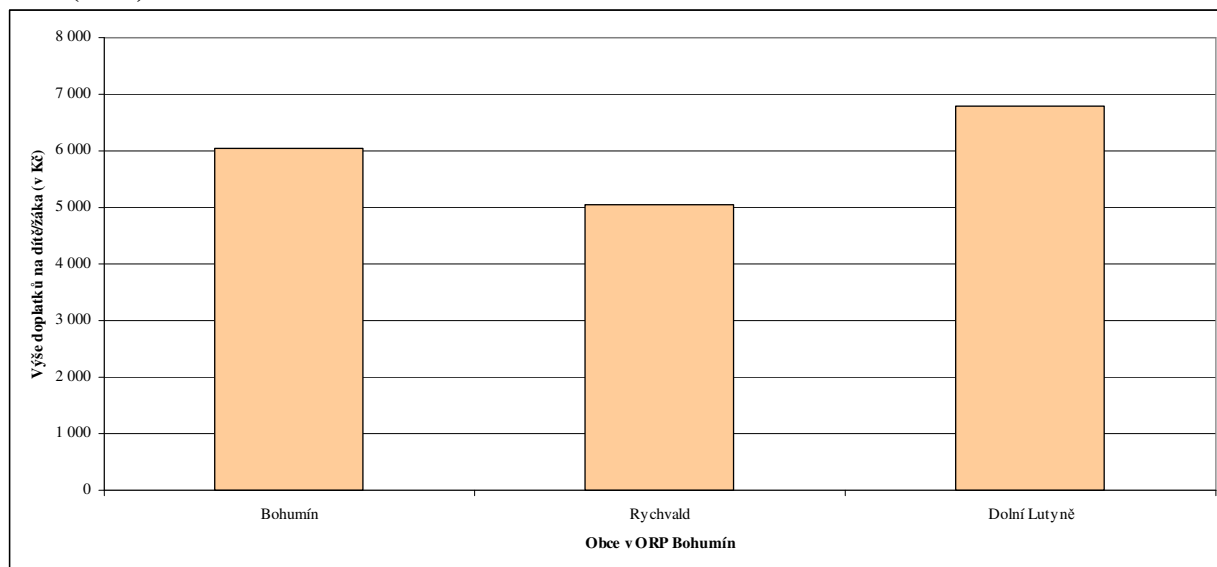
Data zobrazující ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 byla shromažďována pouze za organizace zřízené obcemi. Z tohoto důvodu jsou u gymnázia a základní umělecké školy nulové hodnoty (zřizovatelem je kraj). Jelikož je nejvíce žáků zapsáno k docházce do základní školy jsou i přímé náklady na ZŠ nejvyšší, dosahují bezmála 60 % z celkových přímých nákladů. Na jednoho žáka tak připadají náklady ve výši více jak 38 tis. Kč a ostatní neinvestiční náklady činí cca 500 Kč. Další velkou část nákladů tvoří mateřské školy s 22% účastí na celkových nákladech. Na zbývajících 18 % se podílí ostatní školská zařízení.

Tabulka 112: Financování z rozpočtového určení daní v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové provozní náklady
Celkem	26 640 000	46 546 333
Bohumín	17 408 000	30 578 771
Rychvald	5 040 000	8 219 203
Dolní Lutyně	4 192 000	7 748 359

Zdroj: MFČR, rozpočet obce, www.rozpocetobce.cz

Graf 14: Výše doplatků z rozpočtů obcí na žáka/dítě podle obcí ve SO ORP Bohumín za rok 2013 (v Kč)

Zdroj: MFČR, rozpočet obce, www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování.

Nezbytné investiční potřeby obcí ve SO ORP Bohumín

Tabulka 113: Nezbytné investiční potřeby obcí ve SO ORP Bohumín týkající se základních škol do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka (v mil. Kč)	Poznámka
Celkem			4,75	
Bohumín	Zřízení šaten (Masarykova ZŠ, hlavní budova)	2015	-	Masarykova ZŠ
	Projekt solární panely nad přístavbou ZŠ	-	-	Masarykova ZŠ
	Dokončení výměny oken	2014 - 2017	-	Masarykova ZŠ
	Výměna střešní krytiny (ZŠ Starý Bohumín)	2023	-	Masarykova ZŠ
	Výměna oken (ZŠ Starý Bohumín)	2015 - 2020	-	Masarykova ZŠ
	Změna využití půdy (MŠ Starý Bohumín)	2020	-	Masarykova ZŠ
	Výměna oken (MŠ Starý Bohumín)	2014 - 2017	-	Masarykova ZŠ
	Dokončení zateplení budovy (MŠ Smetanova)	2015 - 2020	-	Masarykova ZŠ
	Modernizace technologií školní kuchyně	2014 - 2017	-	Masarykova ZŠ
	Výměna oken (ZŠ Skřečoš, hlavní budova)	2014 - 2020	-	ZŠ Skřečoš
	Modernizace dílen na ZŠ Skřečoš	-	-	ZŠ Skřečoš
	Instalace solárních panelů	-	-	ZŠ Skřečoš
	Parkovací místa před vstupem do školy	-	-	ZŠ Skřečoš
	Výměna oken	-	-	ZŠ Pudlov
	Vybudování šaten u tělocvičny	-	-	ZŠ Pudlov
	Dokončení výměny oken	-	-	ZŠ Beneše
	Výměna střešní krytiny (hlavní budova ZŠ)	-	-	ZŠ Beneše
	Výměna oken (elokované pracoviště Masarykova 362)	2014 - 2017	-	ZŠ Beneše
	Revitalizace zahrady (elokované pracoviště Masarykova 362)	-	-	ZŠ Beneše
	Výměna oken a zateplení (MŠ Rafinérský lesík)	2014	-	ZŠ Beneše
	Instalace rekuperačních jednotek (hlavní budova ZŠ)	-	-	ZŠ Beneše
	Zateplení a výměna oken (MŠ Rafinérský lesík)	2014	-	ZŠ Beneše
Zateplení budovy školy	2023	-	ZŠ ČSA	
Modernizace sociálních zařízení	-	-	ZŠ ČSA	
Modernizace technologií školní kuchyně	2014 - 2017	-	ZŠ ČSA	

	Instalace solárních panelů	-	-	ZŠ ČSA
	Výměna střešní krytiny (hlavní budova Bezručova 190)	-	-	ZŠ Bezručova
	Dokončení výměny oken (hlavní budova Bezručova 190)	2015 - 2017	-	ZŠ Bezručova
	Modernizace tělocvičny - podlahy, osvětlení (elokované pracoviště Bezručova 170)	2020	-	ZŠ Bezručova
	Revitalizace zahrady (elokované pracoviště Bezručova 170)	-	-	ZŠ Bezručova
	Zateplení části budovy (MŠ Záblatí, Na Pískách)	2020	-	ZŠ Bezručova
	Umístění solárních panelů	-	-	MŠ Nerudova
	Přístavba skladovacích prostorů u MŠ	-	-	MŠ Nerudova
	Modernizace sociálních zařízení MŠ	-	-	MŠ Nerudova
	Zateplení a výměna oken	2014 - 2015	-	SMŠ Tovární
Rychvald	Vybudování kolovny	-	-	ZŠ Rychvald
	Zateplení (expozitura Václav)	-	-	ZŠ Rychvald
	Rekonstrukce sociálních zařízení	-	-	ZŠ Rychvald
	Stavba druhé tělocvičny	-	-	ZŠ Rychvald
	Rekonstrukce MŠ Václav	2014 - 2015	-	MŠ Rychvald
	Rekonstrukce zahrady u MŠ	2014	4,5	MŠ Rychvald
Dolní Lutyně	Nová tělocvična u ZŠ	-	-	ZŠ A. Jiráska
	Rekonstrukce TZB a sociálních zařízení	-	-	ZŠ A. Jiráska
	Přemístění MŠ do centrální budovy	2014	0,25	ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem (navýšení kapacity a úspora nákladů)
	Hřiště a modernizace školního dvora	-	-	ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem

Zdroj: Vlastní šetření (odbor školství, kultury a sportu, MěÚ Bohumín).

Jednotlivé investiční potřeby obcí v ORP Bohumín týkající se základních škol do roku 2023 byla prodiskutována s odborem školství, kultury a sportu na Městském úřadě v Bohumíně a s jednotlivými řediteli škol ve všech územích ORP Bohumín. Všechny základních škol ve městě Bohumíně se týká postupná rekonstrukce vnitřních rozvodů vody a elektřiny.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 114: Analýza cílových skupin předškolní výchovy a základního vzdělávání ve SO ORP Bohumín

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, mající zájem o umístění dětí do MŠ/ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> • image • poloha a vybavenost školy • kvalifikovanost pedagogů • dostatečná kapacita • dopravní dostupnost • nabídka mimoškolních aktivit • možnost stravování • existence školních družin • zařízení pro děti do 3 let • méně početné třídy • možnost a kvalita podat více přihlášek najednou • dotace na plavání • zaměření ŠVP • školní akce 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná informovanost o škole (bez přístupu na web škol) • zaujatý postoj rodičů ke škole • předsudky ve vztahu ke spolužákům ze sociálně znevýhodněných rodin 	<ul style="list-style-type: none"> • elektronická (weby jednotlivých škol), osobní a telefonická komunikace • městské noviny 	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizace webu • dny otevřených dveří • ochota komunikovat • projekt "Rodiče vítání" • větší zapojení veřejnosti do života školy • rozšíření nabídky zařízení pro děti do 3 let (jesle, miniškolka)
Rodiče, jejichž děti navštěvují MŠ/ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> • vzdělanost a vysoká kvalifikovanost pedagogů • kvalitní služby a pomůcky pro výuku • moderní vybavenost školy • kulturní prostředí školy • menší počty žáků ve třídách • pestrý výběr mimoškolních aktivit • kulturní obohacení dítěte/žáka • ekologická výchova • zajištění prázdninového provozu MŠ/ŠD • zajištění zdravého prostředí • kvalitní jídlo • dobrá komunikace s pedagogy (elektronická forma) • aktivity v oblasti prevence patologických jevů 	<ul style="list-style-type: none"> • neobjektivní hodnocení pedagoga a jeho přístupu k dítěti • zaujatý postoj ke škole • předsudky ve vztahu ke spolužákům ze sociálně znevýhodněných rodin • nezájem rodičů • nedostatečná informovanost • zvyšující se finanční náklady 	<ul style="list-style-type: none"> • žákovské knížky (v elektronické podobě) • třídní schůzky • individuální konzultace rodičů s vyučujícími • telefonický a elektronický kontakt (e-mail) • akce školy 	<ul style="list-style-type: none"> • objektivnost • důvěra v pedagogy • podpora uchovávání pomůcek • aktivity Bosporu • ekologická výchova • pořádání ozdravných pobytů • optimalizace počtu školních jídelen • regenerace školních dvorů • speciální zdravotní technika (čističky vzduchu, rekuperace, nanotechnologie) • rozvoj manuálních dovedností (vztah k řemeslům)
Rodiče talentovaných žáků	<ul style="list-style-type: none"> • individuální přístup k dětem • zajištění moderních pomůcek k výuce • užívání speciálních metod a forem při výuce • zapojení školy do soutěží a olympiád • prestiž školy • kvalitní pedagogický sbor a ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> • odchod žáků na víceletá gymnázia 	<ul style="list-style-type: none"> • individuální konzultace rodičů s pedagogem 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s nadanými žáky (kroužky, příprava na soutěže) • aktualizace nabídky ŠVP

Rodiče, jejichž děti mají speciální vzdělávací potřeby	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění nabídky speciálních tříd • včasná diagnostika postižení • individuální přístup k dětem (dodržování jednotlivých vývojových etap, individuální ŠVP) • zajištění potřebných pomůcek k výuce (kompenzačních a didaktických) • užívání speciálních metod a forem při výuce • osobní asistenti • přátelské prostředí • školní psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků • neobjektivní hodnocení pedagoga (osobního asistenta) • spolupráce s odborným pracovištěm (PPP, SPC) 	<ul style="list-style-type: none"> • individuální konzultace rodičů s pedagogem (osobním asistentem) • telefonický a elektronický kontakt (e-mail) • konzultace s pracovníky PPP a SPC 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání sponzorů a dotací • pravidelná konzultace s pedagogy (osobními asistenty) • nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
Děti/žáci v MŠ/ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> • zábavné a moderní pojetí výuky • větší volno ve výuce, sportovní a kulturní zážitky • dostatečné množství mimoškolních aktivit • nedirektivní a spravedlivý přístup pedagogů (přátelský přístup) • zapojení do rozhodovacího procesu (školní parlament) 	<ul style="list-style-type: none"> • nevychovanost • záškoláctví • zapomínání • puberta • šikana • ničení školního majetku • krádeže • předsudky ve vztahu ke spolužákům ze sociálně znevýhodněných rodin 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace třídního učitele • práce školního psychologa • výchovný poradce 	<ul style="list-style-type: none"> • klima třídy a školy - přátelský vztah mezi dětmi/žáky a učiteli • zavedení způsobu pochval/poznámek • regenerace školních dvorů • nové školní a mimoškolní aktivity
Rodiče dětí ucházející se o umístění/navštěv. SVČ	<ul style="list-style-type: none"> • pestrá nabídka kroužků • dostatečná kapacita • dostatečné vybavení a pomůcky • nízká cena • vhodná časová návaznost na výuku • dopravní dostupnost • bezpečnost • fungující prázdninový provoz 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná informovanost o SVČ • nezáměr o zařízení • nespokojenost s nabídkou kroužků a cenou 	<ul style="list-style-type: none"> • letáky • webové stránky • elektronická, telefonická a osobní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizace webu • dny otevřených dveří • ochota komunikovat • zajištění aktivit podle aktuální poptávky
Pedagogičtí pracovníci	<ul style="list-style-type: none"> • technické a materiální zázemí • odpovídající finanční ohodnocení • možnost dalšího vzdělávání • dobré vztahy na pracovišti • individuální přístup k dětem • dobrá komunikace s rodiči • méně byrokracie • zpětná vazba s PPP • zapojení do rozhodovacího procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • syndrom vyhoření • zastaralé výukové metody a pomůcky pro výuku • špatné vztahy na pracovišti • konflikty s vedením školy • konflikty s rodiči a žáky 	<ul style="list-style-type: none"> • porady • osobní kontakt • třídní schůzky • konzultační hodiny • metodický portál pro učitele (rvp.cz) 	<ul style="list-style-type: none"> • další vzdělávání pedagogických pracovníků (motivace) • zvyšování ohodnocení jednotlivých pedagogů • užší spolupráce s PPP • spolupráce s ostatními školami (sítování škol, sdílení dobré praxe) • společná setkávání pedagogů (Amos, ples)
Nepedagogičtí pracovníci	<ul style="list-style-type: none"> • technické a materiální zázemí • odpovídající finanční ohodnocení • dobré vztahy na pracovišti • ukázněnost žáků • spolupráce s kantory a vedením školy 	<ul style="list-style-type: none"> • špatné vztahy a konflikty na pracovišti • syndrom vyhoření • nedostatečná odbornost • nepoužívání ochranných pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní komunikace • porady 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná komunikace s vedením školy • pravidelná školení • akce školy

Absolventi pedagogických fakult	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnění na trhu práce • využití vědomostí a dovedností • převedení nabitých studijních vědomostí do praxe • získání odpovídajícího platu • možnost kariérního růstu • získání zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • nemožnost uplatnění na trhu práce • nedostatečné zkušenosti (bez praxe) • naivní představy (nereálné ideály) • nevhodná aprobace • nezvládnání žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní komunikace • metodický portál pro učitele (rvp.cz) 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora a vzdělávání v praxi (odborné vedení formou mentoringu a supervize) • zvyšování kvality škol vzdělávajících učitele • rozvoj kompetencí budoucích absolventů • burza učitelů
Zřizovatelé MŠ/ZŠ/SVČ (pouze obecní)	<ul style="list-style-type: none"> • image obce/města • dostatečné školské zázemí • využití kapacity zařízení • udržení mladé generace v obci • vytváření vztahu k obci • případně regionu • nízké provozní náklady na školská zařízení • týmová práce mezi školami 	<ul style="list-style-type: none"> • řeší pouze činnost svých obecních MŠ/ZŠ • nezájem zřizovatele • politické ovlivnění chodu škol • nedostatečná kompetentnost 	<ul style="list-style-type: none"> • elektronická, osobní a telefonická komunikace • výkazy • výroční zprávy • rada školy • porady škol 	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění kvality zařízení • dotace • mimoškolní akce • propojení škol • zpracovávání zpráv • koordinace prázdninového provozu • síť školních kuchyní
Ostatní zřizovatelé (mimo obce, např. církev)	<ul style="list-style-type: none"> • image organizace • využití kapacity zařízení • získávání sponzorů • dobré vztahy se samosprávou 	<ul style="list-style-type: none"> • neochota ke spolupráci na koordinaci v území 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná jednání (porady) • osobní schůzky • společné akce škol 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce s jinými zřizovateli škol • společné akce škol
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, poradenská zařízení, výzkumné organizace, ...)	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce a komunikace • propagace (zviditelnění) daného zařízení • využívání služeb • propagace produktů • informovanost 	<ul style="list-style-type: none"> • zrušení sponzorství • neochota spolupracovat • omezené finanční prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • uvedení partnerů škol na www stránkách (jejich prezentace) • osobní schůzky • porady • prezentace partnerů škol • dny otevřených dveří • akce školy 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora spolupráce s partnery škol • udržení přátelských vztahů • dostatečná propagace sponzorství
Psychologicko-pedagogická poradna	<ul style="list-style-type: none"> • využívání nabídky PPP v rámci odloučeného pracoviště • využívání nabídek přednáškové činnosti • konzultace • poskytování pomoci při nápravě specifických poruch učení a výukových obtíží • spolupráce se školami a rodiči 	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem o PPP • neochota spolupracovat ze strany rodičů, školy,... • neobjektivní hodnocení PPP • výsledky brány na "lehkou váhu" • dlouhé časové termíny k vydávání posudků • nefungující zpětná vazba 	<ul style="list-style-type: none"> • individuální komunikace (pracovník PPP + dítě/žák/zákonný zástupce/skupina) • webové stránky PPP • porady ředitelů škol 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce se školami v dané obci (fungující zpětná vazba) • včasné vydání posudků • spolupráce se sociálně právní ochranou dětí
Česká školní inspekce	<ul style="list-style-type: none"> • dobrá kvalita vzdělávací soustavy (škol a školských zařízení) • naplňování ŠVP • dostatečné financování školy ze strany zřizovatele • komunikace školy (ředitele) se zřizovatelem • dodržování právních předpisů • správné hospodaření s finančními prostředky ze SR • zapojení zřizovatele - 	<ul style="list-style-type: none"> • přísnost při hodnocení škol • problémy v minulosti (mezi ČŠI a školou) • velká pravomoc • malá spolupráce s zřizovateli 	<ul style="list-style-type: none"> • hospitace (osobní kontakt) • tvorba záměrů inspekční činnosti a systému hodnocení vzdělávací soustavy • inspekční zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> • hodnocení bez zaujetí • změny právních předpisů • srovnávací testování škol

	naplňování opatření ČŠI			
Kraj	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování úrovně vzdělávání na úrovni kraje • práce s demografickou křivkou, plnění normativů daných krajem • plnění závazných ukazatelů • využívání projektů nabízených krajem 	<ul style="list-style-type: none"> • snižování/zvyšování normativů • zvýhodňování některých škol • nedodržení závazných ukazatelů • nekoncepčnost opatření 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhlášky • nařízení • krajské normativy, elektronická (web) • telefonická a "osobní komunikace • rozvojové programy • společné porady s krajem 	<ul style="list-style-type: none"> • využití rozvojových programů kraje a dotačních titulů kraje
Stát	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování kvality vzdělávání v ČR (škol, pedagogických pracovníků dětí/žáků/studentů), podpora zájmového a neformálního vzdělávání v návaznosti na formální vzdělávání s akcentem na inkluzi • posílení začleňování dětí a žáků se SVP • vzdělávání zaměřeno na inovativní metody a na efektivní využití moderních technologií • zapojení do programů EU 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků, neznalost problematiky v daném ORP • změny (vyhlášky, zákony) • nárůst byrokracie • nekoncepčnost opatření 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhlášky • nařízení • elektronická a telefonická komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • využití rozvojových programů státu
Média	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba rozhovorů, reportáží (Televizní informační kanál - TIK) a článků (městské noviny – OKO, Dolnolutyňské noviny, Rychvaldský zpravodaj) • poskytování informací • spolupráce se školami (při prezentaci) 	<ul style="list-style-type: none"> • neochota spolupracovat • zneužití informací (neporozumění informací) 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní, telefonická a elektronická komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná spolupráce se školami (nepsané smlouvy) • navazování dobrých vztahů, ochota ke spolupráci

Zdroj: Vlastní zpracování.

Cílové (dotčené) skupiny

Rodiče, mající zájem o umístění dětí do MŽ/ZŠ

Rodiče, kteří mají zájem o umístění dítěte do školy, volí instituci zejména s vyhovující polohou a výbornou celkovou vybaveností. Jde především o dostatečnou kapacitu, dopravní dostupnost, nabídku mimoškolních aktivit, možnost stravování, existence školních družin. Při tomto rozhodování potřebují získat dostatečné množství informací. A to jak formou webových stránek, tak osobní komunikací.

Rodiče, jejichž děti navštěvují MŠ/ZŠ

Rodiče dětí navštěvující MŠ/ZŠ očekávají především vzdělanost a vysokou kvalifikovanost pedagogů, kvalitní výuku s využitím moderních pomůcek, menší počty žáků ve třídách a zajištění doplňkových služeb pro své děti (stravování, mimoškolní aktivity, školní družiny,...). Očekáváním této skupiny je

zajištění prázdninového provozu MŠ či ŠD (především z důvodu dlouhé pracovní doby rodičů). Největším rizikem spojeným s touto skupinou je zaujatý postoj ke škole a neobjektivní hodnocení pedagoga a jeho přístupu k dítěti. Při konfliktech většinou věří rodiče svému dítěti a pedagogové či vedení školy je bezradné. Nepřímé zásahy rodičů do výuky snižují autoritu učitelů v očích nejen dítěte, ale celého kolektivu. Zvyšující se náklady na nákup pomůcek se stává dalším rizikem. Zejména nákup pracovní sešitů a učebnic cizích jazyků. Způsob komunikace mezi rodiči a školou je především ve formě třídních schůzek, konzultačních hodin, žákovských knížek, ale i formou osobní či telefonické komunikace.

Rodiče talentovaných žáků

Očekáváním rodičů talentovaných/nadaných žáků je zejména individuální přístup pedagoga k dítěti, s tím spojené zajištění moderních pomůcek a speciálních metod a forem k jejich výuce. Samozřejmostí je, že rodiče talentovaného žáka očekávají stejné priority jako rodiče, jejichž děti navštěvují některé ze školních zařízení. Rizikem, které se pojí s těmito žáky a rodiči je skutečnost, že odchází na víceletá gymnázia. Důležitým opatřením je práce s těmito nadanými žáky (kroužky), případně aktualizace nabídky školního vzdělávacího programu. Preferovaná komunikace je individuální konzultace rodiče s pedagogem.

Rodiče, jejichž děti mají speciální vzdělávací potřeby

Rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami očekávají individuální přístup k dítěti (dodržování jednotlivých vývojových etap, zajišťování potřebných pomůcek k výuce). V případě, že má dítě/žák poruchu učení či chování usiluje rodič o zařazení dítěte do běžné třídy a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu. Rizikem spojeným s touto skupinou je nedostatek finančních prostředků. I v tomto případě dochází k rizikům spojených s touto skupinou, a to především nedostatek finančních prostředků na zakoupení např. pomůcek, také neobjektivní hodnocení pedagoga, špatná spolupráce s odborným pracovištěm. Nastolení pravidelné spolupráce a komunikace rodiny, pedagoga (osobního asistenta) a odborného pracoviště by mělo být samozřejmostí.

Děti/žáci v MŠ/ZŠ

Z pohledu dětí a žáků navštěvující školu je jednou z nejdůležitějších věcí zábavné, poutavé a moderní pojetí výuky. Neméně důležitým je také nedirektivní a spravedlivý přístup pedagogů k dětem/žákům na tzv. přátelském přístupu. Velkou motivací žáků je zapojení do rozhodovacího procesu formou tzv. školního parlamentu. Jako velké lákadlo pro děti fungují i mimoškolní aktivity.

V rámci dětství a dospívání prochází nejen lidské tělo, ale i smýšlení velkými změnami a různými obdobími, tím nejvýraznějším je puberta. V tomto období je jednání s dospívajícími dětmi velice složité a náročné, mění se jejich postoj k autoritám, vnímání světa a mnohdy vzdorují „z trucu“. Žáci se nacházejí v problematickém věku, který je spojený s nevychovaností, záškoláctvím, ničením školního majetku, drobné krádeže. Nejen v tomto složitém období by měla být výuka pro žáky

zajímavá a zábavná. Pokud si učitel a žák vytvoří přátelský vztah, dítě pak vyučujícího respektuje a má k němu důvěru. Zároveň musí být striktně nastavena pravidla, aby nedocházelo k tomu, že za určitý prohřešek bude jeden žák potrestán a druhý ne. Postihy by měly být přiměřené. V této souvislosti by bylo opatřením správného klimatu třídy a školy (tzv. přátelský vztah mezi dětmi/žáky), zavedení určitého způsobu pochval/poznámek. Reagovat na poptávky týkající se mimoškolních aktivit a reagovat na potřeby žáků, také regenerovat školní dvory, které by se mohly využívat o přestávkách (žáci se nenudí). Komunikace probíhá především s třídním učitelem, následně i s výchovným poradcem a školním psychologem.

Rodiče dětí ucházející se o umístění/navštěvující SVČ

Rodiče, kteří usilují o umístění dětí do střediska volného času nebo rodiče, jejichž děti již zařízení navštěvují, očekávají pestrou nabídku kroužků nejlépe za nízkou cenu, dostatečné vybavení, pomůcky a kapacitu. Také dopravní dostupnost s vhodnou časovou návazností na vyučování. Očekáváním ze strany rodičů je i zajištění prázdninových aktivit či příměstských nebo pobytových táborů. Rizikem spojeným se skupinou může být nedostatečná informovanost o SVČ, nezájmu o zařízení či nespokojenosti s nabídkou kroužku a cenou. Forma komunikace může být rozesílání letáčku a webové stránky, které informují rodiče a okolí o nabízených kroužcích či telefonická a osobní komunikace. Opatřením pak může být aktualizace webu, dny otevřených dveří, zajištění aktivit podle aktuální poptávky.

Pedagogičtí pracovníci

Povolání pedagoga je jedno z nejnáročnějších profesí vůbec. K výkonu této práce potřebují pedagogové vhodné technické i materiální zázemí (prostředí) a odpovídající platové ohodnocení, možnosti dalšího vzdělávání, dobrou komunikaci s rodiči, méně byrokracie (která se odráží na výuce). Očekáváním pedagogů je zapojení do rozhodovacího procesu. Avšak rizikem s tímto povoláním je dosažení tzv. syndromu vyhoření, prosazování zastaralé výukové metody a pomůcky pro výuku. Rizikem se také mohou stát špatné vztahy na pracovišti, konflikty s vedením školy, rodiči a žáky.

Motivací pro pedagogy může být další vzdělávání pedagogických pracovníků, a také zvyšování (platového) ohodnocení jednotlivých pedagogů, společná setkávání pedagogů či spolupráce se školami (tzv. síťování). Pravidelnou komunikací by měly být porady s vedením školy, s učiteli, také třídní schůzky a konzultační hodiny s rodiči. Důležitým modulem může být i metodický portál pro učitele.

Nepedagogičtí pracovníci

Obdobně jako pedagogové tak i nepedagogičtí pracovníci očekávají ke své práci odpovídající a vhodné technické i materiální podmínky, dobré vztahy na pracovišti, spolupráce s kantory a vedením školy. I nepedagogičtí pracovníci se setkávají se syndromem vyhoření, se špatnými vztahy na pracovišti, nedostatečnou odborností (nepoužívání ochranných pomůcek). Nejdůležitějším prvkem

je osobní komunikace s vedením školy a účast na poradách. Opatření mohou být pravidelné školení a účastnění se akcí pořádaných školou či jinými školami.

Absolventi pedagogických fakult

V dnešní době je uplatnění absolventů na vysokých školách velmi problematické. Tito „čerství“ absolventi jsou plní očekávání, chtějí využít vědomosti a dovednosti, uplatnit se na trhu práce, získat odpovídající plat, případně možnost kariérního růstu. Avšak naproti tomu stojí riziko, které je s touto skupinou spojené, a to v ohledu na nemožnost uplatnění se na trhu práce, nedostatečné zkušenosti, naivní představy. Formou podpory může být podpora vzdělávání v praxi (odborné vedení formou mentoringu a supervize), rozvoj kompetencí budoucích absolventů, burza učitelů.

Zřizovatele MŠ/ZŠ/SVČ (pouze obecní)

Hlavním cílem zřizovatelů je udržení mladé generace na území obce/města, tím zvyšovat image obce, vytváření určitého vztahu k obci, posilování regionální identity. Cílem je mít dostatečné množství školského zázemí a využití jejich kapacit. Zřizovatel rovněž usiluje o to, aby škola měla reprezentativní výsledky a šířila dobré jméno své školy, ale i celé obce. Očekáváním jednotlivých zřizovatelů škol je mít nízké provozní náklady a týmová spolupráce mezi ostatními školami či školskými zařízeními. Nevýhodou je, že tito zřizovatelé řeší pouze činnost svých obecních MŠ/ZŠ či nezájem zřizovatele, nedostatečná kompetentnost. Opatření se může stát zajištění kvality zařízení, dotace, mimoškolní akce, propojení škol, koordinace prázdninového provozu, síť školních kuchyní.

Pravidelná komunikace a zapojení zřizovatelů do mimoškolních aktivit může posílit vztah a prohloubit spolupráci mezi nimi a školskými zařízeními.

Ostatní zřizovatelé (mimo obec, např. církev)

Mezi ostatní zřizovatelé škol či školských zařízení patří církev, kraj nebo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Důležitým očekáváním zřizovatele je dobrá image organizace, využití kapacity daného zařízení, získávání sponzorů, a také dobré vztahy se samosprávou. Rizikem spojeným s touto skupinou je neochota ke spolupráci při koordinaci v území. Velmi důležitým opatřením těchto škol je spolupráce i s jinými zřizovateli škol a pořádání či scházení se na společných akcích, účastnění se pravidelných porad ředitelů.

Partneři škol

Mezi partnery škol zahrnujeme sponzory, sdružení rodičů, nestátní neziskové organizace.

Partneři škol očekávají od školy jistou spolupráci, komunikaci a zejména informovanost. V případě sponzorů jde zejména o zviditelnění svého zařízení (propagace produktů), účastnění se porad a různých akcí škol. Informace o sponzorství by měly být v požadované míře zveřejněny, např. na internetových stránkách školy.

Psychologicko-pedagogická poradna (PPP)

Poradna předpokládá využívání nabídky jejich služeb v rámci odloučeného pracoviště, také využívání nabídek přednáškové činnosti, konzultace. Tato dotčená skupina očekává poskytování pomoci při nápravě specifických poruch učení a výukových obtíží, neméně důležitým je poté spolupráce s rodiči a školou. Riziko, které souvisí s touto skupinou je ve formě neochoty spolupracovat (jak ze strany rodičů či školy). Bohužel, v mnoha případech jsou výsledky jejich „testování“ nebrány příliš vážně a rodič je bere na „lehkou váhu“. Velkým nedostatkem se stává nefungující zpětná vazba mezi školou, rodiči a PPP. Aby se těmto nedostatkům předcházelo opatřením v této oblasti by měla být spolupráce PPP se školami v dané obci (fungující zpětná vazba), včasné vydávání posudků a spolupráce se sociálně právní ochranou dětí. Komunikace by měla probíhat individuálně, ale také prostřednictvím porady ředitelů škol.

Česká školní inspekce (ČŠI)

Hlavní činnost ČŠI spočívá v zajištění pravidelného hodnocení vzdělávací soustavy v ČR, a to v oblasti vzdělávání a školských služeb poskytovaných školami a školskými zařízeními zapsanými ve školském rejstříku. Očekávání této skupiny je především dobrá kvalita vzdělávací soustavy, naplňování ŠVP, dostatečné financování školy ze strany zřizovatele, komunikace školy, dodržování právních předpisů, naplňování opatření ČŠI. Rizikem může být přísnost při hodnocení škol, problémy v minulosti a nedostatečná ochota ke spolupráci. Opatřením může být srovnávací testování škol a tím i hodnocení školy bez zaujetí. Tato instituce vytváří tzv. inspekční zprávy o konkrétních školách, provádí hospitace na základě osobních kontaktů.

Kraj

Hlavním cílem celého kraje je zvyšování úrovně vzdělávání, plnění jejich normativů a závazných ukazatelů. Nemalým očekáváním je využívání nabídky projektů, které nabízejí. Rizikem v této oblasti může být snižování či zvyšování normativů, nedodržování závazných ukazatelů a nekonceptnost opatření. Velmi důležitým prvkem je využívání rozvojových programů a dotačních titulů kraje.

Stát

Hlavním cílem státu je zvyšování kvality vzdělávání v ČR, také podpora zájmového a neformálního vzdělávání v návaznosti na formální vzdělávání s akcentem na inkluzi, vzdělávání zaměřeno na inovativní metody a využívání moderních technologií. Potřebné finanční prostředky na školství jsou nemalé, proto je nutné, aby jejich vynaložení bylo efektivně zváženo a využito, aby z peněz poskytnutým školám bylo vytěženo maximum. Rizikovou oblastí je velký počet škol, které stát obhospodařuje. Velkým mínusem se může jevit neznalost daného ORP Bohumín. Dalším rizikem je také nekonceptnost opatření a nárůst byrokracie. Největším potenciálem je využití rozvojových programů státu.

Média

Hlavním cílem médií, u nás konkrétně (TIK – televizní informační kanál Bohumín, OKO – městské noviny Bohumína, Dolnolutyňské noviny, Rychvaldský zpravodaj) je tvorba rozhovorů, reportáží, poskytování informací, spolupráce se školami na jejich prezentaci, vstřícnost škol. Občas se však objeví určitá neochota spolupracovat, nepochopení informací, jiná interpretace. Aby k takovýmto věcem nedocházelo, opatřením se může zdát pravidelná spolupráce se školami, navazování dobrých vztahů a především ochota spolupracovat.

Tabulka 115: Analýza rizik předškolní výchovy a základního vzdělávání ve SO ORP Bohumín

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V=P*D		
Finanční riziko					
Omezené finanční zdroje na opravy, běžný provoz a údržbu	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • získávání sponzorů a využívání dotací a grantů pro školy • pořádání mimoškolních akcí • prodej výrobků vytvářených dětmi/žáky škol • modernizace budov a zařízení • společný nákup energií 	Zřizovatel ZŠ/MŠ
Nezajištěné finance na provoz a údržbu nové techniky	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • získání sponzorů • využití dotací a grantů 	Zřizovatel ZŠ/MŠ, konkrétní ZŠ/MŠ
Nedostatek financí na platy zaměstnanců	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • optimalizace sítě škol • dotace zřizovatele 	Konkrétní ZŠ/MŠ, zřizovatel, stát
Klesající příspěvek státu (kraje) na ONIV	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • dotace a granty, dotace zřizovatele • využívání bezplatných programů vzdělávání • společná školení pro více škol (meziobecní spolupráce) 	Zřizovatel ZŠ/MŠ, konkrétní ZŠ/MŠ
Neochota investovat a poskytnout finanční spoluúčast zřizovatele na projektech	1	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace se zřizovatelem • kvalitně zpracované projekty 	Konkrétní ZŠ/MŠ
Organizační riziko					
Špatná poloha ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • uzavření školy 	Zřizovatel ZŠ, MŠ

Nedostatek žáků v ZŠ	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění integrace žáků do jiných škol, založení svazkové školy (s ORP Orlová) • zrušení II. stupně na ZŠ • propagace školy 	Zřizovatel ZŠ, MŠ (Bohumín, Dolní Lutyně)
Špatná spolupráce a komunikace se zřizovatelem ZŠ/MŠ, neochota spolupracovat	1	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelné schůzky s řediteli škol a zřizovatelem 	Zřizovatel ZŠ/MŠ, vedení ZŠ/MŠ, obec
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ/MŠ ze strany kraje	1	4	4	<ul style="list-style-type: none"> • získání sponzorů, příspěvek zřizovatele 	Zřizovatel ZŠ/MŠ
Problémy s hygienickými kritérii	1	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovat projekt na odstranění hygienických závad 	Konkrétní ZŠ/MŠ
Neprovozánost mezi I. a II. stupněm ZŠ (neúplné školy, odloučená pracoviště)	1	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce mezi školami 	Konkrétní ZŠ (ZŠ Bezručova, ZŠ ČSA)
Neregistovaná SRPŠ	1	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • registrace SRPŠ, hledání aktivních rodičů pro práci v SRPŠ 	Konkrétní ZŠ/MŠ
Zhoršující se dopravní obslužnost v obcích zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> • zavedení školního autobusu, koordinace dopravy (KODIS) 	Zřizovatele ZŠ/MŠ (Rychvald, Dolní Lutyně)
Právní riziko					
Zavedení povinné předškolní docházky v MŠ posledním roce před zahájením povinné školní docházky v ZŠ	1	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • navýšení kapacity MŠ 	Zřizovatel MŠ
Zavedení kariérního řádu	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • koordinace dalšího vzdělávání pedagogů 	Konkrétní ZŠ
Změna vyhlášky, změny v rámcovém vzdělávacím programu	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění učebních pomůcek • vybavení školy a aprobovaných pedagogických pracovníků 	Zřizovatel ZŠ, konkrétní ZŠ/MŠ
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ/MŠ	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace budov a zařízení • získávání sponzorů 	Zřizovatel ZŠ/MŠ
Nevyhovující/nedostatečné či zastaralé vybavení	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • dotace, granty, sponzoři • společný projekt obcí 	Zřizovatel ZŠ/MŠ, konkrétní ZŠ

Chybějící nebo nedokončená bezbariérovost budov	2	2	4	• vytvoření studie bezbariérovosti	Konkrétní ZŠ/MŠ
Věcné riziko					
Nedostatek míst ve školních družinách a klubech	4	2	8	• hledat prostorové kapacity v nevyužívaných budovách	Zřizovatel ZŠ, konkrétní ZŠ
Nedostatek učitelů cizích jazyků	3	3	9	• nastavit možnost zavedení systému "rotujícího" učitele pro více ZŠ (meziobecní spolupráce)	Konkrétní ZŠ
Nekoordinovaný postup při zápisu dětí do MŠ	1	1	1	• jednotný registr žádostí (meziobecní spolupráce)	Zřizovatel MŠ
Špatná sociální skladba žáků (rodinné zázemí)	3	3	9	• podpora inkluze sociálních skupin	Zřizovatel ZŠ/MŠ
Neatraktivnost konkrétní ZŠ/MŠ (nezájem rodičů o umístění do konkrétních ZŠ/MŠ)	3	2	6	• den otevřených dveří, větší propagace školy	Zřizovatel ZŠ (ZŠ Pudlov)
Malá univerzálnost vyučujících (suplování)	2	2	4	• organizovat pouze odpolední školení • zajištění výuky během školení pedagogů	Konkrétní ZŠ/MŠ
Problémy s obnovou pedagogického sboru	1	1	1	• podpora a vzdělávání v praxi (odborné vedení formou mentoringu a supervize)	Konkrétní ZŠ/MŠ
Nedostatečná úroveň kvality výuky	1	3	3	• další vzdělávání pedagogických pracovníků	Konkrétní ZŠ
Špatné řízení školy	1	3	3	• pravidelné schůzky s řediteli škol a zřizovatelem	Zřizovatel ZŠ/MŠ

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky registru rizik oblasti předškolního a základního vzdělávání vyplývá, že nejzávažnějšími riziky jsou rizika spadající do oblasti finanční a organizační, konkrétně jde o omezené finanční zdroje na opravy, běžný provoz, údržbu a nedostatek žáků v základních školách.

V oblasti omezených finančních zdrojů na opravy, běžný provoz a údržbu jde zejména o skutečnost, že velkou část provozních nákladů hradí zřizovatel školy. Opatřením ke snížení významnosti toho rizika může být získávání sponzorů a využívání dotací a grantů pro školy, pořádání sbírek,

mimoškolních akcí, prodeje výrobků, modernizace budov a zařízení či společný nákup energií nebo služeb pro všechny školy. Vlastníkem rizika se stává zřizovatel MŠ/ZŠ.

Neméně významným rizikem je nedostatek žáků v ZŠ. S poklesem počtu žáků se snižuje finanční příspěvek, který se určuje podle počtu žáků navštěvující příslušné zařízení. V případě nenaplnění minimálního počtu dětí na třídu hrozí dokonce i uzavření. Opatřením může být zajištění integrace žáků i do jiných škol či založení svazkové školy u škol, které nemají zdaleka naplněnou kapacitu (v našem případě např. založení svazkové školy s ORP Orlová) či může dojít také ke zrušení druhého stupně některých stávajících škol, a tím udržení školy a snížení nákladu na její provoz. Vhodným opatřením se zdá být i propagace školy a vylepšování její image.

Z právního hlediska je největším rizikem obecně změna legislativy, může např. jít o změnu vyhlášky, změnu rámcového vzdělávacího programu či zavedení kariérního řádu. Vlastníkem rizika se stává zřizovatel školy či školského zařízení.

Špatný technický stav budov školských zařízení či jejich zastaralé a nevyhovující vybavení zařízení se stejnou měrou podílí na výši technického rizika. Pokud se budovy neudržují průběžně a chátrají, jejich následná rozsáhlá rekonstrukce vyžaduje nárazově větší finanční investici než průběžná údržba. V této situaci je zapotřebí podniknout potřebné kroky, které by napomohly k získání dostatečného množství finančních prostředků na opravy např. od sponzorů, dotací a grantů. Opatřením ke snížení významnosti rizika může být modernizace budov a zařízení, společný projekt obcí (spolupráce škol). Opět se stává vlastníkem rizika zřizovatel školy.

Z věcných rizik se jeví jako největší hrozbou nedostatek učitelů cizích jazyků, špatná sociální skladba žáků a nedostatek míst ve školních družinách/klubech. Tyto tři skutečnosti vyplynuly z rozhovoru s jednotlivými řediteli škol konkrétních ZŠ/MŠ.

Od školního roku 2013/2014 došlo k úpravě RVP ZV, a to zavedení povinného druhého cizího jazyka na základních školách podle svých možností, nejpozději však od osmé třídy. Jedná se o podporu principu mnohojazyčnosti. Nedostatkem se však stává chybějící či nedostatečný počet aprobovaných pedagogických pracovníků. V rámci spolupráce bylo mohlo dojít k vyučování cizích jazyků formou tzv. „rotujícího učitele“. Tito učitelé mají úvazky na několika školách najednou. Avšak problematika kvalitní výuky cizího jazyka je velmi důležitá a velké množství škol nemůže zaměstnat dostatek pedagogických pracovníků vyučující právě tento cizí jazyk. Vlastníkem rizika se tak stává konkrétní škola.

Dalším významným rizikem je špatná sociální skladba žáků na některých školách, kde je důležité podporovat inkluzi těchto znevýhodněných sociálních rodin. Nedostatek míst ve školních družinách/klubech může být vyřešen hledáním prostorové kapacity v nevyužívaných budovách.

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka 116: SWOT analýza školství ve SO ORP Bohumín

Silné stránky	Slabé stránky
S1: Integrace dětí/žáků se speciálně vzdělávacími potřebami S2: Spolupráce se zřizovateli škol S3: Práce s žáky ze sociálně vyloučených lokalit S4: Národnostní školství S5: Fungující týmová spolupráce mezi školami S6: Využívání www stránek a on-line komunikace s veřejností a médií S7: Fungující sdružení rodičů a žákovské parlamenty na většině ZŠ S8: Kvalitní personální zajištění provozu škol S9: Existence škol pro mentálně a tělesně postižené S10: Pestrá nabídka školních i mimoškolních aktivit	W1: Nedokončená bezbariérovost školních budov W2: Nenaplněná kapacita ZŠ W3: Chybějící zařízení pro děti do 3 let (zařízení jeslového typu) W4: Komunikace a fungování PPP W5: Omezená možnost volby cizího jazyka na některých základních školách W6: Zvyšující se výskyt patologických jevů W7: Vysoké náklady na provoz některých škol W8: Nemotivující finanční ohodnocení pracovníků škol
Příležitosti	Hrozby
O1: Modernizace učeben, nové metody ve výuce O2: Využití volných kapacit sportovních a kulturních zařízení O3: Společné zajišťování služeb pro školy a školská zařízení O4: Rozšíření nabídky mateřských center o služby pro děti do 3 let věku O5: Další vzdělávání pedagogických pracovníků O6: Zapojení dobrovolníků do speciální tříd O7: Získávání sponzorů O8: Dotační programy	T1: Nekoncepční změny rámcových vzdělávacích programů T2: Odchod nadaných žáků na víceletá gymnázia T3: Dopravní obslužnost mezi obcemi T4: Zvýšení zájem o umístění dětí ve školních družinách T5: Úbytek žáků T6: Nárůst byrokracie T7: Zhoršující se komunikace s rodiči

Zdroj: Vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY

S1: Integrace dětí/žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

Jedná se o integraci dětí/žáků se zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním postižením, s vadami řeči, s více vadami, s lékařskou diagnózou autismus, se specifickými poruchami učení nebo chování, dítě nebo žák zdravotně postižený z důvodu dlouhodobé nebo chronické nemoci, u kterého byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření a jejich rozsah a závažnost opravňuje žáka k zařazení do režimu speciálního vzdělávání a čerpání navýšených finančních prostředků.

Speciální vzdělávací potřeby dětí/žáků na území Bohumína jsou zajišťovány formou individuální integrace, formou skupinové integrace nebo ve škole samostatně určené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

S2: Spolupráce se zřizovateli škol

Na území ORP Bohumín je zavedena velmi dobrá spolupráce se zřizovateli škol. Reagují na koordinaci potřeb jednotlivých škol.

S3: Práce s žáky ze sociálně vyloučených lokalit

Na našem území, především v Bohumíně, se pracuje s žáky ze sociálně vyloučených lokalit. Příkladem je ZŠ T. G. Masaryka Bohumín – Pudlov. Pedagogický sbor se účastní školení, přednášek týkající se této problematiky. V rámci hodnocení České školní inspekce je práce pedagogického sboru hodnocena velmi kladně

S4: Národnostní školství

Jako v každé příhraniční oblasti, i na našem území se populace mísí s polskou národností. Na území ORP Bohumín, konkrétně v obci Dolní Lutyně, se nachází mateřská a základní škola s polským vyučovacím jazykem.

S5: Fungující týmová spolupráce mezi školami

Na území ORP Bohumín funguje týmová spolupráce mezi školami. Většina škol udržuje "meziškolní" vztahy a spolupracují. Vzhledem k tomu, že se naše ORP nachází v těsné blízkosti jiného státu, dochází k navštěvování a vyměňování zkušeností i s přeshraničním Polskem.

S6: Využívání www stránek a on-line komunikace s veřejností a médii

V dnešním světě je neodmyslitelnou částí komunikace internet. Každá škola na území ORP Bohumín má svou webovou stránku, která je pravidelně aktualizována. V některých školách již fungují elektronické žákovské knížky, kde si rodiče mohou "pohlídat" známky či chování svých dětí. Školy spolupracují i s místní kabelovou televizí a tiskem.

S7: Fungující sdružení rodičů a žákovské parlamenty na většině ZŠ

V každé škole na našem území fungují sdružení rodičů, ať už registrované nebo neregistrované. Žákovské parlamenty na většině školách existují také. Žáci mají příležitost podílet se na rozhodovacím procesu školy, setkávají se s učiteli a s vedením školy.

S8: Kvalitní personální zajištění provozu škol

Na všech školách je zajištěn kvalitní personální provoz školy. Ve školách pracují jednak pedagogičtí pracovníci, tak pracovníci nepedagogičtí (např. ekonomové, kuchaři, školníci,...).

S9: Existence škol pro mentálně a tělesně postižené

Na území ORP Bohumín existuje MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie v Bohumíně. Škola je určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zejm. děti s mentálním a tělesným postižením, děti s poruchou autistického spektra, s poruchami dorozumívání a kombinovaným postižením). Všechny stupně školy

zabezpečují individuální přístup, speciálně pedagogické metody a postupy. Ve třídách působí asistenti pedagoga a dobrovolníci. Třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem určeným ke vzdělávacím činnostem i k relaxaci, didaktickými hrami, hračkami a kompenzačními pomůckami.

S10: Pestrá nabídka školních i mimoškolních aktivit

Na území ORP Bohumín fungují domy dětí a mládeže a základní umělecké školy. Domy dětí a mládeže nabízí velký výběr z kroužků a různých aktivit. Pořádají také příměstské a letní tábory. Na území města Bohumín existuje bohumínské sportoviště BOSPOR. Tento komplex nabízí široké spektrum školních i mimoškolních aktivit (plavání, bruslení). V Bohumíně také funguje agentura K3 Bohumín, která zastřešuje kulturní život (kino, knihovna). Nabídka školních a mimoškolních aktivit je tedy opravdu pestrá.

SLABÉ STRÁNKY

W1: Nedokončená bezbariérovost školních budov

Na území ORP Bohumín není dokončená či úplně chybí bezbariérovost školních budov. Pro hendikepované děti/žáky je podle odhadů nepřístupných až devadesát procent českých škol. Nejuniverzálnějším řešením je výtah, teprve s ním je škola skutečně bezbariérová. Avšak shánění peněz na bezbariérovou přestavbu školy není snadné ani rychlé. Zatímco nově vzniklé školy musí být bez bariér, u starších budov nic zřizovatele k potřebným úpravám nenutí.

W2: Nenaplněná kapacita ZŠ

Snižující se počet žáků se pojí s celorepublikovým demografickým vývojem, ze kterého vyplývá, že na základních školách dochází k úbytku žáků. Avšak z demografického vývoje lze očekávat, že počet žáků v základních školách poroste, jelikož kapacity v mateřských školách jsou nyní zcela naplněny.

W3: Chybějící zařízení pro děti do 3 let (zařízení jeslového typu)

Na území ORP Bohumín nefunguje zařízení jeslového typu, avšak v nabídce jsou fungující mateřská/rodinná centra. Např. Centrum mladé rodiny Bobeš v Bohumíně nabízí možnost hlídání dětí bez přítomnosti rodičů, tzv. "Miniškolku". Tato služba je určena dětem od 8 měsíců do 6 let. Školička je otevřená při minimálním počtu 3 dětí. Účast dítěte se musí objednávat.

W4: Komunikace a fungování pedagogicko-psychologické poradny (PPP)

Na území ORP Bohumín funguje odloučené pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny, Karviná, p.o. Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Odloučená pracoviště umožňují získat klientům službu v místě svého bydliště a pracovníkům PPP pak širší znalost problematiky jednotlivých měst regionu. Avšak komunikace mezi základní školou a PPP není zcela produktivní, především jde o dlouhé časové lhůty, nefungující zpětná vazba.

W5: Omezená možnost volby cizího jazyka na některých ZŠ

Na některých základních školách je omezená možnost volby cizího jazyka. Od školního roku 2013/2014 došlo k úpravě RVP ZV, a to zavedení povinného druhého cizího jazyka na základních školách podle svých možností, nejpozději však od osmé třídy. Jedná se o podporu principu mnohojazyčnosti. Nedostatkem se však stává chybějící zastupitelnost pedagogických pracovníků či nedostatečná aprobovanost cizího jazyka.

W6: Zvyšující se výskyt patologických jevů

V dnešní době dochází k nárůstům výskytu patologických jevů (záškoláctví, šikana, ničení školních pomůcek/vybavení). Ani na našem území tomu není jinak.

W7: Vysoké náklady na provoz některých škol

Některé školy na území ORP Bohumín mají vysoké náklady na jejich provoz. Příkladem může být ZŠ T.G. Masaryka v Bohumíně – Pudlov, ZŠ a MŠ Bezručova v Bohumíně. ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Dolní Lutyni. Provoz je poté dofinancován příspěvkem zřizovatele.

W8: Nemotivující finanční ohodnocení pracovníků škol

V tomto případě jde především o nemotivující finanční ohodnocení při práci nad rámec svých povinností.

PŘÍLEŽITOSTI

O1: Modernizace učeben, nové metody ve výuce

Jde především o investice do vzdělávacích pomůcek. Mohlo by také dojít k podpoře specifických předmětů, např. školních dílen, pěstitelk. Tato podpora by byla jedna z forem posílení manuální zručnosti a přípravy žáků na praktický život či přípravu na studium technických oborů. Příkladem může být hledání firmy či zapojení do projektů ke zlepšení technického vybavení základních škol.

O2: Využití volných kapacit sportovních a kulturních zařízení

Podpora školních i mimoškolních aktivit v rámci území a tím i posilování jejich vnitřních vazeb a udržování regionální identity. Např. využití BOSPORU a K3 Bohumín jako centra školních, popř. i mimoškolních aktivit (plavání, bruslení, kapacita nové sportovní haly, přednášky, kino pro děti, soutěže).

O3: Společné zajišťování služeb pro školy a školská zařízení

Formou příležitostí by mohlo dojít ke zkvalitnění, přiblížení služeb a snížení nákladu na zajištění služby v daném území.

O4: Rozšíření nabídky mateřských center o služby pro děti do 3 let věku

Podpora rozšíření nabídky stávajících zařízení (mateřských center) a služeb dle živnostenského zákona. Nebo poskytování služeb péče o děti na nekomerčním základě – „Miniškolka“. V neposlední řadě je návrhem řešení situace dle návrhu zákona o dětských skupinách (platnost cca od září 2014). Navrhované opatření bude usnadňovat sladění pracovního a rodinného života prostřednictvím využívání individuálních služeb péče o děti rodinného typu. Zejména bude mít toto opatření pozitivní efekt pro výdělečně činné rodiče, kteří po dobu své výdělečné činnosti potřebují zajistit péči o dítě, také pro všechny poskytovatele této služby, kteří si zvýší svůj příjem, budou provozovat legálně upravenou službu a v neposlední řadě rozvíjet své schopnosti v péči o menší kolektiv.

O5: Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Nedílnou součástí pedagogických pracovníků je jejich další vzdělávání. Jednou z forem příležitostí by mohlo být vytvoření společného programu DVPP všech škol na území ORP.

O6: Zapojení dobrovolníků do speciálních tříd

Příležitostí je zapojování dobrovolníků do předškolního a základního vzdělávání. Především do speciálních tříd.

O7: Získávání sponzorů

Jde zejména o aktivitu škol či školských zařízení při získávání sponzorů. Na některých školách může fungovat sponzorství z řad bývalých žáků.

O8: Dotační programy

Využití nabídek dotačních programů, do kterých se může zapojit celé ORP Bohumín, jako větší celek.

HROZBY

T1: Nekoncepční změna rámcového vzdělávacího programu

Hrozbou se může stát nekonceptní změna RVP, změna legislativy.

T2: Odchod nadaných žáků na víceletá gymnázia

Hrozbou se stává odchod nadaných/talentovaných žáků na osmi/šestiletá gymnázia. Prestiž školy, úroveň kvality žáků na II. stupni poté klesá. Lepší variantou je odchod nadaných žáků na Gymnázium v Bohumíně, a tím zachování a budování regionální identity na území města.

T3: Dopravní obslužnost mezi obcemi

Hrozbou se může stát zhoršení dopravní obslužnosti mezi obcemi a okolními obcemi. V rámci každé obce je zajištěna dostatečná dopravní obslužnost. V Rychvaldu funguje juniorbus.

T4: Zvýšený zájem o umístění dětí ve školních družinách

Zjištěn trend větší potřeby využívat školní družiny. S tímto rostoucím trendem může dojít k nedostatečné kapacitě školních družin.

T5: Úbytek žáků

Úbytek žáků z důvodu poklesu demografické křivky. S tím je spojená stagnace nebo pokles finančních normativů kraje pro školství (méně dětí v Moravskoslezském kraji).

T6: Nárůst byrokracie

Nárůst byrokracie na úkor vzdělávání a výchovy žáků.

T7: Zhoršující se komunikace s rodiči

Ke komunikaci mezi školou a rodinou docházelo odněpaměti. Existují však překážky, které optimální spolupráci a komunikaci brání. Může dojít ke zhoršení komunikace s rodiči, např. snížení počtu rodičů docházejících na třídní/konzultační hodiny, neúčast v SRPŠ, nezájem řešit problémy školy.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu ORP Bohumín

Ve správním obvodu ORP Bohumín disponují všechny tři obce školou či školským zařízením. Největší koncentrace škol a subjektů provozující mimoškolní aktivity a zájmovou činnost je v Bohumíně. V obcích většinou převažují sloučené organizace, tzv. mateřské školy se základními školami. Pouze čtyři mateřské školy, z toho dvě soukromé, a dvě základní školy vystupují samostatně. Na území správního obvodu je tedy 19 škol či školských zařízení (započítáno i odloučené pracoviště MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie – ředitelství se nachází v Českém Těšíně). Na našem území působí také čtyři mateřská či rodinná centra, která jsou informačním a setkávacím centrem pro rodiny s nejmenšími dětmi.

V ORP Bohumín existuje dvanáct mateřských škol, z nichž dvě jsou soukromé, jedna speciální (zřizovatelem je církev, odloučené pracoviště) a ostatní mateřské školy obecní. Na území je devět základních škol zřizovaných obcemi, jedna základní škola speciální (zřizovatelem je církev, odloučené pracoviště) a Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Jde o speciální školské zařízení s nepřetržitým provozem. Jedna ze základních škol nabízí pouze ročníky prvního stupně, je tedy školou neúplnou.

V území se nachází Gymnázium Františka Živného, které nabízí úplné střední všeobecné vzdělání ve čtyřletém i osmiletém studijním cyklu. Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

Během sledovaného období nedošlo k žádným výrazným změnám v počtu subjektů. V roce 2006 město Bohumín zrealizovalo druhou etapu optimalizace školní sítě, kdy došlo k začlenění mateřských škol pod správu základních škol. V roce 2007 bylo zřízeno odloučené pracoviště Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie v Bohumíně. Zřizovatelem je Slezská církev evangelická a.v.

Kapacity v mateřských školách byly téměř naplněny (99,12 %), avšak opačná situace panovala v obsazenosti základních škol. Naplněnost základních škol vzhledem ke kapacitě v základních školách byla 56,12 %. Naplněnost v konkrétních obcích byla následující: Bohumín 58,24 %, Rychvald: 53,33 % (pouze jedna ZŠ), Dolní Lutyně 50,78 % (nízké procento dáno především kvůli nenaplněnosti žáků v ZŠ s polským jazykem vyučovacím). Naplněnost jednotlivých škol na území ORP naleznete v tabulce č. 68 v oblasti školství (analytická část).

Počet běžných tříd a počet dětí v běžných třídách mateřských škol neustále roste. Během sledovaného období vzrostl o 19,15 % z původních 798 na 987 dětí. S tím souvisí i navýšení počtu tříd z 36 na 41. Míra kvalifikovanosti je kolísavá, dá se říci, že má rostoucí tendenci, což je způsobeno i zvyšováním počtu pedagogů.

U základních škol dochází v posledních letech k pozvolnému poklesu tříd (běžných i speciálních) a počtu žáků. Ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo základní školy zřizované obcemi celkem 3 084 žáků, následně docházelo k postupnému úbytku žáků až na 2 439 žáků ve školním roce 2012/2013. Z toho vyplývá, že počet žáků se během osmi let snížil o více než 600 žáků. V této souvislosti bylo zrušeno 24 běžných tříd a 2 třídy speciální. Úbytek speciálních tříd je především způsoben zaváděním inkluzivního vzdělávání, tzn. umístění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd.

Počet pracovníků v mateřských školách v ORP Bohumín roste, zatímco počet pracovníků v základních školách postupně klesá. Počet pracovníků v základních školách klesl během sledovaného období o cca 13 %.

Ve školním roce 2012/2013 bylo na našem území 39 ostatních pedagogických pracovníků, mezi které řadíme např. asistenty pedagoga (pro žáky se zdravotním postižením, pro žáky se sociálním znevýhodněním), psychology a výchovné poradce.

Ani o aktivní využití volného času a umělecké vzdělání není v území nouze. Ve městech funguje Dům dětí a mládeže, p.o. (zřizovatelem je obec) a Základní umělecká škola, p.o. (zřizovatelem je kraj).

Střediska volného času navštěvovalo 1 641 dětí ve 120 zájmových útvarech ve školním roce 2012/2013. Výuku zabezpečovalo 109 pracovníků. Největší podíl z celkového počtu pedagogických pracovníků zaujímali pracovníci externí. V obci Dolní Lutyně funguje odloučené pracoviště DDM Rychvald.

Základní umělecké školy navštěvovalo v minulém školním roce 610 žáků. Tyto ZUŠ nabízí dostatečné množství uměleckých oborů, např. taneční, výtvarný, literárně dramatický a největší přízeň má obor hudební. V ZUŠ Rychvald probíhá vyučování na kmenové škole a dalších pěti místech (1x Dolní Lutyně). ZUŠ Bohumín má kmenovou školu, a také jedno odloučené pracoviště v rámci města. V ZUŠ Bohumín pracovalo v minulém školním roce 25 pedagogických pracovníků, na ZUŠ Rychvald bylo zaměstnáno 17 interních učitelů, z toho 11 žen.

Všechny obce v rámci základní školy provozují zařízení školního stravování i školní družinu.

Stravování pro více než 3 500 osob zajišťovalo v minulém roce 30 jídelen a výdejen včetně odloučených pracovišť. Školní jídelny (výdejny) jsou zřizovány především obcemi, kromě jedné soukromé jídelny, kterou si zřídila SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO, s.r.o. Také Mateřská škola a základní škola Slezské diakonie má dvě školní jídelny – výdejny.

V našem správním obvodu provozují činnost pouze školní družiny, které jsou zřizované obcemi. V posledních letech dochází k navýšení počtu žáků ve školních družinách, z toho důvodu došlo k navýšení počtu oddělení. V těchto školních zařízeních pracují pouze interní zaměstnanci, jako

vychovatelky pracují ve 100 % ženy. Ve školním roce 2012/2013 se o 672 účastníků staralo 27 vychovatelek.

Město Rychvald a obec Dolní Lutyně zaznamenaly v poslední dekádě relativně velký přírůstek obyvatelstva – počet obyvatel se v nich zvýšil o téměř 6 %. Bohumín zaznamenal úbytek obyvatelstva, a to především v období od roku 2009 (obyvatelé se stěhují do okolních obcí). Do roku 2018 se tedy předpokládá pokles počtu dětí v MŠ ve správním obvodu o 150 a zároveň úbytek kapacity MŠ (o cca 5 míst). V roce 2023 je odhadován pokles v počtu dětí v MŠ ve správním obvodu na cca 750. Do roku 2018 se tedy předpokládá nárůst počtu žáků ZŠ ve správním obvodu (o 120 žáků) a zároveň úbytek kapacity ZŠ (o cca 290 míst). V roce 2023 je odhadován pokles v počtu žáků ve správním obvodu na cca 2 400.

Jednotlivé investiční potřeby obcí v ORP Bohumín týkající se základních škol do roku 2023 byly prodiskutovány s odborem školství, kultury a sportu na Městském úřadě v Bohumíně a osobně s jednotlivými řediteli všech škol v území. Všechny základních škol ve městě Bohumíně se týká postupná rekonstrukce vnitřních rozvodů vody a elektřiny.

Na území Bohumína dochází k optimalizaci a modernizaci školních kuchyní. V Bohumíně budou využívány dvě centrální školní kuchyně. Cílem je úspora nákladů a zvyšování kvality stravování.

Identifikace problémů a potřeb v území ORP Bohumín

Na základě provedených rozhovorů s řediteli škol na území ORP Bohumín a následně diskuze s vedoucí odboru školství, kultury a sportu vyšly najevo určité problémy a potřeby v daném území v oblasti předškolního a základního vzdělání. Některé z nich se vyskytují pouze v jednotlivých obcích, některé jsou provázány mezi obcemi.

Jde např. o:

- využití nabídky aktivit kulturních a sportovních zařízení v území, tzv. podpora školních aktivit v rámci území, a tím i posilování vnitřních vazeb v území. Využití BOSPORU a K3 Bohumín jako centra školních, popř. i mimoškolních aktivit (plavání, bruslení, kapacita nové sportovní haly, přednášky, kino pro děti, soutěže). Pro město Rychvald a obec Dolní Lutyni zajištění výhodnosti nabídky (např. aquabus, množstevní slevy na vstupném,...).
- centrální zajišťování služeb mzdového účetnictví, např. projekt společné mzdové účtárny (jedna pro školy a školská zařízení).
- společné zajištění dopravy v rámci školních a mimoškolních aktivit (posílení vnitřních vazeb v území ORP). Zajištění městského školního autobusu, který by fungoval na základě rezervačního systému pro školní aktivity mimo území města (divadlo, environmentální výchova, sportovní akce).

- omezená možnost volby cizího jazyka a specifických předmětů na některých základních školách, např. vyučování cizích jazyků (specifických předmětů) formou tzv. „rotujícího učitele“.
- chybějící zařízení pro děti do 3 let (zařízení jeslového typu). Možnost společně podpořit rozšíření nabídky stávajících zařízení (mateřských/rodinných center) a služeb. Např. poskytování služeb péče o děti na nekomerčním základě – „Miniškolka“.
- nedokončenou bezbariérovost školních budov. Možnou variantou řešení je vytvoření studie bezbariérovosti těchto budov (či širšího veřejného prostranství v území i v rámci sociálních služeb).
- nenaplněná kapacita některých základních škol (úbytek žáků, nedostatek zájmu o školu či školské zařízení). Např. v případě stávající základní školy a mateřské školy s polským jazykem vyučovacím v Dolní Lutyni je možné převedení školy na školu neúplnou (pouze I. stupeň ZŠ) a zachování stávajícího potenciálu a snížení nákladu na provoz této školy.
- komunikace s pedagogickou-psychologickou poradnou formou pravidelných přednášek a seminářů pro pedagogické pracovníky a rodiče na celém území.
- zvyšující se výskyt patologických jevů. Koordinace preventivních programů ve školských zařízeních na území ORP (vytvoření uceleného systému vzdělávání v oblasti sociálně patologických jevů, jednotný preventivní program na celé území ORP) a koordinace výchovných poradců a školských psychologů.
- ochrana školního majetku, např. společný správce školních hřišť, případně zřízení kamerového systému.

3.2.Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina v oblasti školství byla složena z motivujícího starosty města Bohumín, motivujícího starosty obce Dolní Lutyně, místostarosty města Bohumín (kompetence za oblast školství), vedoucí odboru školství, kultury a sportu Městského úřadu Bohumín. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

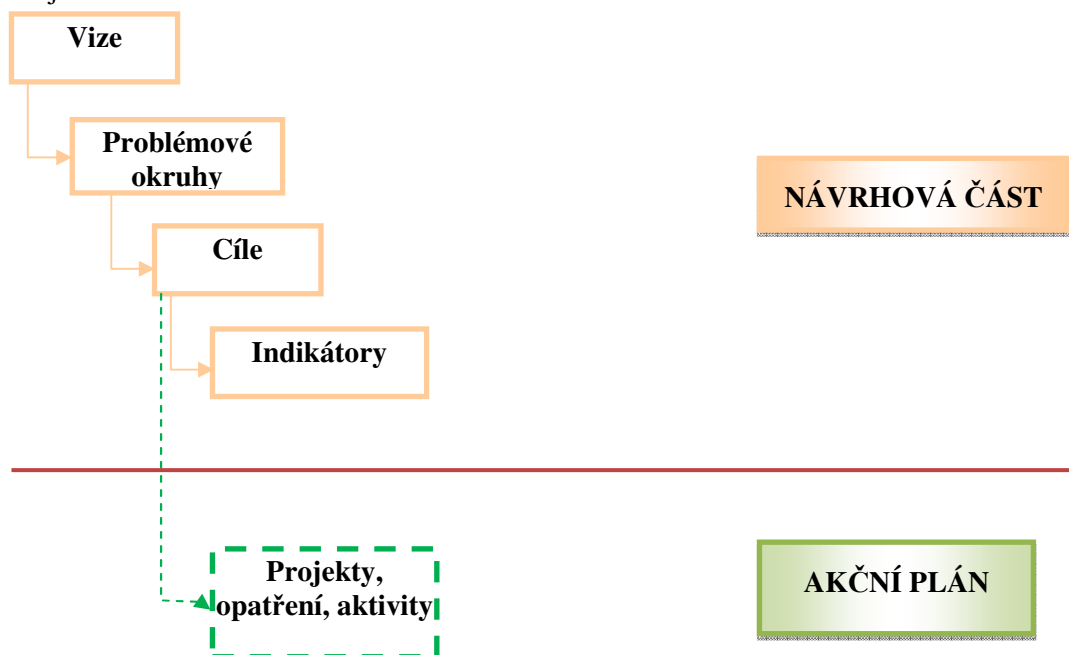
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Školství	1. Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb	2. Nedostatečná manuální zručnost ve vazbě na volbu budoucího povolání	3. Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže
	cíl 1.1 Zavedení společného nákupu služeb cíl 1.2 Dokončení modernizace školních budov a zařízení	cíl 2.1 Zvýšení kvality výuky praktických předmětů cíl 2.2 Zvýšení zájmu o technické obory	cíl 3.1 Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Slogan

Společně pomáháme regionu.

Vize

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. **Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže.** Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb

Věcné argumenty

Původní návrh

Vzhledem k tomu, že analýzou bylo zjištěno, že zpracování mezd zaměstnanců škol a školských zařízení (příspěvkových organizací) je zajišťováno rozdílným způsobem, usoudil realizační tým, že by mohlo dojít ke zkvalitnění, přiblížení služeb a snížení nákladu na zajištění služby v daném území. Mzdovou agendu by mohl centrálně zajišťovat jeden subjekt (např. Městský úřad Bohumín). Nyní je v Bohumíně zpracování mezd zaměstnanců příspěvkových organizací zajišťována zaměstnanci městského úřadu (mzdová agenda funguje pro 7 organizací). V dalších dvou obcích funguje rozdílný systém, převážně je mzdová agenda zajišťována externími firmami (ZŠ a MŠ v Rychvaldu, ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Dolní Lutyni).

Na základě analytické znalosti a vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým jako jeden z problémových okruhů:

„Nejednotné zajištění služeb pro školy a školská zařízení.“

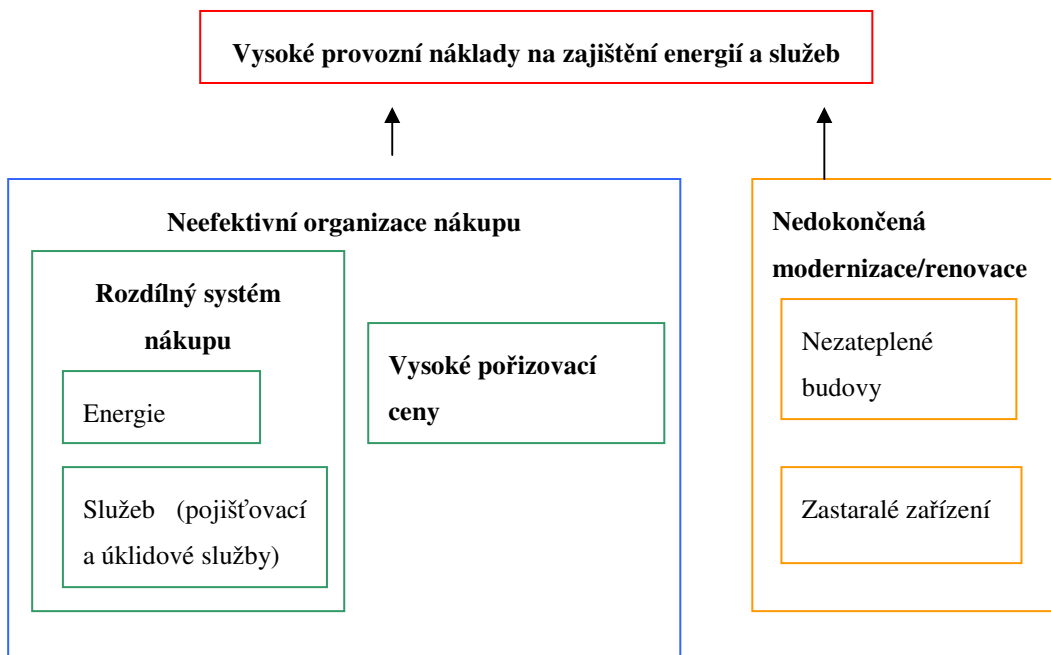
Nová formulace

Fokusní skupiny se zúčastnili odborníci (motivující starosta Bohumína, motivující starosta Dolní Lutyně, místostarosta Bohumína, vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín). Ti se shodli, že téma mzdové agendy by mělo zůstat v samostatném řešení jednotlivých škol a školských zařízení. Problém vidí v provozních nákladech na zajištění energií a služeb. Východiskem je užší spolupráce školských zařízení při nákupu společných služeb, např. nákup energií (elektřina), zajištění

pojištění (úrazové pojištění žáků, movité věci škol) – společný makléř, zajištění centrální úklidové služby. Školy a školská zařízení některé služby nakupují opakovaně u soukromých dodavatelů. Formou spolupráce může být zajištěno zefektivnění nákupu. Na základě těchto poznatků byl navržen tento problémový okruh:

„Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb.“

Příčiny problémů

Důsledky neřešení problémů

Riziko růstu provozních nákladů.

Problémová oblast 2: *Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání*

Věcné argumenty

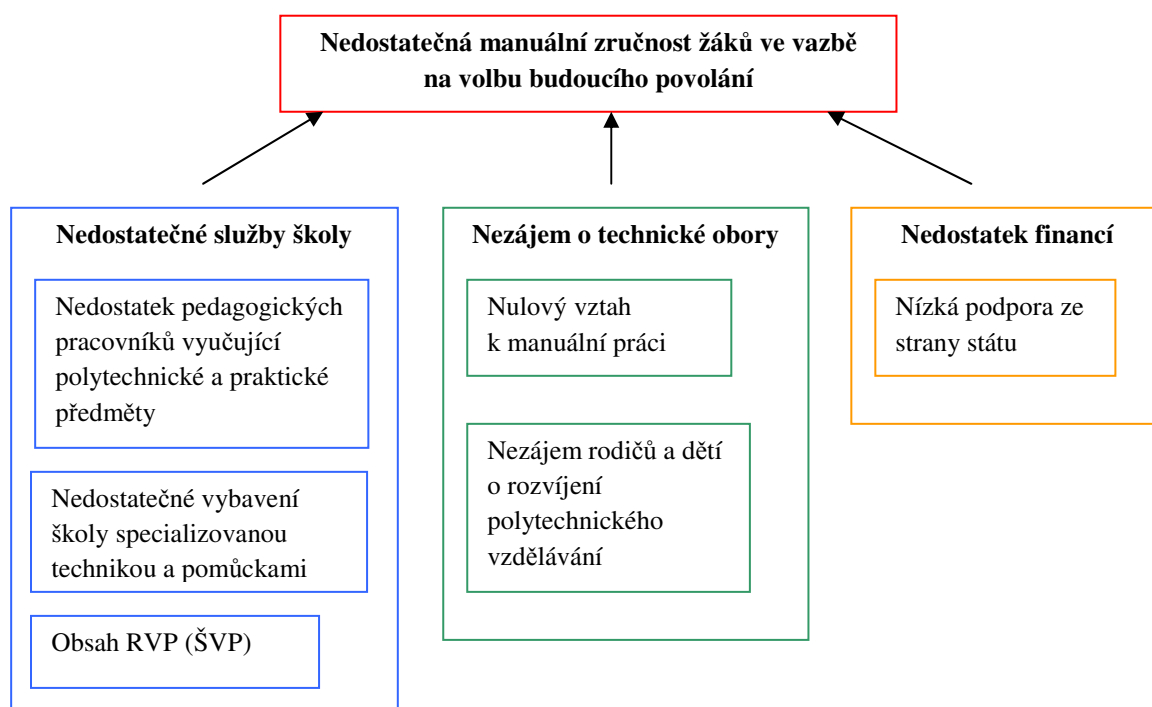
Předmět pracovní činnosti jsou velmi důležitou oblastí v základním vzdělávání žáků. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činnosti rozvíjející klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Rozvíjí manuální zručnost a logické myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k ruční práci, tvůrčí činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace a budoucímu pracovnímu zařazení. Jedná se o přípravu žáků na praktický život, případně podporu při přípravě studia technických oborů.

Pracovní činnosti je předmět, který je (byl) vyučován především na druhém stupni základní školy, kdy výuka probíhá ve kmenových třídách, v dílnách, na pozemku a v kuchyňce.

Společným postupem lze lépe využívat všech možností podpory z projektů EU směřujících k lepší vybavenosti škol a podmínek vzdělávání. Společně mohou školy a školská zařízení ve správním obvodu ORP Bohumín hledat firmy a organizace, které mohou finančně či materiálem přispět ke zlepšení technického vybavení škol. Dále mohou vytvářet projekty, které budou využívat grantových programů určených na podporu těchto předmětů, oborů či programů určených na rozšíření zázemí škol (vazba na operační program Výzkum, vývoj a vzdělání).

Z diskuze fokusní skupiny vzešel návrh na vytvoření tzv. centrální dílny (resp. dovybavení dílen na některých školách a sdílení těchto učeben a techniky jinými školami). Důležité je také propojení místních firem (trh práce) s volnočasovými aktivitami (kroužky). Důležitým faktorem je změna přístupu ve vyučovacích hodinách (motivace ze strany učitelů).

Příčiny problému

Důsledek neřešení problému

Důsledkem neřešení tohoto problému může být snížení kvality výuky tzv. snížení atraktivity školy. Nulová tendence učení se manuální zručnosti přispívá k nezájmu žáků o technické obory při volbě povolání. Nesoulad poptávky a nabídky na trhu práce.

Problémová oblast 3: *Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže*

Věcné argumenty

Původní návrh

Vzhledem k tomu, že analýzou a osobními rozhovory s řediteli škol bylo zjištěno, že sportovní a kulturní aktivity škol a školských zařízení v obcích nejsou propojeny v rámci ORP Bohumín, navrhl realizační tým využití kapacit sportovních a kulturních zařízení na území Bohumína.

Zejména využití kapacit společnosti BOSPOR (provozuje aquacentrum – škola plavání, zimní stadion – škola bruslení, adventure golf, hobbypark – dětské dopravní hřiště, Mauglího stezka, nová víceúčelová hala) a K3 Bohumín (kino, knihovna, kurzy, besedy).

I v oblasti navštěvování školních družin dochází k postupnému nárůstu obsazenosti a naplňování kapacit. Příčinou problému je nárůst počtu žáků (silné ročníky) ve školách a zvýšení zajištění dětí po vyučování. Vhodným opatřením se mohou stát právě domy dětí a mládeže či jiné sportovní či kulturní zařízení. Na základě analytické části a vlastního šetření navrhl realizační tým jako jeden z problémových okruhů:

„Zvýšený zájem o školní a mimoškolní aktivity.“

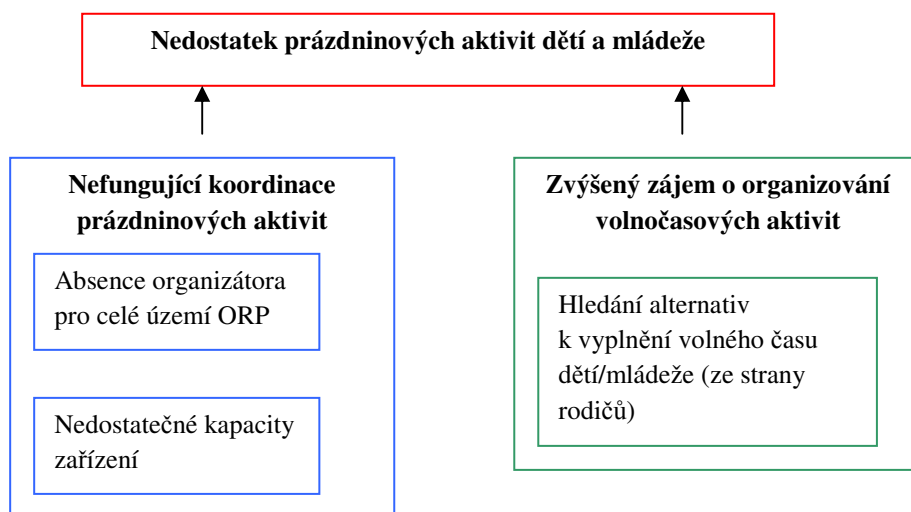
Nová formulace

Tato problémová oblast byla fokusní skupinou (motivující starosta Bohumína, motivující starosta Dolní Lutyně, místostarosta Bohumína, vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín) shledána jako příliš široké téma, které si dokáží vyřešit obce vlastními silami. Koordinace sportovních a kulturních aktivit mezi organizacemi částečně funguje v rámci nepravidelného setkávání ředitelů škol v ORP Bohumín. Prázdninové aktivity v Bohumíně jsou koordinovány v rámci tzv. Prázdninového kolotoče. Díky této tradiční akci je vyplněn volný čas dětem, které by jinak v průběhu prázdnin trávily svůj volný čas na ulici. Avšak v rámci celého ORP nejsou tyto prázdninové aktivity dětí a mládeže jednotně koordinovány. Vzhledem k této skutečnosti bylo navrženo zaměřit se na řešení této problémové oblasti:

„Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže.“

Příčiny problémů

Důsledek neřešení problémů

Důsledkem neřešení tohoto problému je nedostatečná nabídka volnočasových aktivit dětem/mládeži během prázdnin, nevyplněný volný čas dětí a mládeže.

Neznalost blízkého okolí (nulový vztah k území, nízká podpora regionální identity). Děti/mládež z okolních obcí se neúčastní příměstských táborů v rámci ORP.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1: Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb

- Cíl 1.1: Zavedení společného nákupu služeb
- Cíl 1.2: Dokončení modernizace školních budov a zařízení

Problémový okruh 2: Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání

- Cíl 2.1: Zvýšení kvality výuky praktických předmětů
- Cíl 2.2: Zvýšení zájmu o technické obory

Problémový okruh 3: Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže

- Cíl 3.1: Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok

Tabulka 117: Cíl č. 1.1: Zavedení společného nákupu služeb

Problémový okruh	1. Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb
Cíl	1.1 Zavedení společného nákupu služeb
Popis cíle	<p>Školy a školská zařízení ve SO ORP Bohumín nakupují některé z potřebných služeb opakovaně u soukromých dodavatelů.</p> <p>Ceny služeb za elektřinu jsou nakupovány u různých dodavatelů v jiné cenové relaci. Podobně je na tom i obstarávání úklidu na školách. V samotné režii škol je zajištění těchto služeb.</p> <p>Také povinné pojištění dětí a žáků není na školách sjednoceno. Všechny školy a školská zařízení mají tuto zákonnou povinnost. Žáci školy jsou pojištěni proti škodě, ke které dojde v době od příchodu do odchodu žáka ze školy. Pojištění se vztahuje na veškeré úrazy, krádeže a poškození osobních věcí. Výhledově je možnost sjednotit zajištění tohoto pojištění dětí a žáků (úrazové, při ztrátě) jedním pojistitelem.</p> <p>Východiskem užší spolupráce škol či školských zařízení je vysoutěžení společného poskytovatele služby.</p> <p>Hlavním cílem je zavedení nákupu společných služeb (nákup energií – elektřina), zajištění pojištění (úrazové pojištění žáků) či zajištění centrální úklidové služby. Výhody této spolupráce jsou spatřovány v zefektivnění těchto nákupů a zejména v možném snížení nákladů na tyto služby.</p>
Hlavní opatření	A Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv • zpracování možnosti řešení nákupu společných služeb v souladu s platnou legislativou

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování návrhu společné smlouvy • zpracování právních podkladů k možnosti společné soutěže obcí při výběru dodavatele služeb <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv • zpracování variant řešení pro snížení nákladů na nákup služeb • nastavení vhodných finančních kritérií při volbě dodavatele služeb (shoda všech obcí a škol) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení kritérií školami při výběru dodavatele služeb • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • příprava a realizace společného výběrového řízení
<p>Název indikátorů k ohodnocení cíle</p>	<p>Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí.</p>
<p>Správce cíle</p>	<p>Starosta Dolní Lutyně</p>

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 118: Cíl. č. 1.2: Dokončení modernizace školních budov a zařízení

Problémový okruh	1. Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb
Cíl	1.2 Dokončení modernizace školních budov a zařízení
Popis cíle	<p>Nezateplená školní budova či zastaralá zařízení nacházející se ve školách jsou častou příčinou vysokých provozních nákladů. Investice do modernizace školních budov ušetří ročně miliony, které dnes platíme za teplo a tyto peníze mohou být použity na zlepšení kvality výuky a vybavení škol.</p> <p>Jedním z důležitých cílů je tedy postupná modernizace/renovace škol a školských zařízení na území ORP Bohumín, např. postupná výměna oken ve školních budovách, rekuperace, apod.</p> <p>Cílem je efektivní využití prostředků získaných z operačních programů. Hlavním záměrem je vytvoření kvalifikovaného týmu (již existující na MěÚ Bohumín) zaměřeného k vyhotovování žádosti o dotace pro jednotlivé školy a školská zařízení pro celé území ORP Bohumín.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnost vyhotovování žádosti o dotace na modernizaci škol/školských zařízení (společná smlouva) <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytování finančních prostředků na modernizaci škol ve všech obcích <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebného množství referentů zajišťujících vyhotovování žádostí o dotace • příprava a výběr vhodného kandidáta(ů)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín.
Správce cíle	Referenti odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín Referenti příslušných odborů na MěÚ Rychvald a OÚ Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 119: Cíl č. 2.1: Zvýšení kvality výuky praktických předmětů

Problémový okruh	2. Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání
Cíl	2.1 Zvýšení kvality výuky praktických předmětů
Popis cíle	<p>Kvalita výuky na školách je dána i celkovou situací školy - její image, poloha, vybavení, složení pedagogických pracovníků hraje v dnešní době velmi důležitou roli.</p> <p>Zvýšení kvality výuky spočívá především ve zlepšení technického vybavení školy (tzv. tvrdý projekt - A1, B1, C1). Jedná se nejen o modernizaci tříd – vybavení dílen, kuchyněk, ale také o zajištění pomůcek, nástrojů potřebných pro danou činnost. Cílem je vytvoření tzv. centrální dílny (resp. dovybavení dílen na některých školách a sdílení těchto učeben a techniky jinými školami). Společným postupem obcí/škol lze lépe využívat všech možností podpory z projektů EU směřujících k lepší vybavenosti škol a podmínek vzdělávání. Společně mohou školy a školská zařízení ve správním obvodu ORP Bohumín hledat firmy a organizace, které mohou finančně či materiálně přispět ke zlepšení technického vybavení škol. Dále mohou vytvářet projekty, které budou využívat grantových programů určených na podporu těchto předmětů, oborů či programů určených na rozšíření zázemí škol s vazbou na nové programovací období: Výzkum, vývoj a vzdělání.</p> <p>Vytváření společných projektů na využití grantových programů určených na rozšíření zázemí škol v oblasti specifických předmětů (dílny, kuchařky). Společně hledat firmy a organizace, které mohou přispět finančně nebo materiálem ke zlepšení technického vybavení ZŠ.</p> <p>Neméně důležitým cílem je zajištění pedagogických pracovníků, jejichž aprobace je technického směru (tzv. měkký projekt – A2, B2, C2). V tomto případě by mohl fungovat tzv. „létající učitel“, který by zajišťoval chod praktického předmětu napříč všemi školami na území ORP Bohumín.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnost podání žádosti o dotace v rámci celého ORP platná dle legislativy <p>A2 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování pracovní smlouvy s „létajícím“ učitelem <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se všech obcí <p>B2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění společného financování učitele (úvazky na školách) • stanovení platového tarifu učitele <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza technického vybavení jednotlivých škol (soupis vyhovujícího/nevyhovujícího) • stanovení kritéria minimální technické vybavenosti (vybavení, pomůcky) • stanovení centrální dílny (místo) • podání společné žádosti o dotaci

	<ul style="list-style-type: none"> • příprava a realizace společného výběrového řízení • instalace vybavení do škol <p>C2 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení požadavků pro profil vhodného kandidáta na práci učitele • stanovení harmonogramu pro „létajícího učitele“ na přidělených školách
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Podíl škol využívající společnou centrální dílnu.</p> <p>Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů.</p>
Správce cíle	Vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 120: Cíl č. 2.2: Zvýšení zájmu o technické obory

Problémový okruh	2. Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání
Cíl	2.2 Zvýšení zájmu o technické obory
Popis cíle	<p>Dnešní doba sebou bohužel přináší ne příliš velký zájem o technické obory, řemesla. Děti/žáci mají nulový vztah k manuální práci. Objevuje se také nezájem ze strany rodičů o rozvíjení polytechnického vzdělávání.</p> <p>Rozvoj manuální zručnosti je důležitým prvkem nejen v základním vzdělávání žáků. Zahrnuje spektrum manuálních činností, ale také rozvíjí klíčové kompetence vedoucí žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti.</p> <p>Jedná se o přípravu žáků na praktický život, případně podporu při přípravě studia technických oborů.</p> <p>Cílem je podpora manuální zručnosti a logického myšlení s orientací na volbu budoucího povolání. Důležitým prvkem je propojení místních firem (trh práce) s volnočasovými aktivitami (kroužky, např. DDM). Zapojení místních firem do financování provozu polytechnických předmětů.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava mateřských/základních škol na propojení s trhem práce (exkurze do firem, podniků nacházejících se na území regionů – podpora regionální identity) • zpracování možnosti vytvoření kroužků v DDM zaměřující se na manuální zručnost <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zprostředkovávání výletů dětí/žáků do firem na území (získávání poznatků, možnost něco vytvořit, vidět, případně si sebou odnést) • zajištění společného financování učitele volného času • stanovení platového tarifu učitele <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení požadavků pro profil vhodného kandidáta na práci učitele volného času
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Počet spolupracujících subjektů (škol a firem).</p> <p>Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi.</p>
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 121: Cíl č. 3.1: Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok

Problémový okruh	3. Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže
Cíl	3.1 Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok
Popis cíle	<p>Prázdninové aktivity v Bohumíně jsou koordinovány v rámci tzv. Prázdninového kolotoče. Díky této tradiční akci je vyplněn volný čas dětem, které by jinak v průběhu prázdnin trávily svůj volný čas na ulici. Avšak tato aktivita funguje pouze na území města Bohumín a pouze na období jednoho měsíce prázdnin.</p> <p>V rámci celého ORP Bohumín nejsou tyto prázdninové aktivity dětí a mládeže jednotně koordinovány. V obcích není zajištěn organizátor této činnosti pro celé území ORP. Setkáváme se také s nedostatečnými kapacitami zařízení. Vzhledem k této skutečnosti je jasným cílem koordinace prázdninových aktivit v rámci celého území. Hledání alternativ k vyplnění volného času dětí/mládeže.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování smlouvy pro koordinátora akce <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení finančních kritérií (příspěvek rodičů, mzdové požadavky) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení požadavků pro profil vhodného kandidáta na práci učitele volného času • sestavení programu pro trávení volného času (hledání vhodných prostor atd.)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin.
Správce cíle	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh: Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb

- **Indikátor výsledku č. 1:** Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v rámci ORP

Cíl: Zavedení společného nákupu služeb

- **Indikátor výstupu č. 1.1:** Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí

Cíl: Dokončení a modernizace školních budov a zařízení

- **Indikátor výstupu č. 1.2:** Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín

Problémový okruh: Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání

- **Indikátor výsledku č. 2:** Počet obcí využívajících společnou centrální dílnu

Cíl: Zvýšení kvality výuky praktických předmětů

- **Indikátor výstupu č. 2.1.a:** Podíl škol využívajících společnou centrální dílnu
- **Indikátor výstupu č. 2.1.b:** Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů

Cíl: Zvýšení zájmu o technické obory

- **Indikátor výstupu 2.2.a:** Počet spolupracujících subjektů (škol a firem)
- **Indikátor výstupu 2.2.b:** Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi

Problémový okruh: Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže

- **Indikátor výsledku č. 3:** Počet obcí zapojených do společného programu pro aktivní trávení volného času dětí a mládeže

Cíl: Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok

- **Indikátor výstupu č. 3.1:** Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin

Tabulka 122: Indikátor č. 1: Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v rámci ORP

Problémový okruh:	Vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb		
Číslo indikátoru:	1.		
Název indikátoru:	Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v rámci ORP		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Pro zajištění snížení provozních nákladů energií a služeb (nejen na školách a školských zařízeních) je optimální stanovit počet obcí, které se budou podílet na společných výběrových řízeních. Nyní jsou ceny služeb nakupovány u různých dodavatelů v jiné cenové relaci. Formou společného nákupu se sníží náklady. Indikátor umožní sledovat počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v oblasti nákupu energie a služeb pro školy a školská zařízení.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření. Odbory investic (MěÚ Bohumín, OÚ Dolní Lutyně, MěÚ Rychvald).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 123: Indikátor č. 1.1: Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí

Cíl:	Zavedení společného nákupu služeb		
Číslo indikátoru:	1.1		
Název indikátoru:	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Za účelem zefektivnění nákupů služeb nejen ve školách a školských zařízeních je nezbytné, aby výběrová řízení probíhala ve spolupráci všech obcí. Tento indikátor umožňuje sledovat počet výběrových řízení ve spolupráci jednotlivých obcí na území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet výběrových řízení organizovaných formou spolupráce všech tří obcí (Bohumín, Dolní Lutyně, Rychvald) ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření. Odbory investic (MěÚ Bohumín, OÚ Dolní Lutyně, MěÚ Rychvald).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 124: Indikátor č. 1.2: Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín

Cíl:	Dokončení a modernizace školních budov a zařízení		
Číslo indikátoru:	1.2		
Název indikátoru:	Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	ANO	ANO
Skutečnost:	NE	×	×
Popis měřítka:	Za účelem zefektivnění nákupů služeb nejen ve školách a školských zařízeních je potřeba spolupráce při vyhotovování žádostí o dotace, a tím být nápomocný v modernizaci školních budov a zařízení. Důležitou složkou je lidský kapitál a rozšíření kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádosti. Stanovený indikátor umožní sledovat rozšíření členů, jejichž náplní práce je vyhotovování žádostí o dotace pro celé území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Rozšíření ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (odbor rozvoje a investic MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 125: Indikátor č. 2: Počet obcí využívajících společnou centrální dílnu

Problémový okruh :	Nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání		
Číslo indikátoru:	2.		
Název indikátoru:	Počet obcí využívajících společnou centrální dílnu		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	2	3
Skutečnost:	0	×	×
Popis měřítka:	Vzhledem k finanční náročnosti vybavení odborných učeben pro technické vzdělávání není možné, aby všechny školy disponovaly dílnou či potřebným vybavením. V tomto bodu je důležitým měřítkem počet obcí využívajících centrální dílnu. Vytvoření dílny (či dovybavení dílen na některých školách) a sdílení těchto učeben a techniky jinými školami.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí využívajících centrální dílnu.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedení jednotlivých ZŠ).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 126: Indikátor č. 2.1.a: Podíl škol využívajících společnou centrální dílnu

Cíl:	Zvýšení kvality výuky praktických předmětů		
Číslo indikátoru:	2.1.a		
Název indikátoru:	Podíl škol využívajících společnou centrální dílnu		
Měrná jednotka:	Podíl		
Správce měřítka:	Ředitel školy, ve které se nachází centrální dílna		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	33 % (3 z 9 škol)	56 % (5 z 9 škol)
Skutečnost:	0 %	x	x
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní výuky praktických předmětů na základních školách je nezbytností zřídit centrální dílnu. Jedná se především o modernizaci tříd – vybavení dílen, zajištění pomůcek a nástrojů potřebných pro danou činnost. Indikátor umožňuje sledovat procento škol využívajících společnou centrální dílnu na celém území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Podíl (%) škol využívajících společnou centrální dílnu na území ORP Bohumín. Vycházíme z počtu 9 škol na celém ORP Bohumín, jejichž zřizovatelem je obec.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od školy, v jejímž místě je centrální dílna (vedení jednotlivých ZŠ).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 127: Indikátor č. 2.1.b: Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů

Cíl:	Zvýšení kvality výuky praktických předmětů		
Číslo indikátoru:	2.1.b		
Název indikátoru:	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Důležitým záměrem je zajištění pedagogických pracovníků, jejichž aprobace je technického směru. V tomto případě se jedná o tzv. „létajícího učitele“, který by zajišťoval chod praktických předmětů napříč všemi školami na území ORP Bohumín. Indikátorem se tedy stává počet obcí, které prostřednictvím svých škol a školských zařízení sdílí společného učitele praktických předmětů na území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí ve sdílení společného učitele, který vyučuje praktické předměty.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedení jednotlivých ZŠ).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 128: Indikátor č. 2.2.a: Počet spolupracujících subjektů (škol a firem)

Cíl:	Zvýšení zájmu o technické obory		
Číslo indikátoru:	2.2.a		
Název indikátoru:	Počet spolupracujících subjektů (škol a firem)		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	5
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Pro zajištění zvýšení zájmu o technické obory je nutná optimální spolupráce škol a školských zařízení s místními firmami v rámci celého ORP Bohumín. Indikátor umožňuje sledovat počet spolupracujících subjektů (v rovině škol a firem).		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet spolupracujících subjektů (firem) se školami na území ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol (informace MěÚ Bohumín, OÚ Dolní Lutyně, MěÚ Rychvald).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 129: Indikátor č. 2.2.b: Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi

Cíl:	Zvýšení zájmu o technické obory		
Číslo indikátoru:	2.2.b		
Název indikátoru:	Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Ředitelé SVČ (DDM Bohumín a Rychvald)		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	4	6
Skutečnost:	2	x	x
Popis měřítka:	V rámci zajištění zvýšení zájmu o technické obory je důležité navázat spolupráci s již existujícími domy dětí a mládeže, spolky, sdruženími, kluby, atd. Stanovený indikátor nám umožňuje sledovat počet kroužků a kurzů zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet kroužků ve SVČ zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy SVČ (DDM).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 130: Indikátor č. 3: Počet obcí zapojených do společného programu pro aktivní trávení volného času dětí a mládeže

Problémový okruh:	Nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže		
Číslo indikátoru:	3.		
Název indikátoru:	Počet obcí zapojených do společného programu pro aktivní trávení volného času dětí a mládeže		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	3	3
Skutečnost:	1	×	×
Popis měřítka:	Nedílnou součástí života dětí/mládeže je koordinace prázdninových aktivit. Spolupráce by se měla odehrávat na úrovni obcí a její spolupráci. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které jsou zapojené do koordinace prázdninových aktivit (vytvoření společného programu pro aktivní trávení volného času dětí/mládeže).		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které jsou zapojené do koordinace prázdninových aktivit dětí/mládeže na území celého ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (město Bohumín, obec Dolní Lutyně, město Rychvald).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 131: Indikátor č. 3.1: Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin

Cíl:	Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok		
Číslo indikátoru:	3.1		
Název indikátoru:	Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	ANO	ANO
Skutečnost:	NE	×	×
Popis měřítka:	Důležitou roli v životě dětí/mládeže sehrávají prázdniny. Bohužel, v obcích často nefungují žádné programy pro aktivní vyplnění jejich času v tomto období. Děti/mládež tak často tráví svůj volný čas na ulici. Indikátorem se stává hledisko, zda byla vytvořena pozice koordinátora pro aktivní trávení volného času dětí/mládeže o prázdninách na území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření pozice ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (sociální odbor, odbor školství, kultury a sportu – v obcích ORP Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.3.Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 132: Složení řídicí skupiny pro oblast školství

Složení řídicí skupiny	
DOSUD NESTANOVENO	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka 133: Správci cílů pro oblast školství

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení společného nákupu služeb	Starosta Dolní Lutyně
1.2	Dokončení modernizace školských budov a zařízení	Referenti příslušných odborů MěÚ Bohumín, MěÚ Rychvald, OÚ Dolní Lutyně
2.1	Zvýšení kvality výuky praktických předmětů	Vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín
2.2	Zvýšení zájmu o technické obory	Místostarosta Bohumína
3.1	Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 134: Gestoři indikátorů v oblasti školství

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v rámci ORP	Starosta Bohumína
1.1	Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí	Starosta Dolní Lutyně
1.2	Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín	Vedoucí odboru školství, kultury a sportu MěÚ Bohumín
2	Počet obcí využívajících společnou centrální dílnu	Místostarosta Bohumína
2.1.a	Podíl škol využívajících společnou centrální dílnu	Ředitel školy, ve které se nachází centrální dílna
2.1.b	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů	Starosta Dolní Lutyně
2.2.a	Počet spolupracujících subjektů (škol a firem)	Místostarosta Bohumína
2.2.b	Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi	Ředitele SVČ
3	Počet obcí zapojených do společného programu pro aktivní trávení volného času dětí a mládeže	Starosta Rychvaldu
3.1	Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 135: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast školství

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka 136: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Zdroj: Vlastní zpracování.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka 137: Zpracování akčního plánu pro oblast školství

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Celá Strategie území správního obvodu ORP Bohumín je zpracována ve struktuře analytické a návrhové části za všechna čtyři témata.

Prvním krokem v návrhové části bylo vytvoření vize a sloganu. Ze závěrů analytické části byly vydefinovány problémové okruhy, které mají být řešeny prostřednictvím sady cílů.

V oblasti školství byly definovány celkem tři problémové okruhy, které byly navrženy s ohledem na výsledky analýz, upravených Nástinů návrhu řešení, dotazníkových šetření a jednotlivých rozhovorů se zástupci škol a školských zařízení.

Jedná se o tyto tři okruhy: vysoké provozní náklady na zajištění energií a služeb, nedostatečná manuální zručnost žáků ve vazbě na volbu budoucího povolání, nedostatek prázdninových aktivit dětí a mládeže. Problémové oblasti byly posléze projednány na jednání fokusní skupiny k tomuto tématu.

Dalším důležitým krokem bylo určení cílů ve vymezených problémových okruzích.

Popis cílů byl stěžejní složkou návrhové části. V oblasti školství bylo stanoveno celkem pět cílů, které byly podrobně popsány, spolu s návrhy opatření k jejich realizaci. Každý cíl je jasně definován, má svého garanta, který má za úkol hlídat jeho plnění. Cíle byly formulovány v souladu s tzv. pravidlem SMART. Realizační tým si návrh cílů projednal se zástupci dotčených obcí na samostatných jednáních.

V celém území je potřeba řešit zavedení společných nákupů služeb, zejména nákup energií (elektřiny), zajištění pojištění (úrazové pojištění žáků) či zajištění centrální úklidové služby. Jedním z neméně důležitých cílů je postupná modernizace/renovace škol a školských zařízení. Cílem této aktivity je efektivní využití prostředků získaných z operačních programů. Záměrem je vytvoření kvalifikovaného týmu, který bude zaměřen na vyhotovování žádostí o dotace (nejen pro školy a školská zařízení) na celém území ORP Bohumín. Zvýšení kvality výuky praktických předmětů je také jedním ze stěžejních cílů. Taktéž zajištění pedagogických pracovníků, jejichž aprobace je technického směru. Nejdůležitějším cílem, který chceme v oblasti školství řešit, je podpora manuální zručnosti a logického myšlení s orientací na volbu budoucího povolání, tzv. zvýšit zájem o technické obory. Posledním cílem, kterého chceme dosáhnout, je zajištění prázdninových aktivit dětí a mládeže. Hledání alternativ k vyplnění volného času dětí/mládeže.

Naplňování každého z cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Pomocí pravidelného monitorování tak bude umožněno sledovat pokrok při plnění cílů. V oblasti školství byly nastaveny tři indikátory výsledku, tedy jeden pro každou problémovou oblast.

Rovněž bylo zvoleno sedm indikátorů výstupů, které budou využity pro monitorování na úrovni cílů. Při volbě indikátoru byla respektována pravidla (kvantifikovatelnost, vypovídající schopnost, snadná zjištělnost, finanční a časová nenáročnost, zajištění konsistentních dat, pravidelnost vyhodnocování). Ke každému indikátoru byl stanoven správce, který zodpovídá za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu.

Strategie je klíčovým dokumentem, který určuje směr rozvoje území. Nezbytností je stanovit pravidla, jak se strategií dále nakládat. Za tímto účelem obsahuje dokument kapitolu týkající se implementace strategie. Způsoby implementace se budou odvíjet od budoucího organizačního uspořádání, sestavování a schvalování akčních plánů v jednotlivých letech.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast školství byla zpracována s ohledem na formulovanou vizi členy Realizačního týmu MOS ORP Bohumín, konkrétně pracovníkem pro analýzy a strategie, asistentem a tematickým expertem pro volitelné téma.

Práce na návrhové části Souhrnného dokumentu odstartovala v červenci 2014 po Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v územním obvodu ORP Bohumín a následně po zpracování oponentských posudků pro analytickou část Souhrnného dokumentu v srpnu 2014.

V první řadě byl realizačním týmem vytvořen návrh vize a slogan. Každý člen realizačního týmu formuloval alespoň jeden prvotní návrh. Následně bylo, v rámci brainstormingu, na setkání motivujících starostů a realizačního týmu dosaženo užšího výběru, který byl rozeslán všem představitelům obcí ve SO ORP Bohumín. Na základě prodiskutování, s realizačním týmem, motivujícími starosty a zpracování připomínek od představitelů obcí, bylo dosaženo jednotné finální verze vize a sloganu.

V průběhu měsíce srpna roku 2014 byly stanoveny problémové okruhy. Tyto problémové okruhy vycházely z analytické části Souhrnného dokumentu a z upravených Nástinů návrhu řešení, které byly projednávány na Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v červnu 2014. Problémové okruhy byly přibližně stejně početně zastoupeny v každém tématu. Ke každému tématu proběhla samostatná fokusní skupina. Počet členů ve fokusní skupině za oblast školství byl šest, a to ve složení: realizační tým (pracovník pro analýzy a strategie, asistent), motivující starostové (dvě obce SO ORP Bohumín), místostarosta Bohumína a vedoucí odboru školství, kultury a sportu Městského úřadu Bohumín. Na této fokusní skupině došlo zejména k upřesnění (zúžení či rozšíření) dílčích problémových okruhů.

Po odsouhlasení problémových okruhů, v rámci fokusní skupiny, byly v průběhu října stanoveny jednotlivé cíle vztahující se právě k těmto okruhům. Opětovně došlo k jejich projednání s realizačním týmem a motivujícími starosty. U každého cíle byl stanoven jeho gestor, např. starosta Dolní Lutyně,

referenti příslušných odborů (MěÚ Bohumín, MěÚ Rychvald, OÚ Dolní Lutyně), vedoucí odboru školství (MěÚ Bohumín), místostarosta Bohumína, starosta Rychvaldu.

Následně byly stanoveny indikátory pro téma školství a zároveň byli určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů). Nastavení indikátorů prošlo kontrolou motivujících starostů. Představitelé nezúčastněných jednání byli průběžně elektronicky informováni.

Na začátku prosince 2014 bylo uskutečněno setkání celého realizačního týmu a všech motivujících starostů třech obcí v ORP Bohumín k celé návrhové části Souhrnného dokumentu. Došlo k zapracování připomínek a seznámení s postupem projektu v novém roce 2015.

Na začátku roku 2015 byly zapracovány připomínky, které vzešly z oponentur jednotlivých témat. Druhé oficiální setkání představitelů obcí bylo stanoveno na 14.4.2015.

3.5.Přílohy

Příloha 1: Vazba na OP VVV - PO3 a IROP - SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce, a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této

oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Zařízení sociálních služeb

Z dvaceti druhů zařízení sociálních služeb se ve správním obvodu ORP Bohumín nachází celkem pět typů zařízení zprostředkovaných osmi poskytovateli. Většina těchto zařízení nabízí více sociálních služeb. Pokud nebylo z názvu zřejmé, o jaký typ zařízení se dle Zákona o sociálních službách jedná, byly subjekty identifikovány na základě převažující služby dle Registru poskytovatelů sociálních služeb a výročních zpráv jednotlivých zařízení.

Tabulka 138: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	2
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	3
Celkem	8

Zdroj: Výkazy MPSV.

Na našem území se v největší míře vyskytují domovy pro seniory, a to dva v Bohumíně (Domov Jistoty, p.o., Charita Bohumín). Zařízení obdobného typu na komerční bázi vzniklo v minulém roce v Rychvaldu (Senior Park). Senior Park však funguje mimo zákon o sociálních službách a jeho klienty jsou obyvatelé širšího regionu (především Ostravsko).³⁸

³⁸ SENIOR PARK. Rychvaldu u Ostravy. *Senior-park.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.senior-park.cz/rychvald-u-ostavy>

Největším poskytovatelem sociálních služeb v území je Centrum sociálních služeb, p. o., působící ve městě Bohumín. Toto centrum poskytuje tyto čtyři sociální služby: osobní asistence, sociálně terapeutické dílny, denní stacionář a pečovatelskou službu. Převažující službou jsou sociálně terapeutické dílny.

Osobní asistence a pečovatelská služba jsou služby terénní, poskytují se tedy v přirozeném prostředí, a to především seniorům se sníženou soběstačností, kteří z důvodu věku, chronického onemocnění a zhoršujícího se zdravotního stavu, vyžadují pomoc jiné osoby. V roce 2012 byla služba sociální asistence poskytnutá celkem 17 klientům v rozsahu 2 310 hodin. V průběhu roku 2013 osobní asistence podala pomocnou ruku 7 lidem v podobě 3 682 hodin přímé péče.

Pečovatelskou službu čerpalo v roce 2012 celkem 260 občanů s průměrným věkem 79,5 let a v roce 2013 246 osob. Z toho přímá péče o občany upoutané na lůžko představovala 5 810 hodin. Vedle této činnosti zajišťovaly pečovatelky velké a malé nákupy, pochůzky, praní, žehlení (celkem 14 338 úkonů) a rozvezly, roznesly 31 508 obědů do jednotlivých domácností.

Denní stacionář s názvem Domovinka je službou ambulantní, poskytuje se tedy v daném zařízení. Tato služba je určena osobám se sníženou soběstačností, které z důvodu středně těžkého zdravotního a mentální postižení vyžadují soustavnou pomoc jiné fyzické osoby. V průběhu roku 2012 využívalo tuto službu 9 osob s věkovým průměrem 32,4 let. V průběhu roku 2013 využívalo tuto službu celkem 16 uživatelů.

Sociálně terapeutická dílna je rovněž služba ambulantní. Je určena osobám se zdravotním, mentálním nebo psychickým handicapem. V roce 2012 využívalo tuto službu 54 osob a v roce 2013 57 uživatelů.³⁹

Na území Bohumína dále funguje Charita Bohumín, která poskytuje sociální služby v tomto rozsahu: odborné sociální poradenství, domovy pro seniory, odlehčovací služby, noclehárny, nízkoprahová denní centra. Převažující službou je domov pro seniory.

Mezi další patří zmiňovaný Domov Jistoty, p.o. poskytující tyto sociální služby: 2x domovy pro seniory, domov se zvláštním režimem a chráněné bydlení. Převažující službou je domov pro seniory.

Na území města Bohumína působí i Slezská diakonie, která poskytuje tyto služby: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, raná péče, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, denní stacionáře, terénní programy. Převažující službou je denní stacionář.

V Bohumíně existuje nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, tzv. Bunkr, o.p.s. V období 20.1.2003 - 4.2.2014 bylo občanským sdružením. Od 5.2.2014 je obecně prospěšnou společností.⁴⁰

³⁹ MĚSTO BOHUMÍN. *Výroční zpráva města Bohumína za rok 2012*. Bohumín: Město Bohumín, 2013. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: <http://www.rychvald.cz/download/category/9-ostatni>

⁴⁰ BUNKR. O nás. *Bunkr.cz* [online]. © 2004 – 2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z http://www.bunkr.cz/index.php?id=organizace/o_nas

Do kategorie ostatních typů zařízení, u nichž nelze přesně určit převažující službu, byla zařazena pečovatelská služba působící v obci Dolní Lutyně a ve městě Rychvald. Jedná se o byty ve vlastnictví obce, o nichž také sama obec rozhoduje. Obyvatelům těchto bytů zvláštního určení je poskytována sociální služba podle § 40 zákona o sociálních službách, tedy pečovatelská služba. Pracovníci pomáhají svým svěřencům při zvládnání chodu domácnosti (běžný úklid, pomoc při nákupu, praní, apod.), poskytují donášku jídla a pití, případně pomáhají při samotné přípravě snídaně a večeře. Asistují rovněž při osobní hygieně, např. pomáhají při péči o vlasy, nehty a při použití WC. V neposlední řadě doprovázejí své klienty k lékaři nebo k orgánům veřejné moci. Služba je rovněž poskytována v terénu. Na území města Rychvaldu má město k dispozici Dům s pečovatelskou službou, a to v části Podlesí, kde je celkem 61 bytů, z toho 52 je určeno pro pečovatelskou službu. Tato činnost je zajišťována čtyřmi pečovatelkami. V roce 2012 byla dokončena modernizace a rekonstrukce domu č.p. 734 na ul. Orlovská, kde bylo nově zřízeno 8 podporovaných vstupních bytů. Město je poskytovatelem sociálních služeb i mimo DPS. V současné době se dokončuje výstavba tzv. „Senior parku“, což je aktivita soukromé společnosti pro seniory. Zde bude rovněž realizována řada služeb pro tuto skupinu občanů.⁴¹ V Dolní Lutyni funguje pouze pečovatelská služba, která je službou ambulantní i terénní.

Dále do této položky řadíme Bohumínskou městskou nemocnici, a.s., která poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče. Sociální služba je určena dospělým osobám s chronickým onemocněním a seniorům, kteří jsou propuštěni ze zdravotnického zařízení, tzn. že nevyžadují již lůžkovou zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopni se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby. Umístění je možné na přechodnou dobu, nejvýše několik měsíců. Cílem této služby je připravit uživatele na přechod do domácího prostředí s případným zajištěním terénních nebo ambulantních sociálních služeb.⁴²

Zařazení těchto zařízení je shodné ve všech tabulkách následujících kapitol.

Zjišťované typy zařízení sociálních služeb vychází z Registru poskytovatelů sociálních služeb. Množství fungujících zařízení v SO ORP Bohumín je vhodně dimenzováno a optimálně tak pokrývá celou oblast.

---

⁴¹ MĚSTO RYCHVALD. *Program rozvoje města Rychvald na období 2014 - 2022*. -Rychvald: Město Rychvald 2014. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: <http://www.rychvald.cz/download/category/9-ostatni>

⁴² BOHUMÍNSKÁ MĚSTSKÁ NEMOCNICE, a.s. Zdravotně-sociální lůžka. *Nspbohumín.cz* [online]. © 2013 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.nspbohumín.cz/index.php/ct-menu-item-3/socialni-sluzby-zdravotne-socialni-luzka>

Tabulka 139: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	2
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	1
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	3
Celkem	9

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, Registr poskytovatelů sociálních služeb).

Tabulka 140: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území SO ORP Bohumín působící v zájmovém území za rok 2012

Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
Slezská diakonie	Denní stacionáře	Církev	Český Těšín
NZDM klub Bunkr	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Obecně prospěšná společnost	Třinec
Renarkon, o.p.s.	Terapeutické komunity	Obecně prospěšná společnost	Ostrava

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, Registr poskytovatelů sociálních služeb).

Počet jednotlivých typů zařízení sociální služby dle vlastního šetření se liší s daty získanými z Registru poskytovatelů sociálních služeb. Na území města existuje Terénní program v Hlučíně a Bohumíně, který je součástí Terénního programu Ostrava. Poskytovatelem této terénní služby je obecně prospěšná společnost Renarkon. Tato organizace se zabývá prevencí a léčbou drogových závislostí.⁴³ Za jeden měsíc se v Bohumíně v průměru vymění šest set nových jehel za použité. Dochází tak ke snižování rizika šíření infekčních chorob. Otázkou drog v Bohumíně se dosud zabýval

⁴³ RENARKON. Terénní program Ostrava. Terénní program v Bohumíně a Hlučíně. *Renarkon.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.renarkon.cz/cs/terenni-program-v-bohumine-a-hlucine/leve-menu/terenni-program-v-bohumine-a-hlucine>

„Toxi tým“ z Orlové. V polovině roku 2014 došlo ke změně a byl zřízen odborný Toxi týmu i v rámci ORP Bohumín.⁴⁴

Ve správním obvodu Bohumín existují organizace, které nabízejí radu, pomoc a další možnosti v sociální oblasti: Centrum mladé rodiny Bobeš, Církevní základní škola, střední škola a mateřská škola Český Těšín, alokované pracoviště Bohumín, Mateřská škola Nerudova, Fara dokořán, Čtyřlístek - sdružení rodin s handipovanými dětmi, Dům dětí a mládeže Bohumín, p.o., Farní sbor Slezské církve evangelické a. v. v Bohumíně, Charitní šatník - Charita Bohumín, Půjčovna ošetrovatelských pomůcek - Charita Bohumín, Prodejna zdravotnických potřeb INTERMETA Ostrava, s.r.o., Psychologická ambulance, Psychiatrická ambulance, Rodinné centrum Slune, o.s., Spolek neslyšících Bohumín, o.s., Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o.s., Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., Společnost pro Klub seniorů, Logopedická ambulance.⁴⁵

V Bohumíně i v Rychvaldu existuje služba Senior taxi. Důvodem k zavedení přepravní služby pro seniory, tzv. Senior taxi, byla skutečnost, že města nemají MHD a klasickou příměstskou dopravu nelze uspokojit přepravní potřeby zejména seniorů. V Bohumíně slouží pro lidi ve věku od 70 let, funguje v pracovní dny od 6 do 14 hodin, objednává se telefonicky, má určená přepravní místa a cena za každou cestu je 15 Kč na osobu. Od roku 2015 město Bohumín plánuje jeho rozšíření a Senior taxi budou moci využívat senioři od 65 let.⁴⁶ V Rychvaldu je již od zavedení Senior taxi, věková hranice nižší, a to od 65 let a cena za každou cestu je 10 Kč na osobu. Taxi pro občana přijede až domů, do každého místa v Rychvaldu a doveze ho do centra města.⁴⁷

---

⁴⁴ Bohumínské městské noviny OKO [online]. 2014, roč. XXIV, no. 10 [cit. 2014-05-11]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/oko/oko_2014-10.pdf

⁴⁵ SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA BOHUMÍN 2012. Katalog, Bohumín. 2012.

⁴⁶ Bohumínské městské noviny OKO [online]. 2013, roč. XXIII, no. 2 [cit. 2014-04-10]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: https://www.mesto-bohumin.cz/data/oko/oko_2013-02.pdf

⁴⁷ MĚSTO RYCHVALD. Senior taxi. *Rychvald.cz* [online]. © neuvedeno [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.rychvald.cz/senior-taxi>

Typy a druhy sociálních služeb

Tabulka 141: Počet jednotlivých typů a druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh služby	Druh sociální služby	
Sociální poradenství	Odborné sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	1
Sociální rehabilitace	0	
Celkem		21

Zdroj: Výkazy MPSV.

Z třiatřiceti druhů sociálních služeb, definovaných v zákonu č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, je v zájmovém regionu poskytováno jednadvačet sociálních služeb, což odpovídá více než 50% pokrytí všech druhů.

Největší zastoupení mají služby sociální péče, mezi které na území ORP patří denní stacionáře (Bohumín), pečovatelská služba (ve všech obcích) a domovy pro seniory (Bohumín).

Na území SO ORP Bohumín je velká škála poskytovaných sociálních služeb. Největší zastoupení sociálních služeb je ve městě Bohumín. V Rychvaldu a v Dolní Lutyni je zastoupená pouze pečovatelská služba.

Tabulka 142: Počet jednotlivých typů a druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh služby	Druh sociální služby	
Sociální poradenství	Odborné sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčítatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	2
Sociální rehabilitace	0	
Celkem		22

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, Komunitní plán sociálních služeb města Bohumín).

Z vyhodnocení Komunitního plánu sociálních služeb města Bohumína a díky údajům získaných ze sociálního odboru města Bohumín byly vyhodnoceny jednotlivé nabízené sociální služby na území města Bohumín, města Rychvald a obce Dolní Lutyně. Počet sociálních služeb na území správního obvodu ORP Bohumín je téměř shodný s předcházející tabulkou. Stav je navýšen pouze jedním terénním programem. Poskytovatelem je Renarkon, o.p.s., kde v roce 2008 vznikl Terénní program v Hlučíně a Bohumíně jako součást Terénního programu Ostrava.

Zřizovatelé

Tabulka 143: Přehled zařízení sociálních služeb dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Typ zařízení sociálních služeb	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	0	1	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	1	0	1	0	0
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	1
Noclehárny	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	1	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	2	0	0	1
Celkem	0	1	3	2	0	2

Zdroj: Výkazy MPSV.

Zřizovatelem většiny typů sociálních zařízení ve správním obvodu ORP Bohumín jsou obce a jiné subjekty, jež jsou z hlediska právní formy obecně prospěšné společnosti, akciové společnosti nebo sdružení. Dalším nejčastějším zřizovatelem zdejších typů zařízení je církev, pod jejíž správu spadají dva poskytovatelé (Slezská diakonie a Charita Bohumín). Kraj je zřizovatelem pouze jednoho zařízení - Domov Jistoty p.o. V následujících letech se předpokládá přechod Domova Jistoty z Moravskoslezského kraje na město Bohumín.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ani fyzické osoby se v území přímo neangažují.

Tabulka 144: Počet sociálních služeb dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Typ sociální služby	Typ sociální služby	Zřizovatel					
		MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
	Sociální poradenství	0	0	0	1	0	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	0	0	1	0	0	0
	Pečovatelská služba	0	0	3	0	0	0
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	0	0	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	0	1	0	0
	Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	0	1	1	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	1	0	1	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	1	0	0	0	0
	Chráněné bydlení	0	1	0	0	0	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	0	0	0	0	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	1	0	0
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	0	0	0
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0
	Kontaktní centra	0	0	0	0	0	0
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	1	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	1	0	1
	Noclehárny	0	0	0	1	0	0
	Služby následné péče	0	0	0	0	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	0	1	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
	Sociálně terapeutické dílny	0	0	1	0	0	0
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Terénní programy	0	0	0	1	0	0	
Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	0	
Celkem		0	3	6	10	0	2

Zdroj: Výkazy MPSV.

Zřizovatelem většiny druhů sociálních služeb ve správním obvodu ORP Bohumín je církev.

Zajišťuje deset sociálních služeb pro cílové skupiny: oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby komerčně zneužívané, osoby s tělesným postižením, osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti, rodiny s dítětem/děti, senioři, etnické

menšiny, děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením.

Obce jsou zřizovateli šesti sociálních služeb, jejichž zaměření je na cílové skupiny: osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s chronickým onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením, senioři, rodiny s dítětem/děťmi.

Moravskoslezský kraj poskytuje tři sociální služby s cílovými skupinami: senioři, osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby s kombinovaným postižením.

Dva subjekty poskytují sociální služby na základě jiné právní formy, jejich cílové skupiny jsou: osoby s chronickým onemocněním, senioři, děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy.

Kapacita

Tabulka 145: Kapacita zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Pobytová					Ambulantní					Terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	0	0	0	41	0	0	0	0	10	6	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	0	0	0	126	0	10	0	3	20	0	0	0	0	0	0
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noclehárny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	33	0	0	0	0	15	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní	0	0	0	20	0	35	0	0	0	0	39	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	146	0	154	0	3	20	0	64	6	0	0	0

Zdroj: Výkazy MPSV.

Kapacita zařízení sociálních služeb v posuzovaném správním obvodu je ovšem relativně zkrslující, neboť subjekty byly identifikovány na základě převažující služby.

Největší kapacitu vykazují pobytové služby v domovech pro seniory (Domov Jistoty, p.o.), celkem 78 míst (naplněnost 99 %).

Z hlediska využívání sociálních služeb klienty obou obcí v ORP Bohumín (Rychvald, Dolní Lutyně) byly v roce 2012 na území města Bohumín využívány tyto sociální služby: Poradna rané péče SALOME a denní stacionář SALOME (Slezská diakonie), sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (Bohumínská městská nemocnice, a.s.), noclehárna sv. Martina (Charita Bohumín) a Denní stacionář Domovinka a Sociálně terapeutické dílny Klíček

(Centrum sociálních služeb, p.o.). Vlastním šetřením bylo zjištěno, že všechna tato vyjmenovaná zařízení poskytují služby i pro obyvatele mimo území ORP Bohumín.

Sociální služby mají různou formu poskytování. Na našem území převažuje ambulantní forma poskytování. Tyto služby jsou na našem území zajišťovány touto formou:

- denní stacionář (poskytovatelem je Slezská diakonie a Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.);
- nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (poskytovatelem je Slezská diakonie, Bunkr, o.p.s.);
- odborné sociální poradenství (poskytovatelem je Charita Bohumín);
- nízkoprahové denní centrum (poskytovatelem je Charita Bohumín);
- noclehárna (poskytovatelem je Charita Bohumín);
- sociálně terapeutické dílny (poskytovatelem je Charita Bohumín);
- raná péče (poskytovatelem je Slezská diakonie), tato sociální služba je službou zároveň terénní.

Ambulantní služby jsou poskytovány zejména v oblasti sociální prevence, následují služby sociální péče a mezi poslední můžeme zahrnout služby sociálního poradenství.

Neméně důležitými jsou sociální služby poskytovány terénní formou, tzv. jde o služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

Jde o tyto sociální služby:

- pečovatelská služba (poskytovatelem je Centrum sociálních služeb Bohumín, p. o., Dolní Lutyně, Rychvald);
- osobní asistence (poskytovatelem je Centrum sociálních služeb Bohumín, p. o.);
- terénní programy (poskytovatelem je Slezská diakonie, Renarkon, o.p.s.);
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (poskytovatelem je Slezská diakonie);
- raná péče (poskytovatelem je Slezská diakonie), tato sociální služba je zároveň poskytována formou ambulantní.

Terénní služby jsou poskytovány především v oblasti služeb sociální péče a sociální prevence.

V neposlední řadě jsou na našem území sociální služby, které jsou poskytovány pobytovou formou. Tyto pobytové služby jsou poskytovány pouze v oblasti služeb sociální péče a jde zejména o tyto služby:

- domovy pro seniory (poskytovatelem je 2x Domov Jistoty, p.o., Charita Bohumín);

- domov se zvláštním režimem (poskytovatelem je Domov Jistoty, p.o);
- chráněné bydlení (poskytovatelem je Domov Jistoty, p.o);
- odlehčovací služba (poskytovatelem je Charita Bohumín);
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních (poskytovatelem je Bohumínská městská nemocnice, a.s.).

Financování zařízení sociálních služeb

Tabulka 146: Přehled financování zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Druh služby	Finanční prostředky (v Kč)							
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovat.	úhrady uživatelů	sponsor. dary	jiné finanční zdroje	finanční prostřed. celkem
Druh zařízení sociálních služeb								
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	4 188 380,00	19 000,00	915 000,00	0	407 602,00	46 482,34	1 544 063,50	7 120 527,84
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	19 299 000,00	0	996 500,00	920 000,00	22 364 750,00	110 817,00	6 893 936,93	50 585 003,93
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	0	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	660 500,00	80 000,00	200 000,00	0	0	0	13 066,00	953 566,00
Noclehárny	0	0	0	0	0	0	0	0

Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	1 926 000,00	400 000,00	0	5 226 000,00	1 674 686,00	0	248 965,00	9 475 651,00
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní	1 193,000,00	0	0	1 148 583,68	2 801 486,00	0	692 324,00	5 835 393,60
Celkem za všechna zařízení	26 073 880,00	499 000,00	2 111 500,00	6 146 000,00	24 447 038,00	157 299,34	8 700 031,43	68 134 748,77

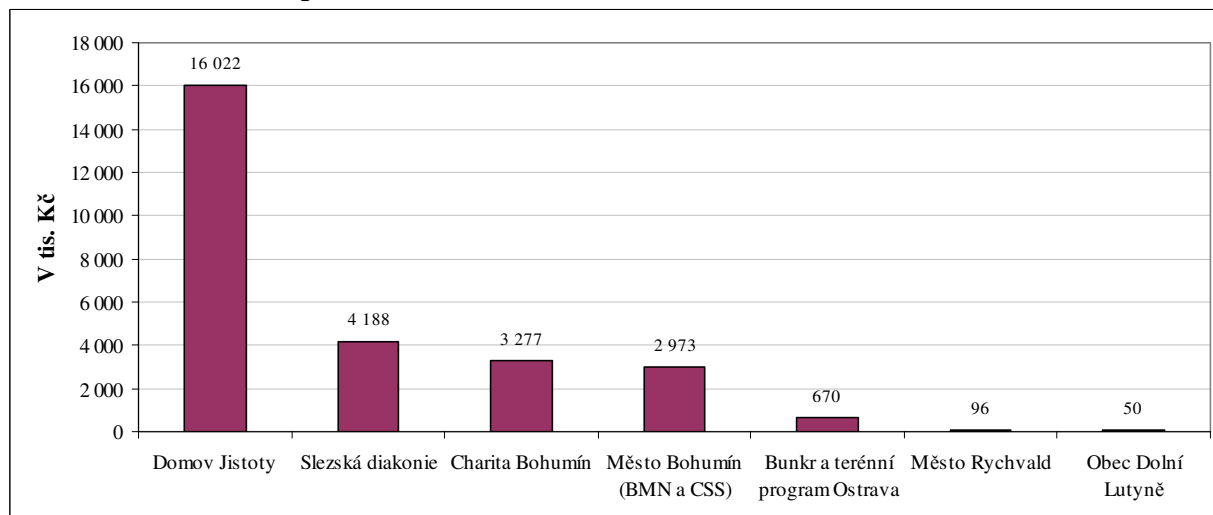
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Z hlediska struktury financování sociálních služeb, bylo vlastním šetřením zjištěno:

Stát (MPSV) se v roce podílel na financování sociálních služeb (pouze ve formě dotace) těchto zařízení:

Domov Jistoty, p.o. (16 022 tis. Kč), Slezská diakonie (4 188 tis. Kč) Charita Bohumín (3 277 tis. Kč), organizace města Bohumína (BMN, a.s. a Centrum sociálních služeb, p.o. 2 973 tis. Kč), Bunkr, o.p.s. a Terénní program Ostrava (670 tis. Kč), město Rychvald (96 tis. Kč) a obec Dolní Lutyně (50 tis. Kč).

Graf 15: Dotace MPSV pro zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012

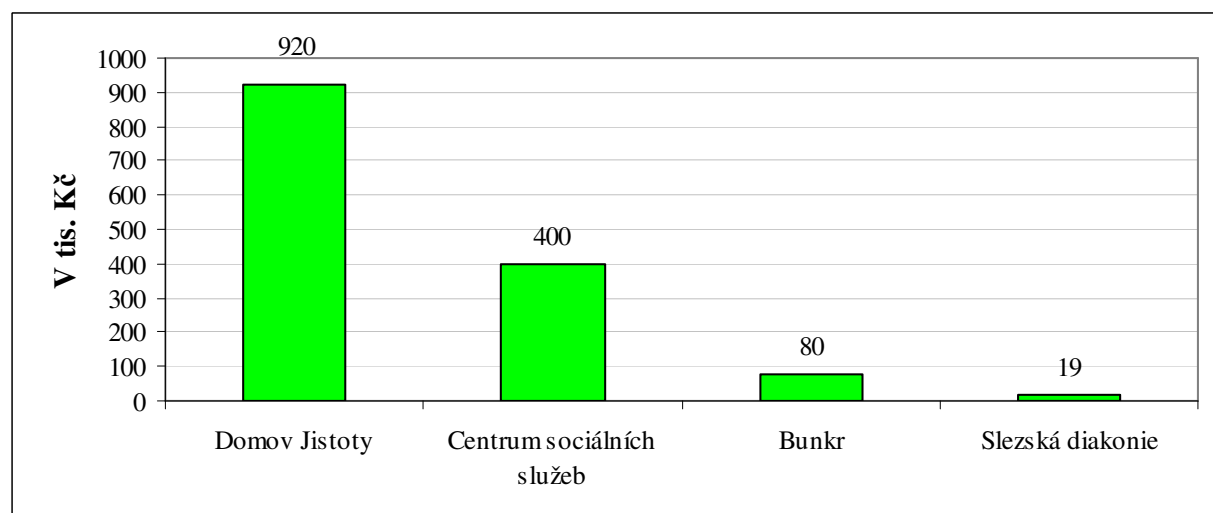

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Kraj se nejvíce podílí na financování (dotace a příspěvek zřizovatele):

Domov Jistoty, p.o. (920 tis. Kč), Centrum sociálních služeb, p.o. (400 tis. Kč), Bunkr, o.p.s. (80 tis. Kč) a Slezská Diakonie (19 tis. Kč).

Graf 16: Dotace a příspěvky Moravskoslezského kraje pro zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Obce se nejvíce podílí na financování (dotace a příspěvek zřizovatele):

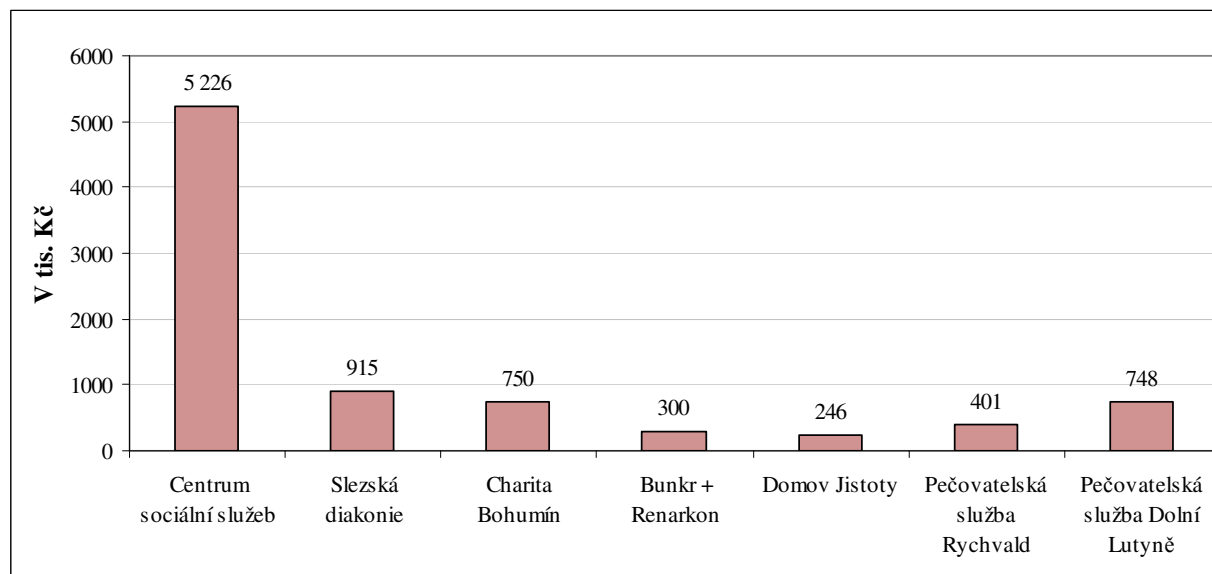
Bohumín: Centrum sociální služeb, p.o. (příspěvek zřizovatele: 5 226 tis. Kč), Slezská diakonie (915 tis. Kč), Charita Bohumín (750 tis. Kč), Bunkr, op.p.s. + Renarkon, o.p.s. (300 tis. Kč) a Domov Jistoty, p.o. (246 tis. Kč).

Rychvald: Pečovatelská služba (401 tis. Kč).

Dolní Lutyně: Pečovatelská služba (748 tis. Kč).

Graf 17: Dotace a příspěvky na financování zařízení sociálních služeb v jednotlivých obcích ve SO ORP Bohumín za rok 2012

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Zdravotní pojišťovny se nejvíce podílejí na pobytových službách:

Domov Jistoty, p.o. (1 803 tis. Kč) a Bohumínská městská nemocnice, a.s. (690 tis. Kč).

Uživatelé (úhrady uživatelů) se nejvíce podílejí na:

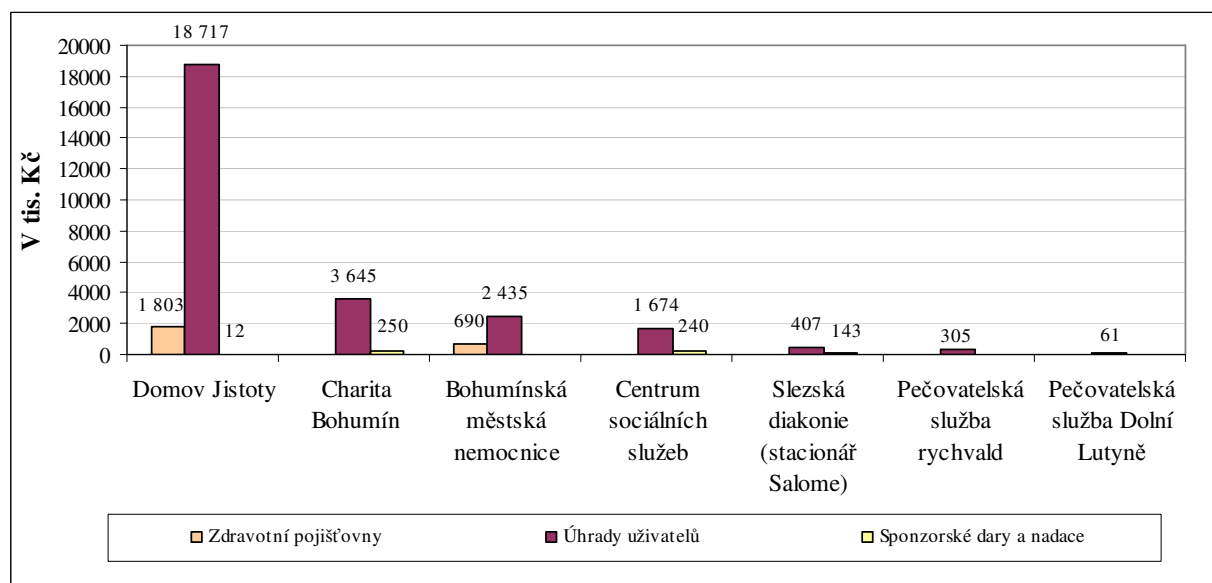
Domov Jistoty, p.o. (18 717 tis. Kč), Charita Bohumín (3 645 tis. Kč), Bohumínská městská nemocnice, a.s. (2 435 tis. Kč), Centrum sociálních služeb, p.o. (1 674 tis. Kč), Slezská diakonie (stacionář Salome, 407 tis. Kč), Pečovatelská služba Rychvald (305 tis. Kč) a Pečovatelská služba Dolní Lutyně (61 tis. Kč).

Finanční prostředky získané ze sponzorských darů a nadací:

Charita Bohumín (250 tis. Kč), Centrum sociálních služeb, p.o. (240 tis. Kč), Slezská Diakonie (143 tis. Kč), Domov Jistoty, p.o. (12 tis. Kč).

Přehled příjmů a nákladů na jednotlivé sociální služby, které se podařilo zjistit, jsou uvedeny v příloze č. 13 a 14 tohoto dokumentu.

Graf 18: Další zdroje financování zařízení sociálních služeb v obcích SO ORP Bohumín za rok 2012

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Tabulka 147: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením - příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 (v Kč)

Druh sociální služby	Pečovatelská služba	Osobní asistence
Příjmy z úhrad uživatelů	1 737 270,00	163 985,00
Výdaje	7 508 901,68	376 185,00
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	23%	44%

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Bohumín se nachází odlehčovací služba poskytovaná v Charitním domě pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně (druh služby: odlehčovací služby). Forma poskytování služby je ale pobytová, proto zde není uváděna.

Mezi pečovatelské služby jsou zahrnuty: Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o., Pečovatelská služba (město Rychvald), Dům s pečovatelskou službou (obec Dolní Lutyně). V grafu, který je součástí přílohy č. 12, je provedeno porovnání celkových výdajů a příjmů z úhrad uživatelů pečovatelských služeb v jednotlivých obcích a porovnání podílu úhrad uživatelů na celkových výdajích za pečovatelskou službu podle obcí. Největší podíl příjmů z úhrad je v pečovatelské službě v Rychvaldu (38 %), následuje Bohumín (23 %) a Dolní Lutyně (7 %).

Poskytovatelem osobní asistence je Centrum sociálních služeb, p.o. (zřizovatelem je město Bohumín), podíl příjmů z úhrad uživatelů tvoří 43 % celkových nákladů na sociální službu.

Tabulka 148: Náklady na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb ve SO ORP Bohumín v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	0	0	0	0
Denní stacionáře	7 120 527,84	123,58	25,34	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0
Domovy pro seniory	50 578 337,20	2,79	0	933,43
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	0
Azylové domy	0	0	0	0
Domy na půl cesty	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	953 566,00	32,253	0	0
Noclehárny	0	0	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0
Sociálně terapeutické dílny	9 397 071,00	138,085	61,538	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	0
Pracoviště rané péče	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0
Ostatní	7 689 531,68	0	25,176	434,482

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Náklady na jednotlivé sociální služby jsou shrnuty v tabulkách uvedených v příloze tohoto dokumentu. Nejnákladnější je obecně poskytování pobytové služby, v ORP Bohumín konkrétně:

- Domov se zvláštním režimem (Domov jistoty, p.o.) - průměrné náklady na klienta se pohybují kolem 1 300,- Kč (kapacita zařízení je 25 klientů, naplněnost 97 %),
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče - (Bohumínská městská nemocnice, a.s.) - průměrné náklady na klienta se pohybují kolem 1 100,- Kč (kapacita služby je 20 klientů, naplněnost 75 %). Vzhledem ke skutečnosti, že sociální lůžka se nachází v nemocnici společně s lůžky následné péče - zdravotnickými (v jedné budově), jsou některé náklady rozpočítávány dle počtu lůžek a současně určen podíl správní a výrobní režie (vlastní stravovací provoz a prádelna),

- Domovy pro seniory (Domov Jistoty, p.o.), průměrné náklady na klienta a den se pohybují kolem 990,- Kč (náklady Domova Jistoty na tuto službu jsou 28 165 tis. Kč, kapacita 78 osob, naplněnost 100 %).

Nákladovost ambulantních služeb v OPR Bohumín, konkrétně:

- Centrum sociální služeb, p.o. (zřizovatel město Bohumín) - denní stacionář, průměrné náklady na klienta cca 633,- Kč (kapacita zařízení 13 klientů),
- SALOME (Slezská diakonie) - denní stacionář, průměrné náklady na klienta cca 270,- Kč, (kapacita 30 klientů, naplněnost 70 %),
- Centrum sociální služeb, p.o. (zřizovatel město Bohumín) - sociálně terapeutické dílny, průměrné náklady na klienta cca 228,- Kč (kapacita zařízení 36 klientů),

Nákladovost terénních sociálních služeb v OPR Bohumín, konkrétně:

- Centrum sociální služeb, p.o. (zřizovatel město Bohumín) - pečovatelské služby, průměrné náklady na klienta 358,- Kč (okamžitá kapacita 13),
- Centrum sociální služeb, p.o. (zřizovatel město Bohumín) - služby osobní asistence, průměrné náklady na klienta 274,- Kč (okamžitá kapacita 2).

Dobrovolnická činnost

V rámci SO ORP Bohumín nevykonává žádná organizace se sídlem v ORP Bohumín dobrovolnickou činnost. Dobrovolnickou činnost na území našeho ORP poskytuje Slezská diakonie (církevní právnická osoba), která má sídlo v Českém Těšíně. Program Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie je akreditován Ministerstvem vnitra České republiky. V rámci tohoto programu přichází dobrovolníci do středisek Slezské diakonie, kde jsou poskytovány sociální a sociálně-zdravotní služby. Dobrovolníci působí v rámci čtyř oblastí (projekty akreditované v roce 2011) pomoci dle toho, s jakou skupinou uživatelů se setkávají; oblast pomoci lidem se zdravotním postižením, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase (zastoupen v Bohumíně), pomoc sociálně slabým osobám a pomoc seniorům. Posláním programu je podpora uživatelů služeb Slezské diakonie. V rámci programu Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie působí dobrovolníci zejména jako společníci uživatelů. Střediskem Slezské diakonie je SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi), a také KANAAN Bohumín, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Existence programu: „Dobrovolnictví potřebným lidem“. Opět spolupráce se sociální službou Slezské diakonie SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín.⁴⁸

⁴⁸ DOBROVOLNICKÉ CENTRUM SLEZSKÉ DIAKONIE. Dobrovolnické programy. *Dcsd.cz* [online]. © 2011 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.dcsd.cz/program-dobrovolnictvi-ve-strediscich-slezske-diakonie>

Občanské sdružení S.T.O.P. se v roce 2010 rozšířilo do města Bohumín. Občanské sdružení spolupracuje v rámci Dobrovolnického centra se Slezskou diakonií (sídlo v Českém Těšíně, ale působí i v Bohumíně), Charitou Bohumín, Centrem sociálních služeb Bohumín, p.o., Domovem Jistoty, p.o.

V rámci projektu: „Manažerská akreditace“ občanské sdružení S.T.O.P. spolupracuje také s Charitou Bohumín a Domovem Jistoty, p.o.⁴⁹

---

⁴⁹ S.T.O.P. Historie. *Sdruzeni-stop.cz* [online]. © 2008 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: http://www.sdruzeni-stop.cz/o_nas-historie/?expand=9

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 149: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti sociálních služeb ve SO ORP Bohumín

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Senioři	<ul style="list-style-type: none"> • zůstat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí • péči bude zajišťovat rodina • dostupnost služby časová i prostorová • vysoká úroveň kvality služby • bezbariérovost veřejných služeb • široká nabídka služeb • nízká cena poskytovaných služeb • široká nabídka volnočasových aktivit za rozumnou cenu • kontakt s okolním prostředím 	<ul style="list-style-type: none"> • nízký příjem - nedostatek prostředků na úhradu služeb • nepřiznání Příspěvků na péči • nedostatečná kapacita služby • neochota se stěhovat • administrativní zátěž • nedostatek dobrovolníků • rozpad pečující rodiny - nemožnost pečovat 	<ul style="list-style-type: none"> • weby poskytovatelů sociálních služeb (internet) • katalogy a mapy sociálních služeb • Den sociálních služeb • prezentace v tisku (OKO, TIK, Rychvaldský zpravodaj, Dolnolutyňské noviny) • informační letáky • osobní komunikace • schůze seniorů • sociální komise 	<ul style="list-style-type: none"> • přizpůsobit časovou dostupnost služby aktuálním požadavkům • přizpůsobit kapacitu služby její potřebnosti • možnost zvýšit kapacitu služby pro uživatele v rámci ORP za nastavení podmínek financování ze strany DL a Rychvaldu • prověřit funkčnost způsobu komunikace • koordinovat služby v rámci meziobecní spolupráce + nastavení formy komunikace • analýza bezbariérovosti ve městě • spolupráce klubů seniorů/důchodců v rámci ORP • navázat spolupráci s dobrovolnickou organizací a zajistit finanční prostředky k rozvoji dobrovolnictví v Bohumíně • zjistit zájem o poradenství pro pečující osoby
Osoby se zdravotním postižením	<ul style="list-style-type: none"> • zůstat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí • péči bude zajišťovat rodina • dostupnost služby časová i prostorová • vysoká úroveň kvality služby • bezbariérovost veřejných budov • široká nabídka služeb • nízká cena poskytovaných služeb • nabídka volnočasových aktivit • možnost pracovního uplatnění 	<ul style="list-style-type: none"> • nízký příjem - nedostatek prostředků na úhradu služeb • nepřiznání Příspěvků na péči • nedostatečná kapacita služby • neochota se stěhovat • závislost na přirozeném prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • weby poskytovatelů sociálních služeb (internet) • katalogy a mapy sociálních služeb • Den sociálních služeb • prezentace v tisku (OKO, TIK, Rychvaldský zpravodaj, Dolnolutyňské noviny) • informační letáky • osobní komunikace, sociální komise • spolupráce se svazy, spolky 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelně zjišťovat aktuální potřebu vzniku nových služeb (např. chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením) • analýza bariérovosti ve městě • prověřit funkčnost způsobu komunikace • koordinovat služby v rámci meziobecní spolupráce + nastavení formy komunikace • podpora činnosti svazů, spolků a organizací pro danou cílovou skupinu

<p>Děti, rodina, mládež</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost služby časová i prostorová • široká nabídka služeb • nízká cena služeb • informovanost o nabídce služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • nízký příjem - nedostatek prostředků na úhradu služeb • neochota aktivně využívat služby • nezájem o informace o službách 	<ul style="list-style-type: none"> • weby poskytovatelů sociálních a návazných služeb (internet) • katalogy a mapy sociálních služeb • Den sociálních služeb • prezentace v tisku (OKO, TIK, Rychvaldský zpravodaj, Dolnolutyňské noviny) • informační letáky • osobní komunikace • sociální komise 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora organizací pro danou cílovou skupinu • pravidelné zjišťování potřeb - reakce na poptávku • prostřednictvím meziobecní spolupráce koordinovat služby v území, včetně služeb pro náhradní rodinnou péči
<p>Osoby v krizové situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost služby časová i prostorová • bezplatné poskytování služeb • anonymita • informovanost o nabídce služeb • dostupné bydlení mimo ubytoven • okamžité vyřešení krizové situace • udržení stávajícího bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> • nemotivovanost ke změně životního stylu • neochota hradit služby • kumulace osob v krizi do jedné lokality • slabá informovanost o nabídce služeb • neochota spolupracovat se sociálními pracovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • weby poskytovatelů sociálních a návazných služeb (internet) • katalogy a mapy sociálních služeb • Den sociálních služeb • prezentace v tisku (OKO, TIK, Rychvaldský zpravodaj, Dolnolutyňské noviny), informační letáky • osobní komunikace (díky strážníkům městské policie) 	<ul style="list-style-type: none"> • minimalizovat riziko ztráty bydlení - terénní sociální prací a spoluprací sociálního odboru • poskytovatelů sociálních služeb a majetkového odboru = nastavit systém spolupráce (prověřit funkčnost způsobu komunikace) • přizpůsobit kapacitu služby její potřebnosti • možnost zvýšit kapacitu služby pro uživatele v rámci ORP za nastavení podmínek financování ze strany Dolní Lutyně a Rychvaldu • zlepšit stávající podmínky bydlení ve vyloučených lokalitách tak, aby nebyla migrace do ubytoven • nastavit možnost a podmínky získat bydlení i osobám, které možnost získat bydlení mimo ubytovny nemají
<p>Poskytovatelé služeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostatečné prostředky na financování služeb • víceleté financování • podpora ze strany zadavatele-obce • nízká administrativní zátěž 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí na služby • fluktuace zaměstnanců • nejistota, nezájem o službu ze strany uživatelů • neochota hradit služby 	<ul style="list-style-type: none"> • propagační materiály • web stránky • přímá prezentace prostřednictvím DSS • místní periodika a TV média • osobní jednání • dobrá praxe-doporučení 	<ul style="list-style-type: none"> • demografická šetření pro nastavení jednotlivých služeb, jejich potřebnosti a plánování dalších návazných služeb • průběžné hledání finančních zdrojů (Struk.fondy) • motivující zaměstnanecké benefity a odměny za práci • prohlubování kvalifikace všech

				<ul style="list-style-type: none"> pracovníků • sledování spokojenosti uživatelů v zájmu služeb
Zřizovatelé soc. služeb – Obec (samospráva)	<ul style="list-style-type: none"> • nízké náklady a vysoká efektivita služeb • vysoká kvalita • poskytování pouze potřebných služeb • minimalizace sociálních problémů • zpětná vazba od poskytovatelů služeb + návrhy na řešení problémové oblasti • průhlednost financování - na co služby jdou 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků na poskytování služeb • neochota poskytovatelů reagovat na aktuální potřebu služby - umělé udržování služby 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní komunikace s poskytovateli služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelná pracovní setkání s poskytovateli • monitorování spokojenosti uživatelů formou anket • zvážit možnost víceletého financování služeb
Nestátní neziskové organizace	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení prestiže práce pro společnost • lepší informovanost o nabídce služeb v regionu • pomoc při stabilizaci nejisté dotační politiky NNO 	<ul style="list-style-type: none"> • komplikované plánování dlouhodobých činností v souvislosti s nejistou dotační podporou státu, kraje (jednoleté cykly i u profesionálně a dlouhodobě pracujících NNO) 	<ul style="list-style-type: none"> • web a facebook organizace • osobní kontakt • Den sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • možnost využívat vzdělávání určená pro registrované sociální služby • nabídka služeb NNO na oficiální úrovni v přílehlých obcích představiteli vedení měst • informování o vyhlášených grantových výzvách, určených pro NNO • stejné podmínky v propagaci služeb třetí stranou jako registrované SS

Zdroj: Vlastní zpracování.

Senioři

Senioři vyžadují v první řadě kvalitní služby, neboť pokud nejsou dle jejich mínění dostatečné, přestanou službu využívat a vyhledají jiné zařízení, které má v povědomí ostatních občanů lepší jméno. Služby dle očekávání by samozřejmě měly být poskytovány za příznivou cenu. Neméně důležitou roli z pohledu seniorů hraje zajištění bezpečnosti v místě poskytované služby. Senioři požadují individuální přístup zaměstnanců, např. zaměstnanec by měl své klienty znát jménem, musí být obeznámen s jeho zdravotním stavem. Senioři vyžadují zařazení vhodných volnočasových aktivit, aby jejich čas strávený v zařízení byl smysluplně naplněn. Mezi rizika spojená s dotčenou skupinou lze zařadit vysoké nároky, kdy má klient pocit, že se mu nedostává potřebné pozornosti. Senioři by měli kvůli vlastní bezpečnosti dodržovat pravidla a předpisy stanovené poskytovatelem sociálních služeb.

Osoby se zdravotním postižením

Zabezpečení kvalitní péče a podpora jak ze strany rodinných příslušníků, tak ze strany personálu zařízení, je pro osoby se zdravotním či mentálním postižením velmi důležitým faktorem, jelikož dobré psychické rozpoložení má pozitivní vliv i na jejich zdravotní stav. Personál by měl zajistit individuální přístup a vhodné volnočasové aktivity s ohledem na míru jejich postižení. Klienti předpokládají, že budou moci přijímat návštěvy. Neúmyslné poškození majetku poskytovatele se jeví jako jedno z nejpravděpodobnějších rizik souvisejících s touto skupinou. U umístěných osob může náhle dojít k rapidnímu zhoršení zdravotního stavu. Zároveň hrozí zvýšené riziko vzniku úrazů či dokonce hysterického chování, které může vést k sebedestrukčnímu chování, tendencím utíkat ze zařízení a ohrožovat personál. Rizika lze eliminovat bezpečnostními opatřeními, například v podobě uzamčení budovy, dohledu při konzumaci předepsaných léků či zajištění vhodných volnočasových aktivit a programů podporujících samostatnost (rehabilitace).

Děti, rodina, mládež

Přátelský přístup zaměstnanců zařízení má na děti velmi pozitivní vliv. Děti očekávají, že pro ně bude připravena pestrá nabídka volnočasových aktivit. Mnohdy se potýkají s různými problémy, ať už ve škole, v rodině či v okruhu přátel a neví, jak je mají vyřešit. Předpokládají, že se jim od personálu dostane potřebné pochopení a rady, jak postupovat v konkrétních případech či situacích. Pokud se dítě dostane do špatného kolektivu, projeví se to zejména ve změně chování. Rizikům spojeným s touto skupinou lze předejít zajištěním smysluplného programu.

Poskytovatelé sociálních služeb

Mezi hlavní očekávání poskytovatelů sociálních služeb patří finanční příspěvky z MPSV, od zřizovatele, ze sponzorských darů, dotací z EU apod., které využijí na mzdové a provozní náklady. Poskytovatelé také uvítají zájem ze strany dobrovolníků, například z řad studentů středních a vysokých škol. Důležitou roli hraje také poptávka po dané službě, jelikož bez dostatečného počtu klientů by služba nemohla fungovat. Poskytovatelé by se měli vyvarovat poskytování nekvalitních služeb. Problém ze strany poskytovatelů může nastat rovněž v případě zastaralého vybavení zařízení, které může být pro klienty nevyhovující, v krajních případech i nebezpečné. S tímto souvisí další riziko, a to vznik úrazu. Obecně je častou překážkou nedostatečná kapacita zařízení sociálních služeb. Komunikace probíhá nejčastěji elektronicky či telefonicky, důležitý je však také osobní kontakt a individuální přístup ke každému klientovi. Přiměřená propagace zařízení zajistí povědomí a zájem veřejnosti o nabízené služby. Je zapotřebí, aby stát či obec finančně podporovali sociální služby, a aby se poskytovatel zároveň snažil získat další sponzory, kteří by finančně či darem zařízení podpořili. Sponzorské dary (finanční, materiální) jsou pro zařízení velkým přínosem. K zabezpečení efektivní a kvalitní práce je nutné zaměstnat přiměřené množství pracovníků s odpovídající kvalifikací a umožnit jim i doplňovat vzdělání na pravidelných školeních.

Zřizovatelé

Zřizovatel, bez ohledu na to zda je to kraj, obec, církev či jiný zřizovatel, vyžaduje od poskytovatele sociálních služeb především šíření jeho dobrého jména, bezproblémový provoz a efektivní vynaložení finančních příspěvků. Jedním z největších rizik zřizovatelů je široké pole působnosti. Jak obec tak i kraj řeší nepřehledné množství problémů a mnohdy nejsou v oblasti sociálních služeb dostatečně angažovaní. Z tohoto důvodu jsou pak ohroženy dobré vztahy mezi zřizovatelem a zařízením, což může vést například až ke snížení finančních příspěvků. Pravidelná komunikace a zapojení zřizovatelů do různých aktivit může posílit vztah a prohloubit tak spolupráci mezi nimi. Správné nastavení smluvních podmínek a vytvoření doplňkových fondů může zamezit vzniku problémů.

Tabulka 150: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb ve SO ORP Bohumín

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Zvýšení nákladů na provoz, platy	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření finančních rezerv • zvýšení příspěvku zřizovatele 	Zřizovatel, zařízení sociálních služeb
Nedostatek financí na investice a vybavení	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • využití dotací EU • meziobecní spolupráce • získávání sponzorů 	Zřizovatel, poskytovatel
Přechod Domova Jistoty z Moravskoslezského kraje na Město Bohumín	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • zohlednění záměru v návrhu rozpočtu obce 	Nový zřizovatel (Město Bohumín)
Nedostatek finančních prostředků klientů na doplatky za službu	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • poradenská činnost při řešení sociální situace • zvýhodněné smluvní podmínky • individuální podmínky 	Zařízení sociálních služeb
Opožděné platby (dotace) na sociální služby z MPSV	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření finančních rezerv 	Poskytovatelé služeb

Organizační riziko					
Vysoký počet zájemců o sociální službu	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce s obdobnými zařízeními i mimo území ORP Bohumín 	Zařízení sociálních služeb
Duplicita žádostí o sociální službu	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • koordinace žádostí o místo • jednotný registr žadatelů 	Zařízení sociálních služeb
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> • společná jednání obcí • meziobecní spolupráce 	Obec
Právní riziko					
Změna zákona o sociálních službách	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • sledování aktuálního vývoje • komunitní plánování 	Zřizovatel, zařízení sociálních služeb, uživatel
Technické riziko					
Špatný technický stav budov	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • příprava projektů modernizace 	Zřizovatel, majitel budov
Nedokončená bezbariérovost	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> • příprava projektů • využití dotací 	Obec, zřizovatel
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> • dotace zřizovatele • hledání sponzorů 	Zařízení sociálních služeb
Věcné riziko					
Nedostatek informací o službách	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření jednotné komunikační strategie pro území ORP 	Obec
Nízká kvalita nabízených služeb	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • audity • zavádění nových trendů 	Obec

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z vyhotovené analýzy vyplývá, že nejzávažnějším celkovým i finančním rizikem je v současné době přechod Domova jistoty (příspěvková organizace Moravskoslezského kraje) pod město Bohumín. Dalšími srovnatelně závažnými finančními riziky je nedostatek finančních prostředků na provoz a platy zaměstnanců, opožděné platby (dotace) na sociální služby. Obecně lze konstatovat, že v zásadě

veškerá finanční rizika je možné v menší či větší míře potírat prostřednictvím tvoření finančních rezerv, které mohou sloužit jako fondy pro mimořádné náklady zařízení. Dalšími způsoby pro získání dodatečných finančních prostředků je například oslovování nových sponzorů nebo pořádání sbírek. Některé projekty je také možné financovat pomocí fondů Evropské Unie.

Z pohledu organizačních rizik je třeba řešit především problematiku vysokého počtu zájemců o sociální službu (nedostatek kapacit u určitých druhů zařízení). S nedostatečnou kapacitou se setkáváme pouze v některých typech organizací. Z pohledu vývoje globální demografické křivky lze v budoucnu očekávat zhoršení této situace, především v zařízeních a službách pro seniory.

Jako ve většině oblastí, i v problematice sociálních služeb je závažným rizikem změna legislativy. Změna legislativy tedy přímo ovlivňuje chod všech zařízení a připravit se na tuto situaci lze kvalitně provedeným komunitním plánováním nebo spoluprací s obdobnými zařízeními v okolí. Opačný případ představuje duplicita žádostí o sociální služby. Klienti často figurují v několika seznamech žadatelů, a to způsobuje provozně-organizační problémy (nekoordinovaný postup při podávání žádostí do zařízení sociálních služeb).

Zastaralé či nevyhovující vybavení a nedokončená bezbariérovost jsou největšími technickými riziky. Lze je řešit postupně zpracováním projektů s možností financování dotacemi z externích zdrojů.

Nedostatek informací o sociálních službách se jeví jako největší věcné riziko. Klienti a jejich rodinní příslušníci musí být kvalitně a rychle informováni o možnostech řešení sociální situace. Řešením je zdokonalení komunikační strategie v území a zapojení okolních obcí do jednotné komunikační strategie.

4.1.4. SWOT analýza oblasti sociálních služeb

Tabulka 151: SWOT analýza sociální oblasti ve SO ORP Bohumín

Silné stránky	Slabé stránky
S1: Zpracovaný Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína S2: Fungující komunikační strategie v Bohumíně S3: Zasíťování kvalitními sociálními službami v Bohumíně S4: Systém monitorování sociálních služeb S5: Dostatek návazných služeb a aktivit S6: Dostupná ošetrovatelská domácí péče	W1: Snižování finančních příspěvků W2: Chybějící komunitní plánování pro celé území SO ORP W3: Není dokončena bezbariérovost veřejných prostor
Příležitosti	Hrozby
O1: Spolupráce poskytovatelů sociálních služeb a spádových obcí na finančním zajištění potřebných služeb O2: Zdokonalení a rozšíření jednotné komunikační strategie na celé území ORP O3: Rozšíření služby mobility pro seniory a tělesně postižené O4: Rozvoj dobrovolnictví O5: Možnost získat finanční prostředky na rozvoj sociálního podnikání	T1: Nedostatečná kapacita služeb a zařízení pro seniory T2: Nedostatečná kapacita služeb chráněného bydlení pro lidi s mentálním postižením

Zdroj: Vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY

S1: Zpracovaný Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína

Město Bohumín využívá vlastní komunitní plán, jehož plánovací období je stanoveno na období 2011-2014. Jedná se o souhrnný dokument, obsahující představu a cíle, kterých chce město v sociální oblasti dosáhnout.

S2: Fungující komunikační strategie v Bohumíně

Fungující komunikační strategie v Bohumíně - dobrá informovanost občanů o poskytovaných sociálních službách, mapa a katalog sociálních služeb, město pořádá Dny sociálních služeb pro veřejnost.

S3: Zasíťování kvalitními sociálními službami v Bohumíně

Sociální služby na území města Bohumína jsou optimálně rozmístěny a vhodně dimenzovány. Ve městě fungují sociální zařízení věnující se širokému spektru potřebných skupin obyvatel. Funguje i spolupráce zdravotních a sociálních služeb (Bohumínská městská nemocnice, a.s.). Dobré výsledky občanské poradny Charity Bohumín (zejména v oblasti dluhové poradny).

S4: Systém monitorování sociálních služeb

V rámci komunitního plánu Bohumína funguje pět hlavních pracovních skupin, které řeší zabezpečení sociálních služeb (péče o starší občany, skupina pro krizové situace, skupina pro prevenci sociálně patologických jevů, skupina pro zdravotně postižené občany a skupina pro rodiny s dětmi). Tento fakt

se odráží i ve škále služeb v sociální oblasti. Pro město je velmi důležité mít zajištěno široké spektrum sociálních služeb (v řadě případů využívají i obyvatelé sousedních obcí).

S5: Dostatek návazných služeb a aktivit

Jde zejména o fungování zařízení a služeb, které provozují návazné služby a aktivity pro široké spektrum uživatelů - od dětí a mládeže, přes seniory až po těžce nemocné. V jednotlivých obcích existují kluby seniorů, které zajišťují volnočasové aktivity se zaměřením na sport, vzdělávání, tvořivé činnosti a vzájemné setkávání. Pro děti z Bohumína je zajišťována speciální akce během prázdnin tzv. Prázdninový kolotoč, navštěvovat lze domy dětí a mládeže (fungují ve všech obcích) a mateřská či komunitní centra.

S6: Dostupná ošetrovatelská domácí péče

Ve všech obcích dlouhodobě funguje systém ošetrovatelské péče (terénní, ambulantní, pobytová).

SLABÉ STRÁNKY

W1: Snižování finančních příspěvků

Trend snižování poskytnutých finančních prostředků je faktem, na který musí zřizovatelé a poskytovatelé reagovat. Stále častěji jsou nuceni aktivně vyhledávat další zdroje financování (sponzorské dary, čerpání dotačních titulů nebo doplňková činnost).

W2: Chybějící komunitní plánování pro celé území SO ORP

Město Bohumín má zpracovaný komunitní plán. Pro účinnější koordinaci sociálních služeb v širším území neexistuje detailně zpracovaný dokument. Nejsou tak jasně stanoveny potřeby občanů a celé společnosti na Bohumínsku.

W3: Není dokončena bezbariérovost veřejných prostor

Tento problém se vyskytuje globálně. Bezbariérové přístupy chybí na řadě míst v městské hromadné dopravě, ve školách, ordinacích i v dalších institucích. Není dokončena bezbariérovost chodníků.

PŘÍLEŽITOSTI

O1: Spolupráce poskytovatelů sociálních služeb a spádových obcí na finančním zajištění potřebných služeb

Vyhotovení celistvého komunitního dokumentu nebo vznik společné platformy by bylo užitečné a vhodné především z hlediska zajištění smysluplného a udržitelného systému. Nekoordinovaný přístup přináší riziko duplicity sociálních služeb a tak i nenaplnění kapacit některých zařízení. Možnost zvýšit kapacitu služby pro uživatele v rámci ORP za nastavení podmínek financování ze strany Dolní Lutyně a Rychvaldu.

O2: Zdokonalení a rozšíření jednotné komunikační strategie na celé území ORP

Nedostatečná osvěta a nízké povědomí občanů o nabízených druzích sociálních služeb v širším území. Vyšší formou by mohlo být vytvoření jednotné databáze žadatelů. Jednotný systém evidence sociálních služeb přístupný široké veřejnosti by mohl být nástrojem pro správnou komunikaci a spolupráci mezi jednotlivými dotčenými subjekty.

O3: Rozšíření služby mobility pro seniory a tělesně postižené

Navázání na dobře fungující službu senior taxi v Bohumíně a Rychvaldu.

Při uvažování o sociálních službách nelze opomenout globální trend demografické křivky. Již několik let se projevuje trend stárnutí obyvatelstva, což s sebou přináší mnoho návazných jevů.

O4: Rozvoj dobrovolnictví

Zapojení dobrovolníků na neformálním základě, navázat spolupráci s dobrovolnickou organizací a zajistit finanční prostředky k rozvoji dobrovolnictví, spolupráce mezi organizacemi, zapojení seniorů a nezaměstnaných.

O5: Možnost získat finanční prostředky na rozvoj sociálního podnikání

Sociální podnikání hraje v rámci podnikatelské sféry poměrně důležitou roli. Sociální podniky vytváří pracovní příležitosti pro zdravotně postižené osoby nebo pro osoby s jiným sociálním znevýhodněním a tak prospívá společnosti. EU umožňuje projektům se zaměřením na sociální podnikání získat dotace.

HROZBY

T1: Nedostatečná kapacita služeb a zařízení pro seniory

Tento problém je všeobecný a spočívá ve stárnutí obyvatel a prodlužováním délky života. Narůstá počet seniorů umístěných v zařízení sociálních služeb, ale prodlužuje se také délka jejich pobytu v zařízení. To může způsobit, že stávající domovy pro seniory nebudou v brzké době disponovat dostatečnou kapacitou pro žadatele usilující o umístění do tohoto zařízení sociálních služeb. V našem případě může jít o nedostatečnou kapacitu domova se zvláštním režimem, tzv. růst poptávky po zařízení, kde by bylo postaráno o seniory s Alzheimerovou chorobou, příp. s demencí.

T2: Nedostatečná kapacita služeb chráněného bydlení pro lidi s mentálním postižením

Nedostatečná kapacita služeb chráněného bydlení pro lidi s mentálním postižením. Nutnost sledovat aktuální vývoj a v případě potřeby reagovat zřízením služby.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Popis sociálních služeb ve správního obvodu ORP Bohumín

Město Bohumín má zpracován "Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína na období let 2011-2014". Tento komunitní plán byl zpracován již podruhé a je nastaven pro více než 22 tisíc obyvatel žijících v tomto městě.

V rámci osvěty a propagace sociálních a návazných služeb, které jsou v Bohumíně poskytovány, probíhá každoročně tzv. Den sociálních služeb. V Bohumíně se každoročně koná akce s názvem „Prázdninový kolotoč“. Díky této tradiční akci je vyplněn volný čas dětem, které by jinak v průběhu prázdnin trávily svůj volný čas na ulici. Ve městě nejsou opomíjeni ani senioři, kteří rok co rok vyjíždí s tzv. poznávacím autobusem. Za výkladu představitelů města jsou seznámeni s investičními akcemi, které se za posledních několik let uskutečnily.

V roce 2012 došlo k dotazníkovému šetření, ve kterém se ověřovala potřeba nové sociální služby - poradny nejen pro osoby závislé na drogách, ale i pro jejich rodiče, známé, příbuzné. Prostřednictvím dotazníků však bylo zjištěno, že toto odborné sociální poradenství pro občany není prioritní a zřízení této nové služby není aktuální. V roce 2012 došlo v Bohumíně k ukončení poskytování terénního programu občanského sdružení Romodrom. Ostatní služby se podařilo zachovat, zejména díky výraznému finančnímu příspěvku města Bohumína.

V září 2012 byla vydána aktualizovaná mapa sociálních služeb města Bohumína, na které občané mohli najít popis sociálních a návazných služeb včetně kontaktů a znázornění na mapě.

V roce 2012 došlo k výběru provozovatele nové služby s názvem Senior taxi, která je určena občanům starším 70 let a pomáhá jim zajistit lepší dostupnost některých míst v rámci města Bohumín (Bohumínská městská nemocnice, a.s., poliklinika, úřad, hřbitov). Služba je provozována od ledna 2013. Jedna jízda stojí seniora patnáct korun, zbytek doplácí město. V roce 2013 využilo tuto službu necelých 500 občanů a uskutečnilo se více než 4 000 jízd, za které město uhradilo 217 tisíc Kč. Nyní se uvažuje o snížení věkové hranice poskytované služby, a to od 65 let.

V roce 2012 schválila rada města Bohumína nové zásady a kritéria pro uzavření nájemní smlouvy v domech s pečovatelskou službou. Rovněž došlo ke snížení počtu těchto domů ze šesti na dva. Koncem roku 2012 došlo ke slavnostnímu otevření nově zrekonstruované budovy, kde Moravskoslezský kraj prostřednictvím Domova Jistoty, p.o. poskytuje sociální službu - domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Domov zde našlo 22 osob.

Co se týká sítě sociálních služeb ve městě, je potěšitelné, že se všechny stávající služby podařilo zachovat, a to i díky výraznému finančnímu příspěvu města Bohumín. Bohumín dlouhodobě ze svého rozpočtu finančně poskytovatele sociálních služeb podporuje.

Trendem se stává nárůst počtu obyvatel v postproduktivním věku. Tento proces staví před obce Bohumínska výzvu – zajistit pro tyto lidi služby. Poptávka po sociálních službách pro seniory bude stále růst v souvislosti s nastíněným populačním trendem, a také se dá očekávat růst nároků na sociálně zdravotní služby a komunitní činnost pro seniory.⁵⁰

Na území města Rychvald a Dolní Lutyně je poskytována pečovatelská služba.

Identifikace problémů a potřeb v území ORP Bohumín

Identifikované problémy spojené se sociálními službami jsou např.:

- neexistující společné komunitní plánování sociálních služeb na území ORP. Občan žijící v regionu nemá dostatečné informace o celkovém množství druhů sociálních zařízení a jimi nabízených služeb, případně o volných kapacitách. Aby nevznikaly duplicitní služby nebo naopak, aby některá žádaná služba nebyla dostupná, jako možný způsob řešení tohoto problému se jeví vypracování komunitního plánu pro všechny obce správního obvodu. Existenci komunitního plánu, a s tím související systematický přístup realizování sociálních služeb vycházející z aktuálních požadavků a potřeb.
- nefungující dobrovolnické aktivity. V rámci SO ORP Bohumín nevykonává žádná organizace se sídlem v ORP Bohumín dobrovolnickou činnost. Dobrovolnickou činnost na území našeho ORP realizuje pouze Slezská diakonie (církevní právnická osoba), která má sídlo v Českém Těšíně. Program Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie je akreditován Ministerstvem vnitra České republiky. V rámci tohoto programu přichází dobrovolníci do vlastních středisek Slezské diakonie, kde jsou poskytovány sociální a sociálně-zdravotní služby. Města a obce společně s nestátními neziskovými organizacemi by se mohly podílet na společném projektu, kde by byli dobrovolníci připravováni a proškolení v potřebných dovednostech.
- nedostatečná bezbariérovost. Jde zejména o vstupy do obchodů, bezbariérová dostupnost zdravotních služeb či v nájezdech a sjezdech chodníků.

Mezi všeobecné problémy, které obce řeší v oblasti sociálních služeb, je nedostatek financí, které by byly potřebné směřovat do sociální oblasti. Představitelé obcí spatřují vhodnou spolupráci především v rozšíření možnosti aktivního zapojení seniorů do veřejného života, v podpoře při udržení osob se zdravotním postižením a seniorů v přirozeném prostředí a ve společné podpoře sociálního podnikání. Většina zástupců uvedla, že v oblasti sociální péče je jejich obec schopna zajistit pečovatelskou službu. Sociální poradenství by dle výsledků dotazníkového šetření neměly zajišťovat obce.

---

⁵⁰ MĚSTO BOHUMÍN. *Výroční zpráva města Bohumína za rok 2012*. Bohumín: Město Bohumín, 2013. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: <http://www.rychvald.cz/download/category/9-ostatni>

4.2.Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina v oblasti sociálních služeb byla složena z motivujícího starosty města Bohumín, starosty města Bohumín, místostarosty města Bohumín (kompetence za oblast sociální služby), vedoucího sociálního odboru Městského úřadu Bohumín, ředitelky Centra sociálních služeb, p.o. a předsedkyně sociální komise při radě města v Bohumíně. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

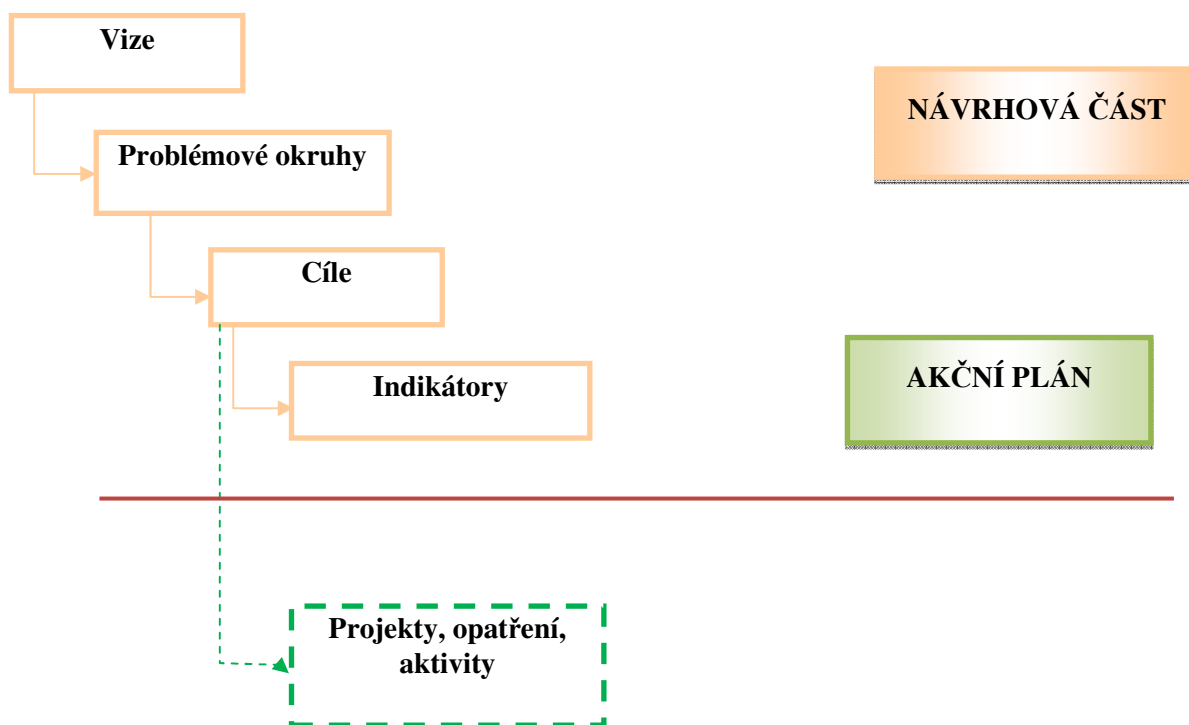
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Sociální služby je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Sociální služby	1. Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP	2. Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit	3. Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory
	cíl 1.1 Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie	cíl 2.1 Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví	cíl 3.1 Propojit činnosti aktivních klubů seniorů cíl 3.2 Zajistit službu mobility pro celé území ORP

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Slogan

Společně pomáháme regionu.

Vize

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. **Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací.** Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: *Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP*

Věcné argumenty

Většina sociálních služeb se koncentruje do města Bohumín. Město má jako jediné zhotovený střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína). Tento komunitní plán nepostihuje celkovou situaci v oblasti sociálních služeb ve správním obvodu ORP Bohumín. Neexistuje společná strategie rozvoje sociálních služeb v rámci celého ORP. Nejsou jasně stanoveny potřeby občanů obcí na území ORP Bohumín. Zavádění nových a udržení stávajících sociálních služeb podporují dle aktuálních možností rozpočtů obce jednotlivě, avšak bez hlubší znalosti potřebnosti. Nekomplexní řešení se tak stává finančně nákladnější.

Tabulka 152: Občané okolních obcí využívající zařízení sociálních služeb umístěných v Bohumíně (rok 2012)

Druh sociální služby (poskytovatel)	Počet uživatelů	
	celkem	mimo území Bohumína (v %)
Denní stacionář (Slezská diakonie, CSS)	43	28
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Slezská diakonie)	66	29
Raná péče* (Slezská diakonie)	17	88
Terénní program (Slezská diakonie, Renarkon)	181	0
Domov pro seniory (Charita Bohumín, Domov Jistoty)	96	8
Odlehčovací služba Charita Bohumín)	14	7
Noclehárna (Charita Bohumín)	82	21
Domov se zvláštním režimem (Domov Jistoty)	25	0
Chráněné bydlení (Domov Jistoty)	6	0
Pečovatelská služba (CSS)	260	0
Sociálně terapeutické dílny (CSS)	54	28
Osobní asistence (CSS)	17	0
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (BMN, a.s.)	38	26
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (Slezská diakonie, Bunkr)	134	-
Nízkoprahové denní centrum (Charita Bohumín)	119	-
Odborné sociální poradenství (Charita Bohumín)	2 291	-

Zdroj: Vlastní šetření (sociální odbor MěÚ Bohumín).

* Počet uživatelů = jednotkou je rodina.

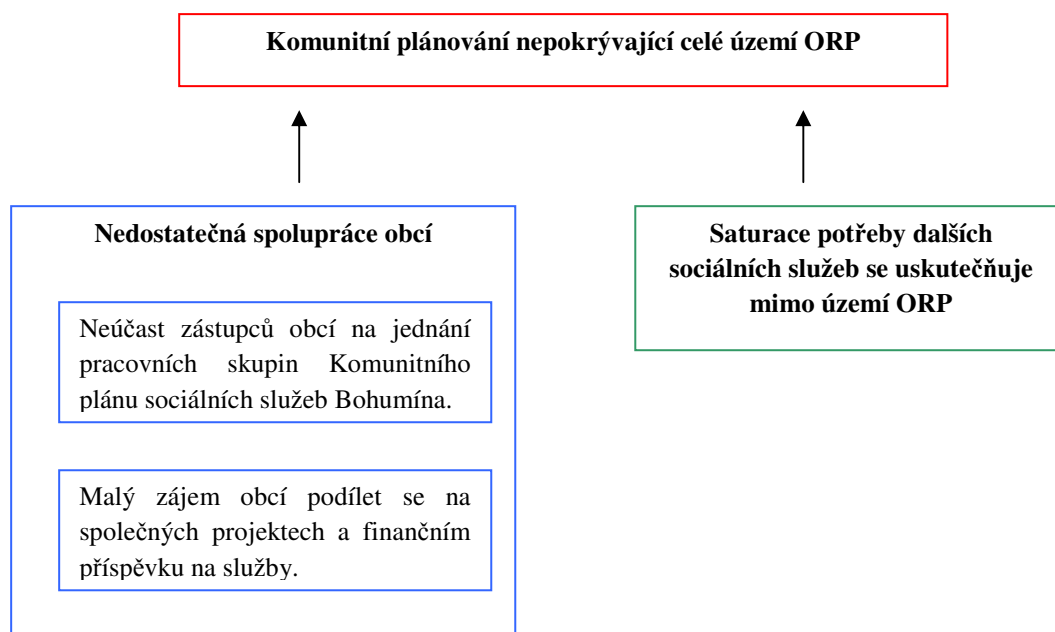
Dlouhodobě se na území města Bohumína zjišťují potřeby občanů. Největším poskytovatelem sociálních služeb je Centrum sociálních služeb, p.o., působící v Bohumíně. Dále je to Charita

Bohumín, Domov Jistoty, p.o., Slezská diakonie, NZDM Bunkr, o.p.s., Bohumínská městská nemocnice, a.s., která poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

V Dolní Lutyni a Rychvaldu působí pečovatelská služba.

Prvotním krokem ke spolupráci obcí bylo vydání brožurky s názvem „Katalog nejen sociálních služeb Bohumínska“. Tento katalog mapuje nabídku sociálních a návazných služeb s působností na území ORP Bohumín. Katalog v minulých letech vycházel pouze pro město Bohumín. Nyní se však zapojily i okolní obce, přesněji Rychvald a Dolní Lutyně.

Příčiny problémů

Přínosem uceleného komunitního plánu sociálních služeb je zejména zapojení všech účastníků (poskytovatele, uživatele, zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvýšení participace občanů na rozhodovacím procesu. Především jde o spolupráci mezi obyvateli, sdružování stávajících zdrojů a zvyšování efektivity jejich využití, zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb. Komunitní plánování sociálních služeb zvyšuje efektivitu investovaných finančních prostředků, jelikož je vynakládá pouze na služby, které jsou v území potřebné.

V budoucnu je důležité mapovat potřeby i pro obce Dolní Lutyně a Rychvald.

Důsledky neřešení problému

V obcích, kde není zpracován komunitní plán či nedochází ke komunikaci mezi obcemi (pracovníky), může docházet k chybějícímu pokrytí některých služeb. Občané obcí musí k uspokojení své potřeby vyhledávat zařízení v jiném městě.

Důsledkem neřešení problému pak je zátěž pro obce, která má komunitní plán zpracovaný. Často se stává, že v zařízeních není místo pro klienty obcí. Provoz zařízení se pak stává dražší.

V případě nespolupráce (nedostatečné informovanosti) obcí, týkající se zařízení sociálních služeb, může docházet k nespokojenosti občanů s nabídkou služby v dané obci. Aby nevznikaly duplicitní služby nebo naopak, aby některá žádaná služba nebyla dostupná, je nejlepší cestou vypracování komunitního plánu pro všechny obce správního obvodu nebo ochota sousedních obcí účastnit se porad v rámci komunitního plánování v Bohumíně s pracovníky zajišťující sociální služby, resp. zavést systematický přístup při realizování sociálních služeb vycházejících z aktuálních požadavků a potřeb. S tímto se i dále pojí riziko nedostatečného naplnění kapacit jednotlivých sociálních služeb, což by následně mohlo vést až k zániku jednotlivých zařízení.

Problémová oblast 2: *Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit*

Věcné argumenty

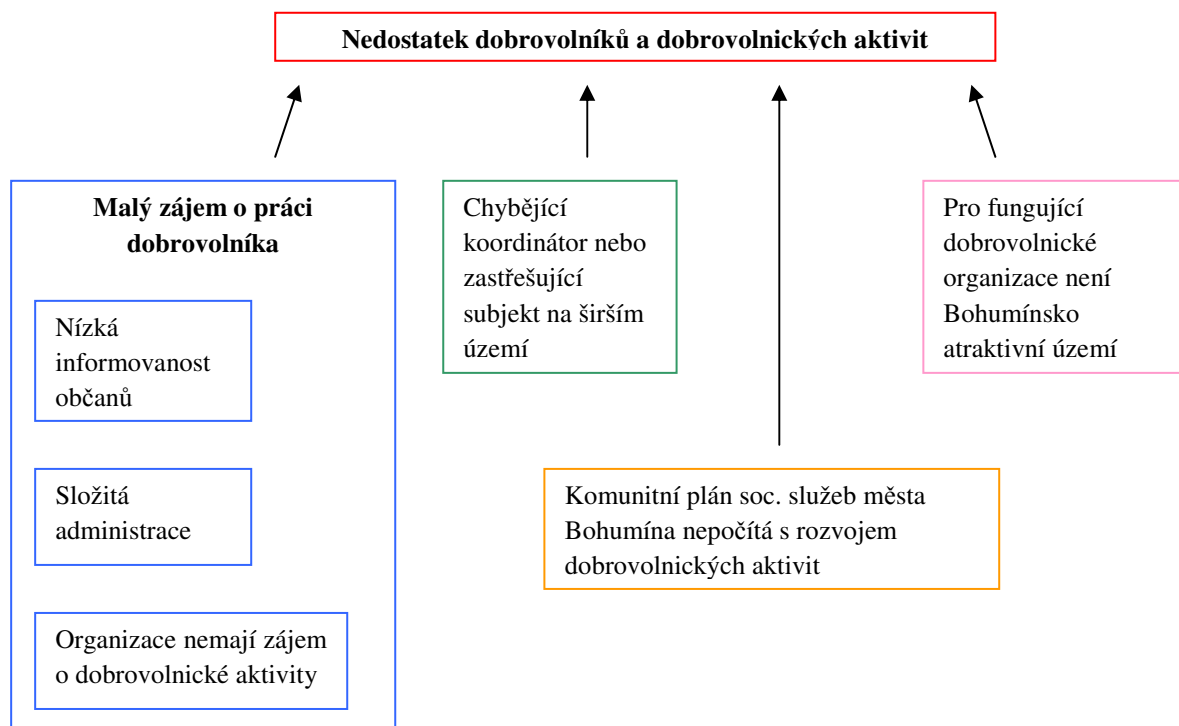
V rámci správního obvodu ORP Bohumín nevykonává žádná organizace se sídlem na území obcí dobrovolnickou činnost. Dobrovolnickou činnost poskytuje Slezská diakonie (církevní právnická osoba), která má sídlo v Českém Těšíně. Program Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie je akreditován Ministerstvem vnitra České republiky. V rámci tohoto programu přicházejí dobrovolníci do středisek Slezské diakonie, kde jsou poskytovány sociální a sociálně-zdravotní služby. V rámci programu Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie působí dobrovolníci zejména jako společníci uživatelů. Střediskem Slezské diakonie je SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi), a také KANAAN Bohumín, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Občanské sdružení S.T.O.P. se v roce 2010 rozšířilo do města Bohumín. Občanské sdružení spolupracuje v rámci Dobrovolnického centra se Slezskou diakonií (sídlo v Českém Těšíně, ale působí i v Bohumíně), Charitou Bohumín, Centrem sociálních služeb Bohumín, p.o., Domovem Jistoty, p.o.

Dobrovolnictví je chápáno jako samostatná činnost prováděná ve prospěch druhých bez nároku na finanční odměnu. O dobrovolnictví mluvíme tehdy, když člověk dělá něco ze své vlastní vůle, tzv. dobrovolně. Ať už se jedná o finanční podporu, či hmotné věci, čas a úsilí, dobrovolník nežadá žádnou finanční náhradu. Nejčastějším druhem dobrovolnictví je zapojení do činnosti neziskové organizace. V oblasti dobrovolnictví je velmi důležitá koordinace a zastřešení činnosti dobrovolníků v rámci obce či více obcí.

Příčiny problémů

Příčina problému je dána zejména nízkou informovaností o zastřešení této problematiky, komplexně v obcích chybí informační kampaň zabývající se problematikou dobrovolnictví. Důvodem problému pak může být i nedostatečný zájem občanů o pomoci jiným lidem. Dobrovolnictví však musí být chápáno jako důležitý činitel sociální soudržnosti obyvatel území. Jde zejména o propojení aktivit, které již v obcích fungují. Může jít o tzv. komunitní dobrovolnictví, ve kterém jde o přirozený a tvůrčí prostředek při vytváření sítí, jejichž cílem je podpora sociální integrace a zvýšení kvality života občanů prostřednictvím partnerství občanské, veřejné a komerční sféry na místní i regionální úrovni.

Důsledky neřešení problému

Následkem neřešení tohoto problému může dojít k tzv. sociální izolaci potřebných. V obcích nebude rozvinuta síť dobrovolníků.

Problémová oblast 3: Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory

Věcné argumenty

V současné době se na území ORP Bohumín návazné sociální služby a aktivity pro seniory soustřeďují v klubech pro seniory (důchodce) a v poskytování služby mobility (tzv. senior taxi).

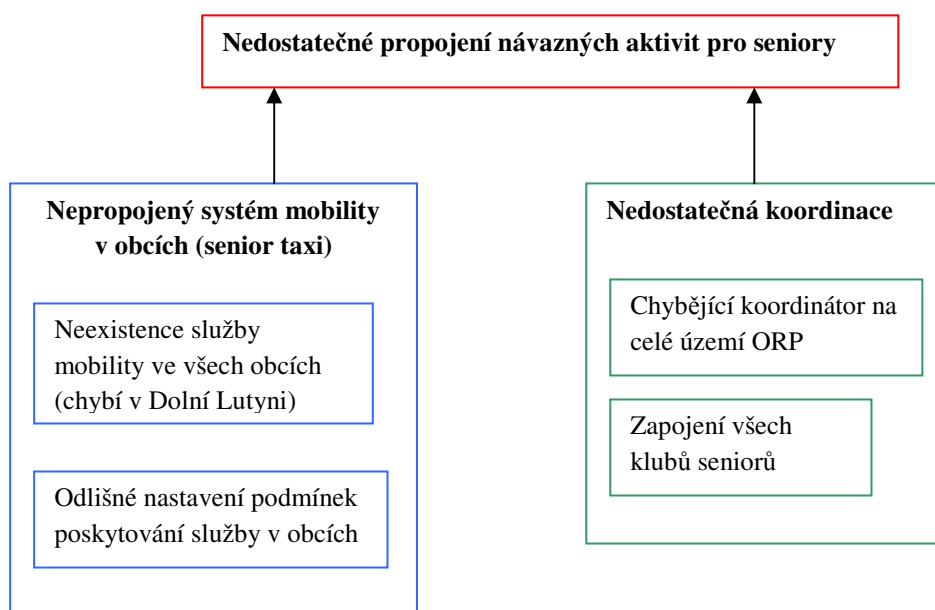
Na území fungují tři kluby seniorů (důchodců) v každé obci/měště. Klub seniorů/důchodců je spolkem určeným pro všechny občany staršího věku, kteří nechtějí sedět doma a mají zájem se scházet s vrstevníky, jezdit na výlety a chodit na poznávací procházky. V klubech mají senioři možnost pravidelného setkávání, trénování dovedností, vzdělávání, besed, her, oslav, výletů apod. Cílem klubové činnosti jsou aktivity pro vlastní radost a spokojenost. Velmi často dochází k tomu, že na svých pravidelných setkáváních si sami připravují svůj program.

V Bohumíně jde o volnočasový spolek, který působí při sociálním odboru bohumínské radnice a Centra sociálních služeb, p.o.

V každé z uvedených obcí funguje jistý druh zázemí zaměřený na podporu aktivního stáří a sociální inkluze. Jednotlivé kluby vedou aktivity uvnitř spolku, také vyjíždí z města a pořádají výlety do jiných měst. V dnešní době lze konstatovat, že tyto spolky mezi sebou nespolupracují. Úkolem meziobecní spolupráce může být vzájemné setkávání seniorů z okolních obcí, podpora aktivního stáří a sociální inkluze.

Služba mobility pro seniory (tzv. senior taxi) funguje na území Bohumína a Rychvaldu, obec Dolní Lutyně o zavedení této služby uvažuje.

Příčiny problémů

Důsledky neřešení problému

Chybějící mobilita v rámci celého území ORP Bohumín bude podporovat sociální exkluzi. Bude docházet k sociální izolaci obyvatel obcí, snižování regionální identity a pozitivního vztahu k území.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1: Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP

- **Cíl 1.1:** Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie

Problémový okruh 2: Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit

- **Cíl 2.1:** Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví

Problémový okruh 3: Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory

- **Cíl 3.1:** Propojit činnosti aktivních klubů seniorů
- **Cíl 3.2:** Zajistit službu mobility pro celé území ORP

Tabulka 153: Cíl č. 1.1: Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie

Problémový okruh	1. Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP
Cíl	1.1 Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie
Popis cíle	<p>Město Bohumín má zhotovený Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína, avšak tento střednědobý plán nepostihuje celkovou situaci v oblasti sociálních a návazných služeb pro celé území ORP Bohumín.</p> <p>Neúčast zástupců obcí na jednáních pracovních skupin Komunitního plánu sociálních služeb města Bohumín, a malý zájem obcí podílet se na společných projektech a finančním příspěvku na služby, mají za následek nejasně stanovené potřeby občanů ve všech obcích.</p> <p>Cílem spolupráce je zvýšení komunikace mezi obcemi v rámci celého ORP, zapojení všech účastníků (poskytovatele, uživatele, zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvýšení participace občanů na rozhodovacím procesu. Je důležité mapovat potřeby i pro obce Dolní Lutyně a Rychvaldu.</p> <p>Cílem je vytvoření komunikační platformy – participace referentů zajišťujících sociální služby v Dolní Lutyni a v Rychvaldu na poradách pracovních skupin komunitního plánování v Bohumíně. Zvýšení komunikace mezi obcemi v ORP o aktuálním dění a potřebách v dané oblasti.</p> <p>Startem a prvotním krokem ke spolupráci bylo vydání „Katalogu nejen sociálních služeb Bohumínska“, do kterého se zapojil Rychvald i Dolní Lutyně.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření jednotné komunikační platformy, tzn. pravidelné setkávání pracovních skupin v rámci celého ORP • zpracování návrhu společné smlouvy o poskytování finančních prostředků (<i>společné financování</i>) k udržení stávajících sociálních služeb pro občany všech obcí ORP Bohumín <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytování finančních prostředků obcí na oblast sociálních služeb (Rychvald, Dolní Lutyně) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupráce pracovníků majících kompetence v sociálních službách na území ORP Bohumín • monitorování potřeb na území ORP Bohumín (např. formou anket)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin.
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 154: Cíl č. 2.1: Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví

Problémový okruh	2. Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit
Cíl	2.1 Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví
Popis cíle	<p>Ve správním obvodu ORP Bohumín nevykonává žádná organizace se sídlem na území obcí dobrovolnickou činnost. Nicméně pro každé zařízení, ať už se jedná o zařízení sociální, školské, má dobrovolnictví zásadní přínos. Do města Bohumín se v roce 2010 rozšířila nevládní nezisková organizace S.T.O.P. Tato organizace má udělenou Ministerstvem vnitra ČR akreditaci pro vysílání dobrovolníků do přijímacích organizací na území Moravskoslezského kraje. Cílem akreditace je vyhovět narůstajícímu množství organizací, které s dobrovolníky spolupracují nebo o tom uvažují. Prostřednictvím projektu Manažerská akreditace můžeme vysílat dobrovolníky na krátkodobou i dlouhodobou činnost v různých oblastech pomoci. Partnerským organizacím nabízí sdružení S.T.O.P. v rámci projektu dobrovolnického centra také několik dalších zajímavých možností: komplexní dobrovolnický servis, účelové jednorázové zprostředkování dobrovolníků, konzultace k zavádění dobrovolnictví v organizaci, školení dobrovolníků, vzdělávání dobrovolníků, grafické zpracování a tisk propagačních materiálů. Již nyní Manažerská akreditace spolupracuje s Charitou Bohumín a Domovem Jistoty, p.o.</p> <p>Cílem meziobecní spolupráce je zprofesionalizování systému nabídky a poptávky po dobrovolnické službě. Rozšíření dobrovolnických aktivit za účelem jednorázového zprostředkování dobrovolníků nebo spolupráce při získávání dobrovolníků pro aktivity organizací na celém území ORP Bohumín, zapojení již existujících struktur.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> uzavření smlouvy s akreditovanými dobrovolnickými centry <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor ekonomické výhodnosti možného napojení sociálních zařízení k projektu Manažerská akreditace (v rámci organizace S.T.O.P.) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšíření dobrovolnických aktivit (příprava a realizace k navázání spolupráce na projekt) <p><i>- Program Dobrovolník (společník) - cílová skupina děti, program KMOTR, handicapovaní, osamělí senioři.</i> <i>- Program Doučování - pomoc dětem ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí.</i> <i>- Projekt Apollo - program je určen pro žáky od 6. ročníku ZŠ a výše a studenty SŠ, kteří mají zhoršenou možnost přístupu ke vzdělání. Jsou to například etnické menšiny (Romové), cizinci, děti z málo podnětného nebo neúplného rodinného prostředí a sociálně znevýhodnění. Účast v projektu je dobrovolná a bezplatná.</i></p>
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Počet akreditovaných dobrovolnických programů.</p> <p>Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP.</p> <p>Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech.</p> <p>Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok.</p>
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálního MěÚ Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 155: Cíl č. 3.1: Propojit činnosti aktivních klubů seniorů

Problémový okruh	3. Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory
Cíl	3.1 Propojit činnosti aktivních klubů seniorů
Popis cíle	<p>Každá z obcí má na území tzv. klub seniorů/důchodců. Klub seniorů/důchodců je spolkem určeným pro všechny občany staršího věku, kteří nechtějí sedět doma a mají zájem se scházet s vrstevníky, jezdit na výlety a chodit na poznávací procházky. V každé z uvedených obcí funguje jistý druh zázemí zaměřen na podporu aktivního stáří a sociální inkluze. Jednotlivé kluby vedou aktivity uvnitř spolku, také vyjíždí z města a pořádají výlety do jiných měst. V dnešní době však lze konstatovat, že tyto spolky mezi sebou nespolupracují.</p> <p>Cílem je vzájemné setkávání seniorů z okolních obcí, podpora aktivního stáří a sociální inkluze. Propojení klubů seniorů ve všech obcích (společné akce rozšířit na celé území, výlety, setkávání, apod.). Propojení aktivit, které již v obcích fungují.</p> <p>Senioři z Dolní Lutyně a z Rychvaldu by mohli využívat nabídku výhod (plavanky) v bohumínském aquacentru (ekonomické náklady pro Dolní Lutyni a Rychvald). V zájmu spolupráce by následné doplnění seniorů do autobusu z okolních obcí nebyl problém (bez nutnosti náhrady).</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování možnosti řešení spolupráce mezi kluby seniorů/důchodců • nastavení harmonogramu společné spolupráce <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití nabídky aktivit v Bohumíně (plavání v aquacentru) • rozbor ekonomických nákladů pro jednotlivé obce <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zřízení koordinátora společných akcí seniorů na celém území ORP • spolupráce všech klubů seniorů na území ORP
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín.</p> <p>Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín.</p> <p>Existence pozice koordinátora klubů seniorů.</p>
Správce cíle	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 156: Cíl č. 3.2: Zajistit službu mobility pro celé území ORP

Problémový okruh	3. Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory
Cíl	3.2 Zajistit službu mobility pro celé území ORP
Popis cíle	<p>Na území dvou obcí (Rychvald, Bohumín) už funguje služba tzv. Senior taxi (pro rozdílné cílové skupiny). V obci Dolní Lutyně služba zatím nebyla spuštěna.</p> <p>Cílem řešení problémů by mohlo být zavedení této služby v Dolní Lutyni, a tím pokrytí této služby na celém území SO ORP Bohumín. Variantním řešením by mohlo být rozšíření služby mobility pro tělesně postižené nebo společná veřejná soutěž na zajištění této služby pro celé území. Možnost společného provozovatele a provázání mezi obcemi (snížení nákladů při výběrovém řízení na dodavatele služby).</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv s poskytovateli senior taxi (Bohumín, Rychvald), včetně reálných možností jejich ukončení • sjednocení podmínek poskytování služby v obcích (společný provozovatel služby) • zpracování návrhu společné smlouvy pro všechny tři obce • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • sjednocení kritérií poskytování služby senior taxi (cena) • snížení nákladů při výběrovém řízení na dodavatele služby • zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů služby • provázání mezi obcemi (nastavení shodných podmínek poskytování služby) • příprava a realizace společného výběrového řízení na stejného poskytovatele služby
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Zavedení služby senior taxi na celém území ORP Bohumín.
Správce cíle	Starosta Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh: Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP

- **Indikátor výsledku č. 1:** Počet zapojených obcí do tvorby/aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb Bohumína

Cíl: Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie

- **Indikátor výstupu č. 1.1:** Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin

Problémový okruh: Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit

- **Indikátor výsledku č. 2:** Počet obcí zapojených do dobrovolnických programů

Cíl: Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví

- **Indikátor výstupu č. 2.1.a:** Počet akreditovaných dobrovolnických programů
- **Indikátor výstupu č. 2.1.b:** Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP
- **Indikátor výstupu č. 2.1.c:** Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech
- **Indikátor výstupu č. 2.1.d:** Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok

Problémový okruh: Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory

- **Indikátor výsledku č. 3:** Počet obcí zapojených do návazných aktivit pro seniory

Cíl: Propojit činnosti aktivních klubů seniorů

- **Indikátor výstupu č. 3.1.a:** Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín
- **Indikátor výstupu č. 3.1.b:** Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín
- **Indikátor výstupu č. 3.1.c:** Existence pozice koordinátora klubů seniorů

Cíl: Zajistit službu mobility pro celé území ORP Bohumín

- **Indikátor výstupu č. 3.2:** Zavedení služby senior taxi na celém území ORP Bohumín

Tabulka 157: Indikátor č. 1: Počet zapojených obcí do tvorby/aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb Bohumína

Problémový okruh:	Komunitní plánování nepokrývající celé území ORP		
Číslo indikátoru:	1.		
Název indikátoru:	Počet zapojených obcí do tvorby/aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb Bohumína		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	1	x	x
Popis měřítka:	Důležitým krokem v sociální oblasti v ORP Bohumín je plošné zavedení komunitního plánování na celém území tohoto správního obvodu. Indikátor umožňuje sledovat počet zapojených obcí do tvorby či aktualizace komunitního plánu ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zapojených do tvorby či aktualizace komunitního plánu na celém území ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 158: Indikátor č.1.1: Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin

Cíl:	Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie		
Číslo indikátoru:	1.1		
Název indikátoru:	Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	1	x	x
Popis měřítka:	Cílem vytvoření společné komunikační strategie je organizování pravidelných schůzek s odborníky (pracovní skupiny v komunitním plánování). Měřítkem se tak stává počet zapojených obcí, prostřednictvím kterých se odborníci zúčastňují pravidelných setkání pracovních skupin Komunitního plánování sociálních služeb Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí zúčastňujících se setkání pracovních skupin jednání Komunitního plánování sociálních služeb Bohumína.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (koordinátor komunitního plánování).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 159: Indikátor č. 2: Počet obcí zapojených do dobrovolnických programů

Problémový okruh:	Nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit		
Číslo indikátoru:	2.		
Název indikátoru:	Počet obcí zapojených do dobrovolnických programů		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	1	x	x
Popis měřítka:	Pro každou obec a zařízení, nejen sociální, má dobrovolnictví velký přínos. Do města Bohumína se v roce 2010 rozšířila nevládní nezisková organizace S.T.O.P. Stanovený indikátor nám umožňuje sledovat počet obcí v ORP Bohumín, které jsou zapojeny do dobrovolnických programů v rámci sdružení S.T.O.P., či jiné organizace zaštiťující dobrovolnictví.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí v ORP Bohumín do dobrovolnických programů.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 160: Indikátor č. 2.1.a: Počet akreditovaných dobrovolnických programů

Cíl:	Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví		
Číslo indikátoru:	2.1.a		
Název indikátoru:	Počet akreditovaných dobrovolnických programů		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	5	7
Skutečnost:	3	x	x
Popis měřítka:	Neméně důležitou součástí dobrovolnictví je podpora akreditovaných dobrovolnických programů. Tento indikátor umožňuje sledovat počet akreditovaných dobrovolnických programů na území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet akreditovaných dobrovolnických programů v ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 161: Indikátor č. 2.1.b: Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP

Cíl:	Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví		
Číslo indikátoru:	2.1.b		
Název indikátoru:	Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	4	6
Skutečnost:	2	x	x
Popis měřítka:	Cílem je zprofesionalizování systému nabídky a poptávky po dobrovolnické službě. Posláním dobrovolnických center je poskytování smysluplné činnosti občanům všech věkových kategorií a zároveň vyhledávání těch, kteří pomoc potřebují. Tyto centra chtějí zároveň motivovat lidi k tomu, aby se dobrovolnictví stalo přirozenou součástí jejich života. Indikátor umožňuje sledovat počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a mezi poskytovateli sociálních služeb na celém území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 162: Indikátor č. 2.1.c: Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech

Cíl:	Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví		
Číslo indikátoru:	2.1.c		
Název indikátoru:	Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	8	12
Skutečnost:	5	x	x
Popis měřítka:	Dobrovolnictví je chápáno jako samostatná činnost prováděna ve prospěch druhých bez nároku na finanční odměnu. Smyslem práce dobrovolníků není nahradit zaměstnance zařízení, do kterého dobrovolníci docházejí, ale přinést dětem, dospělým i seniorům něco navíc. Tento indikátor nám umožňuje sledovat počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech ve správním obvodu ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet pracujících dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech v ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín/dobrovolnická centra, mající smlouvu s poskytovateli sociálních služeb v ORP Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 163: Indikátor č. 2.1.d: Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok

Cíl:	Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví		
Číslo indikátoru:	2.1.d		
Název indikátoru:	Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	240	360
Skutečnost:	150	×	×
Popis měřítka:	Práce dobrovolníků je nedílnou součástí života všech lidí, a zejména těch, kteří využívají některou ze sociálních či návazných služeb. Posláním dobrovolníků je činnost prováděna dobrovolně bez nároku na finanční náhradu. Časová náročnost dobrovolnických činností je různá. Tento indikátor nám umožňuje sledovat počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech ve správním obvodu ORP Bohumín za jeden rok.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet odpracovaných hodin všech dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín/dobrovolnická centra, mající smlouvu s poskytovateli sociálních služeb v ORP Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 164: Indikátor č. 3: Počet obcí zapojených do návazných aktivit pro seniory

Problémový okruh:	Nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory		
Číslo indikátoru:	3.		
Název indikátoru:	Počet obcí zapojených do návazných aktivit pro seniory		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	3	3
Skutečnost:	0	×	×
Popis měřítka:	Cílem je vzájemné setkávání seniorů z okolních obcí, podpora aktivního stáří a sociální inkluze. Propojení klubů seniorů ve všech obcích. V tomto případě se stává měřítkem počet obcí, které se zapojují do společných aktivit seniorů na celém území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do aktivit pro seniory na celém území ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (MěÚ Bohumín, OÚ Dolní Lutyně, MěÚ Rychvald).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 165: Indikátor č. 3.1.a: Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín

Cíl:	Propojit činnosti aktivních klubů seniorů		
Číslo indikátoru:	3.1.a		
Název indikátoru:	Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Propojení klubů seniorů ve všech obcích je výbornou myšlenkou jak zkvalitnit a zefektivnit regionální identitu území a vzájemnou spolupráci. Indikátor umožňuje sledovat počet zapojených již existujících klubů seniorů či důchodců v rámci celého území ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených klubů seniorů do meziobecní spolupráce na území ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Koordinátor klubu seniorů.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 166: Indikátor č. 3.1.b: Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín

Cíl:	Propojit činnosti aktivních klubů seniorů		
Číslo indikátoru:	3.1.b		
Název indikátoru:	Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	ANO	ANO
Skutečnost:	NE	x	x
Popis měřítka:	Každá z obcí má na svém území tzv. klub seniorů/důchodců. Jednotlivé kluby vedou aktivity uvnitř spolku, avšak navenek lze konstatovat, že tyto spolky mezi sebou nespolupracují. Tento indikátor nám umožňuje sledovat, zda dochází k realizaci společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín, a tím dochází k posilování regionální identity.		
Metodika a výpočet:	Realizace ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín či zřízená pozice koordinátora).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 167: Indikátor č. 3.1.c: Existence pozice koordinátora klubů seniorů

Cíl:	Propojit činnosti aktivních klubů seniorů		
Číslo indikátoru:	3.1.c		
Název indikátoru:	Existence pozice koordinátora klubů seniorů		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	ANO	ANO
Skutečnost:	NE	×	×
Popis měřítka:	Důležitou úlohu v zajišťování aktivit pro seniory nese koordinátor těchto akcí. Tudíž je v tomto případě důležité tuto pozici zřídit. Indikátorem se stává zjištění, zda byla pozice koordinátora klubu seniorů zřízena.		
Metodika a výpočet:	Existence ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření (sociální odbor MěÚ Bohumín).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 168: Indikátor č. 3.2: Zavedení služby senior taxi na celém území ORP Bohumín

Cíl:	Zajistit službu mobility pro celé území ORP Bohumín		
Číslo indikátoru:	3.2		
Název indikátoru:	Zavedení služby senior taxi na celém území ORP Bohumín		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	ANO	ANO
Skutečnost:	NE	×	×
Popis měřítka:	V obou městech funguje tzv. senior taxi. Nejdůležitějším cílem je zavedení této služby v Dolní Lutyni, a tím pokrytí této služby na celém území ORP Bohumín. Indikátor nám umožňuje zjistit, zda došlo k zavedení služby senior taxi na celém území správního obvodu.		
Metodika a výpočet:	Zavedení ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 169: Složení řídicí skupiny pro oblast sociálních služeb

Složení řídicí skupiny	
DOSUD NESTANOVENO	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka 170: Správci cílů pro oblast sociálních služeb

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie	Místostarosta Bohumína
2.1	Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
3.1	Propojit činnosti aktivních klubů seniorů	Starosta Rychvaldu
3.2	Zajistit službu mobility pro celé území ORP	Starosta Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 171: Gestoři indikátorů pro oblast sociálních služeb

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet zapojených obcí do tvorby/aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb Bohumína	Místostarosta Bohumína
1.1	Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin	Místostarosta Bohumína
2	Počet obcí zapojených do dobrovolnických programů	Místostarosta Bohumína
2.1.a	Počet akreditovaných dobrovolnických programů	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
2.1.b	Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
2.1.c	Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
2.1.d	Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
3	Počet obcí zapojených do návazných aktivit pro seniory	Starosta Rychvaldu
3.1.a	Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín	Starosta Dolní Lutyně
3.1.b	Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín	Starosta Rychvaldu
3.1.c	Existence pozice koordinátora klubů seniorů	Místostarosta Bohumína
3.2	Zavedení služby seniory taxi na celém území ORP Bohumín	Starosta Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 172: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast sociálních služeb

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka 173: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti sociálních služeb

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Zdroj: Vlastní zpracování.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka 174: Zpracování akčního plánu pro oblast sociálních služeb

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Celá Strategie území správního obvodu ORP Bohumín je zpracována ve struktuře analytické a návrhové části za všechna čtyři témata.

Prvním krokem v návrhové části bylo vytvoření vize a sloganu. Ze závěrů analytické části byly vydefinovány problémové okruhy, které mají být řešeny prostřednictvím sady cílů.

V oblasti sociálních služeb byly definovány celkem tři problémové okruhy, které byly navrženy s ohledem na výsledky analýz, upravených Nástinů návrhu řešení, dotazníkových šetření a jednotlivých rozhovorů s vedoucím sociálního odboru MěÚ Bohumín, zástupci sociálních zařízení na území ORP Bohumín.

Jedná se o tyto tři okruhy: komunitní plánování nepokrývající celé území ORP, nedostatek dobrovolníků a dobrovolnických aktivit, nedostatečné propojení návazných aktivit pro seniory. Problémové oblasti byly posléze projednány na jednání fokusní skupiny k tomuto tématu.

Dalším důležitým krokem bylo určení cílů ve vymezených problémových okruzích.

Popis cílů byl stěžejní složkou návrhové části. V oblasti sociálních služeb byly stanoveny celkem čtyři cíle, které byly podrobně popsány spolu s návrhy opatření k jejich realizaci. Každý cíl je jasně definován, má svého garanta, který má za úkol hlídat jeho plnění. Cíle byly formulovány v souladu s tzv. pravidlem SMART. Realizační tým si návrh cílů projednal se zástupci dotčených obcí na samostatných jednáních. V území je zapotřebí zvýšit komunikaci mezi obcemi v rámci celého ORP, zapojit všechny účastníky do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvýšit participaci občanů na rozhodovacím procesu. Záměrem je vytvoření komunikační platformy. Dalším důležitým cílem je zprofesionalizování systému nabídky a poptávky po dobrovolnické službě. Rozšíření dobrovolnických aktivit (navázat spolupráci s NNO). Neméně důležitým cílem je propojení klubů seniorů a jejich aktivit na celém území ORP Bohumín. Jedním z cílů je také zavedení služby Senior taxi v obci Dolní Lutyně, a tím pokrytí této služby na širokém území.

Naplňování každého z cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Pomocí pravidelného monitorování tak bude umožněno sledovat pokrok při plnění cílů. V oblasti sociálních služeb byly nastaveny tři indikátory výsledku, tedy jeden pro každou problémovou oblast.

Rovněž bylo zvoleno devět indikátorů výstupů, které budou využity pro monitorování na úrovni cílů. Při volbě indikátoru byla respektována pravidla (kvantifikovatelnost, vypovídající schopnost, snadná zjištělnost, finanční a časová nenáročnost, zajištění konsistentních dat, pravidelnost vyhodnocování). Ke každému indikátoru byl stanoven správce, který zodpovídá za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu.

Strategie je klíčovým dokumentem, který určuje směr rozvoje území. Nezbytností je stanovit pravidla, jak se strategií dále nakládat. Za tímto účelem obsahuje dokument kapitolu týkající se implementace strategie. Způsoby implementace se budou odvíjet od budoucího organizačního uspořádání, sestavování a schvalování akčních plánů v jednotlivých letech.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast sociálních služeb byla zpracována s ohledem na formulovanou vizi členy realizačního týmu MOS ORP Bohumín, konkrétně pracovníkem pro analýzy a strategie, asistentem a tematickým expertem pro volitelné téma.

Práce na návrhové části Souhrnného dokumentu odstartovala v červenci 2014 po prvním oficiálním setkání představitelů obcí v územním obvodu ORP Bohumín a následně po zapracování oponentských posudků pro analytickou část Souhrnného dokumentu v srpnu 2014.

V první řadě byl realizačním týmem vytvořen návrh vize a slogan. Každý člen realizačního týmu formuloval alespoň jeden prvotní návrh. Následně bylo, v rámci brainstormingu, na setkání motivujících starostů a realizačního týmu dosaženo užšího výběru, který byl rozeslán všem představitelům obcí ve SO ORP Bohumín. Na základě prodiskutování, s realizačním týmem, motivujícími starosty a zapracování připomínek od představitelů obcí, bylo dosaženo jednotné finální verze vize a sloganu.

V průběhu měsíce srpna roku 2014 byly stanoveny problémové okruhy. Tyto problémové okruhy vycházely z analytické části Souhrnného dokumentu a z upravených Nástinů návrhu řešení, které byly projednávány na Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v červnu 2014. Problémové okruhy byly přibližně stejně početně zastoupeny v každém tématu. Ke každému tématu proběhla samostatná fokusní skupina. Počet členů ve fokusní skupině za oblast sociálních služeb byl devět, a to ve složení: realizační tým (pracovník pro analýzy a strategie, asistent, tematický expert), motivující starosta (jedna obec SO ORP Bohumín), starosta Bohumína, místostarosta Bohumína, vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Bohumín, ředitelka Centra sociálních služeb, p.o., předsedkyně sociální komise. Na této fokusní skupině došlo zejména k upřesnění (zúžení či rozšíření) dílčích problémových okruhů.

Po odsouhlasení problémových okruhů, v rámci fokusní skupiny, byly v průběhu října stanoveny jednotlivé cíle vztahující se právě k těmto okruhům. Opětovně došlo k jejich projednání s realizačním týmem a motivujícími starosty. U každého cíle byl stanoven jeho gestor, např. starosta Rychvaldu, starosta Dolní Lutyně, místostarosta Bohumína, vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín.

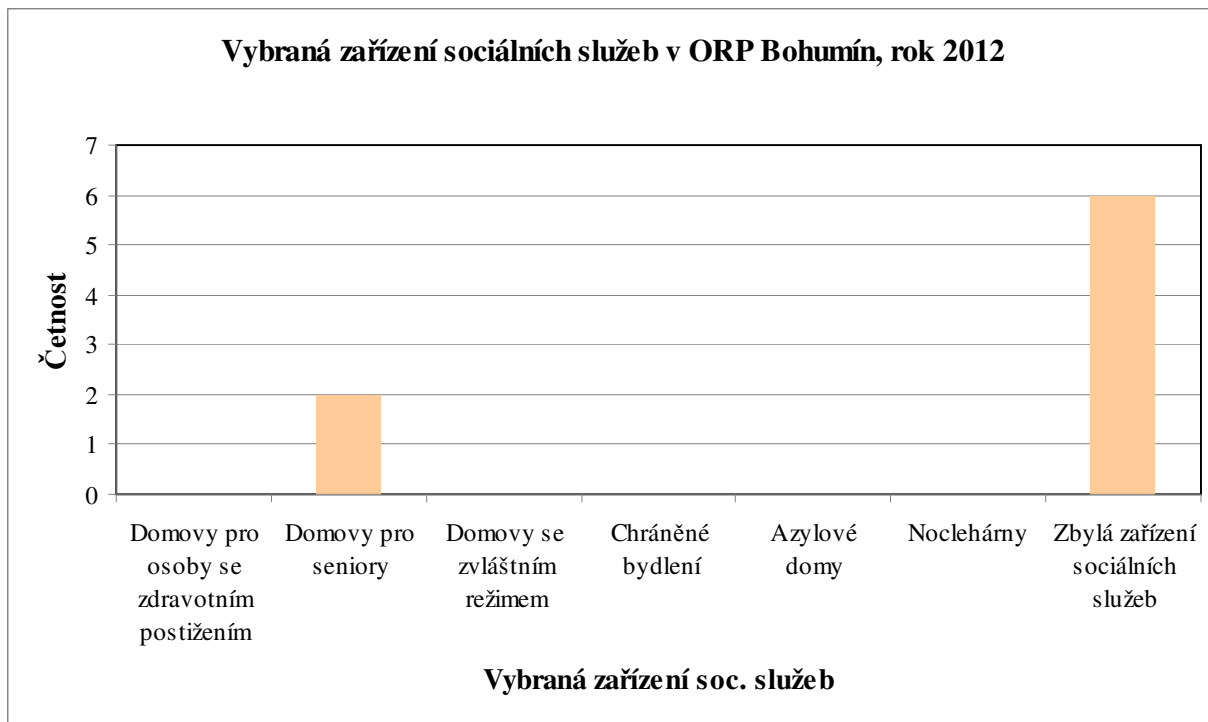
Následně byly stanoveny indikátory pro téma sociální služby a zároveň byli určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů). Nastavení indikátorů prošlo kontrolou motivujících starostů. Představitelé nezúčastněných jednání byli průběžně elektronicky informováni.

Na začátku prosince 2014 bylo uskutečněno setkání celého realizačního týmu a všech motivujících starostů třech obcí v ORP Bohumín k celé návrhové části Souhrnného dokumentu. Došlo k zapracování připomínek a seznámení s postupem projektu v novém roce 2015.

Na začátku roku 2015 byly zapracovány připomínky, které vzešly z oponentur jednotlivých témat. Druhé oficiální setkání představitelů obcí bylo stanoveno na 14.4.2015.

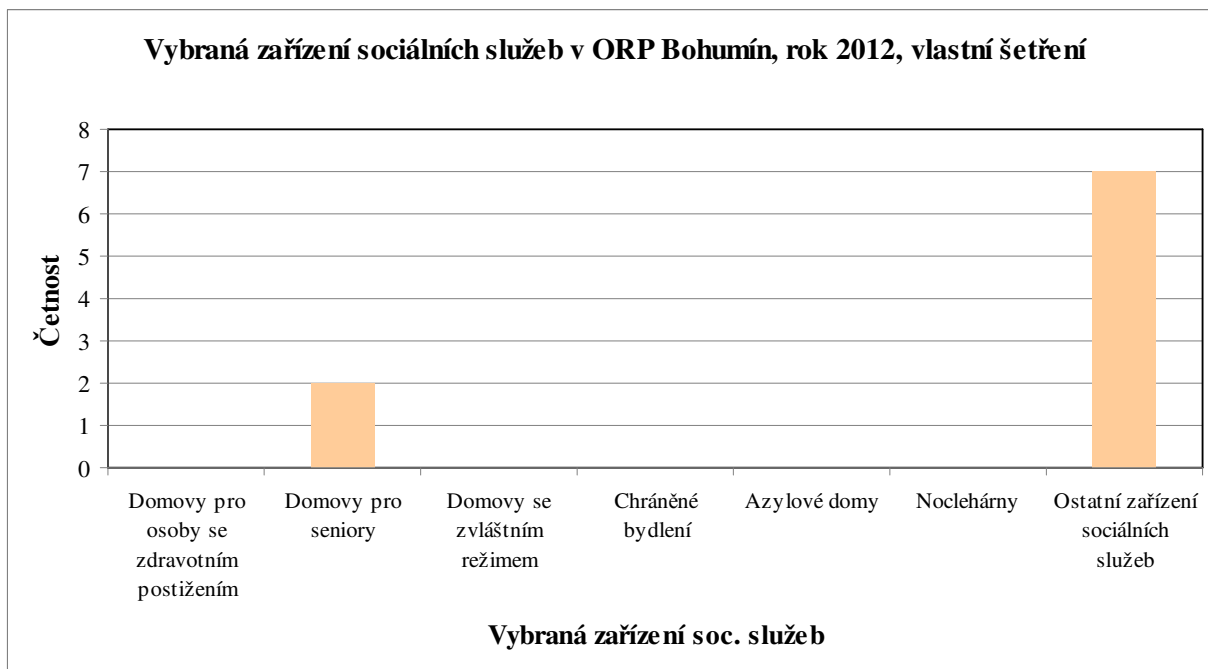
4.5.Přílohy

Příloha 2: Počet vybraných zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012, MPSV

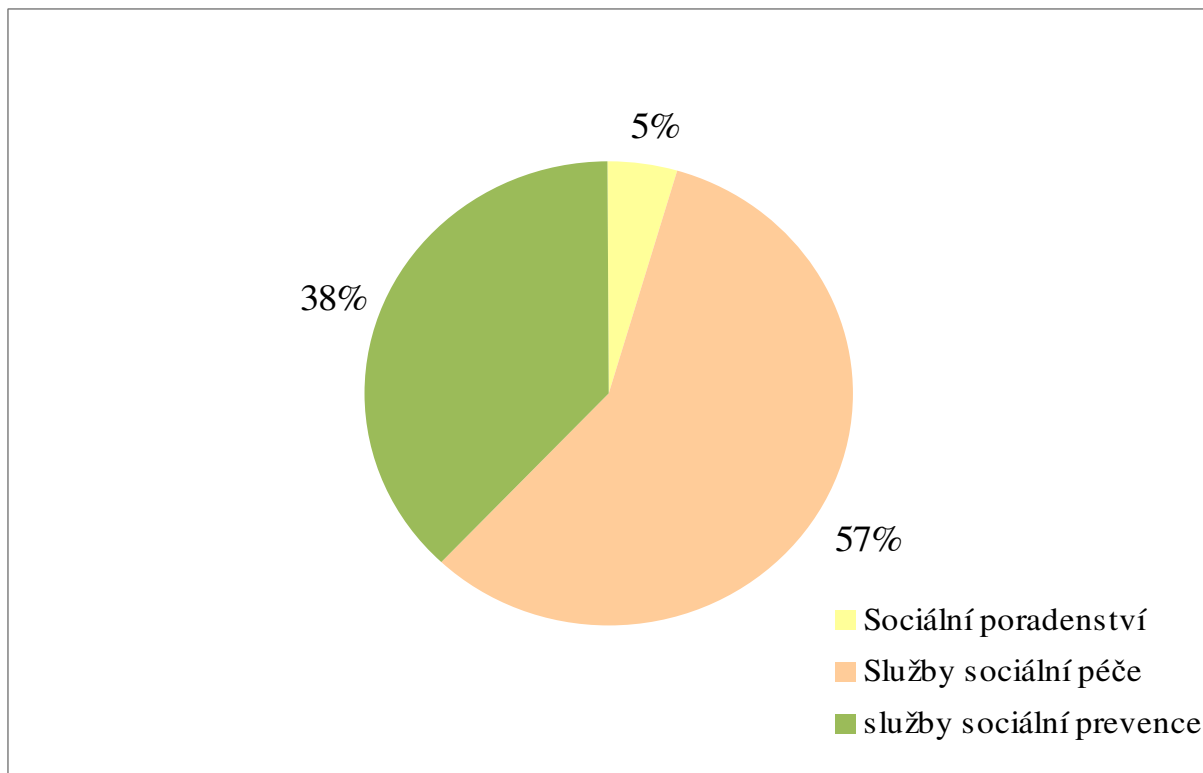
Zdroj: Výkazy MPSV.

Příloha 3: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb na území ORP Bohumín za rok 2012, vlastní šetření

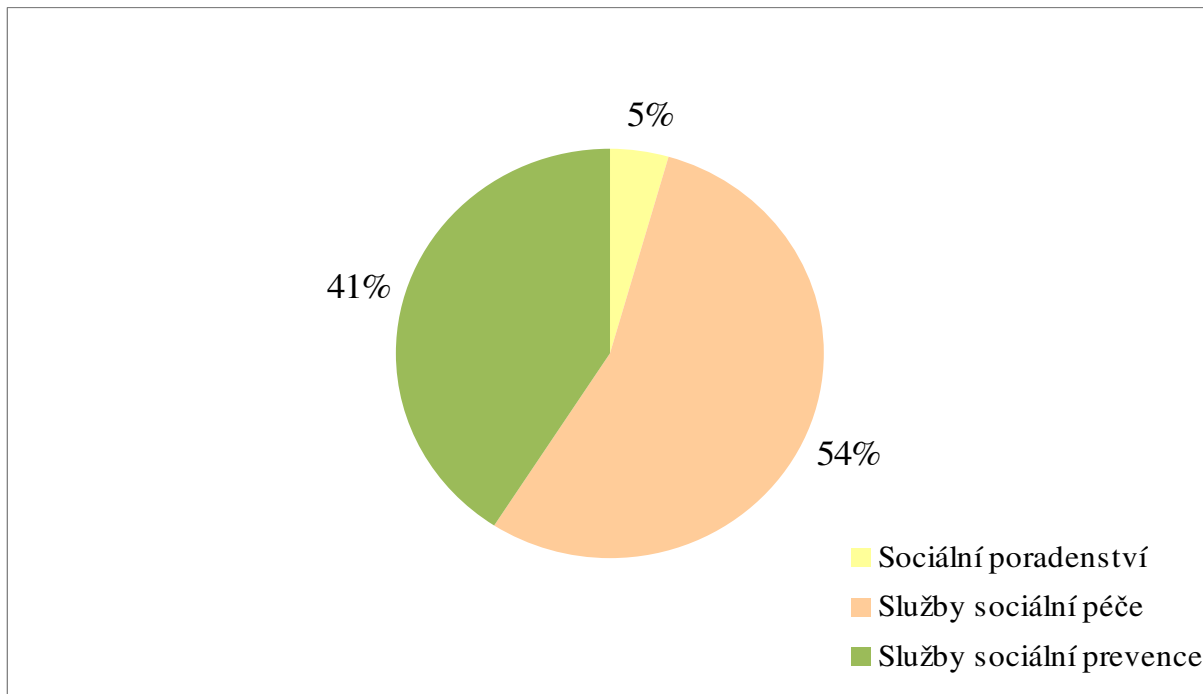
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 4: Procento vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP Bohumín za rok 2012

Zdroj: Výkazy MPSV.

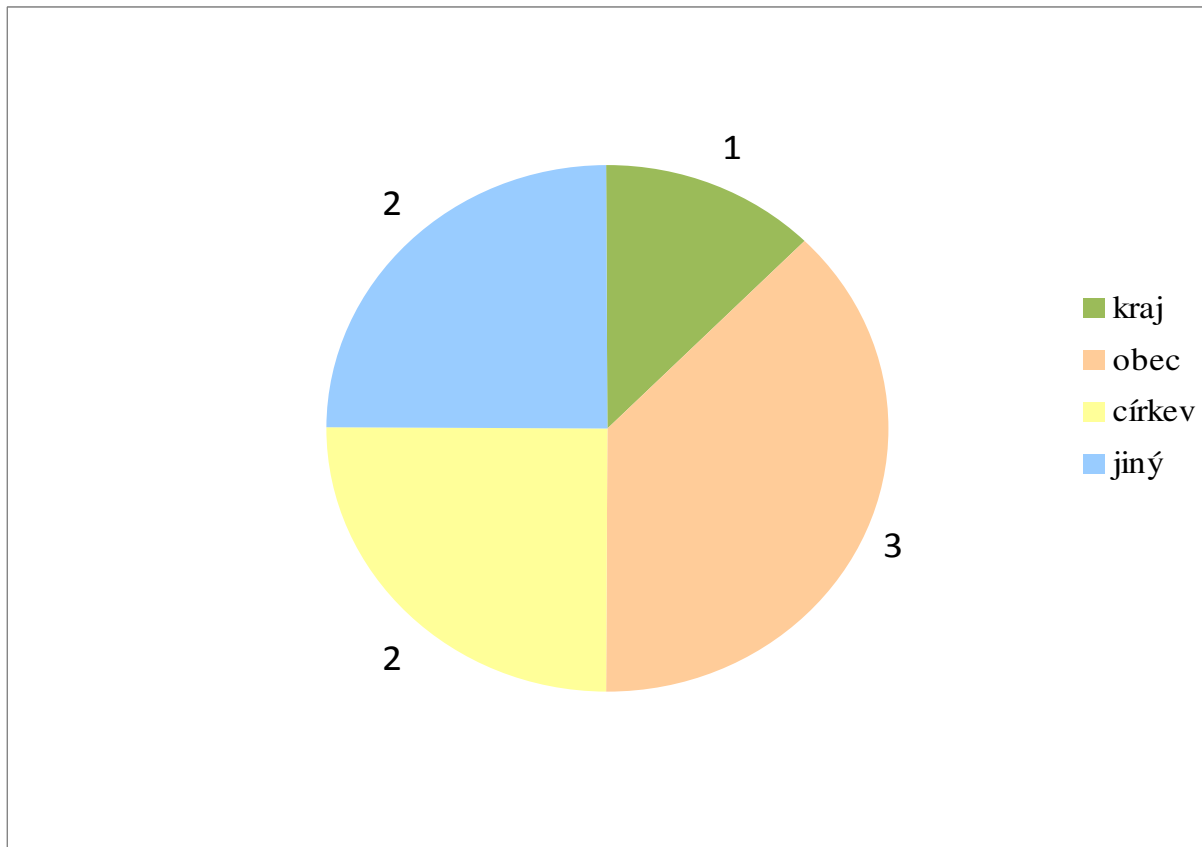
Příloha 5: Procento vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP Bohumín za rok 2012

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

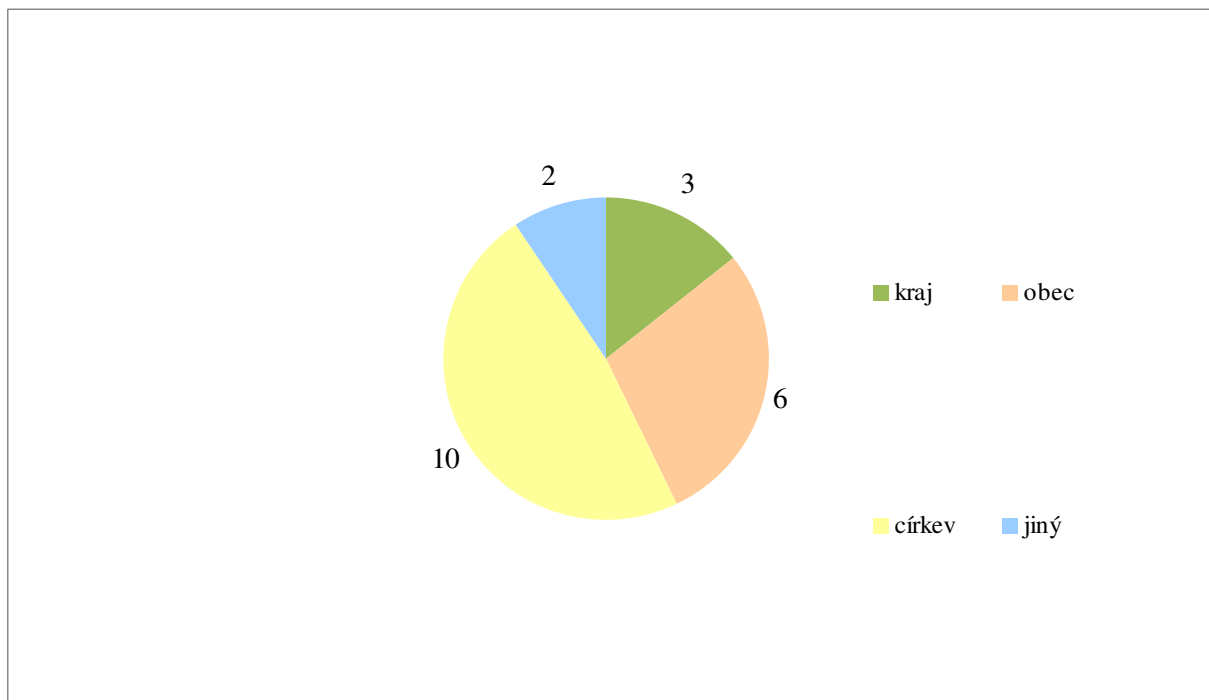

Příloha 6: Počet zařízení sociálních služeb na území ORP Bohumín dle zřizovatele za rok 2012

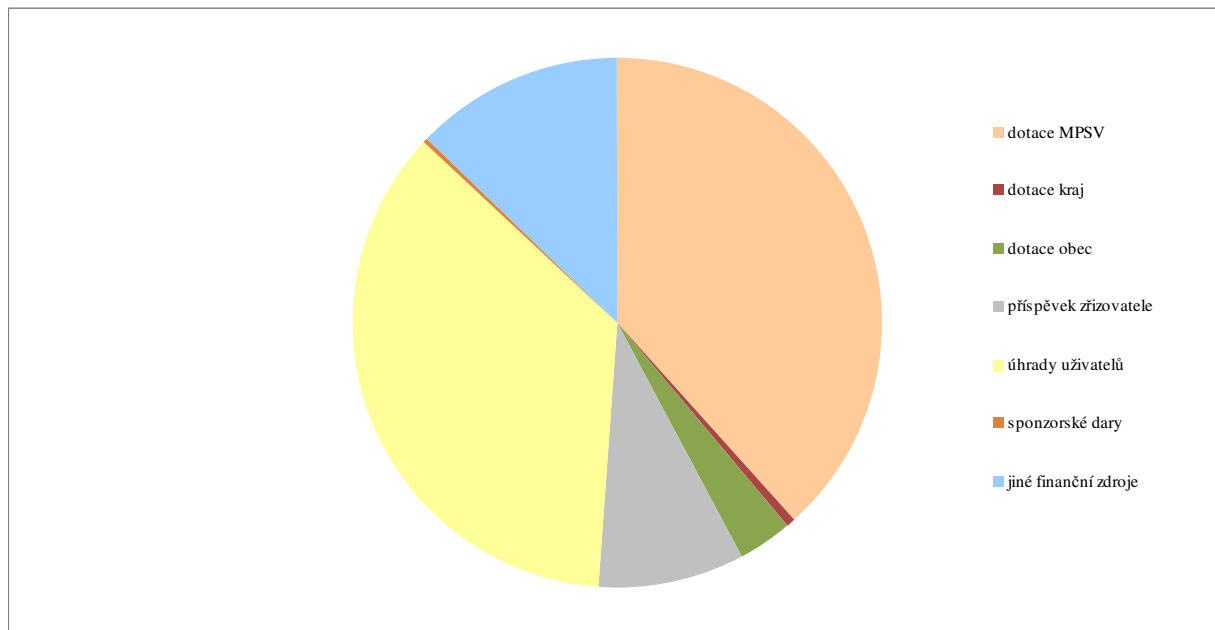
Zdroj: Výkazy MPSV.

Příloha 7: Počet druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín dle zřizovatele za rok 2012

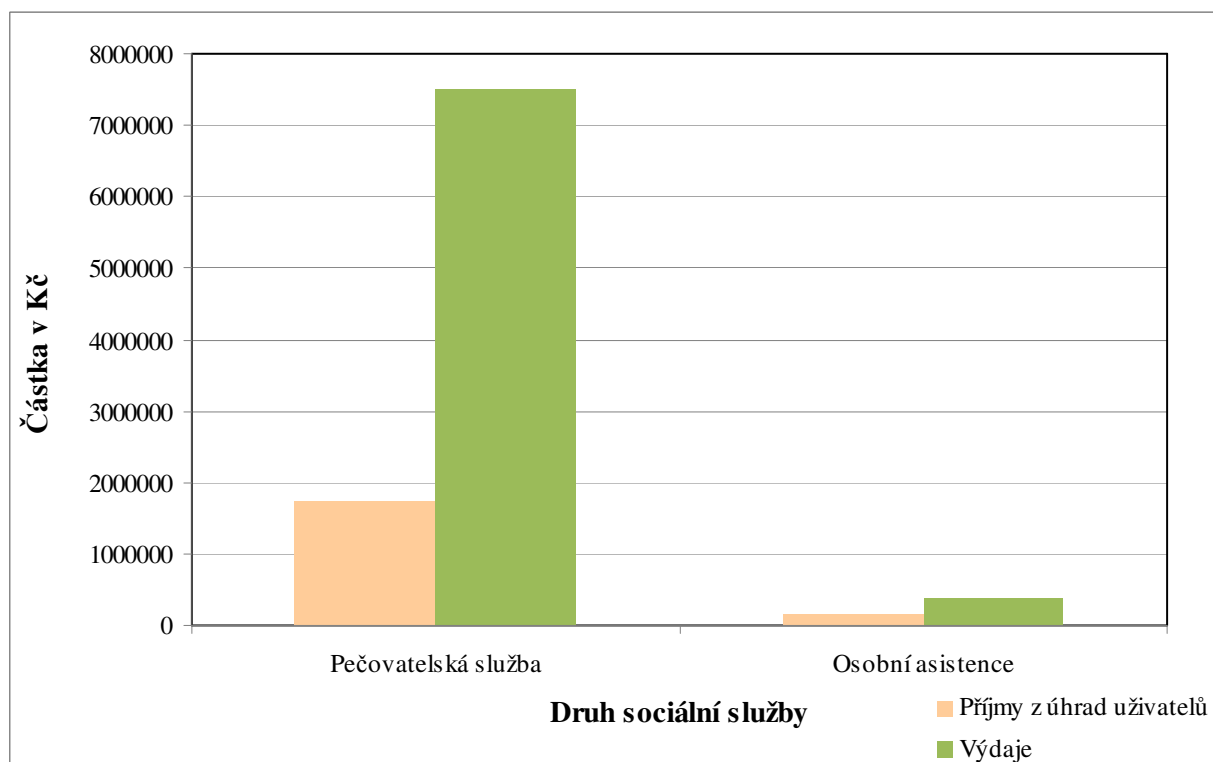
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012

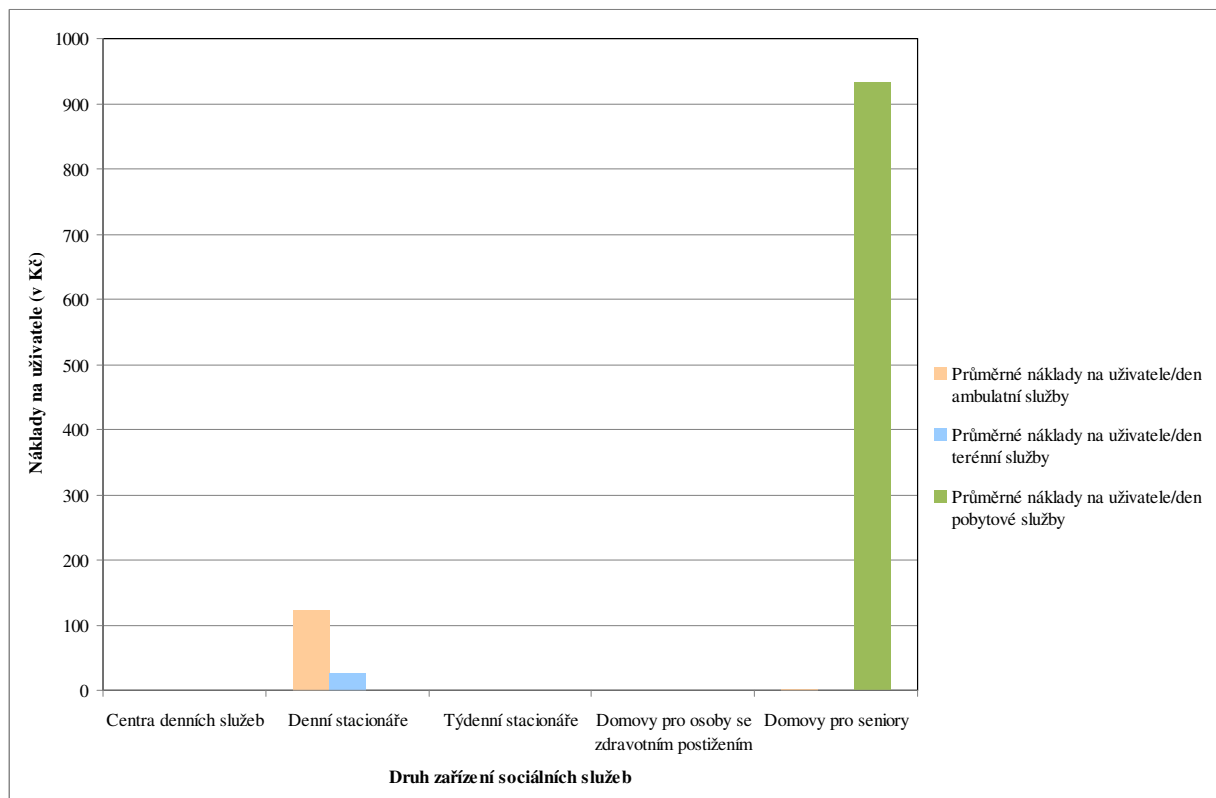
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 9: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením na území ORP Bohumín za rok 2012

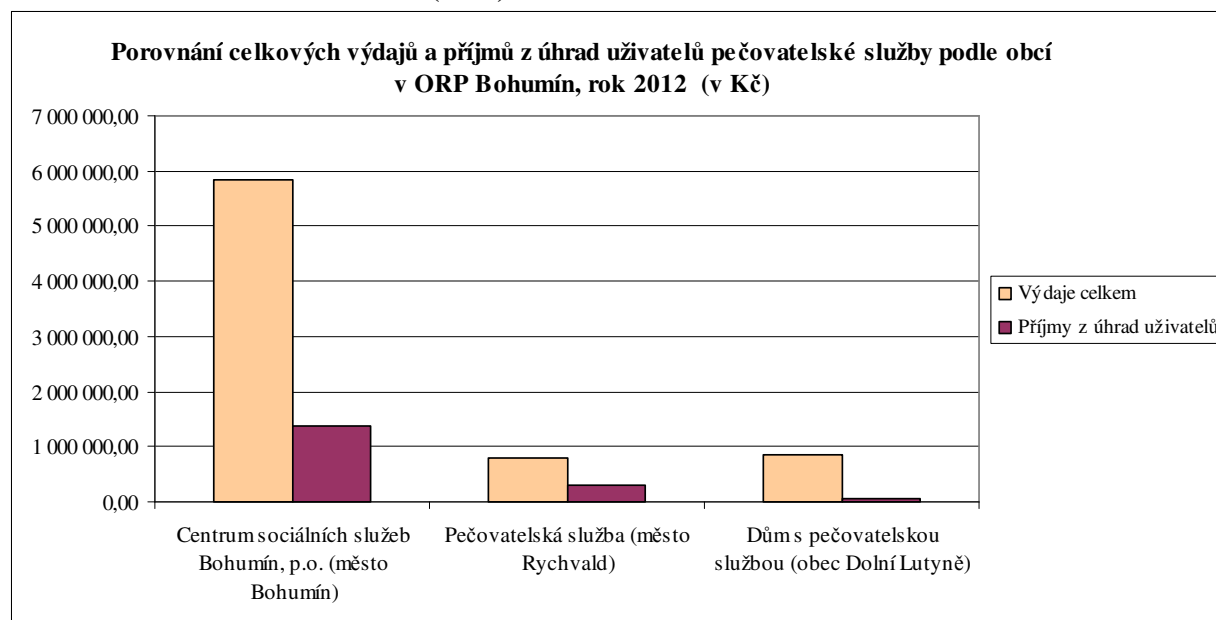
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 10: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 v ORP Bohumín

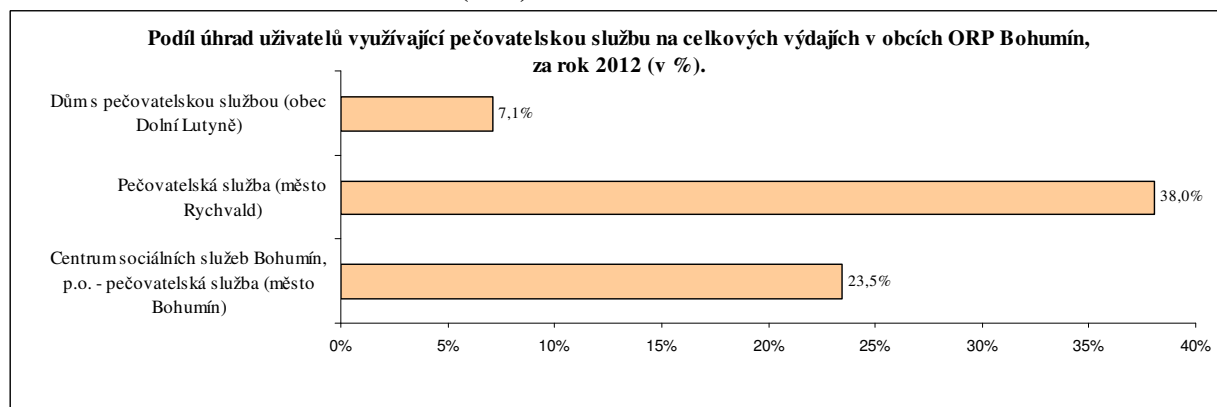
Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 11: Porovnání celkových výdajů a příjmů z úhrad uživatelů pečovatelské služby podle obcí v ORP Bohumín za rok 2012 (v Kč)

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 12: Podíl úhrad uživatelů využívající pečovatelskou službu na celkových výdajích v obcích ORP Bohumín za rok 2012 (v %)

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 13: Náklady na sociální služby v jednotlivých zařízeních v ORP Bohumín za rok 2012

Název zařízení	Druh sociální služby	Forma poskytování služby	Poskytovatel	Náklady (v Kč)		
				psobní (včetně odvodů)	provozní	Celkem
SALOME Bohumín, denní stacionář	Denní stacionář	Ambulantní	Slezská diakonie	2 160 359,00	1 197 194,75	3 357 553,75
SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	813 378,00	191 428,70	1 004 806,70
Poradna rané péče SALOME	Raná péče	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	408 218,00	136 782,00	545 000,00
KONTAKT Bohumín	Terénní program	Terénní	Slezská diakonie	1 133 943,00	438 300,39	1 572 243,39
KANAAN Bohumín	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní	Slezská diakonie	450 907,00	190 017,00	640 924,00
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně	Domov pro seniory	Pobytová	Charita Bohumín	2 622 753,00	2 502 585,00	5 125 338,00
Občanská poradna v Bohumíně	Odborné sociální poradenství	Ambulantní	Charita Bohumín	543 511,00	114 795,00	658 306,00
Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší	Nízkoprahové denní centrum	Ambulantní	Charita Bohumín	435 682,00	135 287,00	570 969,00
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně - odlehčovací služba	Odlehčovací služba	Pobytová	Charita Bohumín	214 800,00	280 114,00	494 914,00
Noclehárna sv. Martina	Noclehárna	Ambulantní	Charita Bohumín	922 667,00	387 547,00	1 310 214,00
Domov Jistoty, příspěvková organizace (Šunychelská 1159, Bohumín)	Domov pro seniory	Pobytová	Domov Jistoty, příspěvková organizace	4 343 946,10	2 804 866,96	7 148 813,06
Domov Jistoty, příspěvková organizace (Slezská 23, Starý Bohumín)	Domov pro seniory	Pobytová	Domov Jistoty, příspěvková organizace	12 208 655,98	8 808 359,16	21 017 015,14
Domov Jistoty, příspěvková organizace, domov se zvláštním režimem	Domov se zvláštním režimem	Pobytová	Domov Jistoty, p.o.	7 207 855,00	5 395 808,00	12 603 663,00
Domov Jistoty, příspěvková organizace, chráněné bydlení	Chráněné bydlení	Pobytová	Domov Jistoty, p.o.	982 625,00	666 480,00	1 649 105,00
NZDM Klub Bunkr, Bohumín	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní	Bunkr, o.p.s.	546 914,00	406 652,00	953 566,00
Terénní program Ostrava	Terénní programy	Terénní	Renarkon o.p.s.	92 568	91 924,95	184 492,95
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	Terénní	Město Rychvald	446 400,00	355 600,00	802 000,00
Dům s pečovatelskou službou	Pečovatelská služba	Terénní Ambulantní	Obec Dolní Lutyně	723 934,20	137 338,48	861 272,68

Bohumínská městská nemocnice, a.s.	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	Pobytová - nepřetržitá	Bohumínská městská nemocnice, a.s.	4 353 024,00	1 673 235,00	6 026 259,00
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Denní stacionář	Ambulantní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	932 420,00	172 625,00	1 105 045,00
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Pečovatelská služba	Terénní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	3 906 888,00	1 938 741,00	5 845 629,00
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Sociálně terapeutické dílny	Ambulantní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	1 688 009,00	382 203,00	2 070 212,00
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Osobní asistence	Terénní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	336 913,00	39 272,00	376 185,00

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 14: Zdroje financování sociálních služeb v jednotlivých zařízeních ORP Bohumín za rok 2012

Název zařízení	Druh sociální služby	Forma poskytování služby	Poskytovatel	Zdroj financování služby (Kč)																
				dotace od MPSV	dotace od jiných resortů státní správy - celkem	dotace ze strukturálních fondů - celkem	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady od uživatelů	fondy zdravotních pojišťoven	sbírkový	nadace	jiné zdroje financování - granty	ostatní výnosy, fakultativní služby	dary	fondy organizace	příjmy doplňkové činnosti	ostatní zdroje	Celkem
SALOME Bohumín, denní stacionář	Denní stacionář	Ambulantní	Slezská diakonie	2 222 000,00	-	-	19 000,00	405 000,00	-	407 602,00	-	-	97 202,00	-	13 062,00	32 380,95	-	-	161 306,80	3 357 553,75
SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	809 080,00	-	-	-	190 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 726,70	1 004 806,70
Poradna rané péče SALOME	Raná péče	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	325 000,00	-	-	-	220 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	545 000,00
KONTAKT Bohumín	Terénní program	Terénní	Slezská diakonie	293 300,00	-	1 266 766,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 177,39	0,00	0,00	0,00	1 572 243,39
KANAAN Bohumín	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní	Slezská diakonie	539 000,00	-	-	-	100 000,00	-	-	-	-	-	-	-	1 924,00	-	-	-	640 924,00
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně	Domov pro seniory	Pobytová	Charita Bohumín	1 426 000,00	-	-	-	380 000,00	-	3 079 366,00	-	152 110,00	-	-	99 448,00	-	-	-	7 191,00	5 144 115,00
Občanská poradna v Bohumíně	Odborné sociální poradenství	Ambulantní	Charita Bohumín	500 000,00	-	-	-	80 000,00	-	-	-	-	-	84 000,00	5 807,00	-	-	-	-	669 807,00
Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší	Nízkoprahové denní centrum	Ambulantní	Charita Bohumín	377 000,00	-	-	-	130 000,00	-	-	-	-	-	-	2 792,00	31 034,00	-	-	523,00	541 349,00
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně - odlehčovací služba	Odlehčovací služba	Pobytová	Charita Bohumín	92 000,00	-	-	-	-	-	352 365,00	-	-	-	-	-	9 312,00	-	-	1 032,00	454 709,00
Noclehárna sv. Martina	Noclehárna	Ambulantní	Charita Bohumín	882 000,00	-	-	-	160 000,00	-	214 180,00	-	-	-	-	6 172,00	58 073,00	-	-	86,00	1 320 511,00
Domov Jistoty, příspěvková organizace (Šumyčelská 1159, Bohumín)	Domov pro seniory	Pobytová	Domov Jistoty, příspěvková organizace	1 584 000,00	-	-	-	82 000,00	173 244,00	4 037 344,00	406 109,25	-	-	-	110 812,00	-	49 872,32	712 745,82	-	7 156 127,39
Domov Jistoty, příspěvková organizace (Slezská 23, Starý Bohumín)	Domov pro seniory	Pobytová	Domov Jistoty, příspěvková organizace	6 802 000,00	-	-	-	164 500,00	501 746,00	10 299 859,00	807 508,93	-	-	-	333 850,95	-	65 489,08	2 063 211,58	-	21 038 165,54
Domov Jistoty, příspěvková organizace, domov se zvláštním režimem	Domov se zvláštním režimem	Pobytová	Domov Jistoty, p.o.	6 763 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	165 010,00	3 877 601,00	590 200,00	0,00	0,00	0,00	407 765,00	12 078,00	10 240,00	787 772,00	0,00	12 613 666,00
Domov Jistoty, příspěvková organizace, chráněné bydlení	Chráněné bydlení	Pobytová	Domov Jistoty, p.o.	873 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80 000,00	504 035,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 834,00	320,00	1 800,00	187 565,00	0,00	1 651 554,00

NZDM Klub Bunkr, Bohumín	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní	Bunkr, o.p.s.	660 500,00	-	-	80 000,00	200 000,00	-	-	-	-	-	-
Terénní program Ostrava	Terénní programy	Terénní	Renarkon o.p.s.	8 968	64 225	-	-	100 000	-	-	-	-	-	-
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	Terénní	Město Rychvald	96 000,00	-	-	-	-	401 000,00	305 000,00	-	-	-	-
Dům s pečovatelskou službou	Pečovatelská služba	Terénní Ambulantní	Obec Dolní Lutyně	50 000,00	-	-	-	-	747 583,68	61 089,00	-	-	-	-
Bohumínská městská nemocnice, a.s.	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	Pobytová - nepřetržitá	Bohumínská městská nemocnice, a.s.	1 047 000,00	-	-	-	-	-	2 435 397,00	689 724,00	-	-	-
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Denní stacionář	Ambulantní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	600 000,00	-	-	-	-	378 000,00	139 520,00	-	-	-	-
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Pečovatelská služba	Terénní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	647 000,00	-	-	-	-	3 870 000,00	1 371 181,00	-	-	-	-
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Sociálně terapeutické dílny	Ambulantní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	569 000,00	-	-	400 000,00	-	852 000,00	-	-	-	240 000,00	-
Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	Osobní asistence	Terénní	Centrum sociálních služeb Bohumín, p.o.	110 000,00	-	-	-	-	126 000,00	163 985,00	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní šetření (odbor sociální, MěÚ Bohumín, výroční zprávy zařízení).

Příloha 15: Kapacita, nákladovost a vytíženost sociálních služeb v jednotlivých zařízeních SO ORP Bohumín za rok 2012

Název zařízení	Druh sociální služby	Forma poskytování služby	Poskytovatel	Počet uživatelů					Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby	Maximální kapacita poskytování služby
				z Bohumína	z Rychvaldu	z Dolní Lutyně	Ostatní	Celkem				
SALOME Bohumín, denní stacionář	Denní stacionář	Ambulantní	Slezská diakonie	25	2	2	5	34	270,55	-	-	30 kl
SOCIÁLNÍ ASISTENCE Ostrava, Bohumín	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	47 (14 rodin)	-	-	19 (5 rodin)	66 (19 rodin)	41,71	-	-	3 rod prac
Poradna rané péče SALOME	Raná péče	Terénní, ambulantní	Slezská diakonie	2 rodiny	2 rodiny	1 rodina	12 rodin	17 rodin	87,83	-	-	2 interv porac
KONTAKT Bohumín	Terénní program	Terénní	Slezská diakonie	170				170		9248,49		
KANAAN Bohumín	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní	Slezská diakonie	-	-	-	-	53	33,13	-	-	nelze
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně	Domov pro seniory	Pobytová	Charita Bohumín	18	-	-	-	18	-	-	780,11	18 už
Občanská poradna v Bohumíně	Odborné sociální poradenství	Ambulantní	Charita Bohumín	odhad 93%	-	-	7%	2291	0,79	-	-	25 už
Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší	Nízkoprahové denní centrum	Ambulantní	Charita Bohumín	-	-	-	-	119	13,15	-	-	30 už
Charitní dům pokojného stáří sv. Františka v Bohumíně - odlehčovací služba	Odlehčovací služba	Pobytová	Charita Bohumín	13	-	-	1	14	-	-	96,85	2 už

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí oce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění.
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění.
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění.
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění.
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky.

- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění.
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění.
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění.
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění.
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění.
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění.
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění.

Identifikace problémů

Identifikace problémů ze strany zástupců obcí byly zjišťovány při rozhovorech a diskuzemi nad rozpracovanou analytickou částí v průběhu zpracování. Z diskuzí vyplynuly tyto problémové okruhy:

1. náklady na zajištění odpadového hospodářství,
2. samofinancovatelnost separovaného sběru,
3. společný postup v kontrole výkupu na širším území (okres Karviná),
4. neinformovanost občanů o fungování systému třídění odpadu,
5. vznik černých skládek.

Spolupráce mezi obcemi v současné podobě probíhá pouze v neformální rovině (výměna zkušeností, konzultace přístupů v řešení specifických problémů, v rámci Svazu měst a obcí okresu Karviná). Společně byla např. zpracována studie Odpadového hospodářství pro území MAS Bohumínsko (část okresu Karviná, zahrnuje celé území ORP Bohumín).

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Ve správním obvodu fungují rozdílné systémy vybírání poplatku za komunální odpad. V Rychvaldu a Dolní Lutyni je vybírán místní poplatek za sběr odpadu a další nakládání s ním. Město Bohumín používá systému plateb za odpad na základě smlouvy, který ve městě fungoval už před rokem 2001. Neplatí se poplatek za osobu podle trvalého bydliště, ale cena se určuje na základě smlouvy za vývoz odpadových nádob. Rozhodující pro výši ceny je velikost odpadové nádoby a četnost jejího odvozu.

Bohumín

Skutečné náklady na občana byly v roce 2013 cca 515,- Kč. Město finančně nedotuje odpadové hospodářství z obecního rozpočtu.

V průměru 140 jednotek (pouze rodinné domy) nezaplatí ročně poplatek za svoz odpadu (nutno vymáhat finančním odborem), to představuje nedoplatky ve výši cca 6 % (zjištěny pouze nedoplatky u rodinných domů).

Na území města Bohumín zajišťuje svoz společnost BM servis a.s. (100 % vlastníkem je Město Bohumín). Z důvodu výběru poplatku na základě smlouvy (ne na základě místního poplatku) byla výše poplatku na občana vypočítána jako průměrná částka z údajů o počtu smluv a příjmům z poplatku.

Rychvald

Skutečné náklady na občana jsou vyčísleny na 975,- Kč (rok 2013). Doplatek za rok 2013 byl 483,- Kč/občana. Ještě v roce 2012 byl doplatek ve výši pouze 258,- Kč (na občana/rok). Z hlediska struktury výdajů se zvýšily výdaje na svoz bioodpadu (odvoz mají občané zdarma).

Cca 6 % plátců nezaplatilo v roce 2012 řádně poplatek za odvoz komunálního odpadu, což představuje 430 případů průměrně/rok.

Na území města Rychvald zajišťuje svoz firma A.S.A., s.r.o. (Vratimov). Jedná se firmu bez spoluvlastnického podílu obce.

Dolní Lutyně

Skutečné náklady na občana jsou na úrovni 640,- Kč. Občan, který má bydliště ve vzdálenosti větší než 50 m od svozového místa (místní komunikace) má poplatek stanoven na 550,- Kč. (sleva 50 Kč/osobu). Doplatek za rok 2013 je cca 40,- Kč/občana.

Průměrně 8 % plátců neplatí řádně poplatek za odvoz KO (což představuje 300 případů průměrně/rok).

Na území obce je svoz zajišťován firmou Marius Pedersen. Jedná se firmu bez spoluvlastnického podílu obce.

V každé z obcí zajišťuje svoz jiná firma, v jednom případě vlastněná obcí. V nejbližším okolí ORP (sousedních městech a obcích) operuje několik dalších svozových firem.

U sběru, svozu a nakládání s SKO se rozpětí cen pohybuje v rozmezí 1 870 – 3 040 Kč za tunu svezeného a uloženého odpadu. Pokud srovnáme pouze svoz bez uložení na skládku je cena v rozmezí 1 040 – 1 780 Kč/t. Ceny u jiných svozových společností mimo území ORP se nepodařilo zjistit. K dispozici máme srovnávací databázi cen, které platí obce v sousedním ORP Ostrava a Orlová. Cena za svoz SKO se u obdobně velkých obcí pohybuje od 2 300 do 3 000 Kč/tunu svezeného a uloženého odpadu.

U svozu separovaného odpadu je situace obdobná, v obou menších obcích je průměrná cena svezeného separovaného odpadu na úrovni kolem 4 000,- Kč/tunu. V případě Bohumína je cena poloviční. Tyto průměrné ceny ale mohou být zkresleny podílem jednotlivých složek separovaného odpadu k jeho celkovému množství. Ceny u jiných svozových společností mimo území ORP se nepodařilo zjistit. K dispozici máme srovnávací databázi cen, které platí obce v sousedním ORP Ostrava a Orlová. Cena za svoz separovaného odpadu se u obdobně velkých obcí pohybuje od 2 000 do 5 000 Kč/tunu svezeného odpadu.

Průměrná výše poplatku na občana se v ORP Bohumín pohybuje na úrovni 564,- Kč. Rozdíl ve výši doplatku v jednotlivých obcích je značně diferencovaný.

Nejvíce finančně nákladné je zajištění svozu SKO a separovaného odpadu v Rychvaldu, následuje Dolní Lutyně a Bohumín (výši ceny svezeného odpadu u Bohumína ovlivňuje skutečnost, že město má vlastní skládku a neodvádí poplatek za skládkování). Rychvald má nejmenší výši poplatku a zároveň nejvíce doplácí z obecního rozpočtu. Analýza příjmů a výdajů podle jednotlivých obcí je uvedena v samostatné kapitole.

Zařízení k nakládání s odpady

V této části analýzy jsou identifikována zařízení k nakládání s odpady, dále obecní sběrná místa odpadů, a komunitní kompostárny na území ORP a v blízkém okolí. Zároveň jsou vysledovány toky odpadů do jednotlivých druhů zařízení s místy pro nakládání s odpady.

Tabulka 175: Sběrné dvory na území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
BM Servis - sběrný dvůr Bohumín	Krátká 775	Bohumín	599051	1 200,00	1 200,00	S	využitelnost 100 %
VIADRUS a.s. - sběrný dvůr	Bezručova 300	Bohumín	599051	100,00	10,00	S	využitelnost cca 10 %
A.S.A. spol s r.o. - sběrný dvůr Rychvald	Orlovská	Rychvald	599107	450,00	344,00	S/O	využitelnost je cca 70 %, vlastníkem sběrného dvora je město Rychvald, provozovatelem A.S.A. spol. s r.o.
BM Servis - mobilní sběrný dvůr				400,00	240,00	S	využitelnost cca 60 %

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Tabulka 176: Sběrná místa na území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrná využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
Sběrný dvůr Dolní Lutyně	Neradská 791	Dolní Lutyně	598968	403,00		0	charakter sběrného místa, nejedná se o sběrný dvůr, ale o shromažďovací místo odpadů od občanů Dolní Lutyně, zprovozněno od dubna 2014 v areálu Nerad

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Tabulka 177: Výkupy odpadů na území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provoz./vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
TROJEK, a.s. - stacionární sběrna - Nový Bohumín	Lidická 20	Bohumín	599051	3 500,00	1 430,00	S	stacionární
Antonín Krhut - sběrna Vrbice nad Odrou		Bohumín	599051	4 750,00	292,00	S	stacionární
DANMAX STEEL s.r.o. - stacionární sběrna Bohumín	Na hrázi 425	Bohumín	599051	900,00	771,00	S	stacionární
TSR Czech Republic s.r.o. - stacionární sběrna Bohumín	Lidická 20	Bohumín	599051	2 600,00	1 005,00	S	stacionární
VIADRUS a.s. - sběrna recyklační provoz	Bezručova 300	Bohumín	599051	30 000,00	30 000,00	S	stacionární
ORC Group	areál VKK1	Rychvald	599107	2 000,00	603,00	S	stacionární
Universal Recykling s.r.o. - sběrna Rychvald	Orlovská	Rychvald	599107	2 002,00	269,00	S	stacionární

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Fungování sběrných dvorů a sběrných míst v území:

Bohumín

V Bohumínském sběrném dvoře lze kromě standardních odpadů odložit nepotřebný textil (službu provozuje Diakonie Broumov, nejedná se o odevzdávání odpadu). Navíc funguje ve městě mobilní sběrný dvůr. Je provozován na stejném principu jako sběrný dvůr stacionární, umístěný v areálu BM servisu a.s., ulice Koperníkova. Občané mají možnost v mobilním sběrném dvoře odevzdávat vytríděné složky komunálního odpadu a vyřazená elektrozařízení. Mobilní sběrný dvůr pobývá na každém stanovišti vždy po dobu 13-ti dnů. Odevzdat lze: objemné odpady, separovaný odpad, textil, kovový odpad, pneumatiky, nebezpečné odpady, elektrozařízení, odpad ze zeleně.

Dále v průběhu roku probíhají dva svozové dny pojízdné sběrné nebezpečných odpadů a elektroodpadu. Pojízdná sběrna zastaví vždy na 18-ti stálých stanovištích (víkendové dny).

Nebezpečné odpady lze v Bohumíně rovněž odevzdávat v závodu Recyklace VIADRUS a.s. (ul. Revoluční) - samostatný sběrný dvůr (kapacita využívána na cca 10 %).

Z důvodu odkládání objemných odpadů kolem popelnic a sběrných nádob na odpady vznikla pro občany Bohumína další služba. BM servis a.s. nabízí odvoz objemných odpadů (skříně, gauče, ledničky, televizory, pračky,...) do sběrného dvora multikárou. Tuto službu si občané mohou objednat telefonicky (min. týden předem). Služba je zpoplatněna (cena v pracovních dnech 400 - 500 Kč

za odvoz, o víkendu příplatek 50,- Kč), výsledná cena se odvíjí od místa odvozu (centrum města, městské části).

Rychvald

Sběrný dvůr provozuje firma A.S.A. Odkládat lze objemový odpad z domácností, nebezpečný odpad, tříděný odpad, zelený odpad a stavební suť (do 1 m³). Dále je 2x během roku přistavěn kontejner na objemný odpad (na cca 24 místech ve městě).

V rámci zpětného odběru vznikla sběrná místa pro odevzdání použitých úsporných zářivek do délky 40 cm a úsporných žárovek. Sběrná místa jsou ve vestibulu budovy městského úřadu a ve vestibulu budovy kulturního domu.

Ve vestibulu úřadu bylo v roce 2010 zřízeno místo pro odevzdávání malých elektropřístrojů systému Asekol (kalkulačky, klávesnice, DVD přehrávače, MP3 přehrávače, kamery, fotoaparáty, telefony apod.). Box je doplněn o malou sběrnou nádobu na sběr akumulátorů a baterií.

Dolní Lutyně (sběrné místo)

Sběrný dvůr byl otevřen v dubnu 2014. Roční kapacita je 375 tun komunálního a ostatního odpadu a 28 tun nebezpečného odpadu.

Všechny obce správního obvodu jsou vybaveny sběrnými dvory a jsou zapojeny do systému zpětného odběru elektrozařízení (Asekol, Ekolamp, Elektrowin, Rema). Zjištěná kapacita sběrných dvorů je dostačující. Přesné adresy umístění kontejnerů od společností Elektrowin a.s, Ekolamp s.r.o. a Asekol s.r.o. nebyly zahrnuty do tabulky „sběrná místa“, protože se jedná pouze o malé kontejnery pro zpětný odběr elektrozařízení na desítkách míst v každé obci.

Výkupny odpadů

Na území ORP funguje celkem 7 výkupen druhotných surovin (5 v Bohumíně a 2 v Rychvaldu).

Všechny sběrný vykupují kov (2 sběrný navíc vykupují papír).

Množství vykoupeného komunálního odpadu v kategorii kovy bylo v roce 2013 na úrovni 3 300 tun/rok (z toho 30 % odevzdali občané s trvalým pobytem mimo území ORP Bohumín). Měrné množství tak představuje výkup cca 65 kg kovu na občana/rok. Problematika výkupen je rozvedena v dalších kapitolách.

Tabulka 178: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
BM servis a.s. - třídírna separovaného odpadu Bohumín	Krátká 775	Bohumín	599051	1 000,00	800,00	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Tabulka 179: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Bohumín, současný stav

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
A.S.A, spol. s r.o. recyklinka Vratimov	Frýdecká 740	Vratimov	598579	25 000,00	91 676,00	S
ECOPAK, spol. s r.o. - linka na úpravu odpadů Ostrava		Ostrava-Kunčičky	546135	28 000,00	25 434,65	S
Charita sv. Alexandra - třídící linka na plasty	Holvekova 651/28	Ostrava - Kunčičky	546135	1 000,00		S
OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů Kunčice	Frýdecká 680/444	Frýdecká 680/444, Ostrava-Slezská Ostrava	546046	29 000,00		S
SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící stanice	Markvartovická 1148	Hlučín	507016			S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Recyklinka Vratimov, třídění a lisování – udávaná kapacita je překročena, zřejmě z důsledku toho, že některé subjekty vozí již zpracovaný papír, vytříděný a upravený do balíků, které jdou následně do papíren. Charita sv. Alexandra - zařízení slouží k úpravě a třídění výhradně plastů. Denní kapacita do 3t – jedná se o společnost, která se původně zabývala zpětným odběrem elektrozařízení.

Tabulka 180: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad) využívané obcemi území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Výčet všech obcí, kteří využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
BM servis a.s. - třídírna separovaného odpadu Bohumín	Krátká 775	Bohumín	599051	Bohumín	O
Marius Pedersen Hlučín soustředovací místo	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	Dolní Lutyně	S
A.S.A., spol. s r.o. - recyklina Vratimov	Frýdecká 740	Vratimov	598879	Rychvald	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>.

Město Bohumín využívá k třídění separovaného odpadu vlastní linku v areálu společnosti BM servis a.s. Z obou dalších obcí je separovaný odpad svážen na třídící linky ve vlastnictví svozových společností (A.S.A. a Marius Pedersen). Příležitostí je využití stávající třídící linky v Bohumíně (nyní naplněná kapacita na cca 80 %), s možností rozšíření třídící linky na dvousměnný (třisměnný) provoz.

Tabulka 181: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
BM servis a.s. kompostárna	Krátká 775	Bohumín	599051	1 800,00	1 170,00	S	využitelnost 65 %
Komunitní kompostárna Dolní Lutyně	Neradská 791	Dolní Lutyně	598968	1 000,00		O	zprovoznění od dubna 2014 v areálu Nerad

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>.

Tabulka 182: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
Depos Horní Suchá, a.s. -	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552739	5 644,00	5 644,00	S	Kompostárna Horní Suchá
OZO Ostrava s.r.o.	Bohumínská	Ostrava-Hrušov	546046	3 750,00	13 019,00	S	Kompost. Hrušov
SOMA Markvartovice a.s. -	Marvartovická 1148	Hlučín	507016			S	Kompostovací plocha - Markvartovice
Ing. Karel Kotula	U Statku 1/301	Havřířov-Bludovice	554987	4 700,00	4 700,00	S	Kompostárna Horní Bludovice

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>.

Tabulka 183: Koncová zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
BM servis a.s. - kompostárna	Krátká 775	Bohumín	599051	Bohumín	S
Komunitní kompostárna Dolní Lutyně	Neradská 791	Dolní Lutyně	598968	Dolní Lutyně	O
Depos Horní Suchá, a.s. - kompostárna Horní Suchá	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552739	Rychvald	S
Frydecká skládka, a.s. - Kompostárna - Bruzovice		Bruzovice	598046	Rychvald	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>.

Nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem v řešením území:

Bohumín

Ve městě funguje služba občanům - odvoz rostlinného odpadu přímo od vlastních zahrad a lze využívat na celém území města. Vývozy hnědých sběrných nádob probíhají od dubna do listopadu. Pravidelné vývozy jsou stanoveny na každý sudý pátek. Jeden vývoz hnědé nádoby stojí 51,- Kč, za celé svozové období se jedná o částku 816,- Kč (po slevě v rámci kampaně: „Chovám se ekologicky“ je platba 316,- Kč). Rostlinný odpad lze rovněž odevzdat ve sběrném dvoře.

Rychvald

Probíhá svoz rostlinného odpadu (v pravidelných termínech, cca 18x za sezónu) a to od roku 2012.

Občané mají možnost si jednou měsíčně zdarma nechat odvézt sběrnou nádobu na bioodpad (240 l), pokud mají zájem o další nádobu mohou si ji objednat za poplatek.

Dolní Lutyně

V roce 2014 probíhá akce v rámci projektu: Separace bioodpadů (spolufinancováno z OPŽP). Pro účely komunitního kompostování biologicky rozložitelného komunálního odpadu jsou pořízeny kompostéry o objemu 900l, které jsou občanům zapůjčeny zdarma. V první etapě bylo rozdáno 500 kompostérů (z celkového počtu cca 1 500 rodinných domů v obci). Zelený odpad z veřejných ploch (údržba zeleně) je svážen do sběrného dvora a pak na kompostárnu do Bohumína. Od dubna 2014 bude v rámci nově otevřeného sběrného místa fungovat pro občany rovněž komunitní kompostárna.

Ve všech obcích se nabízí jako alternativa podpořit domácí formu kompostování (příp. komunitní kompostování). Nebo využít volné kapacity kompostárny v Bohumíně (využita na cca 65 %), nabízí se možnost využít její volnou kapacitu pro svážení BRKO z dalších obcí. V úvaze je rovněž její modernizace. Nyní nesplňuje hygienické limity pro prodej suroviny - kompostu. Ten je využíván při rekultivaci skládky SKO.

Tabulka 184: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Roční maximální kapacita (t)	Průměrně využitá roční kapacita (t)	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (S/O)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
SITA CZ a.s., Divize Sever - Spalovna NO Ostrava	Slovenská 2084	Ostrava	554286	21 200,00	20 691,00	Spalovna NO, OO, PrO	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Spalovna není využívána k odstranění SKO. Energetické využití odpadu není v území ORP ani v širším území ostravské aglomerace realizováno. Původně zamýšlená výstavba zařízení pro energetické využití SKO v Karviné se na základě nesouhlasu občanů nebude realizovat (stav březen 2014). Nabízí se možnost vybudování vlastního zařízení na energetické využití odpadu pro širší území (okres Karviná a Ostrava).

Tabulka 185: Sklárky odpadů provozované na území SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
BM Servis a.s. - sklárka SOO	Krátká 775	Bohumín	599051	IO, OO	1. a 2. etapa zrehabilitována 3. etapa - předpokládaná kapacita do r. 2025	S	sklárka je ve vlastnictví obce (města), celková kapacita 3. etapy je 142 tis. t, volná kapacita je 105 600 m ³
MS UTILITIES & SERVICES a.s. - sklárka průmyslových odpadů	Bezručova 1200	Bohumín	599051	OO	probíhá rekultivace	S	pro průmyslové odpady

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Tabulka 186: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu na území SO ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provoz./vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
OZO Ostrava s.r.o. - sklárka SOO a plocha pro biolog. úpravu	Frydecká a Bohumínská	Ostrava	546046	OO	v provozu do 2015	S	volná kapacita 175 000 m ³ /provozovaná kapacita 2 089 805 m ³ /Plánovaná kapacita 1 900 000 m ³
Depos Horní Suchá, a.s. - sklárka S-003 Solecká	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552739	OO		S	
AWT Rekultivace a.s. - sklárka NO	Ul. Podzámčí	Ostrava	546046	NO	v rekultivaci - termín ukončení rekultivace 31.12.2025	S	volná kapacita 105 000 m ³ /provozovaná kapacita 580 000 m ³
SOMA Markvartovice a.s. - sklárka odpadů Markvartovice	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	OO, NO		S	sklárka Markvartovice

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Tabulka 187: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů) z obcí SO ORP Bohumín

Provozovatel zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území SO ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
BM Servis a.s. - skládka SOO	Krátká 775	Bohumín	599051	Bohumín, Dolní Lutyně	S
SOMA Markvartovice a.s. - skládka odpadů Markvartovice	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	Dolní Lutyně	S
A.S.A. - skládka				Rychvald	S

Zdroj: Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>.

Na území ORP se nachází jedna skládka odpadu ve vlastnictví města Bohumín. Má volnou kapacitu cca 105 000 m³ (povolení na skládkování odpadu S-IO (interní odpad) a S-OO (ostatní odpad)).

V případě lepší separace a hutnění skládky je předpoklad zajištění volné kapacity skládkování min. do roku 2025. Skládka je využívána pro SKO a další odpad vyprodukovaný na území města Bohumín a částečně z obce Dolní Lutyně. Na území ORP se dále nachází skládka průmyslových odpadů MS UTILITIES & SERVICES a.s., má povolení na skládkování odpadu S-OO3 (ostatní odpad).

Směsný komunální odpad z obcí ORP je odstraňován výhradně skládkováním. SKO z obcí Rychvald a Dolní Lutyně je svážen na skládky svozových firem Marius Pedersen a A.S.A mimo území ORP.

Doplňující informace - černé skládky, současný stav ve SO ORP Bohumín

Černé skládky v Bohumíně vznikají nahodile v počtu několik desítek míst ročně. Uklízejí je průběžně pracovníci veřejně prospěšných prací. V rozpočtu města je rezerva 50 tis. Kč na odstraňování těchto černých skládek. Obec Dolní Lutyně neviduje žádnou lokalitu, kde by pravidelně vznikaly černé skládky. V průměru je ročně řešeno 8 černých skládek (nahodilé lokality), jedna černá skládka je v objemu cca 15-20 m³ odpadu.

Také v Rychvaldu vznikají černé skládky a také nahodile, na cca 10ti místech ročně, náklady na odstranění jsou 40 tis. Kč. Stabilně je problém s černou skládkou v lokalitě Finské domky (směr na Petřvald), obec ale problém systematicky neřeší (důvodem jsou velké náklady a riziko opětovného vzniku černé skládky). Nabízí se problém řešit s použitím externích finančních zdrojů.

Produkce odpadů

V následující části analýzy je posána produkce odpadů, a to jak od všech původců na území ORP, tak odpadů, jejichž původcem je obec.

Tabulka 188: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008 - 2012 ve SO ORP Bohumín

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce (OO)	253 577,29	206 527,43	119 328,15	277 084,02	210 833,78	193 813,75
Produkce (NO)	19 615,93	17 112,70	5 722,95	12 967,29	12 930,92	11 992,68
Celková produkce (OO a NO)	273 445,77	223 640,12	125 051,10	290 051,31	223 764,69	205 806,43

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Obecně lze konstatovat, že celková produkce OO i NO má od roku 2010 klesající tendenci. Probíhá trend snižování měrné produkce odpadů (kg/obyvatele) nezávisle na ekonomickém růstu. V kategorii OO je klesající trend od roku 2010. Snižování měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 – zde negativní trend – změna měrné produkce v roce 2010 byla +26,41. Klesající je pouze trend měrné produkce NO (z 491 kg/obyvatele v roce 2008 pokles na 352 kg/obyvatele v roce 2012). Na výkyvy v produkci NO má zásadní vliv průmyslový charakter území ORP a umístění velkých výrobních závodů. Nejvíce se na těchto výkyvech podílely odpady kategorie sk. 12 - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů, sk. 17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) a sk. 18 - Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a nebo z výzkumu s nimi souvisejícího.

Tabulka 189: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Bohumín	34 051	279,87	8,22	22 084,62	648,57	22 364,49	656,79
MS kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA).

V tabulce 189 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 11 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od

obcí tvoří 2,3 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že téměř 90 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 4 kg nižší hodnotu měrné produkce nebezpečných odpadů a o 7,5 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka 190: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	28 376,03	18 540,99	24 069,14	23 486,39	24 881,12
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	447,84	489,71	191,60	280,57	157,69
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	3,12	0,28	2,59	3,31	1,17
04	Odpady z kožedělného, kožedělnického a textilního průmyslu	20,15	12,99	10,80	4,47	4,33
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	664,25	69,32	109,60	9,89	10,45
06	Odpady z anorganických chemických procesů	18,52	18,49	13,98	16,30	14,42
07	Odpady z organických chemických procesů	63,85	30,80	30,65	23,17	35,24
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	110,78	37,88	33,02	137,04	31,00
09	Odpady z fotografického průmyslu	2,58	2,86	3,99	3,49	3,18
10	Odpady z tepelných procesů	27 912,54	9 592,69	22 562,10	24 923,55	20 916,28
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	1 265,39	1 371,79	1 380,23	1 460,12
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	8 161,66	2 029,69	32 238,03	34 158,29	34 401,54
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	1 932,62	1 620,64	2 213,19	1 809,20	1 774,76
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	30,23	24,86	26,72	28,19	30,61
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 989,53	1 204,15	1 819,30	2 171,62	2 205,65

16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	9 791,54	6 896,50	7 205,04	5 126,15	4 447,44
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	113 903,11	65 771,50	172 952,82	103 827,56	90 285,91
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	28,79	30,67	33,44	34,76	35,94
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	11 017,47	812,14	7 165,83	7 798,90	6 852,74
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	17 751,93	16 599,55	19 552,54	18 541,63	18 256,85
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		222 226,51	125 051,10	291 606,16	223 764,69	205 806,43

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), [www. http://isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/).

Pozn: Produkce odpadů za celé území ORP Bohumín musela být vzhledem ke změně správních hranic (přechodem obce Dolní Lutyně z ORP Orlová v roce 2012) dopočítána na základě jednotlivých hlášení o produkci odpadů ze systému EVIk a to za roky 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012.

Pořadí nejvíce zastoupených skupin odpadů z celkové produkce odpadů (podle r. 2012):

17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) = 90 285,9 t (trend klesající). Je však závislý na realizaci stavebních a demoličních prací na území ORP.

12 - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů = 34 401,5 t (trend rostoucí). Je závislý na ekonomické situaci a podnikové výrobě.

01 - Odpady z geologického průmyslu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene = 24 881,1 t (trend stagnující).

10 - Odpady z tepelných procesů = 20 916,2 t (trend klesající).

20 - Komunální odpady = 18 256,8 t (trend klesající). Největší podíl na produkci komunálních odpadů mají odpady, jejichž původcem je obec (tedy v největší míře to jsou odpady od občanů).

Zastoupení jednotlivých druhů odpadů je dáno strukturou a charakterem území (vysoká míra urbanizace - ostravská aglomerace, koncentrace průmyslové výroby v ORP Bohumín - (železářny, chemický průmysl, stavební hmoty), zastoupení sektoru těžby (štěrkopísky), probíhající výstavba dálnice D1 a navazujících dopravních staveb. Z hlediska osídlení lze oblast charakterizovat jako oblast

městské zástavby s vysokou koncentrací obyvatel a oblasti s roztroušenou slezskou zástavbou. Tato skutečnost má výrazný vliv na produkci a skladbu odpadu a také rozsah a způsob poskytovaných služeb v oblasti nakládání s odpady.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup

odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 191: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce SKO) za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	223 640,12	125 051,10	290 051,31	223 764,69	205 806,43
Celková produkce KO	19 549,01	17 730,33	21 140,76	20 458,40	20 201,55
Celková produkce SKO	12 342,66	12 116,77	13 000,45	10 452,81	10 512,96

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Pozn: Produkce odpadů za celé území ORP Bohumín musela být vzhledem ke změně správních hranic (přechodem obce Dolní Lutyně z ORP Orlová v roce 2012) dopočítána na základě jednotlivých hlášení o produkci odpadů ze systému EVI a to za roky 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012.

Z hlediska podílu KO na celkovém množství odpadu je patrná stagnace (nepatrný růst) měrné produkce KO. Pozitivní trendy v produkci SKO jsou v klesajícím podílu produkce SKO na KO (z 63 % v roce 2008 na 52 % v roce 2012). Rovněž klesá měrná produkce SKO přepočtená na obyvatele, z 352 kg/obyv. v roce 2008 na 308 kg/obyv. v roce 2012 (podle údajů o celkové produkci SKO v ORP).

Tabulka 192: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Bohumín	34 051	16 017,54	470,40	8 292,69	243,54	229,42
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 192 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří okolo 80 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 78 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 20 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší.

V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 100 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 33 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Pořadí nejvíce zastoupených skupin komunálních odpadů (podle r. 2012):

- 200301 - Směsný komunální odpad = 10 512,9 t (trend klesající – resp. stagnující).
- 200140 - Kovy = 3 225,3 t (trend stagnující).
- 200307 - Objemný odpad = 1 607,9 t (trend rostoucí – resp. stagnující).
- 200201 - Biologicky rozložitelný odpad = 1372,7 (trend silně rostoucí).
- 150101 - Papírové a lepenkové obaly = 809,13 (trend rostoucí).

Silně rostoucí trend produkce biologicky rozložitelného odpadu ze skupiny komunálních odpadů je dán rozšířením jeho sběru v Bohumíně a postupně i v Rychvaldu (od r. 2012). Kovový odpad (druhý nejvíce zastoupený druh komunálních odpadů), jehož sběr (zpětvzetí) ve výkupnách na území ORP, je rozebrán v samostatné kapitole.

Tabulka 193: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	1 150,34	931,32	1 193,37	1 325,97	1 445,47
Sklo	150107, 200102	415,91	368,97	604,74	635,21	672,36
Plast	150102, 200139	725,63	593,81	678,15	731,03	771,86
Nápojové kartony	150105	0,89	1,99	1,31	2,89	1,59
Celkem separovaný sběr		2 292,77	1 896,09	2 477,57	2 695,09	2 891,28

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Množství a převažující složka separovaného odpadu:

Zvyšuje se absolutní množství separovaného odpadu (r. 2012 = 2 891 t), průměrný růst mezi roky 2010 - 2012 je 7 %.

Množství vytříděného odpadu má rostoucí charakter, rovněž množství na obyvatele (měrná produkce separovaného odpadu) má rostoucí trend (65 kg/obyv. v roce 2008, 85 kg/obyv. v roce 2012). Do těchto hodnot je ale započítána i produkce dopadů od firem, podniků a živnostníků.

Největší nárůst v období 2008 - 2012: sklo (60 %), papír (25 %), plast (6 %).

Tabulka 194: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Bohumín	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	34 051	534,25	15,69	28,29
Sklo	(150107, 200102)		407,42	11,97	10,20
Plast	(150102, 200139)		310,26	9,11	9,89
Nápojové kartony	(150105)		1,59	0,05	0,07
Kovy	(200140, 150104)		3 722,19	109,31	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA).

V tabulce 194 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 37 %, produkce skla tvoří 60 %, produkce plastů tvoří 40 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 43 % vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí. Zbytek je od právnických osob a podnikatelských subjektů.

Měrná produkce papíru, plastů a nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce skla a kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56; skla 10,96; plastů 10,01; nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni zejména u komodity papír a nápojové kartony.

Tabulka 195: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Bohumín	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	34 051	18,44	17,44
Sklo	(150107, 200102)		11,87	10,16
Plast	(150102, 200139)		8,65	10,01
Nápojové kartony	(150105)		0,16	0,16
Kovy	(200140, 150104)		103,66	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 195 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které

byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj na stejné úrovni. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u plastů a nápojových kartonů a vyšší u kovů, skla a papíru. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08; skla 10,97; plastů 9,72; nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni v komoditě plast a nápojové kartony. Výsledky z centrální databáze ISOH se liší v porovnání měrné produkce v komoditě papír a plast (podprůměrné hodnoty).

Bohumín

Ve městě je rozmístěno 514 sklolaminátových kontejnerů na 101 stálých stanovištích.

Od roku 2013 město Bohumín umožnilo menším podnikajícím subjektům zapojit se do zavedeného systému třídění odpadů ve městě. Za symbolickou roční platbu 300 korun (bez DPH) mohou živnostníci pro svou činnost využívat kontejnery na papír, plasty a sklo a zapojit se tak do systému třídění.

Čištění kontejnerů zajišťuje BM Servis, a. s. prostřednictvím služby VPP. Nádoby jsou výhradně ve vlastnictví společnosti EKO-KOM, a.s. a jedná se o nádoby se spodním výsypem.

Rychvald

Na katastru města jsou rozmístěny kontejnery na tříděný odpad - plasty, sklo, papír (177 kontejnerů na 59 sběrných hnízdech - s různým zastoupením jednotlivých druhů kontejnerů).

Nádoby na separovaný odpad vlastní obec a částečně společnost EKO-KOM, a.s. (pouze cca 10 % nádob).

Dolní Lutyně

Primárně je systém nastaven na pytlový sběr, a to plastů a papíru. Z tohoto důvodu byla provedena redukce počtu kontejnerů na tříděný odpad (kontejnery zůstaly pouze u bytových domů popř.

na místech kde byly před zprovozněním pytlového sběru plastů, celkem 15 sběrných hnízd, 50 kontejnerů - vlastní svozová firma). Byla zjištěna potřeba zvýšit počet kontejnerů na sklo (bílé, barevné).

V každé obci je systém sběru nastaven odlišným způsobem. Společná je charakteristická slezská zástavba, která je problematická z hlediska hledání optimálního rozmístění separačních hnízd (zajištění průměrné docházkové vzdálenosti, případně možnosti krátkého parkování u separačních hnízd, a zároveň udržet požadavek na maximální využití kapacity kontejnerů). U všech obcí je možno navrhnout dovybavení sběrné sítě obcí u tříděného odpadu na průměrné hodnoty odpovídajících jednotlivých velikostních skupin obcí resp. provést optimalizaci sběrné sítě a umístění sběrných hnízd. Dále je potřeba se zamyslet nad kontejnery s horním výsypem jsou často cílem nájedů zlodějí zejm. papíru a plastu. Do budoucna je doporučení zaměřit doplnění sběrné sítě o nádoby s dolním výsypem. Dále zvážit modifikaci nebo rozšíření stávajících systémů v obcích (mix kontejnerového a pytlového sběru, porovnání výhod a nevýhod dle charakteru zástavby).

Sběr kovů a papíru - samostatně doplněna analýza sběru kovů na území ORP (podle výkupu, množství suroviny a podle trvalého pobytu občana).

Třídění probíhá také na všech základních a mateřských školách na území ORP Bohumín.

Tabulka 196: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,3	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,2	12,26	13,36	0,2	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0-500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 – 20 tis. obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP obec Dolní Lutyně, město Rychvald a také město Bohumín (aktuálně 22,5 tis. obyvatel). Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 156 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízd (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo) – bez údajů za obec Dolní Lutyni

(primárně nastaven pytlový sběr). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji více zahuštěná, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. Také v porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Orlová, ORP Český Těšín, ORP Karviná) vykazuje ORP Bohumín vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že nadimenzování sběrné sítě je v ORP Bohumín na průměrné až nadprůměrné úrovni.

Tabulka 197: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	289,44	352,80	227,15	758,45	1372,75
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1103,83	118,78	358,02	447,09	321,97
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0,00	0,00	0,00	171,01	121,62
150103	Dřevěné obaly	26,91	5,60	3,37	104,87	111,32
020702	Odpad z destilace lihovin	332,00	369,00	124,90	223,00	81,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Pozn: Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Do pětky nejvíce zastoupených druhů BRO patří v první řadě biologicky rozložitelný odpad. Pod tento pojem lze zahrnout odpady z domácností a zahrad, potravinářství, zemědělství apod. V časovém období 2008 až 2012 se vyznačuje nárůstem jeho množství.

Dalším druhem odpadů jsou kaly z čištění komunálních odpadních vod, jež jsou nevyhnutelným odpadem při čištění odpadních vod, proto je jeho zastoupení na celkové produkci odpadu vysoké. Nejvýznamnější čistírna odpadních vod (ČOV) leží na území města Bohumína, jedná se o městskou centrální čistírnu. Další ČOV jsou v obou menších obcích (Rychvald, Dolní Lutyně). Po sledované období docházelo k opakovaným výkyvům v produkci tohoto druhu odpadu.

V kategorii odpadu - kompost nevyhovující jakosti, je patrný skokový nárůst od roku 2011 (souvisí se zavedením sběru biologicky rozložitelného komunálního odpadu v Bohumíně a Rychvaldu a jeho dalším zpracováním na kompostárně).

Tabulka 198: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	16 984,81	14 947,42	16 289,21	15 238,01	15 719,90
z toho celková produkce BRKO	14 609,97	13 781,53	15 126,33	13 383,98	14 141,30

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

V tabulce č. 198 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy

komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 18 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 18 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Celková produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) má na území ORP Bohumín stagnující charakter. Podíl na celkové produkci BRO je téměř 90 %. Téměř polovina obyvatel ORP žije v sídlištním typu zástavby. Zbývá část zástavby rodinných domů má ve velké míře městský charakter.

Tabulka 199: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jeho původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Bohumín	34 051	11 537,40	338,83	1 187,04	34,86
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA).

V tabulce 199 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 82 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 18 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce. (Hodnoty jsou významně ovlivněny produkcí SKO, který obsahuje okolo 48 % biologicky rozložitelné složky v odpadu.)

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 50 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 15,3 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, který byl vyprodukován v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obci Dolní Lutyně (od roku 2013). Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v Bohumíně (v individuální zástavbě) a v Rychvaldu.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 200: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	80 292,71	125 806,07	64 953,25	147 530,49	145 091,35	108 279,15
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		29,36	56,25	51,94	50,86	64,84	52,61
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		29,07	56,25	51,94	50,86	64,84	52,61
Celková produkce odpadů		273 445,77	223 640,12	125 051,10	290 051,31	223 764,69	205 806,43
Odstranění	Skládkování	32 102,99	17 089,65	14 727,13	13 151,53	10 873,25	11 394,68
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		17 089,65	14 727,13	13 151,53	10 873,25	11 394,68

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Pozitivním trendem v oblasti skládkování je pokles množství odpadů uloženého na skládku z 17 tis. tun v roce 2008 na 11 tis. v roce 2012 (klesá množství SKO uloženého na skládky na území ORP). Část odpadu se ale sládkuje mimo území ORP. Postupně se snižuje hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky (ze všech obcí ORP). Na území ORP se ale sládkuje i odpad, pocházející z jiných územních jednotek.

Materiálové využití odpadů bylo v roce 2012 na úrovni 52 % celkové produkce odpadů (téměř tedy došlo k naplnění cíle POH zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012). Ve správním obvodu ORP jsou využívány způsoby materiálového využití: biologické procesy, recyklace a regenerace odpadů, využití odpadu na rekultivaci a terénní

úpravy a předprava odpadu a ukládání odpadů jako technologický materiál na zajištění skládky. Největší množství odpadů bylo v roce 2012 využito na území ORP ze skupiny č. 17 - stavební a demoliční odpady (téměř 50 %). Dalších 30 % materiálůve využitých odpadů pochází ze skupiny 12 - odpady z tváření a mechanické úpravy kovů. Pravděpodobně stěžejním materiálovým zpracovatelem je výrobní základna. V odvětví zpracování kovů a kovových výrobků je velice vhodné vrátit zpět, tedy recyklovat tyto materiály. Na území se materiálově využívá také odpad, který nepochází z ORP. Hodnoty energetického využívání odpadu a spalování jsou nulové, jelikož se v území správního obvodu nenachází žádná zařízení, k tomu určená.

Tabulka 201: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	1 993,12	4 105,10	5 545,05	9 755,64	12 907,90	10 433,29	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			14,61	21,00	31,27	46,15	63,09	51,65	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 831,82	4 105,10	5 545,05	9 755,64	12 907,90	10 433,29	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
		13,43	21,00	31,27	46,15	63,09	51,65		
	Celková produkce KO [t]			13 638,62	19549,01	17730,33	21140,76	20458,40	20201,55
	Odstranění	Skládkování			11 906,00	9 799,88	10 025,27	8 562,22	8 782,99
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění				11 906,00	9 799,88	10 025,27	8 562,22	8 782,99	
SKO	Využití	Materiálové využití		41,67	56,48	35,13	0,00	21,85	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané z způsoby využití		41,67	56,48	35,13	0,00	21,85	
	Odstranění	Skládkování			10 396,17	8 852,72	8 999,54	7 118,20	7 120,34
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění			10 396,17	8 852,72	8 999,54	7 118,20	7 120,34

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Nakládání s komunálním odpadem ve správním obvodu ORP Bohumín probíhá ve formě materiálového využití a skládkování, stejně jako u všech ostatních druhů odpadů.

Dochází k pozitivnímu trendu v materiálovém využití KO. V roce 2012 bylo materiálové využití komunálního odpadu na úrovni 52 %. Trend zvyšovat materiálové využití KO na 50 % do roku 2010 (ve srovnání s rokem 2000) se na území ORP orientačně daří naplňovat. Na území ORP docházelo v roce 2012 k recyklaci plastových obalů (okolo 60 % z celkového materiálového využití v ORP) a předúpravě kovů k dalšímu využití (cca 31 % z celkového materiálového využití v ORP). Na území dochází k materiálovému využití KO také původem z jiných ORP.

Klesá množství SKO ukládaného na skládky (z 10 400 tun v roce 2008 na 7 100 tun v roce 2012). Skládkování odpadů z území ORP je však prováděno i mimo území ORP.

Tabulka 202: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 - 2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	213,54	337,94	298,58	321,94	333,53
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	96,33	261,29	261,87	271,91	289,39
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	3409,96	4837,68	8765,04	7820,81	6445,93
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	12,61
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Hodnoty způsobu nakládání se separovaným odpadem s hodnotami produkce separovaného odpadu nelze porovnávat. Hodnota materiálového využití odpadů je v mnoha případech výrazně vyšší než samotná produkce odpadu v daném sledovaném území. Na území ORP funguje recyklační linka PET lahví (firma Excelsior). Data jsou výrazným způsobem ovlivněna umístěním této linky, materiál je dovážen z dalších regionů ČR.

Tabulka 203: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		223,68	337,94	298,58	663,96	576,77		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		11 662,55	9 580,74	9 889,51	8 281,74	8 415,28		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		223,68	332,80	281,81	452,67	442,29		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		11 662,55	9 580,74	9 868,80	8 239,61	8 385,06	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		4 768,18	9 365,03	7 693,33	7 924,65	6 616,41	6 733,20
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	268,87	220,95	231,91	193,91	197,74
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹]								
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				34 831	34 819	34 171	34 121	34 051		

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>, ČSÚ (počet obyvatel).

Pozitivní trendy jsou v rostoucím množství materiálního způsobu využívání jak BRO tak BRKO (od roku 2008 kleslo měrné skládkování BRKO z 268 kg/obyvatele na 197 kg/obyvatele v roce 2012). Podíl BRKO ukládaných na skládky byl v roce 2010 na úrovni 56 % hmotnostních (cíl POH je 75 %), v roce 2012 byl na úrovni 34 % hmotnostních (cíl POH je 50 %) a výhledově by měl podíl klesnout až na 35 % hmotnostních (v roce 2020). Na území se také nachází kompostárna, která ovlivňuje materiálové využití biologicky rozložitelného komunálního odpadu (200201).

Cílem je snížit množství BRKO a BRO ukládaného na skládky nebo snížit jejich celkovou produkci.

Finanční analýza

Tabulka 204: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP Bohumín

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	131 150	174 240	153 490
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	19 647 526	19 934 438	20 820 288
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 088 500	1 074 270	1 143 340
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	3 401 060	3 223 260	2 296 920
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	779 510	1 115 890	1 587 430
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	56 740	62 140	51 100
3729	Ostatní nakládání s odpady	230 510	242 160	402 970
Celkové náklady		25 334 996	25 826 398	26 455 538

Zdroj: Ministerstvo financí ČR.

Pozn: Náklady na odpadové hospodářství obce Dolní Lutyně byly vzhledem ke změně správních hranic ORP doplněny do paragraf 3722 (Sběr a svoz komunálních odpadů).

Náklady na odpadové hospodářství za celé území ORP mají ve sledovaném období 2010 - 2012 rostoucí tendenci. Rostoucí trend je zejména v položce sběr a svoz komunálního odpadu (zahrnuje SKO i separovaný odpad).

Bilance příjmů a nákladů v porovnání za celé území ORP vykazují odlišnosti. Situace se však značně liší v jednotlivých obcích, proto bylo nutné zabývat se detailněji příjmy a náklady v odpadovém hospodářství za jednotlivé obce. Tato analýza za roky 2012 a 2013 je provedena v samostatné kapitole.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin. Dotčené skupiny jsou logicky rozděleny do tří kategorií:

I. uživatele systému (občané, původci odpadů, návštěvníci obcí),

II. provozovatelé zařízení (svozové společnosti, vlastníci zařízení, majitelé výkupu a sběrné dvory),

III. veřejný sektor (samospráva, státní správa a vzdělávací instituce).

Tabulka 205: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti odpadového hospodářství

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané a subjekty zapojené do systému svozu komunálního odpadu	<ul style="list-style-type: none"> větší četnost a pravidelnost svozu čistota nádob a okolí nízký poplatek (platit co nejméně) rozšíření provozní doby sběrného dvora (víkendy konec otevírací doby) větší hustota sběrné sítě (kontejnery, separační hnízda), zkulturnění prostředí u separačních hnízd a kontejnerů SKO flexibilní svozová firma (plynulý odvoz naplněných kontejnerů (zejména v letních měsících) sběr BRKO na sídlišti vlastní kompostování 	<ul style="list-style-type: none"> špatně vytříděný separovaný odpad nedodržování zákona (nebezpečný odpad ve SKO) neochota platit - efekt černého pasažéra neadekvátní požadavky - vše zdarma vznik černých skládek (zejm. objemný odpad) krádeže separovaného odpadu z kontejnerů zneužívání sběrných hnízd jako odkládiště směsného nebo objemného odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> reportáž v TIKu (televizní informační kanál) distribuce ekologických kalendářů obecní (městské) noviny tematický leták "jak třídit" ekologická výchova ve školách 	<ul style="list-style-type: none"> zkulturnit přístup k separačním nádobám účinnější vymáhání nedoplatků marketingový balíček - rozšířit motivační složku (slevy, bonusy, rozšíření kampaně: "Chovám se ekologicky") ve všech obcích distribuce speciální tašek na separovaný odpad do každé domácnosti analyzovat rozmístění separačních hnízd v typické "slezské zástavbě" a navrhnout optimalizaci sítě vyměnit separační kontejnery s horním výsypem za kontejnery s dolním výsypem provádět pravidelná čištění kontejnerů a okolí separačních hnízd kontrolovat čistotu města kamerový systém proti černým skládkám rozšířit separaci o kontejnery na BRKO (v lokalitách hromadného bydlení) komunitní kompostování komunitní štěpkování osvěta - jak předcházet vzniku odpadů (návody, jak neprodukovat odpad)
Ostatní původci nezapojení do systému svozu	<ul style="list-style-type: none"> nízká cena minimalizovat náklady na odpadové hospodářství zapojit se do systému 	<ul style="list-style-type: none"> nedodržují zákon (vhazují odpad z provozoven do komunálního odpadu) vznik černých skládek riziko ekologické zátěže 	<ul style="list-style-type: none"> standardní komunikační kanály (TIK, web, obecní noviny, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> zapojení podnikatelů do systému svozu a separace komunálního odpadu kontrola nakládání s odpady (kontrola ze strany státní

komunálního odpadu	sběru KO	<ul style="list-style-type: none"> • efekt černého pasažéra (zneužívání systému) 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní jednání s představiteli města 	správy)
Návštěvníci měst a obcí	<ul style="list-style-type: none"> • čistota kolem kontejnerů • dostupnost odpadkových košů (centrum obcí, sídliště) 	<ul style="list-style-type: none"> • nedisciplinovanost • znečišťování veřejných prostranství 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • webové stránky města • místní tisk, média • informační tabule 	<ul style="list-style-type: none"> • podzemní kontejnery v pohledově exponovaných lokalitách (centra měst a obcí, blízko kulturních památek, apod.) • optimalizace sítě odpadkových košů • informační tabule, sankce
Svozové společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • maximalizace zisku • využit vlastní techniku a kapacitu zařízení • disciplinovanost původců odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • neplnění smlouvy s městem • vysoké ceny služeb • dumpingové ceny některých služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • standardní jednání s obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> • změna svozové firmy • kontrola dodržování smluvních podmínek (kvalitně zpracovaná smlouva o poskytovaných službách) • změny ve smlouvách • pravidelné jednání s představiteli města • meziobecní spolupráce (společná výběrová řízení dvou a více obcí i mimo území ORP) • založení svazkové svozové společnosti)
Vlastníci skládek, kompostáren, třídících linek	<ul style="list-style-type: none"> • maximalizace zisku • naplnit kapacitu vlastního zařízení • dlouhodobé smlouvy • dostatek smluvních partnerů 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká cena za skládkování • ekologická zátěž území • nedodržování ekologických norem • používání zastaralých technologií 	<ul style="list-style-type: none"> • standardní jednání s obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> • investice do nových technologií • změny smluv (kvalitní smlouva) • dodržování zákonů (kontrola státní správy) • zkapacitnění stávajících technologií
Majitelé výkupu a sběren	<ul style="list-style-type: none"> • maximalizace zisku 	<ul style="list-style-type: none"> • porušování vyhlášek a zákonů • výkup nepovolených surovin (výrobků) • riziko kriminality 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní jednání • internet, webové stránky • média 	<ul style="list-style-type: none"> • změna legislativy • kontrola dodržování zákona • omezení výkupu odpadů od fyzických osob výkupními odpady • změna OZV o nakládání s komunálním odpadem na území obce
Sběrné dvory	<ul style="list-style-type: none"> • dostatek finanční podpory ze strany obce • zájem občanů o službu 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná kapacita • neochota ke změnám 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní, • internet, webové stránky • média 	<ul style="list-style-type: none"> • informovanost veřejnosti o umístění a provozu sběrných dvorů • dobrá dostupnost pro občany
Představitelé samosprávy obcí	<ul style="list-style-type: none"> • snižovat výdaje na provoz, správu a investice • uspokojit požadavky vlastních občanů • čistota města 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních zdrojů • neochota ke změnám systému • špatná a nesrozumitelná formulace vyhlášky • výběr svozové firmy • nedostatečná příprava a plnění preventivních opatření k plnění POH obce • nedostatečná komunikace s krajskou samosprávou 	<ul style="list-style-type: none"> • jednání mezi obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> • využít úspory z rozsahu (vysoutěžit lepší cenu ve větším objemu odpadů) • motivační prvky k lepší separaci SKO • změna (sjednocení) sběru některých složek odpadu (pytlový sběr v zástavbě RD) • společné řešení nedoplatků • změna (sjednocení) systému vybírání poplatku • zpracovat plán odpadového hospodářství • meziobecní spolupráce

				(založení svazkové odpadové společnosti)
Státní správa	<ul style="list-style-type: none"> • dobrovolné respektování cílů POH ČR ze strany obce 	<ul style="list-style-type: none"> • malá flexibilita • nedostatečně prováděná kontrola plnění zákonných povinností 	<ul style="list-style-type: none"> • standardní jednání mezi státní správou a samosprávou 	<ul style="list-style-type: none"> • koordinace státní správy v kontrolní činnosti
Vzdělávací instituce (školy, zařízení pro volnočasové aktivity)	<ul style="list-style-type: none"> • podpora sběru vybraných komodit • kvalitní ekologická výchova 	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem třídít odpad 	<ul style="list-style-type: none"> • poutavé vzdělávací akce ve školách (den země, apod.) • internet 	<ul style="list-style-type: none"> • plán osvěty • dostatek kontejnerů na drobný odpad • zábavná osvěta (motivační odměny pro školy, exkurze) • osvěta - prevence a předcházení vzniku odpadu • recyklace

Zdroj: Vlastní zpracování.

Občané a subjekty zapojené do systému svozu komunálního odpadu

Očekávají zejména placení nízkých poplatků za odpad, pravidelně prováděný svoz odpadu, separační hnízda v co nejkratší vzdálenosti od svého bydliště, pravidelný úklid v okolí separačních hnízd. Vhodná opatření by měla směřovat k větší motivaci třídít odpad už od jeho vzniku v domácnostech, zapojit systém slev (podpora třídění) nebo zajistit lepší osvětu v oblasti separace a předcházení vzniku odpadů.

Ostatní původci nezapojení do systému svozu komunálního odpadu

Často využívají systém sběru komunálních odpadů jako tzv. černí pasažéři. To lze eliminovat pouze pravidelnými kontrolami, vzdělávací kampaní a zapojením podnikatelů do systému sběru a třídění komunálního odpadu.

Návštěvníci měst a obcí

Využívají systém veřejných odpadkových košů a vnímají čistotu kolem separačních hnízd zejména v centrech obcí. Na pohledově exponovaných místech lze odpadní nádoby zabudovat pod zem a zkulturnit tak systém odpadového hospodářství.

Svozné společnosti

V regionu fungují na komerčním základě. Ve smlouvách s jednotlivými obcemi je uplatňován systém slev a není často oddělena cena za svoz, skládkování a náklady za separovaný odpad. Vhodná opatření jsou v úpravách smluv, jejich zpřehlednění, odstranění dodatků, změny ve fakturaci, větší kontrola množství odpadu až po využití úspor z rozsahu (realizace společného výběrového řízení na svoz jednotlivých složek odpadu).

Vlastníci skládek, kompostáren, třídících linek

Chtějí maximálně využít kapacitu svého zařízení. Vnitřní provázanost mezi jednotlivými svozovými společnostmi a těmito zařízeními, funguje systém slev.

Majitelé výkupu a sběren

Hlavním očekáváním je maximalizovat zisk z výkupu suroviny (komunálního odpadu) bez ohledu na původ odpadů (majetková trestná činnost). Jako opatření jsou očekávány častější kontroly orgány státní správy. Vhodná by byla koordinace z důvodu oddělených kontrolních kompetencí nebo regulace zpětné odběru komunálního odpadu (změna obecně závazných vyhlášek) v širším regionu než je území ORP.

Sběrné dvory

Očekávají, že budou plně využity jejich kapacity. Zároveň nesmí být zneužíváno těchto zařízení (např. likvidace stavební sutě). To lze zajistit komunikační kampaní ve vztahu k veřejnosti, úpravou provozní doby, zajišťování doplňkových služeb pro občany (komunitní štěpkování, odvoz velkoobjemového odpadu vlastní technikou apod.).

Představitelé samosprávy obcí

Očekávají vyrovnané hospodaření v odpadovém hospodářství. Vzhledem k nastavení systému odpadového hospodářství je největším rizikem neochota provést alespoň částečné změny, dohodnout se na společném postupu a chybějící vůle prosadit společné kroky v jednotlivých obcích. Představitelé obcí musí sjednotit své priority na zajištění efektivního odpadového hospodářství (např. kolik jsou ochotni doplácet z veřejných rozpočtů, jak nastavit poplatkový systém s využitím prvků motivace ke třídění, zda vypovědět smlouvy ke službám komplexně nebo po částech apod.).

Státní správa

Má zejména evidenční, kontrolní, preventivní a represivní úlohu v odpadovém hospodářství. Rizikem je její malá flexibilita a nekoordinovanost společných cílů.

Vzdělávací instituce (školy, zařízení pro volnočasové aktivity)

Mají nezastupitelnou úlohu v osvětové a výchovné činnosti. Působí na veřejnost a mohou cílit na změny chování všech producentů odpadu.

Tabulka 206: Analýza rizik v oblasti odpadového hospodářství

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	P	D	V = P * D		
Finanční riziko					
Rostoucí cena za svoz odpadu (SKO i separovaného)	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> realizovat úspory z rozsahu (vypsání společného výběrového řízení na dodavatele služeb nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů a nakládání s ostatními odpady SKO, VO, NO, BIO) změna smlouvy se svozovou společností realizovat nové formy svozu separovaného odpadu (pytlový nebo kontejnerový svoz) zajistit likvidaci BRKO na místě bez nutnosti centrálního svozu 	Jednotlivé obce
Rostoucí cena skládkování (poplatek za uložení odpadu na skládku)	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> realizovat úspory z rozsahu (vypsání společného výběrového řízení na dodavatele služeb nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů a nakládání s ostatními odpady SKO, VO, NO, BIO) změna smlouvy se svozovou společností 	Jednotlivé obce
Zvyšující se podíl občanů neplatících místní poplatek	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> účinnější vymáhání nedoplatků změna systému výběru plateb 	Jednotlivé obce
Změny výkupních cen za separovanou složku odpadu	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> riziko výkyvu výkupních cen přenést ve smlouvě na svozovou společnost zajištění úpravy odpadu na obchodovatelnou druhotnou surovinu (oddělit cenu za službu od příjmů z prodeje) 	Svozové firmy Jednotlivé obce
Výdaje na investice do rozvoje systému sběru separovaného odpadu	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> využít externí zdroje financování (OP ŽP) část nákladů na investice přenést na svozové společnosti (změna smluv) 	Jednotlivé obce
Organizační riziko					
Neochota ke změnám v systémech odpadového hospodářství obcí (typ a vlastnictví nádob, motivační prvky, různé nastavené placení služeb,...)	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> meziobecní spolupráce, společný postup pravidelná neformální setkání 	Jednotlivé obce
Změna obecně závazných	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> příprava kapacity sběrných dvorů 	Jednotlivé obce

vyhlášek - povinnost odevzdávat kovový odpad ve sběrných dvorech)				<ul style="list-style-type: none"> •příprava jiné formy svozu kovového odpadu •změny motivace občanů k větší separaci 	
Nezájem (neochota) obcí ke spolupráci	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> •meziobecní spolupráce, společný postup •pravidelná neformální setkání 	Jednotlivé obce
Právní riziko					
Kvalita smluv a různé dlouhé výpovědní lhůty se svozovými společnostmi	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> •postupná změna smluv se svozovými společnostmi •zajistit kvalitní smluvní vztahy s dodavatelem služeb •oddělit systém sběru (pronájmy nádob, opravy a údržba) od obsluhy systému sběru (výsypy) •rozdělení komplexní smlouvy pro zajištění nakládání s SKO na dvě smlouvy zajištění nakládání s využitelnými složkami KO (papír, plast, sklo) a smlouvou na zajištění SKO, VO, NO, BIO 	Jednotlivé obce
Změna legislativy - Povinnost pro obce stanovit systém nakládání s odpady také pro živnostníky	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> •změna OZV, zapojit do systému tzv. živnostenský odpad 	Jednotlivé obce
Změna legislativy - Znevýhodnění skládkování a jeho důsledné omezení	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> •energetické nebo materiálové využití odpadu 	Jednotlivé obce
Technické riziko					
Omezená kapacita městské skládky v Bohumíně	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> •zajistit energetické využití SKO •snížit množství ukládaného SKO na skládce 	Město Bohumín
Kapacita dotřídňovací linky	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> •zvýšení kapacity (zavedení dvousměnného provozu) 	BM Servis
Zastaralá nebo nedostatečná svozová technika	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> •nákup nové svozové techniky 	BM Servis
Věcné riziko					
Odložení výstavby Krajského integrovaného centra (KIC)	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> •příprava na vybudování regionálního zařízení energeticky využívající odpad na širším území - využití externího financování (fondy EU nebo privátní projekt) 	Jednotlivé obce
Porušování zákona (vznik černých skládek)	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> •nastavení lepšího systému kontroly •kamerový systém proti černým skládkám 	Jednotlivé obce

				<ul style="list-style-type: none"> •propagace využívání kapacity sběrných dvorů •sankce a medializace •zapojení veřejně prospěšných prací do jejich odstraňování 	
--	--	--	--	---	--

Zdroj: Vlastní zpracování.

Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Největším finančním rizikem je rostoucí cena skládkování (poplatek za uložení odpadu na skládku) a rostoucí cena za svoz odpadu (SKO i separovaného). Tyto rizika budou v průběhu doby narůstat také vzhledem k postupnému naplňování volných kapacit skládek SKO. K finančním rizikům v této oblasti musíme zohlednit rizika na straně příjmů obcí - ochota občanů platit za systém odpadového hospodářství.

Mezi organizační rizika největšího významu zahrnujeme neochota ke změnám v systémech odpadového hospodářství obcí (typ a vlastnictví nádob, motivační prvky, různě nastavené placení služeb,...) ať už z pohledu občanů (jsou zvyklí na určitý systém) tak z pohledu rozhodování samosprávy o změnách v odpadovém hospodářství.

Právní rizika vidíme zejména v dalším znevýhodnění skládkování (resp. dodržování jeho důsledného omezení), v nastavení stávajících smluv se svozovými společnostmi, ve změnách obecně závazných vyhlášek obcí ve vztahu k zpětnému odběru komunálního odpadu a povinnosti obcí zapojit do komunálního odpadu i vybrané živnostníky. Eliminovat tato rizika lze sledováním aktuálního vývoje a vzájemnou výměnou informací v rámci pravidelných setkávání představitelů obcí.

Technickým rizikem je zejména projektovaná kapacita bohumínské městské skládky a kapacita dotřídřovací linky na separovaný odpad v Bohumíně.

K největšímu věcnému riziku patří odložení výstavby Krajského integrovaného centra (krajská spalovna pro Moravskoslezský kraj) a neexistence adekvátního záměru na energetické využívání komunálního odpadu v širším regionu. K věcným rizikům zahrnujeme i opakované porušování zákona (vznik černých skládek).

Další potřebné analýzy

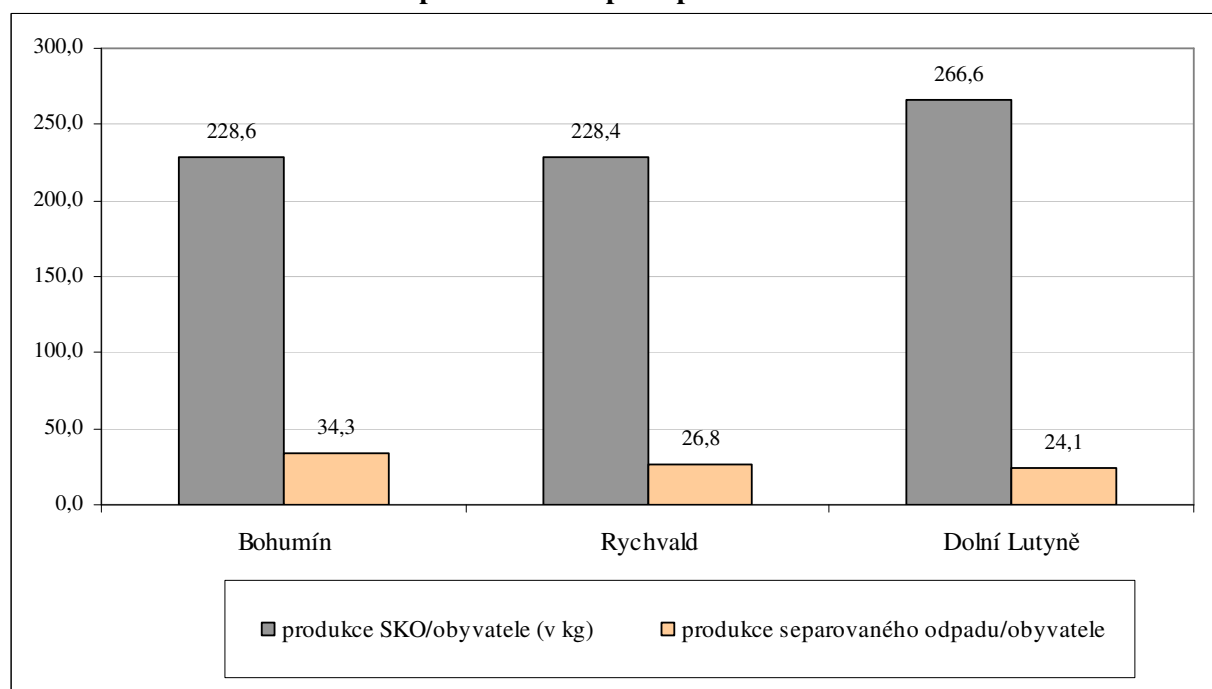
a) Porovnání nákladů a příjmů v jednotlivých obcích

Bylo provedeno porovnání nákladovosti odpadového hospodářství v jednotlivých obcích, se zaměřením zejména na oblast svozu SKO a zajištění svozu separovaného sběru (mimo BRKO).⁵¹

V každé z obcí operuje jiná svozová firma a jsou různě nastavené smlouvy (vnitřně provázané - fakturace za svoz SKO, separovaného sběru, svoz BRKO).

Údaje nezahrnují náklady na provozování sběrných dvorů, likvidace nebezpečných a objemných odpadů. Do příjmů jsou zahrnuty pouze příjmy z místního poplatku a příspěvky EKO-KOMu (nejsou započítávány příjmy za zpětný odběr zařízení odevzdávaných ve sběrných dvorech). Výše odměn ze systému EKO-KOM závisí na množství vytríděného odpadu a způsobech jejich sběru. Systém odměn je nastaven jako motivační, tj. čím více obce vytrídí, tím vyšší je jednotková odměna, což se projevuje v základních sazbách jednotlivých sbíraných komodit. Základní odměny jsou diferencovány dle velikosti obce, způsobu sběru a dosažené míry vytríděného odpadu na jednoho občana. Druhou částí odměny jsou tzv. bonusové složky podporující obce k efektivnímu nastavení systému sběru.

Graf 19: Produkce směsného a separovaného odpadu podle obcí v ORP Bohumín za rok 2013

Zdroj: Údaje o produkci byly zjištěny vlastním šetřením na jednotlivých odborech městských a obecních úřadů.

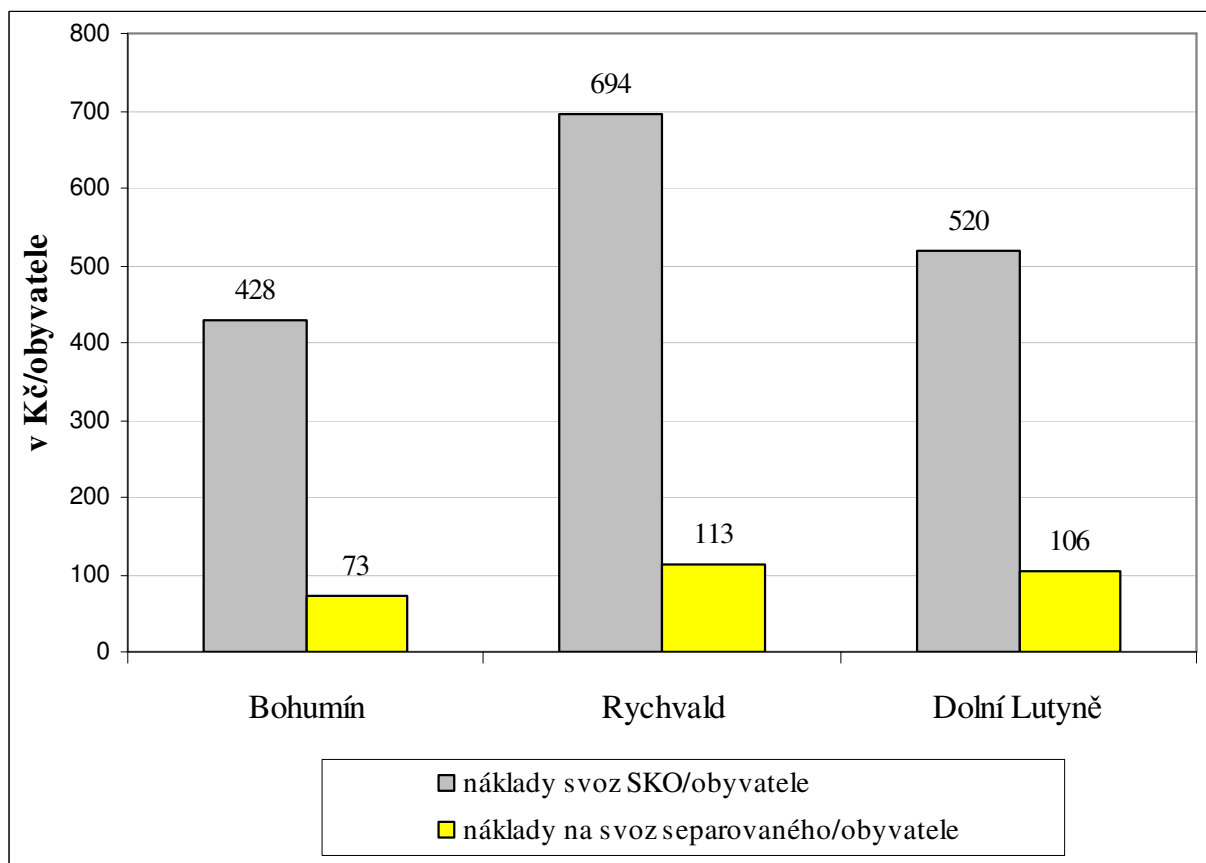
Produkce SKO podle obcí je ve všech obcích na podobné úrovni a pohybuje se mezi 220 - 270 kg/obyvatele. V separaci na obyvatele je na tom nejlépe Bohumín (34 kg/obyvatele) následuje Rychvald a Dolní Lutyně (24 kg/obyvatele). Údaje o separovaném sběru jsou součtem všech

⁵¹ VLASTNÍ ŠETŘENÍ. Údaje o produkci jsou převzaty z hlášení obcí o produkci KO za roky 2012 a 2013. Příjmy a náklady na odpadové hospodářství na příslušných odborech odpadového hospodářství jednotlivých obcí.

vytříděných složek a nevytvářejí tak o celkové skladbě (podílu mezi vytříděnými plasty, sklem a papírem) v jednotlivých obcích. Data ukazují na míru separace (výťažnosti) v jednotlivých obcích.

Náklady na svoz vztahované na obyvatele jsou od 400,- Kč v Bohumíně (město má vlastní skládku a neodvádí zákonný poplatek za skládkování) až po 700,- Kč v Rychvaldu. U separovaného sběru se náklady na obyvatele pohybují mezi 70 - 110 Kč. Jedná se o průměrné náklady v obcích, bez rozlišení podílu jednotlivých složek separovaného sběru.

Graf 20: Náklady na svoz SKO a separovaného odpadu (mimo BRKO) na obyvatele obcí v ORP Bohumín za rok 2013

Zdroj: Náklady na svoz byly zjištěny vlastním šetřením na jednotlivých odborech městských a obecních úřadů.

b) Analýza výkupu a sběru na území ORP

Na území ORP funguje celkem 7 výkupen druhotných surovin (5 v Bohumíně a 2 v Rychvaldu). Bylo provedeno porovnání množství odevzdaného komunálního odpadu od občanů jednotlivých obcí ve výkupnách na území ORP (výkupny jsou v Bohumíně a Rychvaldu). Kovový odpad je co do množství druhou nejobjemnější složkou komunálního odpadu v ORP Bohumín (hned za SKO).

Výsledky provedené analýzy nepostihují odevzdávání (zpětvzetí) komunálního odpadu ve výkupnách na území sousedních ORP (zejména Orlová, Ostrava a Karviná).

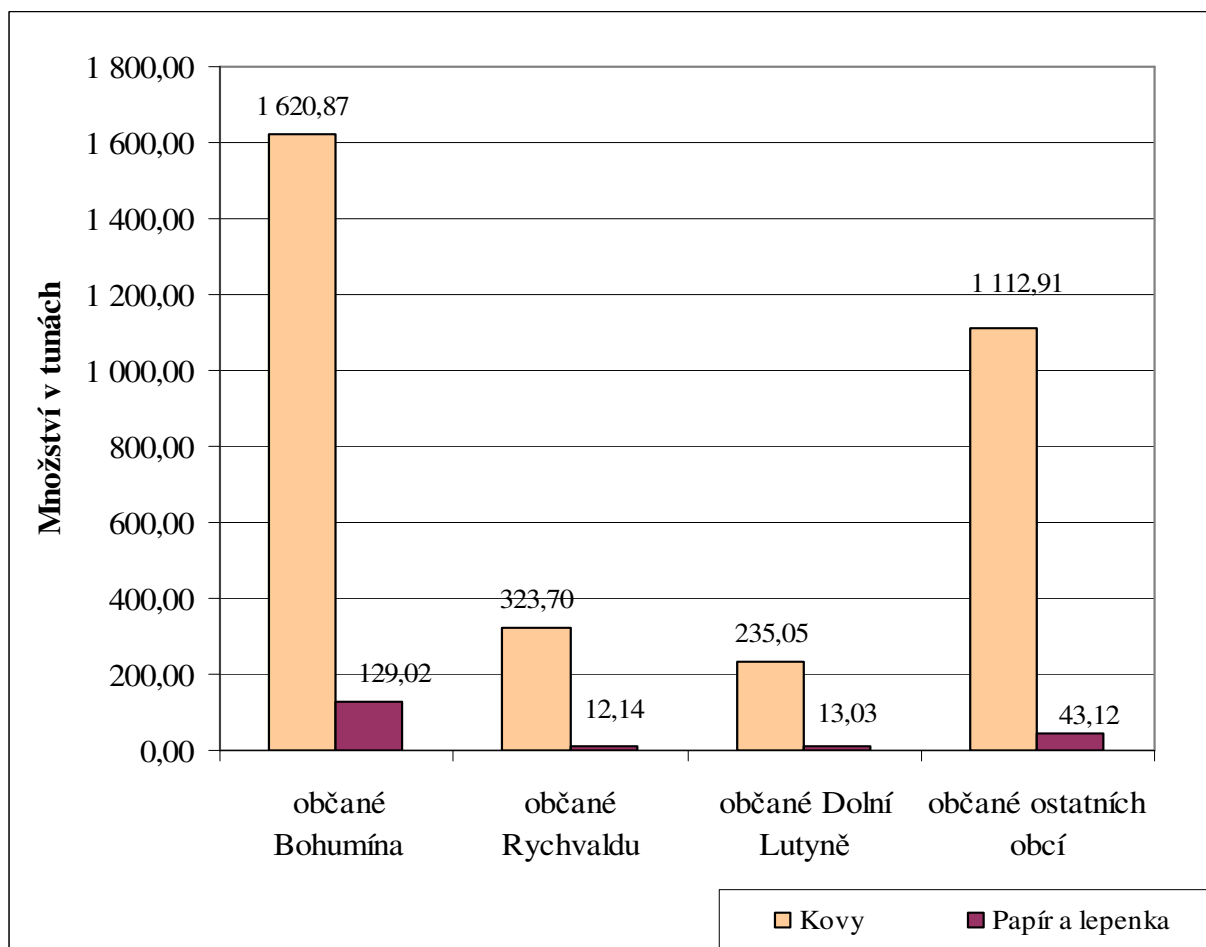
Tabulka 207: Zpětvzetý komunální odpad (kovy, papír, lepenka) ve výkupnách na území obcí v ORP Bohumín za r. 2013

Podle umístění sběrný	Sběrný v Bohumíně	Sběrný v Rychvaldu	Sběrný v Bohumíně	Sběrný v Rychvaldu
	Kovy (t)	Kovy (t)	Papír a lepenka (t)	Papír a lepenka (t)
Občané Bohumína	1 610,44	10,42	125,75	3,27
Občané Rychvaldu	39,87	283,84	2,56	9,58
Občané Dolní Lutyně	235,05	0,00	13,03	0,00
Občané ostatních obcí	605,81	507,10	29,05	14,07
Celkem	2 491,17	801,36	170,39	26,92

Zdroj: Údaje o zpětvzetí komunálního odpadu byly převzaty ze systému EVI, odbor ŽPaS, MěÚ Bohumín, za rok 2013.

Všechny sběrný vykupují kov (2 sběrný navíc vykupují papír). Množství vykoupeného komunálního odpadu v kategorii kovy bylo v roce 2013 na úrovni 3 300 tun/rok (z toho 30 % odevzdali občané s trvalým pobytem mimo území ORP Bohumín). Měrné množství tak představuje výkup cca 65 kg kovu na občana/rok. V území roste problém špatného fungování výkupen a jejich následná kontrola - problém nedodržování zákona a zpětného odběru odcizených věcí (zejména kovových) a nefunguje koordinace kontrol složkami státní správy.

Graf 21: Zpětvzetý komunální odpad (kovy, papír, lepenka) ve výkupnách na území obcí v ORP Bohumín za rok 2013

Zdroj: Údaje o zpětvzetí komunálního odpadu byly převzaty ze systému EVIk, odbor ŽPaS, MěÚ Bohumín, za rok 2013.

5.1.4. SWOT analýza oblastí odpadového hospodářství

Tabulka 208: SWOT analýza oblastí odpadového hospodářství ve SO ORP Bohumín

Silné stránky	Slabé stránky
S1: Město Bohumín je vlastníkem skládky komunálního odpadu	W1: Nákladné odpadové hospodářství
S2: Dostupné sběrné dvory a sběrná místa ve všech obcích	W2: Rozdílné systémy odpadového hospodářství
S3: Fungující dotříd'ovací linka na separovaný odpad ve vlastnictví města Bohumína	W3: Špatné fungování výkupu a jejich kontrola
S4: Nižší náklady na svoz separovaného odpadu v Bohumíně	W4: Nedoplatky občanů
S5: Pozitivní trendy v separaci komunálního odpadu	W5: Černé skládky
Příležitosti	Hrozby
O1: Energetické využití odpadů	T1: Rostoucí cena za skládkování SKO, omezená kapacita bohumínské městské skládky
O2: Zdokonalení odděleného sběru využitelných složek komunálních odpadů	T2: Zvýšení neochoty platit poplatky za odpad
O3: Úspory z rozsahu (vysoutěžít svoz většího množství odpadu)	T3: Chybějící vůle prosadit společné kroky v jednotlivých obcích
O4: Marketingové a motivační balíčky	
O5: Využití volné kapacity kompostárny a třídící linky	
O6: Zavedení regionálních integrovaných systémů nakládání s odpady (ISNO)	

Zdroj: Vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY

S1: Město Bohumín je vlastníkem skládky komunálního odpadu

Město neplatí poplatek za uložení na skládku, má v konečném důsledku nižší náklady na skládkování a zajištěnou kapacitu do r. 2025.

S2: Dostupné sběrné dvory a sběrná místa ve všech obcích

Zjištěna vyhovující kapacita všech sběrných dvorů a sběrných míst, dobrá dopravní dostupnost (umístěné v centrech obcí), služba mobilního sběrného dvora v Bohumíně.

S3: Fungující dotříd'ovací linky na separovaný odpad ve vlastnictví města Bohumína

Na území Bohumína funguje dotříd'ovací linka na separovaný odpad.

S4: Nižší náklady na svoz separovaného odpadu v Bohumíně

Vlastní svozová firma, třídírna a kontrola prodeje vytříděné suroviny.

S5: Pozitivní trendy v množství separace KO/obyvatele ORP

Množství vytříděného odpadu má rostoucí charakter, rovněž množství na obyvatele (měrná produkce separovaného odpadu) má rostoucí trend (65 kg/obyv. v roce 2008, 85 kg/obyv. v roce 2012). Největší nárůst (2008 - 2012) v kategorii: sklo (60 %), papír (25 %), plast (6 %).

Klesá podíl produkce SKO na KO (z 63 % v roce 2008 a 52 % v roce 2012). Rovněž klesá měrná produkce SKO na obyvatele, v roce 2012 byla 308 kg/obyv.

SLABÉ STRÁNKY

W1: Nákladné odpadové hospodářství

Vyšší náklady na svoz SKO a separovaného odpadu v Rychvaldu (Rychvald má nejmenší výši poplatku, ale zároveň nejvíce doplácí z obecního rozpočtu).

W2: Rozdílné systémy odpadového hospodářství

V každé obci operuje jiná svozová firma, jsou rozdílně nastaveny smluvní podmínky, četnost svozu, rozdílné zvyky a zkušenosti v obcích.

W3: Špatné fungování výkupu a jejich kontrola

Problém nedodržování zákona a zpětného odběru odcizených věcí (zejména kovových), nefungující koordinace kontrol výkupu ve spolupráci se složkami státní správy (odbor ŽP MěÚ Bohumín, ČIŽP, Policie ČR,...).

W4: Nedoplatky občanů

V Dolní Lutyni je ročně evidováno cca 8 % nedoplatek (300 případů), v Rychvaldu cca 6 % (430 případů), v Bohumíně cca 6 % vlastníků rodinných domů (cca 140 případů).

W5: Černé skládky

Vznik černých skládek (zejm. opakující se lokality) ve všech obcích řešeného území.

PŘÍLEŽITOSTI

O1: Energetické využití odpadů

V případě výstavby regionální nebo krajské spalovny (KIC) nebo jako palivo pro stávající teplárenské zdroje - zvýšení energetického využití odpadů - spalovny nejsou využívány k likvidaci SKO. Energetické využití odpadu v území ORP ani v širším území ostravské aglomerace neexistuje. Původně zamýšlená výstavba spalovny v Karviné se na základě nesouhlasu občanů nebude realizovat (stav březen 2014).

O2: Zdokonalení odděleného sběru využitelných složek komunálních odpadů

Optimalizovat hustotu veřejně dostupné sítě separačních hnízd a jejich rozmístění v charakteristické slezské zástavbě, doplnit podprůměrný počet kontejnerů na tříděný odpad, zvolit ideální mix kontejnerového a pytlového sběru dle typu zástavby (městská x venkovská, individuální x hromadná), s cílem zvýšit výtěžnost a čistotu sběru a snížit náklady na svoz, zavést sběr dalších surovin (obalová složka), komunikovat s občany roli odděleného sběru využitelných odpadů.

O3: Využit úspory z rozsahu

Vysoutěžit společně svoz většího množství odpadu (separovaný, směsný), s cílem snížit výdaje na zajištění tříděného sběru.

O4: Marketingové a motivační balíčky

Zapojit větší počet občanů do kampaně typu "Chovám se ekologicky", propracovat systém slev s cílem omezit produkci směsného komunálního odpadu.

O5: Využit volné kapacity kompostárny a třídící linky v Bohumíně

O6: Zavedení regionálních integrovaných systémů nakládání s odpady (ISNO)

Předpokládá se, že kompenzační část výnosu z poplatku bude určena pro obce, na jejichž území leží skládka. Významnější část výnosu poplatku za skládkování by měla být určena na rozvoj regionálních systémů nakládání s KO.

HROZBY

T1: Rostoucí cena za skládkování SKO a omezená kapacita bohumínské (městské) skládky

Rostoucí poplatek za uložení odpadu na skládku a riziko postupného naplňování kapacit jednotlivých skládek (nárůst ceny za skládkování), omezená kapacita bohumínské (městské) skládky - kapacita skládky je do roku 2025.

T2: Snížení ochoty platit za odpad

Vlivem sociální situace může dojít k nárůstu problému s nedoplatky za komunální odpad.

T3: Chybějící vůle prosadit společné kroky v jednotlivých obcích

Představitelé obcí musí sjednotit své priority na zajištění efektivního odpadového hospodářství (např. kolik jsou ochotni doplácet z veřejných rozpočtů, jak nastavit poplatkový systém s využitím prvků motivace ke třídění, zda vypovědět smlouvy ke službám komplexně nebo po částech apod.).

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V každé z obcí zajišťuje svoz jiná firma, v jednom případě vlastněná obcí. V nejbližším okolí ORP (sousedních městech a obcích) operuje několik dalších svozových firem.

U svozu SKO se rozpětí cen pohybuje v rozmezí 1 870 - 3 040 Kč za tunu svezeného a uloženého odpadu. Pokud srovnáme pouze svoz bez uložení na skládku je cena v rozmezí 1 040 - 1 780 Kč/t. Cena za svoz SKO se u obdobně velkých obcí pohybuje od 2 300-3 000 Kč/tunu svezeného a uloženého odpadu.

V menších obcích je průměrná cena svezeného separovaného odpadu na úrovni kolem 4 000,- Kč/tunu. V případě Bohumína je cena poloviční. Tyto průměrné ceny ale mohou být zkresleny podílem jednotlivých složek separovaného odpadu k celkovému množství. Cena za svoz separovaného odpadu se u obdobně velkých obcí v regionu pohybuje od 2000-5000 Kč/tunu svezeného odpadu.

Průměrná výše poplatku na občana se v ORP Bohumín pohybuje na úrovni 564,- Kč. Rozdíl ve výši poplatku v jednotlivých obcích je značně diferencovaný.

Nejvíce finančně nákladné je zajištění svozu SKO a separovaného odpadu v Rychvaldu, následuje Dolní Lutyně a Bohumín (výši ceny svezeného odpadu u Bohumína ovlivňuje skutečnost, že město má vlastní skládku a neodvádí poplatek za skládkování). Rychvald má nejmenší výše poplatku a zároveň nejvíce doplácí z obecního rozpočtu.

Všechny obce správního obvodu jsou vybaveny sběrnými dvory a jsou zapojeny do systému zpětného odběru elektrozařízení (Asekol, Ekolamp, Elektrowin, Rema). Obec Dolní Lutyně zřídila sběrné místo plnící funkci sběrného dvora (v provozu od května 2014.) Kapacita sběrných dvorů byla zjišťováním v terénu stanovena jako dostačující.

V oblasti skládkování je rizikem rostoucí poplatek za uložení odpadu na skládku a riziko postupného naplňování kapacit jednotlivých skládek (a související nárůst ceny za skládkování v regionu). Kapacita bohumínské skládky je omezená (volná kapacita se předpokládá do roku 2025, skládku využívá plně Bohumín a částečně obec Dolní Lutyně). Příležitostí v odstraňování odpadu je zvýšení jejich energetického využití – v případě výstavby regionální nebo krajské spalovny (KIC) dle krajské koncepce nakládání s odpady nebo jako palivo pro stávající teplárenské zdroje. Spalovny nejsou v současné době využívány k likvidaci SKO. Energetické využití odpadu v území ORP ani v širším území ostravské aglomerace neexistuje. Původně zamýšlená výstavba spalovny v Karviné se na základě nesouhlasu občanů nebude realizovat (stav duben 2014).

Na území ORP funguje celkem 7 výkupen druhotných surovin (5 v Bohumíně a 2 v Rychvaldu). Všechny sběrný vykupují kov (2 sběrný navíc vykupují papír).

Množství vykoupeného komunálního odpadu v kategorii kovy bylo v roce 2013 na úrovni 3 300 tun/rok (z toho 30 % odevzdali občané s trvalým pobytem mimo území ORP Bohumín). Měrné množství tak představuje výkup cca 65 kg kovu na občana/rok.

V území roste problém špatného fungování výkupu a jejich následná kontrola - problém nedodržování zákona a zpětného odběru odcizených věcí (zejména kovových), nefungující koordinace kontrol výkupu ve spolupráci se složkami státní správy (odbor ŽP, MěÚ Bohumín, ČIŽP, Policie ČR,...).

Menším problémem jsou černé skládky, vznikající nahodile ve všech obcích (nákladné odstraňování). V některých lokalitách jsou evidovány opakující se černé skládky (Rychvald - lokalita Václav, černé skládky na hranici území ZCHÚ a NATURA2000 v Bohumíně). Na opakujících se místech černých skládek je na zvážení umístění monitorovacího zařízení (fotopasti).

Celková produkce ostatních odpadů (OO) i nebezpečných odpadů (NO) má od roku 2010 klesající trend s postupným snižováním měrné produkce odpadů (kg/obyvatele) nezávisle na ekonomickém růstu. Klesající trend u produkce nebezpečných odpadů (NO) je z 491 kg/obyvatele v roce 2008 na 352 kg/obyvatele v roce 2012). V kategorii OO je obdobný klesající trend od roku 2010.

Pořadí nejvíce zastoupených skupin odpadů (podle r. 2012):

17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) = 90 285,9 t (trend klesající).

12 - Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů = 34 401,5 t (trend rostoucí).

01 - Odpady z geologického průmyslu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene = 24 881,1 t (trend stagnující).

10 - Odpady z tepelných procesů = 20 916,2 t (trend klesající).

20 - Komunální odpady = 18 256,8 t (trend klesající).

Struktura komunálních odpadů (KO)

Pořadí nejvíce zastoupených skupin komunálních odpadů (podle r. 2012):

200301 - Směsný komunální odpad = 10 512,9 t (trend klesající – resp. stagnující).

200140 - Kovy = 3 225,3 t (trend stagnující).

200307 - Objemný odpad = 1 607,9 t (trend rostoucí – resp. stagnující).

200201 - Biologicky rozložitelný odpad = 1 372,7 t (trend silně rostoucí).

150101 - Papírové a lepenkové obaly = 809,13 t (trend rostoucí).

Silně rostoucí trend množství BRKO je dán rozšířením sběru biologicky rozložitelného KO v Bohumíně a postupně i v Rychvaldu (od r. 2012).

Kovový odpad (2. nejvíce zastoupená skupina komunálního odpadu), jeho sběr (zpětvzetí) ve výkupnách na území ORP je rozebrán v předchozí kapitole.

Trendy v produkci SKO a separovaného odpadu:

Klesá podíl produkce SKO na KO (z 63 % v roce 2008 a 52 % v roce 2012).

Rovněž klesá měrná produkce SKO na obyvatele, z 352 kg/obyv. v roce 2008 na 308 kg/obyv. v roce 2012 (pozitivní trendy).

Zvyšuje se absolutní množství separovaného odpadu (r. 2012 = 2 891 t), průměrný růst mezi roky 2010 - 2012 je 7 %.

Množství vyříděného odpadu má rostoucí charakter, rovněž množství na obyvatele (měrná produkce separovaného odpadu) má rostoucí trend (65 kg/obyv. v roce 2008, 85 kg/obyv. v roce 2012).

Největší nárůst mezi roky 2008 - 2012) je v komoditách: sklo (nárůst 60 %), papír (nárůst 25 %), plast (nárůst 6 %).

V každé obci je systém sběru separované složky odpadu nastaven odlišným způsobem. Společná je charakteristická slezská zástavba, problematická z hlediska hledání optimálního rozmístění separačních hnízd (zajištění průměrné docházkové vzdálenosti, případně možnosti krátkého parkování u separačních hnízd a zároveň udržet požadavek na maximální využití kapacity kontejnerů).

U všech obcí je možno navrhnout dovybavení sběrné sítě obcí u tříděného odpadu na průměrné hodnoty odpovídajících jednotlivých velikostních skupin obcí resp. provést optimalizaci sběrné sítě a umístění sběrných hnízd, změna typů kontejnerů (kontejnery s horním výsypem jsou často cílem nájedů zlodějí zejména papíru a plastu). Dále zvážit modifikaci nebo rozšíření stávajících systémů v obcích (mix kontejnerového a pytlového sběru, zavedení recyklačních slev).

V roce 2012 bylo materiálové využití komunálního odpadu v území na úrovni 52 %.

Klesá množství SKO ukládaného na skládky (z 10 400 tun v roce 2008 na 7 100 tun v roce 2012), zároveň ale stále velký podíl komunálního odpadu končí na skládkách bez možnosti materiálového nebo energetického využití.

V nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) jsou pozitivní trendy v rostoucím množství materiálního způsobu odstraňování BRO i BRKO. Mezi roky 2008 - 2012 kleslo měrné skládkování BRKO z 268 kg/obyvatele na 197 kg/obyvatele. Podíl BRKO ukládaných na skládky byl v roce 2010 na úrovni 56 % hmotnostních (cíl POH je 75 %), a v roce 2012 na úrovni 34 % hmotnostních (cíl POH je 50 %). Výhledově by měl podíl klesnout až na 35 % hmotnostních (v roce 2020).

Náklady na odpadové hospodářství za celé území ORP mají ve sledovaném období 2010 - 2012 rostoucí tendenci. Rostoucí trend je zejména v položce sběr a svoz komunálního odpadu (zahrnuje SKO i separovaný odpad).

Celkové příjmy za celé území ORP mají stagnující charakter. Rostoucí trend je u největší položky příjmů - Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Příjmy z položky Poplatky za uložení odpadů (tzv. poplatek za umístění skládky na území obce) se týká pouze města Bohumína.

Průměrná výše poplatku na občana se v ORP Bohumín pohybuje na úrovni 564,- Kč. Rozdíl ve výši poplatku v jednotlivých obcích je ale značně diferencovaný.

Nejvíce finančně nákladné je zajištění svozu SKO v Rychvaldu, následuje Dolní Lutyně a Bohumín (výši ceny svezeneho odpadu u Bohumína ovlivňuje skutečnost, že město má vlastní skládku a neodvádí poplatek za skládkování). Rychvald má nejmenší výše poplatku, ale zároveň nejvíce doplácí z obecního rozpočtu.

Nedoplatky za místní poplatek se v jednotlivých obcích pohybují v rozmezí 5 - 8 %. Rizikem do budoucna je vzrůstající trend v neochotě platit za odpady. V dalších obcích okresu Karviná je tento problém ještě markantnější a nedoplatky se v procentuálním vyjádření pohybují v dvojciferných hodnotách. Nedoplatky obecně zatěžují správu odpadového hospodářství a snižují příjmy obcí.

Podle dotazníkového šetření jsou za největší problém v oblasti odpadového hospodářství považovány vysoké ceny, neinformovanost občanů (potřeba osvěty) a vznik černých skládek. Představitelé obcí se shodli na tom, že meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu by mohla spočívat především v realizaci úspor finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství, na řešení způsobu budoucího nakládání se smíšeným komunálním odpadem.

Shrnutí problémů a potřeb v území ORP Bohumín:

Zvýšit úroveň recyklace

I přes pozitivní trendy v oblasti nakládání s odpady zůstává hlavním cílem co nejmenší množství odpadu ukládat na skládky, odklonit biologicky rozložitelné odpady ze smíšeného komunálního odpadu a snížit tak množství BRKO ukládaného na skládky nebo snížit jejich celkovou produkci.

Pozitivním trendem v oblasti nakládání s odpady je pokles množství odpadů uloženého na skládky z 17 tis. tun v roce 2008 na 11 tis. v roce 2012 (klesá množství SKO uloženého skládky). Postupně se snižuje i hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky (z obcí na území ORP).

Materiálové využití odpadů bylo v roce 2012 na úrovni 52 % z celkových odpadů (téměř tedy došlo k naplnění cíle POH zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012).

Energetické využití nebo spalování odpadů není využíváno. Oba tyto způsoby odstraňování odpadu jsou ve výhledu příležitostí pro obce. Zde je nutno vzít do úvahy širší území a krajskou koncepci k nakládání s odpady, která stále počítá s vybudováním krajské spalovny.

Ceny za služby v odpadovém hospodářství

Cílem v této oblasti je snížit náklady na svoz SKO, zajistit samofinancovatelnost tříděného sběru a výhledově řešit riziko zvyšujících se nákladů na odstraňování odpadu i jinou formou než skládkováním (např. energetické využití, spalování). Vedlejším efektem by mohlo být využití kapacit stávajících zařízení k nakládání s odpady na území ORP (využití kapacity třídící linky BM servisu separovaného odpadu, případně využití volné kapacity kompostárny v Bohumíně) v případě shody na společném postupu v oblasti zajišťování svozu odpadů.

Špatné fungování výkupu a jejich kontrola

Cílem je zajistit koordinaci při kontrolní činnosti jednotlivých složek státní správy nebo změnou OZV v obcích určit jako jediné místo k uložení komunálních odpadů sběrné dvory a sběrná místa v obcích. Problém je potřeba řešit na větším území než správní území OPR.

Nedoplatky za místní poplatek

Nedoplatky jsou problémem zejména v obcích, kde je vybírán místní poplatek. V Dolní Lutyni je ročně evidováno cca 8 % nedoplateků (300 případů), v Rychvaldu cca 6 % (430 případů) a v Bohumíně cca 5 % vlastníků rodinných domů (cca 140 případů). Problém lze řešit účinnějším vymáháním a sankcemi.

5.2.Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina v oblasti odpadového hospodářství byla složena z motivujícího starosty města Bohumín (místostarosta Bohumína, jenž má kompetence za oblast odpadové hospodářství), motivujícího starosty obce Dolní Lutyně, vedoucího odboru životního prostředí a služeb Městského úřadu Bohumín, referenta odboru životního prostředí a služeb MěÚ Bohumín (správa v oblasti odpadů). Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

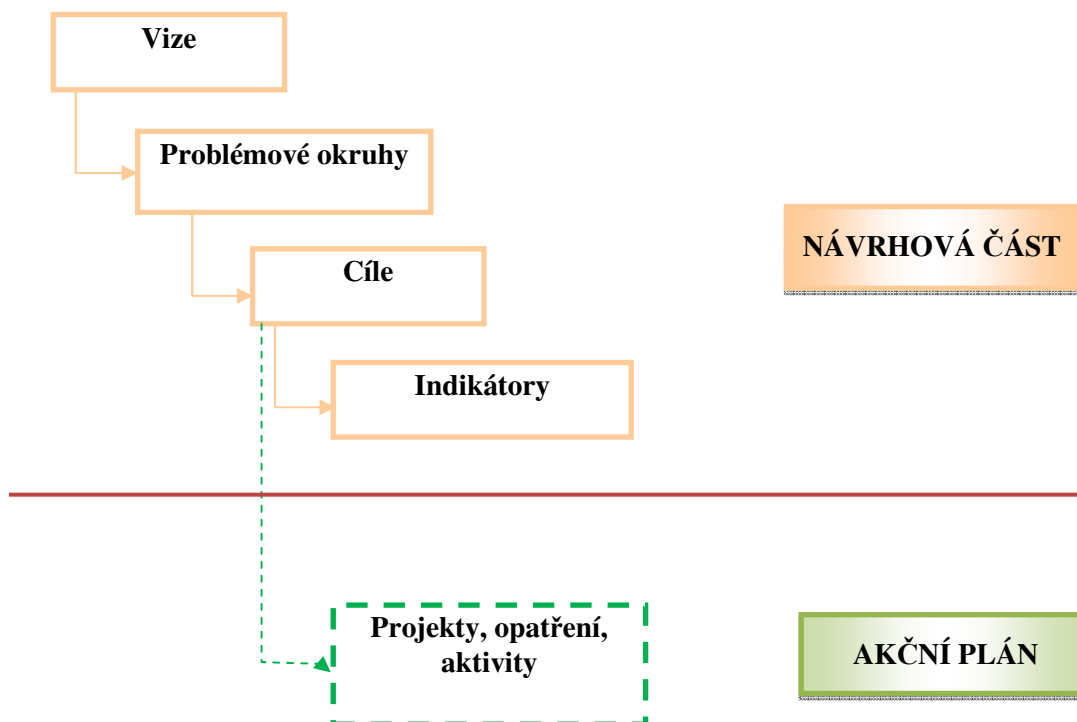
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Odpadové hospodářství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Odpadové hospodářství	1. Nedostatečná separace odpadu	2. Vyšší výdaje za odpadové hospodářství	3. Špatné fungování výkupu
	cíl 1.1 Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou	cíl 2.1 Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru cíl 2.2 Optimalizovat výdaje na svoz	cíl 3.1 Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu

	<p>veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce</p> <p>cíl 1.2 Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu</p> <p>cíl 1.3 Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění odpadů</p> <p>cíl 1.4 Zkvalitnění systému separace a infrastruktury pro třídění</p>	<p>a nakládání se směsným komunálním odpadem</p> <p>cíl 2.3 Příprava společné strategie k nakládání se SKO</p>	
--	---	---	--

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Slogan

Společně pomáháme regionu.

Vize

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí **lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí**. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. **Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu**. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: *Nedostatečná separace odpadu*

Věcné argumenty

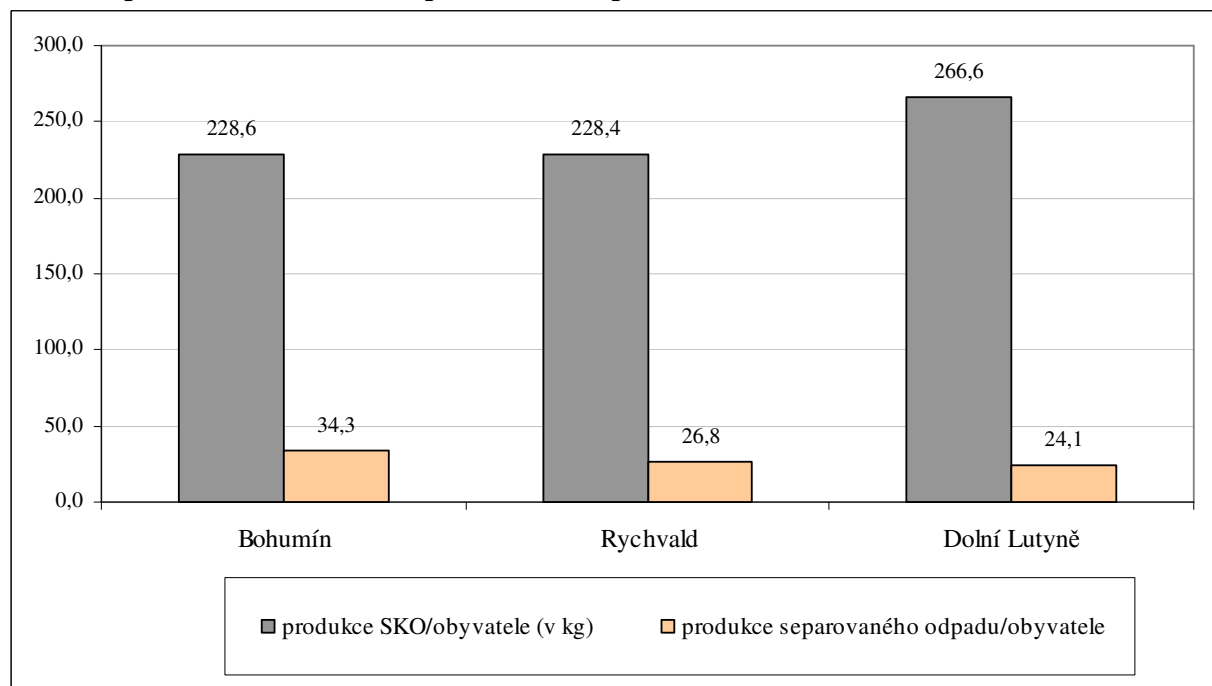
Průměrná výtěžnost papíru, skla, plastu a nápojového kartonu je v Moravskoslezském kraji 37,8 kg/obyvatele. V separaci na obyvatele je na tom nejlépe Bohumín (34 kg/obyvatele), následuje Rychvald a Dolní Lutyně (shodně kolem 24 kg/obyvatele). Výsledky ukazují na míru separace (výtěžnosti) v jednotlivých obcích. V meziobecním srovnání výtěžnosti separovaného sběru v MSK za r. 2014 je Bohumín v kraji na 7. místě (posun z 13. místa v r. 2013), Rychvald na 24. místě (posun z 18. místa v r. 2013) a Dolní Lutyně na 27. místě (posun z 35. místa v r. 2013).⁵²

Produkce směsného komunálního odpadu (SKO) podle obcí je ve všech obcích na podobné úrovni a pohybuje se mezi 220 - 270 kg/obyvatele.

---

⁵² TŘÍDÍME V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI. Pořadí měst a obcí dle výtěžnosti za rok 2014 v kg na osobu. *Tridime.info* [online]. © 2011 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: http://www.tridime.info/images/stories/vysledky_2014_pdf/msk_2014_nad5000ob.pdf

Srovnání produkce směsného a separovaného odpadu v obcích ORP Bohumín:

Zdroj: Vlastní šetření (odbory městských a obecních úřadů).

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že město Bohumín, ve srovnání s městy obdobné velikosti dosahuje nadprůměrných výsledků (zejména v komoditě papír a sklo). Komodita plasty se pohybuje okolo celorepublikového průměru. Ostatní obce jsou (až na výjimky v komoditě plast) podprůměrné ve srovnání s obcemi obdobné velikosti.

Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29, skla 11, plastů 10, nápojových kartonů 0,3 a kovů 40 kg/obyv. Třídění v ORP Bohumín je ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na průměrné úrovni zejména u komodity papír a plast a na podprůměrné úrovni u komodity nápojové kartony.

Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

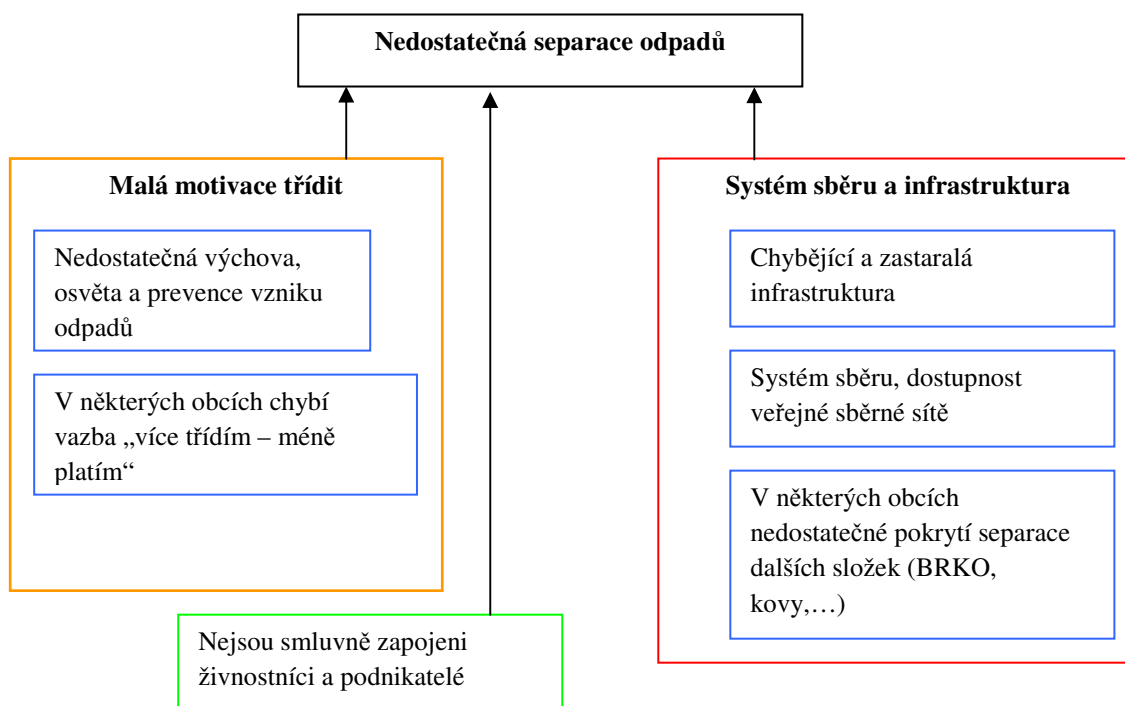
Územní jednotka	ORP Bohumín	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	18,44	17,44
Plast	(150102, 200139)	8,65	10,01
Sklo	(150107, 200102)	11,87	10,16
Nápojové kartony	(150105)	0,16	0,16
Kovy	(200140, 150104)	103,66	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Snahou samospráv by mělo být zvýšení úrovně třídění a recyklace odpadů a tím minimalizace množství odpadu ukládaného na skládky. Příležitostí je využít potenciál růstu vytríděného množství odpadu v každé obci a posílit pozitivní trend poklesu množství odpadu odstraňovaného skládkováním. Řešením je jednak předcházet vzniku odpadů, více motivovat k separaci, zajistit kvalitní infrastrukturu

a systém třídění, odklonit biologicky rozložitelné složky odpadu ze směsného komunálního odpadu (snížit množství BRKO ukládaného na skládky) a rozpracovat společně motivační prvky pro občany (motivace ke třídění, zapojit větší počet občanů do ekologických kampaní apod.).

Příčiny problému

Důsledky neřešení problému

V dlouhodobém horizontu lze říci, že pokud nebudeme dostatečně a efektivně třídít odpady, bude se nakládání s komunálním odpadem prodražovat. To se promítne buď ve výši poplatku za komunální odpad nebo většími nároky na subvencování systému z obecních rozpočtů.

Problémová oblast 2: Vyšší výdaje za odpadové hospodářství

Věcné argumenty

U svozu smíšeného komunálního odpadu (SKO) se rozpětí cen v obcích ORP Bohumín pohybuje v rozmezí 1 870 - 3 040 Kč za tunu svezeneho a uloženého odpadu. Pokud srovnáme pouze svoz bez uložení na skládku je cena v rozmezí 1 040 - 1 780 Kč/t. U svozu separovaného odpadu je situace obdobná. V menších obcích je průměrná cena svezeneho separovaného odpadu na úrovni cca 4 000,- Kč/tunu. V případě Bohumína je cena poloviční.⁵³ Cena za svoz separovaného odpadu se u obdobně velkých obcí v regionu pohybuje od 2 000 - 5 000 Kč/tunu svezeneho odpadu.

Náklady na svoz vztážené na obyvatele jsou od 400,- Kč v Bohumíně (město má vlastní skládku a neodvádí zákonný poplatek za skládkování) až po 700,- Kč v Rychvaldu. U separovaného sběru se náklady na obyvatele pohybují mezi 70 - 110 Kč (jedná se o průměrné náklady v obcích, bez rozlišení podílu jednotlivých složek separovaného sběru).

Srovnání výdajů na odpadové hospodářství v obcích ORP Bohumín:

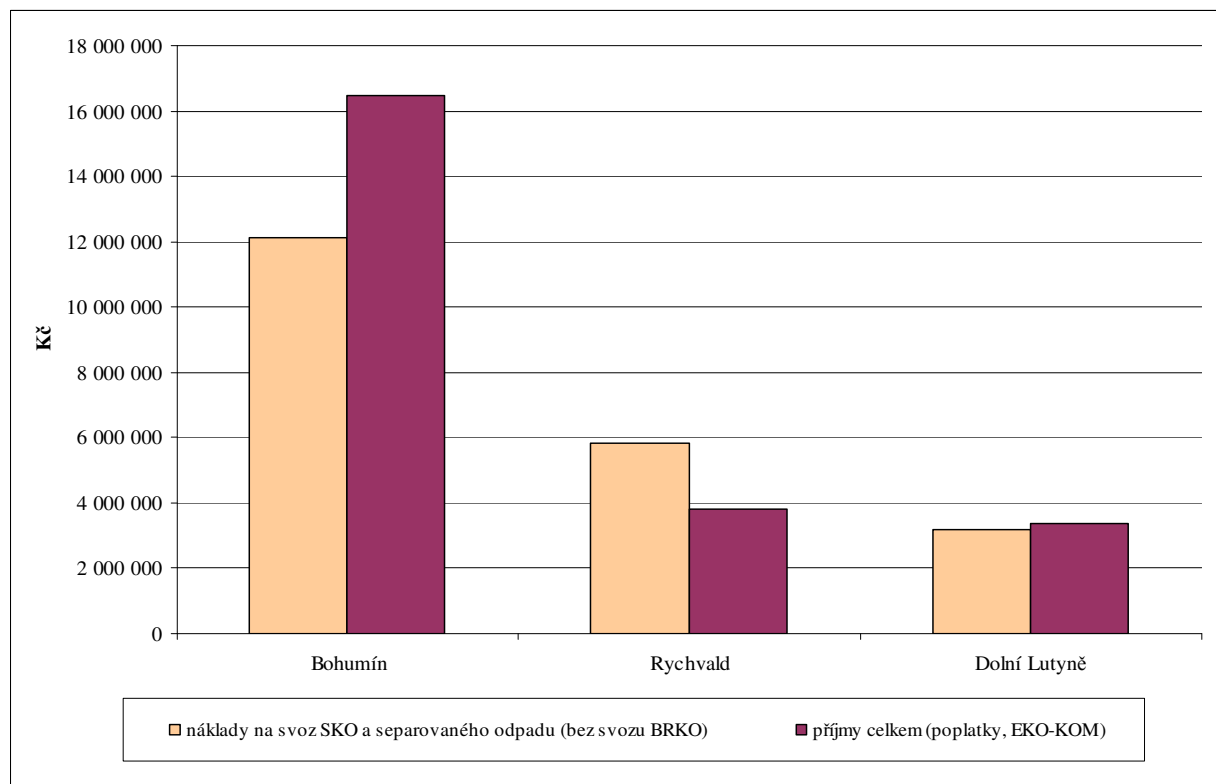
Obec	Skutečné náklady na občana/rok	Poplatek za rok	Doplatek z rozpočtu na občana/rok	% nedoplatků
Bohumín	515	500	0	6 % (pouze RD)
Rychvald	975	492	483	6 % (430 případů)
Dolní Lutyně	640	600	40	8 % (300 případů)

Zdroj: Vlastní šetření.

Nejvíce finančně nákladné je zajištění svozu SKO a separovaného odpadu v Rychvaldu, následuje Dolní Lutyně a Bohumín (vyšší ceny svezeneho odpadu u Bohumína ovlivňuje skutečnost, že město má vlastní skládku). Rychvald má nejmenší výše poplatku a zároveň nejvíce doplácí z obecního rozpočtu.

⁵³ VLASTNÍ ŠETŘENÍ. Údaje příjmy a náklady na odpadové hospodářství byly získány na příslušných odborech odpadového hospodářství jednotlivých obcí.

Porovnání příjmů a nákladů na SKO a separovaný odpad (bez BRKO) za rok 2013 v obcích ORP Bohumín:

Zdroj: Vlastní šetření (odbory městských a obecních úřadů).

Údaje v grafu nezahrnují náklady na provozování sběrných dvorů, nakládání s nebezpečnými a objemnými odpady. Do příjmů jsou zahrnuty pouze příjmy z místního poplatku a příspěvky společnosti EKO-KOM, a.s. (nejsou započítávány příjmy za zpětný odběr zařízení odevzdávaných ve sběrných dvorech).

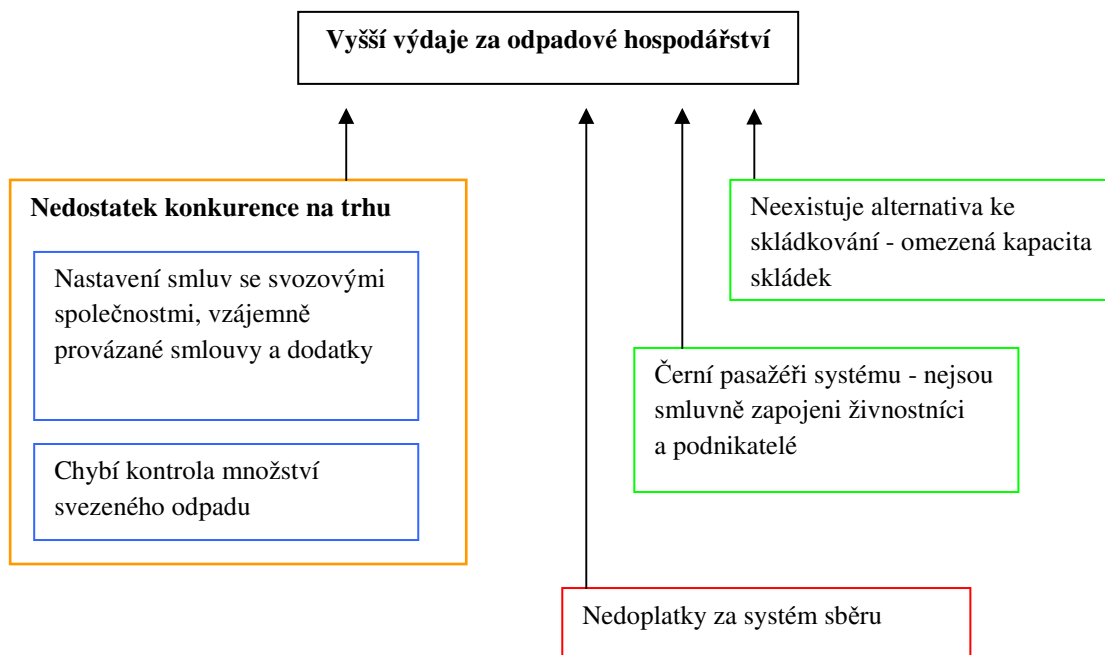
Pro zajištění úspěšného rozvoje odděleného sběru a využití vytříděných odpadů musí být zajištěny dostatečné finanční zdroje, aby v koncovém výsledku byl oddělený sběr ekonomicky výhodnější než jiný způsob nakládání s odpady.

V oblasti skládkování je rizikem rostoucí poplatek za uložení odpadu na skládku a riziko postupného naplňování kapacit jednotlivých skládek (a související nárůst ceny za skládkování v regionu). Kapacita bohumínské skládky je omezená (volná kapacita se předpokládá do roku 2025, skládku využívá plně Bohumín a částečně obec Dolní Lutyně). Příležitostí v nakládání s odpady je zvýšení jejich energetického využití - v případě výstavby regionálního nebo krajského zařízení k energetickému využití odpadu (KIC) dle krajské koncepce nakládání s odpady nebo jako palivo pro stávající teplárenské zdroje. Spalovny nejsou v současné době využívány k likvidaci SKO. Energetické využití odpadu v území ORP ani v širším území ostravské aglomerace neexistuje.

Riziko růstu nákladů na skládkování v průběhu doby je vzhledem k postupnému naplňování volných kapacit skládek SKO v regionu velké. Také ochota občanů platit za systém sběru odpadů (vyjádřená

mírou nedoplatků) je jednou z příčin vyšších výdajů obcí na odpadové hospodářství, zejména v menších obcích území ORP.

Příčiny problému

Důsledky neřešení problému

Vyšší výdaje na odpadové hospodářství přinesou zvýšené doplácení z obecních rozpočtů, případně postupný nárůst místního poplatku od občanů, tak aby byl systém z finančního hlediska vyrovnaný.

Problémová oblast 3: Špatné fungování výkupen

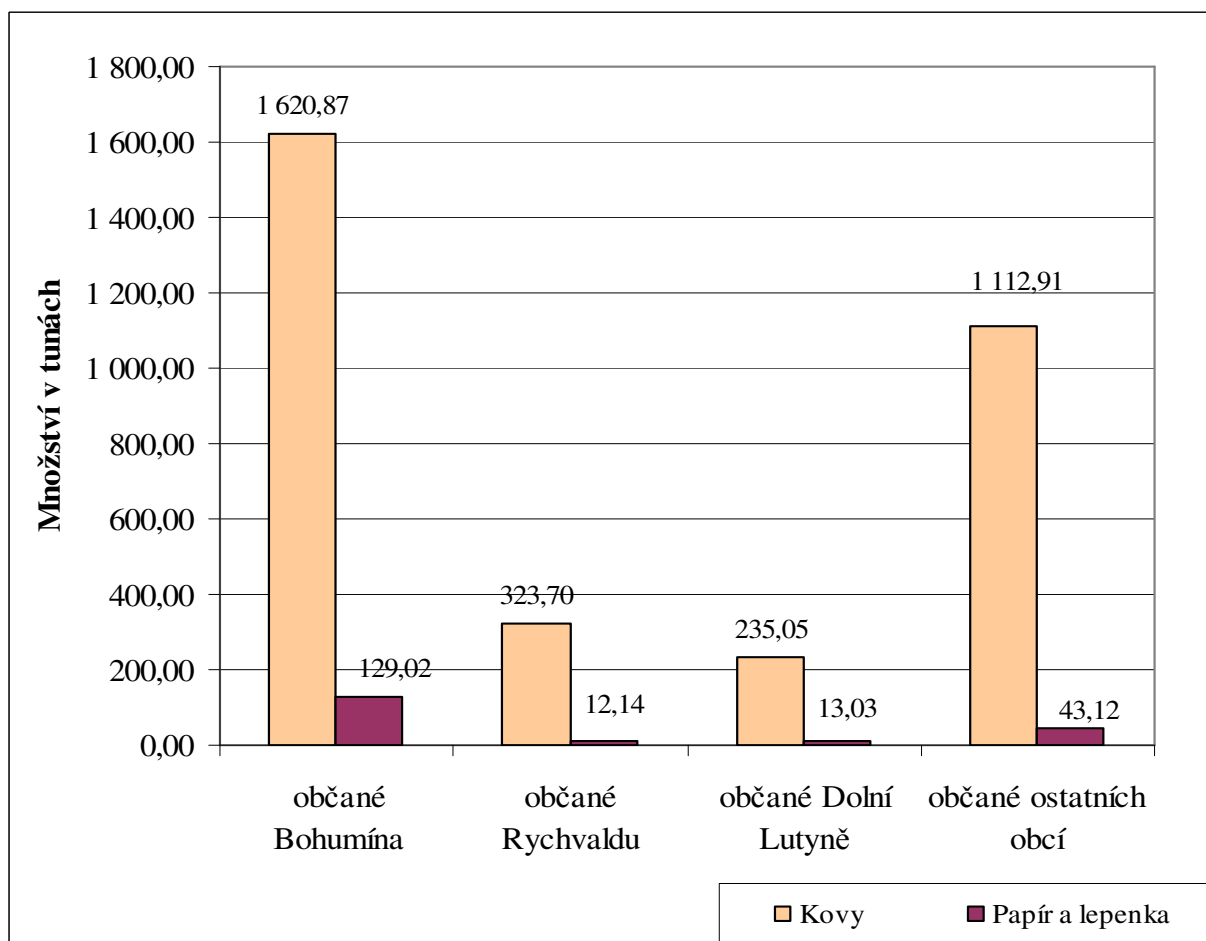
Věcné argumenty

V území roste problém špatného fungování výkupen a jejich kontrola - nedodržování zákona a zpětného odběru odcizených věcí (zejména kovových) a nefunguje koordinace kontrol složkami státní správy.

Množství vykoupeného komunálního odpadu v kategorii kovy bylo v roce 2013 na úrovni 3 300 tun/rok. Měrné množství tak představuje výkup cca 65 kg kovu na občana/rok. 30 % tohoto množství odevzdali občané s trvalým pobytem mimo území ORP Bohumín.

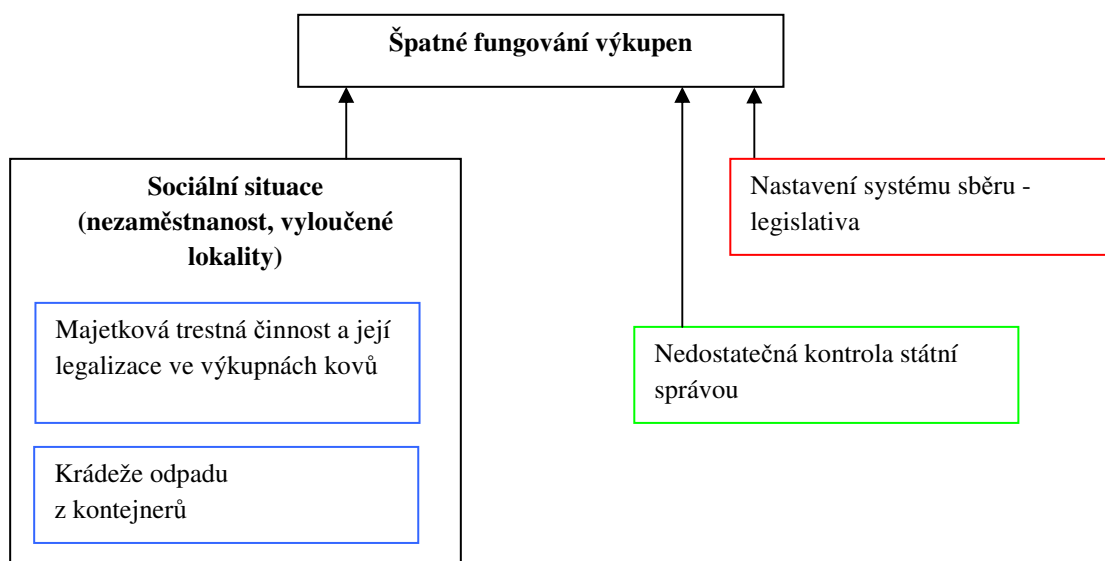
Na území funguje celkem 7 výkupen druhotných surovin (5 v Bohumíně a 2 v Rychvaldu). Kovový odpad je co do množství druhou neobjemnější složkou komunálního odpadu v ORP Bohumín (hned za SKO). Výsledky provedené analýzy nepostihují odevzdávání (zpětvzetí) komunálního odpadu ve výkupnách na území sousedních ORP (zejména Orlová, Ostrava a Karviná).

Komunální odpad (kovy, papír, lepenka) převzatý ve výkupnách na území obcí v ORP Bohumín za rok 2013:

Zdroj: Vlastní šetření (systém EVI, odbor životního prostředí a služeb MěÚ Bohumín).

Příčiny problému

Důsledky neřešení problému

Nedodržování zákona ze strany výkupen, legalizace příjmů z majetkové trestné činnosti.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1: Nedostatečná separace odpadu

- **Cíl: 1.1** Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce
- **Cíl: 1.2** Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu
- **Cíl: 1.3** Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů
- **Cíl: 1.4** Zkvalitnění infrastruktury a systému separace

Problémový okruh 2: Vyšší výdaje za odpadové hospodářství

- **Cíl: 2.1** Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru
- **Cíl: 2.2** Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem
- **Cíl: 2.3** Příprava společné strategie k nakládání se SKO

Problémový okruh 3: Špatné fungování výkupen

- **Cíl: 3.1** Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu

Tabulka 209: Cíl č. 1.1: Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce

Problémový okruh	1. Nedostatečná separace odpadu
Cíl	1.1 Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce
Popis cíle	<p>Problematika prevence v oblasti odpadového hospodářství je široká. Proto by opatření měly být nastaveny takovým způsobem, aby jejich dopad byl efektivní.</p> <p>Informační podpora v oblasti komunálních odpadů (občan, společnost) jsou jasnou cílovou skupinou prevenčních opatření.</p> <p>Cílem je v maximální možné míře zajišťovat na všech úrovních informační podporu o programech a problematice vzniku, třídění a předcházení odpadů.</p> <p>Podpora aktivní účasti občanů obce je nezbytnou podmínkou efektivního fungování třídění. Využít lze spolupráci se společností EKO-KOM, a.s. (všechny obce jsou zapojeny do systému).</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza smluv jednotlivých obcí se společností EKO-KOM, a.s. <p>B Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • společný projekt na podporu třídění se společností EKO-KOM, a.s. • realizace kampaně „Chovám se ekologicky“ ve všech obcích • realizace akce „Dny odpadů“ ve spolupráci se svozovými společnostmi • projekt třídění ve školách (podpořit ekologickou výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů (výukové, výchovné a osvětové programy) • realizovat osvětu o problematice vzniku odpadů v klubech seniorů • společný tisk návodů na třídění, ekologických kalendářů, mapa odpadového hospodářství v ORP • zajistit pravidelné informování občanů o výsledcích OH obce, a to včetně ekonomiky a konkrétních způsobů nakládání s odpady
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost.</p> <p>Počet oslovených cílových skupin v informační kampani.</p>
Správce cíle	Starosta Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 210: Cíl č. 1.2: Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu

Problémový okruh	1. Nedostatečná separace odpadu
Cíl	1.2 Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu
Popis cíle	Rozšíření sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů ve všech obcích. Zajistit sběr prostřednictvím sběrných dvorů a sběrných míst, vyhlásování sběrových akcí.
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • připravit návrh úprav příslušných obecně závazných vyhlášek <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor nákladů na rozšíření sběru a nakládání s BRKO <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zavést preventivní opatření vzniku odpadu - systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby • připravit systém sběrových akcí (zejm. u sběru kovů) – odvoz od domu • vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování., ostatní způsoby sběru)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů.
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 211: Cíl č. 1.3: Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů

Problémový okruh	1. Nedostatečná separace odpadu
Cíl	1.3 Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů
Popis cíle	Téměř 20 % celkové produkce KO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady jsou zařazeny do odpadu podobného komunálnímu. Cílem je zvýšit absolutní množství vytříděného odpadu zapojením dalších subjektů do systému. Legalizovat využívání společných separačních nádob zapojením dalších subjektů.
Hlavní opatření	A Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • analýza obecně závazných vyhlášek města Rychvald a obce Dolní Lutyně B Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • navrhnout a projednat změnu příslušných OZV v zastupitelstvech obcí • oslovit cíleně skupinu živnostníků a podniků • realizovat smluvní zajištění s jednotlivými obcemi
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů.
Správce cíle	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 212: Cíl 1.4: Zkvalitnění infrastruktury a systému separace

Problémový okruh	1. Nedostatečná separace odpadu
Cíl	1.4 Zkvalitnění infrastruktury a systému separace
Popis cíle	Optimalizace systému třídění v jednotlivých obcích (každá obec má různě nastavený systém). Zajištění adekvátní sběrné sítě (hustota kontejnerů v charakteristické rozptýlené slezské zástavbě). Usnadnění separace občanům a zlepšení komfortu při třídění v první fázi přímo v domácnostech.
Hlavní opatření	A Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • optimalizovat sběrnou síť (nádoby, další sběrné prostředky) s ohledem na plnění zákonných povinností pro využití komunálních odpadů. Při zajištění hustoty sběrné sítě lze spolupracovat kolektivními systémy • modernizace kontejnerů a sběrných hnízd (zkulturnění přístupu k separačním nádobám, podzemní kontejnery, doplnění sítě) • distribuce tašek na separovaný odpad • příprava na modernizaci a zkapacitnění dotříd'ovací linky v Bohumíně
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě.
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 213: Cíl: 2.1: Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru

Problémový okruh	2. Vyšší výdaje za odpadové hospodářství
Cíl	2.1 Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru
Popis cíle	Snížit výdaje na svoz a nakládání se separovaným sběrem. Zároveň zvýšit příjmy za separovaný sběr. Pokusit se zajistit vyrovnanost hospodaření s vytříděnými složkami odpadu.
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • A1: revidovat smlouvy se svozovými společnostmi zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů. Individuální úpravy smluv mezi obcí a svozovou společností (vážení, větší dohled nad množstvím odpadu) • A2: úprava stávajících smluv s dodavateli služeb, města a obce mají smlouvy od roku 1996-2008 - velmi obtížná orientace v dodatcích • A3: v případě uzavírání nových smluv, doporučení na rozdělení komplexní smlouvy pro zajištění nakládání s SKO na dvě smlouvy zajištění nakládání s využitelnými složkami KO (papír, plast, sklo) a smlouvou na zajištění SKO, VO, NO, Bio <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • optimalizovat nastavení typů služeb a jejich cen (rozkličování ceny za služby na jednotlivé položky) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádět důslednou kontrolu produkce odpadů – faktury • analyzovat nastavení systému sběru z provozního hlediska - pronájmy nádob, opravy a údržba • analyzovat možnosti vlastního prodeje vytříděné suroviny (příprava modernizace a zkapacitnění dotřídřovací linky v Bohumíně) • příprava na společnou poptávku a nákup služeb v oblasti sběru, svozu, přeprav a konečného využití nebo odstranění komunálních odpadů a jejich složek (tříděné odpady, bioodpady)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a nakládání se separovaným sběrem v obcích ORP.
Správce cíle	Starosta Dolní Lutyně

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 214: Cíl 2.2: Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem

Problémový okruh	2. Vyšší výdaje za odpadové hospodářství
Cíl	2.2 Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem
Popis cíle	Snížit výdaje na zajištění nakládání s SKO. Formou revize smluv se stávajícími svozovými společnostmi nebo v delším časovém horizontu společnou veřejnou soutěží na jednoho provozovatele svozu odpadu (v tomto případě SKO). Toto řešení je vhodné zejména pro dvě menší obce v území ORP (Rychvald a Dolní Lutyni). Příležitostí je zapojit také další sousední obce do společného výběrového řízení (ORP Orlová a ORP Karviná).
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • A1: revidovat smlouvy se svozovými společnostmi zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů. Individuální úpravy smluv mezi obcí a svozovou společností (vážení, větší dohled nad množstvím odpadu). Rozdělení konstrukce ceny na pronájem nádob (Kč/ks) a sběr a svoz (Kč/km; Kč/výsyp) • A2: úprava stávajících smluv s dodavateli služeb, města a obce mají smlouvy od roku 1996-2008 - velmi obtížná orientace v dodatcích <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • optimalizovat nastavení typů služeb a jejich cen (rozkličování ceny za služby na jednotlivé položky) <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrola produkce odpadů - faktury • příprava na společnou poptávku a nákup služeb v oblasti sběru, svozu, přeprav a konečného využití nebo odstranění SKO
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů.
Správce cíle	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 215: Cíl 2.3: Příprava společné strategie k nakládání se SKO

Problémový okruh	2. Vyšší výdaje za odpadové hospodářství
Cíl	2.3 Příprava společné strategie k nakládání se SKO
Popis cíle	Příprava strategie k nakládání se SKO na širším území (okres Karviná). Eliminace rizika v případě nevybudování krajského zařízení na využití odpadů. Hledání jiného (energetického využití) SKO ve vztahu k zakazu skládkování do r. 2024. Hledání strategického investora případně založení společné právnické osoby (obce okresu Karviná, zapojení Svazu měst a obcí okresu Karviná - SMOOK)
Hlavní opatření	<p>A Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • C1: při dimenzování zařízení k nakládání s odpady zvážit a analyzovat, pro jakou spádovou oblast a počet obyvatel je potřeba zařízení dimenzovat • C2: zhodnotit a připravit prognózu produkce druhů odpadů, které budou zpracovávány v zařízení (tedy nepředimenzovat kapacitu zařízení) • C3: hledání spolufinancování realizace projektu a provozních nákladů na zařízení a zajistit si partnery pro meziobecní spolupráci a odběratele a dodavatele odpadu. • C4: společná komunikace s krajem, zjišťování informací o připravovaných koncepcích a změnách v odpadovém hospodářství a nakládání se SKO na úrovni Moravskoslezského kraje, aktivní účast na spolupráci při realizaci koncepcí na úrovni SMOOK
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024.
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 216: Cíl 3.1: Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu

Problémový okruh	3. Špatné fungování výkupu
Cíl	3.1 Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu
Popis cíle	Omezit krádeže komunálního odpadu resp. věcí, které jsou za komunální odpad vydávány. Zlepšit kontrolu výkupu. Společně působit na změnu v legislativě.
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> změna obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí. Omezení výkupu komunálního odpadu od fyzických osob výkupnami <p>B Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> koordinovat kontrolu nad dodržováním zákona při výkupu kovového odpadu (koordinovat postup nad dodržováním zákona o odpadech a dalších zákonů (složky státní správy, ČIŽP, Policie ČR, městská policie apod.) vytvořit komunikační platformu pro výměnu informací mezi obcemi v širším území výměna separačních nádob s horním výsypem za nádoby s dolním výsypem společně působit na změnu zákona
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí (omezení výkupu komunálního odpadu od fyzických osob výkupnami).
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh: Nedostatečná separace odpadu

- **Indikátor výsledku č. 1:** Průměrná výtěžnost v separaci papíru, skla, plastu na obyvatele ORP

Cíl: Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce

- **Indikátor výstupu č. 1.1.a:** Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost
- **Indikátor výstupu č. 1.1.b:** Počet oslovených cílových skupin v informační kampani

Cíl: Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu

- **Indikátor výstupu č. 1.2:** Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů

Cíl: Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů

- **Indikátor výstupu č. 1.3:** Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů

Cíl: Zkvalitnění infrastruktury a systému separace

- **Indikátor výstupu č. 1.4:** Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě

Problémový okruh: Vyšší výdaje za odpadové hospodářství

- **Indikátor výsledku č. 2:** Náklady podle obcí na obyvatele/rok v odpadovém hospodářství

Cíl: Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru

- **Indikátor výstupu č. 2.1:** Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a odstranění separovaného sběru v ORP

Cíl: Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem

- **Indikátor výstupu č. 2.2:** Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů

Cíl: Příprava společné strategie k nakládání se SKO

- **Indikátor výstupu č. 2.3:** Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024

Problémový okruh: Špatné fungování výkupu

- **Indikátor výsledku č. 3:** Průměrné množství odevzdaného kovového odpadu na obyvatele ORP

Cíl: Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu

- **Indikátor výstupu č. 3.1:** Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí (omezení výkupu komunálního odpadu od fyzických osob výkupnami)

Tabulka 217: Indikátor č. 1: Průměrná výtěžnost v separaci papíru, skla, plastu na obyvatele ORP

Problémový okruh:	Nedostatečná separace odpadu		
Číslo indikátoru:	1.		
Název indikátoru:	Průměrná výtěžnost v separaci papíru, skla, plastu na obyvatele ORP		
Měrná jednotka:	Kg/1 obyvatele		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	33 kg/obyvatele	35 kg/obyvatele
Skutečnost:	31 kg/obyvatele	×	×
Popis měřítka:	<p>Separace a následná recyklace odpadů v České republice má důležitou úlohu zejména v jejich opětovném využití. Průměrná výtěžnost v separaci odpadu je v Moravskoslezském kraji 37,8 kg/obyvatele. V separaci na obyvatele je na tom nejlépe Bohumín (34 kg/obyvatele), následuje Rychvald (27 kg/obyvatele) a Dolní Lutyně (24 kg/obyvatele). Průměrná výtěžnost v ORP byla v roce 2013 na úrovni 31,3 kg/obyvatele.</p> <p>Již nyní si veřejnost začala více uvědomovat důležitost třídění a odpady alespoň z části třídí. Podstatným krokem v této oblasti je nepolevovat a množství separovaného odpadu navyšovat. Výsledný plán na roky 2017 a 2020 je nastaven na růst průměrného množství vyseparovaného odpadu mezi těmito roky o 6 %.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrnné množství vytříděných složek (papíru, skla a plastu) ve všech obcích na počet obyvatel celého ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy o produkci odpadu jednotlivých obcí, případně výkaz obce pro systém EKO-KOM, a.s.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 218: Indikátor č. 1.1.a: Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost

Cíl:	Přípravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce		
Číslo indikátoru:	1.1.a		
Název indikátoru:	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost		
Měrná jednotka:	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Důležitým prvkem v oblasti správného nakládání s komunálním odpadem je aktivní účast obyvatel obce na systému odpadového hospodářství. Důležitou roli hraje zejména jejich informovanost v této oblasti. Cílem je vytvořit efektivní a cílenou společnou kampaň na podporu třídění, ekologického myšlení a změnu postojů v oblasti předcházení vzniku odpadů. Indikátor nám umožní sledovat počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí, formou minimálně jedné aktivity, v rámci společné kampaně.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření u starostů jednotlivých obcí.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 219: Indikátor č. 1.1.b: Počet oslovených cílových skupin v informační kampani

Cíl:	Přípravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce		
Číslo indikátoru:	1.1.b		
Název indikátoru:	Počet oslovených cílových skupin v informační kampani		
Měrná jednotka:	Počet oslovených cílových skupin		
Správce měřítka:	Starosta Dolní Lutyně		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	4
Skutečnost:	1	x	x
Popis měřítka:	Aby docházelo ke správnému nakládání s komunálním odpadem, je důležité vzdělávat a vštěpovat ekologické myšlení již nejmladší generaci obyvatel. Cílem je především oslovit občany a subjekty zapojené do systému svozu komunálního odpadu a vést je ke správnému ekologickému chování. Vzbudit v nich motivaci, která povede ke změně postojů v oblasti přecházení vzniku odpadů nejen ve škole. Indikátor umožní sledovat počet oslovených cílových skupin v informační kampani pro oblast odpadového hospodářství.		
Metodika a výpočet:	Počet oslovených cílových skupin v informační kampani. Cílové skupiny jsou rozděleny na: děti/mládež, senioři, domácnost a podnikatelské subjekty.		
Zdroj čerpání dat:	Informace u odborů životního prostředí všech obcí SO ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 220: Indikátor č. 1.2: Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů

Cíl:	Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu		
Číslo indikátoru:	1.2		
Název indikátoru:	Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů		
Měrná jednotka:	Počet obcí		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Nově budou mít obce od 1. ledna 2015 povinnost zajistit vedle odděleného sběru papíru, skla a plastů i třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů (minimálně rostlinného původu). Cílem na našem území je rozšíření sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů ve všech obcích (např. zavést systém domácího kompostování) a zajištění sběru prostřednictvím sběrných dvorů, sběrných míst či zajistit systém sběrových akcí (např. odvoz od domu). Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které mají vytvořený a zejména zavedený systém třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů s ohledem na schválenou legislativu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí mající vytvořený a zavedený systém třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů.		
Zdroj čerpání dat:	Informace u příslušných odborů všech obcí ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 221: Indikátor č. 1.3: Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů

Cíl:	Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů		
Číslo indikátoru:	1.3		
Název indikátoru:	Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů		
Měrná jednotka:	Počet uzavřených smluv s podnikateli		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	150	200
Skutečnost:	100	x	x
Popis měřítka:	<p>Aby docházelo ke zvyšování množství separovaného odpadu, je potřeba zapojit do systému třídění i další vhodné subjekty. Zejména by mělo dojít k legalizaci využívání společných separačních nádob. V současné době jsou podnikatelé zapojeni do systému pouze ve městě Bohumín (uzavřeno cca 100 smluv). Cílem do roku 2020 je zvýšit zapojení podnikatelů a tedy uzavřených smluv na dvojnásobek.</p> <p>Tento indikátor umožňuje sledovat počet dalších subjektů, které mohou využívat systém sběru a třídění komunálního odpadu v jednotlivých obcích ORP Bohumín.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uzavřených smluv mezi obcí a podnikateli ve všech obcích ORP Bohumín (Bohumín, Dolní Lutyně, Rychvald).		
Zdroj čerpání dat:	Databáze smluv jednotlivých obcí ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 222: Indikátor č. 1.4: Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě

Cíl:	Zkvalitnění infrastruktury a systému separace		
Číslo indikátoru:	1.4		
Název indikátoru:	Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě		
Měrná jednotka:	Počet obcí		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	<p>Problematika zkvalitnění infrastruktury a nastavení systému separace je velmi široká a ORP Bohumín různorodá, neboť obce mají nastavené různé systémy sběru.</p> <p>Indikátor bude sledovat zapojení obcí do změny kvality systému (optimalizaci) v zajištění sběrné sítě. Za optimalizací sběrné sítě považujeme zlepšení v rozmístění nádob a dalších sběrných prostředků, modernizace kontejnerů a sběrných míst (zkulturnění přístupu k separačním nádobám, podzemní kontejnery, modernizace a zkapacitnění dotřídňovací linky v Bohumíně). Dále usnadnění separace občanům a zlepšení komfortu při třídění v první fázi přímo v domácnostech (tašky na separovaný odpad). Cílem je změna kvality, v tomto případě vyjádřená realizovanými změnami v nastaveném systému.</p>		
Metodika a výpočet:	Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě (v obcích různou formou, viz. popis měřítka).		
Zdroj čerpání dat:	Informace u příslušných odborů všech obcí ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 223: Indikátor č. 2: Náklady podle obcí na obyvatele/rok v odpadovém hospodářství

Problémový okruh:	Vyšší výdaje za odpadové hospodářství		
Číslo indikátoru:	2.		
Název indikátoru:	Náklady podle obcí na obyvatele/rok v odpadovém hospodářství		
Měrná jednotka:	Kč na obyvatele/rok		
Správce měřítka:	Starostové obcí ORP Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	490 Kč/obyvatele/rok Bohumín 926 Kč/obyvatele/rok Rychvald 608 Kč/obyvatele/rok Dolní Lutyně	465 Kč/obyvatele/rok Bohumín 880 Kč/obyvatele/rok Rychvald 577 Kč/obyvatele/rok Dolní Lutyně
Skutečnost:	515 Kč/obyvatele/rok (Bohumín) 975 Kč/obyvatele/rok (Rychvald) 640 Kč/obyvatele/rok (Dolní Lutyně)	×	×
Popis měřítka:	Ukazatel tedy bude vypovídat o schopnosti obcí snižovat výdaje na odpadové hospodářství. Vzhledem k tomu, že obce mají různou míru doplácení do systému odpadového hospodářství, je vhodnější hodnotit každou obec zvlášť. Výše nákladů/obyvatele/rok na by měla klesnout o 5 % mezi roky 2013 - 2017 a o dalších 5 % mezi roky 2017 - 2020.		
Metodika a výpočet:	Celkové náklady na odpadové hospodářství v Kč na obyvatele za rok v jednotlivých obcích ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí ORP Bohumín (příjmy a výdaje za odpadové hospodářství).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 224: Indikátor č. 2.1: Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a odstranění separovaného sběru v ORP

Cíl:	Snižít výdaje na zajištění tříděného sběru		
Číslo indikátoru:	2.1		
Název indikátoru:	Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a nakládání se separovaným sběrem v ORP		
Měrná jednotka:	Kč na obyvatele/rok		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	8 Kč/obyvatele	0 Kč/obyvatele
Skutečnost:	16 Kč/obyvatele	x	x
Popis měřítka:	Ukazatel tedy bude vypovídat o schopnosti obcí snižovat výdaje na svoz a nakládání se separovaným odpadem, vyjádřeno v Kč na obyvatele. Výše nákladů/obyvatele/rok na by měla klesnout o 50 % mezi roky 2013 - 2017 a o další polovinu mezi roky 2017 - 2020 u všech obcí dohromady. Cílem je dosáhnout vyrovnaného hospodaření v systému separace (mimo svoz BRKO).		
Metodika a výpočet:	Ukazatel bude vypočítán z prokazatelných výdajů jednotlivé obce na zajištění systému separovaného sběru hlavních komodit (papír, plast, sklo), bez výdajů na zajištění systému separace BRKO. Do bilance je (na straně příjmů) započítán příspěvek od společnosti EKO-KOM, a.s., který souvisí s mírou separace v dané obci.		
Zdroj čerpání dat:	Rozpočty obcí (příjmy a výdaje za odpadové hospodářství).		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 225: Indikátor č. 2.2: Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů

Cíl:	Optimalizovat výdaje na svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu		
Číslo indikátoru:	2.2		
Název indikátoru:	Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů		
Měrná jednotka:	Počet obcí		
Správce měřítka:	Starosta Rychvaldu		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	2
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Meziobecní spolupráce v této oblasti spočívá především v realizaci úspor finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství. Společná veřejná soutěž je vhodná zejména pro dvě menší obce (Rychvald, Dolní Lutyně). Indikátor vypovídá o počtu obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství, výsledkem by mělo být snížení výdajů obce na zajištění svozu odpadů.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí realizující společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů.		
Zdroj čerpání dat:	Informace u starostů obcí Dolní Lutyně a Rychvald.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 226: Indikátor č. 2.3: Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024

Cíl:	Příprava společné strategie k nakládání se SKO		
Číslo indikátoru:	2.3		
Název indikátoru:	Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	ANO	ANO
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Od roku 2024 se v České republice nebude smět skládkovat komunální a recyklovatelný odpad. Každá z obcí ORP odváží odpad na různé skládky v regionu. V dlouhodobějším horizontu (po r. 2020) je nutné vytvořit strategii k nakládání se směsným komunálním odpadem pro ORP i na širším území. Cílem je sdružit obce do větších celků. Indikátor nám umožní sledovat, zda byla vytvořena společná strategie v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření společné strategie ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Informace u starostů obcí ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 227: Indikátor č. 3: Průměrné množství odevzdaného kovového odpadu na obyvatele ORP

Problémový okruh:	Špatné fungování výkupu		
Číslo indikátoru:	3.		
Název indikátoru:	Průměrné množství odevzdaného kovového odpadu na obyvatele ORP		
Měrná jednotka:	Kg/ 1 obyvatele		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	70 kg	40 kg
Skutečnost:	103 kg	x	x
Popis měřítka:	<p>Cílem tohoto kroku je především sledovat snížení krádeží komunálního odpadu, zejména kovového (respektive věcí, které jsou za komunální odpad vydávány). Na území správního obvodu ORP Bohumín se tyto patologické jevy objevují stále ve větší míře. Indikátor vychází z hypotézy, že pokud dojde k poklesu celkového množství odevzdaného kovového odpadu, dojde ke snížení majetkové trestné činnosti v této oblasti.</p> <p>Indikátor nám umožní sledovat množství kovového odpadu na obyvatele odevzdaného ve výkupnách a sběrných dvorech obcí ORP Bohumín. Cílem je snížit množství odevzdaného kovu na průměrnou hodnotu Moravskoslezského kraje (ta byla v roce 2012 na úrovni 40 kg/obyvatele).</p>		
Metodika a výpočet:	Množství kovového odpadu na obyvatele odevzdaného ve výkupnách a sběrných dvorech obcí ORP Bohumín.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence systému EVI, odbor životního prostředí a služeb MěÚ Bohumín. Údaje z jednotlivých hlášení o produkci odpadů.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 228: Indikátor č. 3.1: Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí

Cíl:	Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu		
Číslo indikátoru:	3.1		
Název indikátoru:	Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí (omezení výkupu komunálního odpadu od fyzických osob výkupnami)		
Měrná jednotka:	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Důležitou formou spolupráce na území ORP Bohumín je společný postup na širším území - přijetí změn obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí. Změny v obecně závazných vyhláškách obcí se týkají omezení výkupu komunálního odpadu od fyzických osob výkupnami na území ORP Bohumín. Vyhlášky mají určit místa pro odevzdávání kovových odpadů (sběrné dvory obcí). Indikátor nám tedy umožní sledovat počet zapojených obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Informace u starostů jednotlivých obcí ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 229: Složení řídící skupiny pro oblast odpadového hospodářství

Složení řídící skupiny
DOSUD NESTANOVENO

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka 230: Správci cílů v oblasti odpadového hospodářství

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Přípravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a aktivní účasti obyvatel na systému odpadového hospodářství obce	Starosta Dolní Lutyně
1.2	Přípravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu	Místostarosta Bohumína
1.3	Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů	Starosta Rychvaldu
1.4	Zkvalitnění infrastruktury a systému separace	Místostarosta Bohumína
2.1	Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru	Starosta Dolní Lutyně
2.2	Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem	Starosta Rychvaldu
2.3	Příprava společné strategie k nakládání se SKO	Místostarosta Bohumína
3.1	Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 231: Gestoři indikátorů pro oblast odpadového hospodářství

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Průměrná výtěžnost v separaci papíru, skla, plastu na obyvatele ORP	Místostarosta Bohumína
1.1.a	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Starosta Dolní Lutyně
1.1.b	Počet oslovených cílových skupin v informační kampani	Starosta Dolní Lutyně
1.2	Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů	Místostarosta Bohumína
1.3	Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů	Starosta Rychvaldu
1.4	Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě	Starosta Rychvaldu
2	Náklady podle obcí na obyvatele/rok v odpadovém hospodářství	Starostové obcí ORP Bohumín
2.1	Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a odstranění separovaného sběru v ORP	Starosta Rychvaldu
2.2	Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů	Starosta Rychvaldu
2.3	Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024	Místostarosta Bohumína
3	Průměrné množství odevzdaného kovového odpadu na obyvatele ORP	Místostarosta Bohumína
3.1	Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 232: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast odpadové hospodářství

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka 233: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti odpadového hospodářství

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Zdroj: Vlastní zpracování.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka 234: Zpracování akčního plánu pro oblast odpadového hospodářství

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Celá Strategie území správního obvodu ORP Bohumín je zpracována ve struktuře analytické a návrhové části za všechna čtyři témata.

Prvním krokem v návrhové části bylo vytvoření vize a sloganu. Ze závěrů analytické části byly vydefinovány problémové okruhy, které mají být řešeny prostřednictvím sady cílů.

V oblasti odpadového hospodářství byly definovány celkem tři problémové okruhy, které byly navrženy s ohledem na výsledky analýz, upravených Nástinů návrhu řešení, dotazníkových šetření a jednotlivých rozhovorů s vedoucím odboru životního prostředí MěÚ Bohumín, referenty příslušných odborů všech tří obcí.

Jedná se o tyto tři okruhy: nedostatečná separace odpadu, vyšší výdaje za odpadové hospodářství, špatné fungování výkupu. Problémové oblasti byly posléze projednány na jednání fokusní skupiny k tomuto tématu.

Dalším důležitým krokem bylo určení cílů ve vymezených problémových okruzích.

Popis cílů byl stěžejní složkou návrhové části. V oblasti odpadového hospodářství bylo stanoveno celkem osm cílů, které byly podrobně popsány spolu s návrhy opatření k jejich realizaci. Každý cíl je jasně definován, má svého garanta, který má za úkol hlídat jeho plnění. Cíle byly formulovány v souladu s tzv. pravidlem SMART. Realizační tým si návrh cílů projednal se zástupci dotčených obcí na samostatných jednáních.

Cíle sledují přípravu a realizaci společné dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost, přípravu systému třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu, zapojení podnikatelů do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů a zkvalitnění infrastruktury a systému separace. Dalšími cíli v odpadovém hospodářství jsou snížení výdajů na zajištění tříděného sběru, optimalizace výdajů na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem, příprava společné strategie k nakládání se směsným komunálním odpadem a snížení majetkové trestné činnosti v oblasti krádeží komunálního odpadu.

Naplňování každého z cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Pomocí pravidelného monitorování tak bude umožněno sledovat pokrok při plnění cílů. V oblasti odpadového hospodářství byly nastaveny tři indikátory výsledku, tedy jeden pro každou problémovou oblast.

Rovněž bylo zvoleno devět indikátorů výstupů, které budou využity pro monitorování na úrovni cílů. Při volbě indikátoru byla respektována pravidla (kvantifikovatelnost, vypovídající schopnost, snadná zjištělnost, finanční a časová nenáročnost, zajištění konsistentních dat, pravidelnost vyhodnocování).

Ke každému indikátoru byl stanoven správce, který zodpovídá za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu.

Strategie je klíčovým dokumentem, který určuje směr rozvoje území. Nezbytností je stanovit pravidla, jak se strategií dále nakládat. Za tímto účelem obsahuje dokument kapitolu týkající se implementace strategie. Způsoby implementace se budou odvíjet od budoucího organizačního uspořádání, sestavování a schvalování akčních plánů v jednotlivých letech.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství byla zpracována s ohledem na formulovanou vizi členy realizačního týmu MOS ORP Bohumín, konkrétně pracovníkem pro analýzy a strategie, asistentem a tematickým expertem pro volitelné téma.

Práce na návrhové části Souhrnného dokumentu odstartovala v červenci 2014 po Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v územním obvodu ORP Bohumín a následně po zapracování oponentských posudků pro analytickou část Souhrnného dokumentu v srpnu 2014.

V první řadě byl realizačním týmem vytvořen návrh vize a slogan. Každý člen realizačního týmu formuloval alespoň jeden prvotní návrh. Následně bylo, v rámci brainstormingu, na setkání motivujících starostů a realizačního týmu dosaženo užšího výběru, který byl rozeslán všem představitelům obcí ve SO ORP Bohumín. Na základě prodiskutování, s realizačním týmem, motivujícími starosty a zapracování připomínek od představitelů obcí, bylo dosaženo jednotné finální verze vize a sloganu.

V průběhu měsíce srpna roku 2014 byly stanoveny problémové okruhy. Tyto problémové okruhy vycházely z analytické části Souhrnného dokumentu a z upravených Nástinů návrhu řešení, které byly projednávány na Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v červnu 2014. Problémové okruhy byly přibližně stejně početně zastoupeny v každém tématu. Ke každému tématu proběhla samostatná fokusní skupina. Počet členů ve fokusní skupině za oblast odpadového hospodářství byl sedm, a to ve složení: realizační tým (pracovník pro analýzy a strategie, asistent), motivující starostové (dvě obce SO ORP Bohumín), starosta Bohumína, vedoucí odboru životního prostředí a služeb Městského úřadu Bohumín a referent příslušného odboru. Na této fokusní skupině došlo zejména k upřesnění (zúžení či rozšíření) dílčích problémových okruhů.

Po odsouhlasení problémových okruhů, v rámci fokusní skupiny, byly v průběhu října stanoveny jednotlivé cíle vztahující se právě k těmto okruhům. Opětovně došlo k jejich projednání s realizačním týmem a motivujícími starosty. U každého cíle byl stanoven jeho gestor, např. starosta Dolní Lutyně, starosta Rychvaldu, místostarosta Bohumína.

Následně byly stanoveny indikátory pro téma odpadového hospodářství a zároveň byli určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů). Nastavení indikátorů prošlo kontrolou motivujících starostů. Představitelé nezúčastněných jednání byli průběžně elektronicky informováni.

Na začátku prosince 2014 bylo uskutečněno setkání celého realizačního týmu a všech motivujících starostů třech obcí v ORP Bohumín k celé návrhové části Souhrnného dokumentu. Došlo k zapracování připomínek a seznámení s postupem projektu v novém roce 2015.

Na začátku roku 2015 byly zapracovány připomínky, které vzešly z oponentur jednotlivých témat. Druhé oficiální setkání představitelů obcí bylo stanoveno na 14.4.2015.

5.5.Přílohy

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

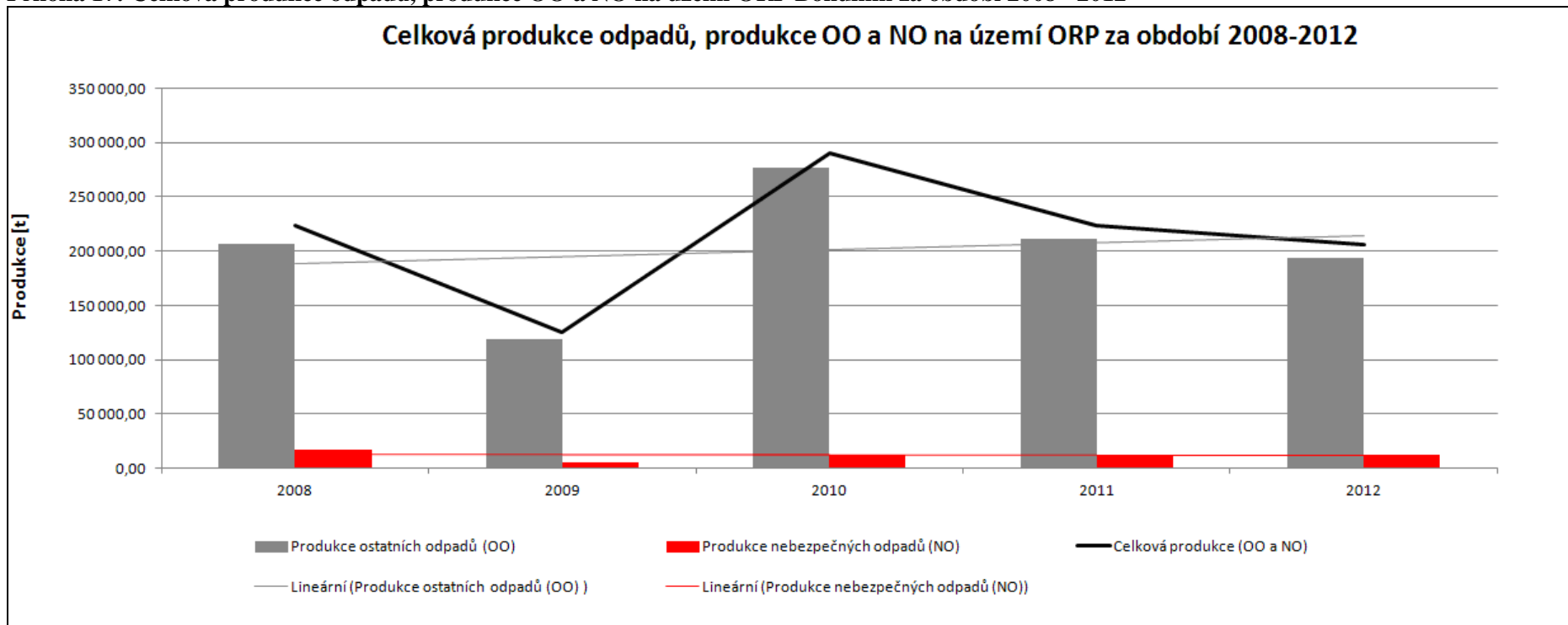
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008 - 2012.

Příloha 16: Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) ve SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	253 577,29	206 527,43	119 328,15	277 084,02	210 833,78	193 813,75	81,45	47,06	109,27	83,14	76,43
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	19 615,93	17 112,70	5 722,95	12 967,29	12 930,92	11 992,68	87,24	29,18	66,11	65,92	61,14
Celková produkce (OO a NO)	19 615,93	17 112,70	5 722,95	12 967,29	12 930,92	11 992,68	87,24	29,18	66,11	65,92	75,26
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012	
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		92,35		95,42		95,53		94,22		94,17	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		7,65		4,58		4,47		5,78		5,83	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP		34 831		34 819		34 171		34 121		34 051	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		6 420,72		3 591,46		8 488,23		6 557,98		6 044,06	
Měrná produkce OO		5 929,41		3 427,10		8 108,75		6 179,00		5 691,87	
Měrná produkce NO	300,20	491,31		164,36		379,48		378,97		352,20	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		163,66		54,75		126,41		126,24		117,32	
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		63,66		-45,25		26,41		26,24		17,32	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 17: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 18: Celková produkce KO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
			2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	463,80	408,98	616,14	535,30	636,34	-11,82	50,65	-13,12	18,88
200102	Sklo	O	328,89	366,59	385,68	385,06	412,73	11,46	5,21	-0,16	7,19
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	1,80	1,40	1,48	12,38	7,44	-22,22	5,71	736,15	-39,88
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,28	0,23	0,21	0,16	0,61	-17,86	-8,70	-23,81	281,25
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200113*	Rozpouštědla	N	0,07	0,00	0,05	0,00	0,03	-100,00	0	-100,00	0
200114*	Kyseliny	N	0,02	0,01	0,06	0,40	0,00	-60,00	650,00	568,33	-100,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,49	0,00	0	-100,00	0	-100,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,06	0,01	100,00	-100,00	0	-84,38
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,51	0,06	0,05	0,46	1,44	-88,32	-22,35	890,91	214,16
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	4,67	2,21	2,76	1,06	0,61	-52,63	24,77	-61,70	-42,29
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	6,28	1,33	1,10	0,62	3,31	-78,82	-17,29	-44,00	437,82
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	5,65	3,00	7,93	4,12	3,12	-46,83	164,05	-48,01	-24,47
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	17,91	24,63	19,09	17,51	14,16	37,54	-22,48	-8,28	-19,12

200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	-100,00	0
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,01	0,02	0,01	0,00	0,01	45,45	-50,00	-62,50	66,67
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,14	0,11	0,17	0,04	0,66	-18,55	47,77	-77,34	1 660,00
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	1,49	1,95	1,05	0,41	0,37	31,27	-46,17	-61,02	-10,60
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,01	0,03	0,02	0	0	222,22	-44,83
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	1,37	0,38	1,24	0,21	0,64	-72,01	222,92	-83,15	205,26
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	27,55	8,10	7,16	9,27	3,73	-70,61	-11,64	29,52	-59,79

200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200139	Plasty	O	246,29	259,62	383,23	399,73	433,82	5,41	47,61	4,30	8,53
200140	Kovy	O	2 506,33	2 038,55	3 562,90	4 315,98	3 225,30	-18,66	74,78	21,14	-25,27
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	289,44	352,80	227,15	758,45	1 372,75	21,89	-35,62	233,90	80,99
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	68,67	50,50	0,00	1,37	0	-26,46	-100,00	0
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	12 342,66	12 116,77	13 000,45	10 452,81	10 512,96	-1,83	7,29	-19,60	0,58
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200303	Uliční smetky	O	1,08	54,26	14,46	28,36	17,56	4 924,07	-73,35	96,13	-38,08
200304	Kal ze septiků a žump	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	4,61	0,00	0	0	0	-100,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 505,70	900,02	1 279,81	1 624,27	1 607,89	-40,23	42,20	26,92	-1,01
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	686,53	522,34	577,23	790,67	809,13	-23,92	10,51	36,98	2,34
150102	Plastové obaly	O	479,34	334,20	294,92	331,30	338,05	-30,28	-11,75	12,34	2,04
150103	Dřevěné obaly	O	26,91	5,60	3,37	104,87	111,32	-79,19	-39,78	3 009,10	6,15
150104	Kovové obaly	O	0,09	0,09	4,40	0,15	0,08	-5,56	5 076,47	-96,59	-49,33

150105	Kompozitní obaly	O	0,89	1,99	1,31	2,89	1,59	123,60	-34,17	120,61	-45,16
150106	Směsné obaly	O	373,57	176,43	340,04	263,98	243,35	-52,77	92,73	-22,37	-7,81
150107	Skleněné obaly	O	87,02	2,38	219,06	250,15	259,62	-97,27	9 104,29	14,19	3,79
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	142,72	77,62	137,76	162,62	181,57	-45,61	77,48	18,05	11,65
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Celková produkce KO			19 549,01	17 730,33	21 140,76	20 458,40	20 201,55	-9,30	19,24	-3,23	-1,26
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			14 609,97	13 781,53	15 126,33	13 383,98	14 141,30	-5,67	9,76	-11,52	5,66
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			7 137,72	6 850,74	7 470,18	6 811,49	7 548,88	-4,02	9,04	-8,82	10,83

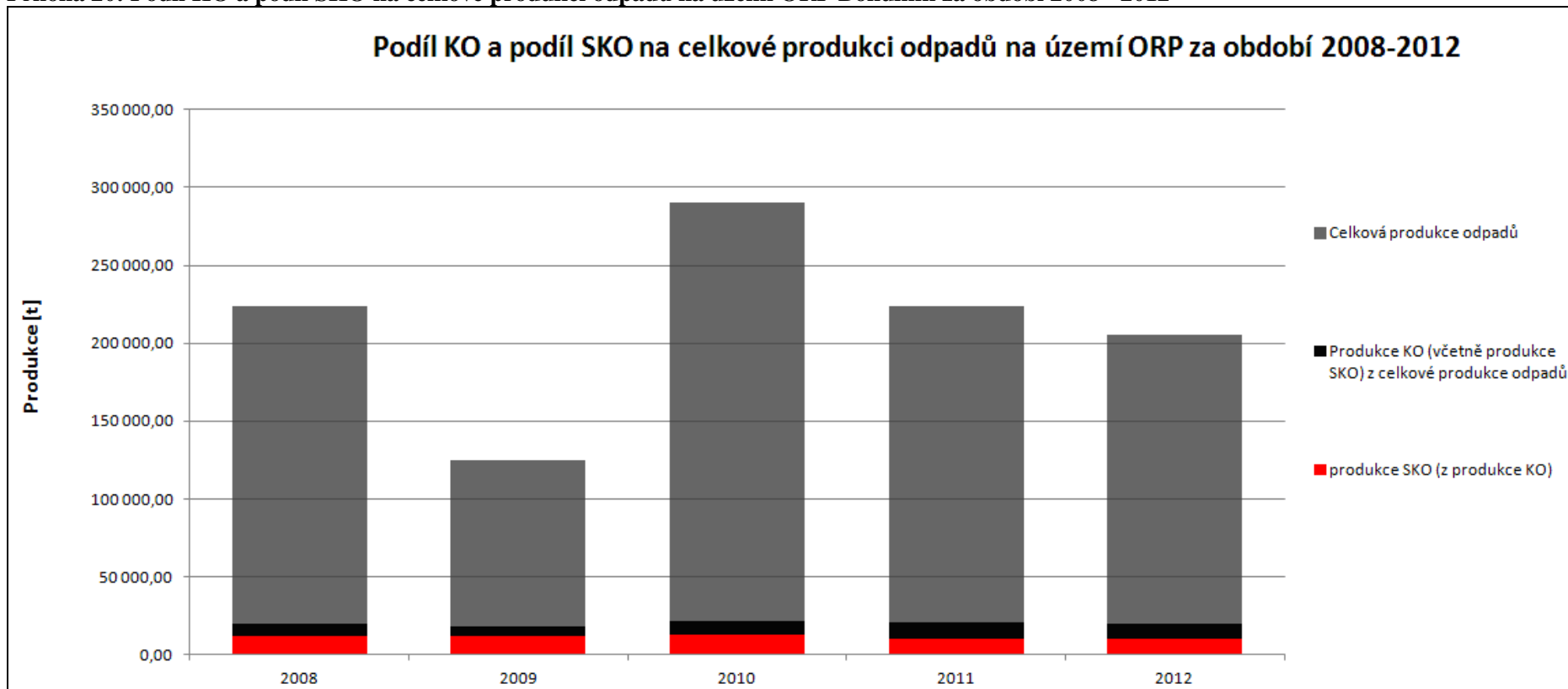
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 19: Celková produkce odpadů na území SO ORP Bohumín (produkce KO a SKO) za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	223 640,12	125 051,10	290 051,31	223 764,69	205 806,43	-44,08	131,95	-22,85	-8,03
Celková produkce KO	19 549,01	17 730,33	21 140,76	20 458,40	20 201,55	-9,30	19,24	-3,23	-1,26
Celková produkce SKO	12 342,66	12 116,77	13 000,45	10 452,81	10 512,96	-1,83	7,29	-19,60	0,58
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	8,74		14,18		7,29		9,14		9,82
Podíl SKO na produkci KO	63,14		68,34		61,49		51,09		52,04
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	34 831		34 819		34 171		34 121		34 051
Měrná produkce KO	561,25		509,21		618,68		599,58		593,27
Měrná produkce SKO	354,36		347,99		380,45		306,35		308,74

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>, ČSÚ (počet obyvatel).

Příloha 20: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

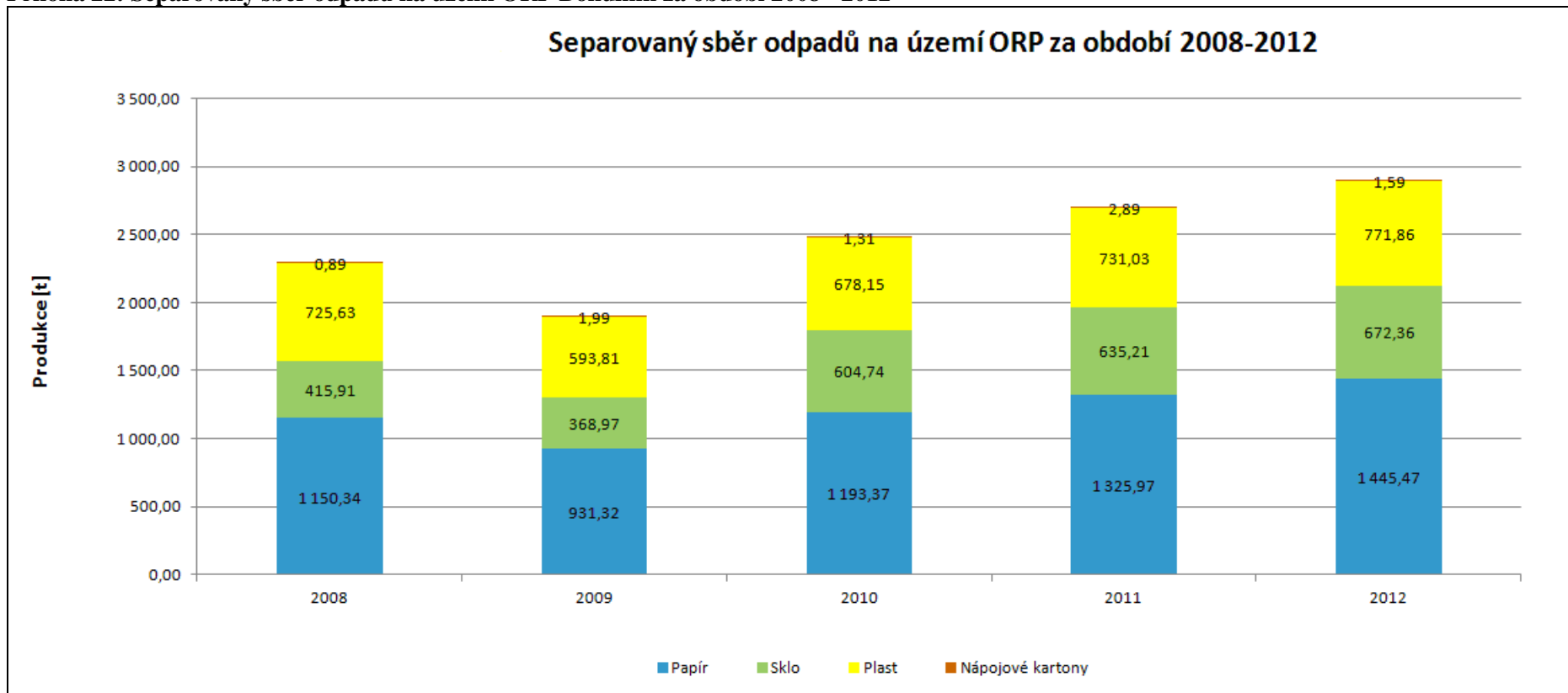
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 21: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	1 150,34	931,32	1 193,37	1 325,97	1 445,47	-19,04	28,14	11,11	9,01
Sklo	150107, 200102	415,91	368,97	604,74	635,21	672,36	-11,29	63,90	5,04	5,85
Plast	150102, 200139	725,63	593,81	678,15	731,03	771,86	-18,17	14,20	7,80	5,59
Nápojové kartony	150105	0,89	1,99	1,31	2,89	1,59	123,60	-34,17	120,61	-45,16
Celkem separovaný sběr		2 292,77	1 896,09	2 477,57	2 695,09	2 891,28	-17,30	30,67	8,78	7,28
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			34 831	34 819	34 171	34 121	34 051			
Měrná produkce tříděného papíru			33,03	26,75	34,92	38,86	42,45			
Měrná produkce tříděného skla			11,94	10,60	17,70	18,62	19,75			
Měrná produkce tříděného plastu			20,83	17,05	19,85	21,42	22,67			
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů			0,03	0,06	0,04	0,08	0,05			
Měrná produkce tříděného odpadu			65,83	54,46	72,50	78,99	84,91			

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 23: Celková produkce BRO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
			2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0	0	0	0
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020201	Kaly z praní a z čištění	O	102,94	53,81	25,22	2,74	0,00	-47,73	-53,13	-89,14	-100,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	6,45	42,64	28,98	45,04	74,32	560,98	-32,04	55,40	65,02
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	4,84	19,41	8,46	5,00	0,00	301,16	-56,43	-40,83	-100,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

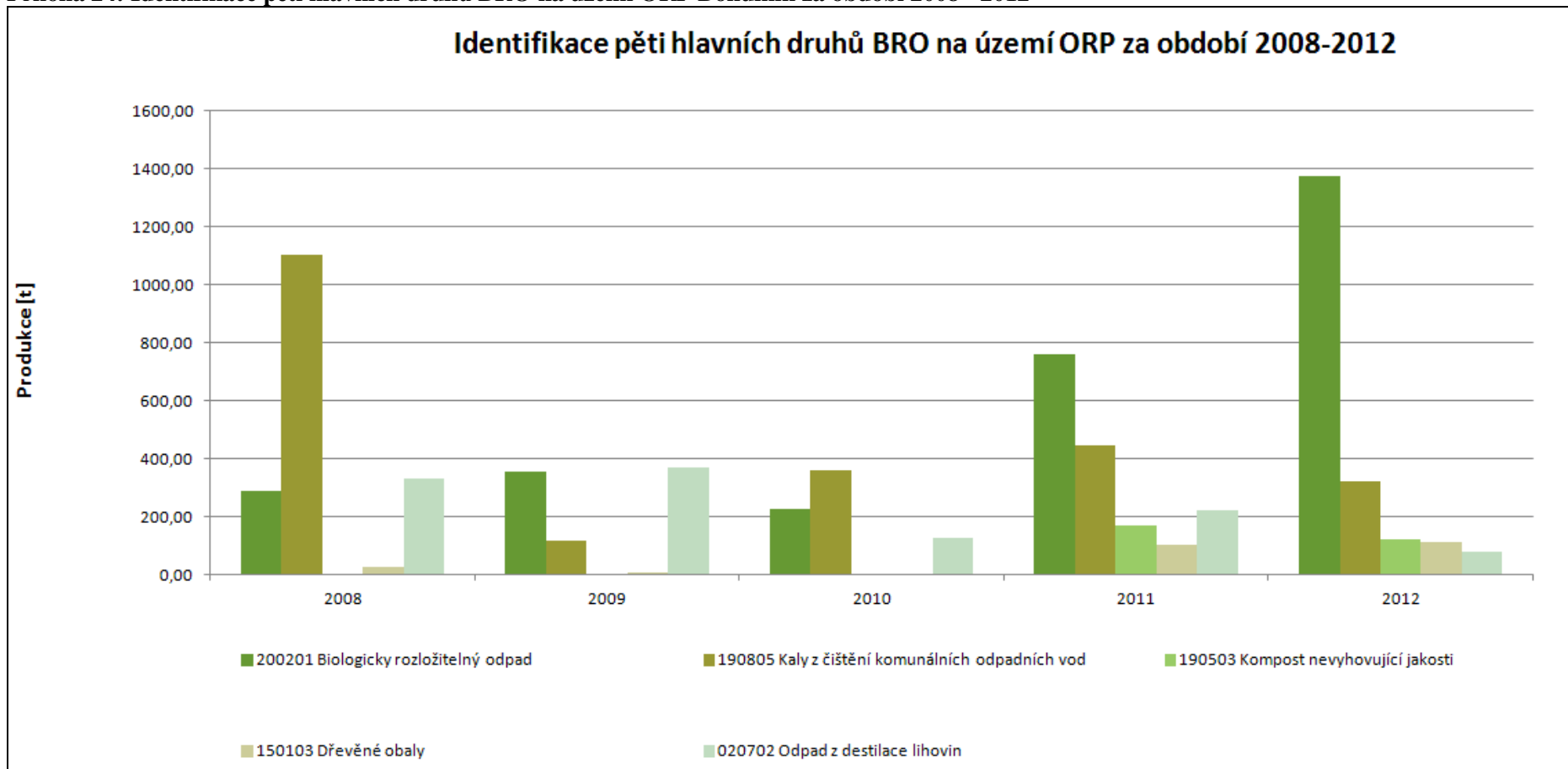
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,61	4,85	4,04	4,79	2,34	200,74	-16,76	18,52	-51,13
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020702	Odpad z destilace lihovin	O	332,00	369,00	124,90	223,00	81,00	11,14	-66,15	78,54	-63,68
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	3,12	0,28	2,59	3,31	1,17	-91,03	825,00	27,80	-64,65
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	686,53	522,34	577,23	790,67	809,13	-23,92	10,51	36,98	2,34
150103	Dřevěné obaly	O	26,91	5,60	3,37	104,87	111,32	-79,19	-39,78	3 009,10	6,15
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
170201	Dřevo	O	84,33	13,18	3,36	4,03	3,04	-84,37	-74,51	19,97	-24,58
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	171,01	121,62	0	0	0	-28,88
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 103,83	118,78	358,02	447,09	321,97	-89,24	201,41	24,88	-27,99
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	18,00	16,00	6,00	14,00	16,00	-11,11	-62,50	133,33	14,29

190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	6,45	0	0	0	0
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	4,27	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0	0	0
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	20,71	38,49	30,22	0	0	85,85	-21,49
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	463,80	408,98	616,14	535,30	636,34	-11,82	50,65	-13,12	18,88
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	1,80	1,40	1,48	12,38	7,44	-22,22	5,71	736,15	-39,88
200110	Oděvy	O	0,28	0,23	0,21	0,16	0,61	-17,86	-8,70	-23,81	281,25
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200125	Jedlý olej a tuk	O	6,28	1,33	1,10	0,62	3,31	-78,82	-17,29	-44,00	437,82
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	289,44	352,80	227,15	758,45	1 372,75	21,89	-35,62	233,90	80,99
200301	Směsný komunální odpad	O	12 342,66	12 116,77	13 000,45	10 452,81	10 512,96	-1,83	7,29	-19,60	0,58
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200304	Kal ze septiků a žump	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
200307	Objemný odpad	O	1 505,70	900,02	1 279,81	1 624,27	1 607,89	-40,23	42,20	26,92	-1,01
Celková produkce BRO			16 984,81	14 947,42	16 289,21	15 238,01	15 719,90	-12,00	8,98	-6,45	3,16

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 24: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

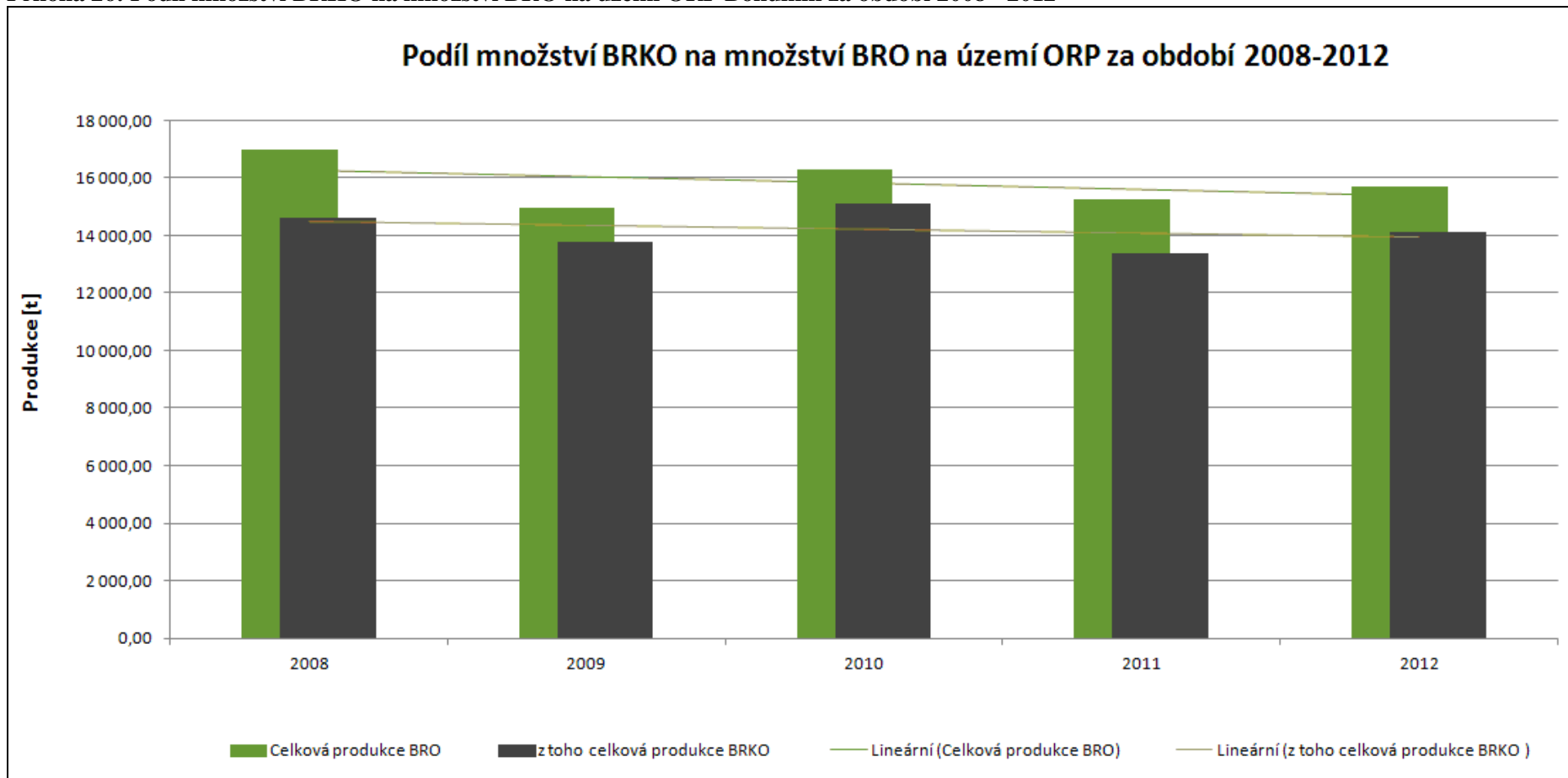
Graf byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha 25: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	16 984,81	14 947,42	16 289,21	15 238,01	15 719,90	-12,00	+8,98	-6,45	+3,16
z toho celková produkce BRKO	14 609,97	13 781,53	15 126,33	13 383,98	14 141,30	-5,67	+9,76	-11,52	+5,66
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	86,02		92,20		92,86		87,83		89,96
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	34 831		34 819		34 171		34 121		34 051
Měrná produkce BRO	487,63		429,29		476,70		446,59		461,66
Měrná produkce BRKO	419,45		395,80		442,67		392,25		415,30

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 26: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

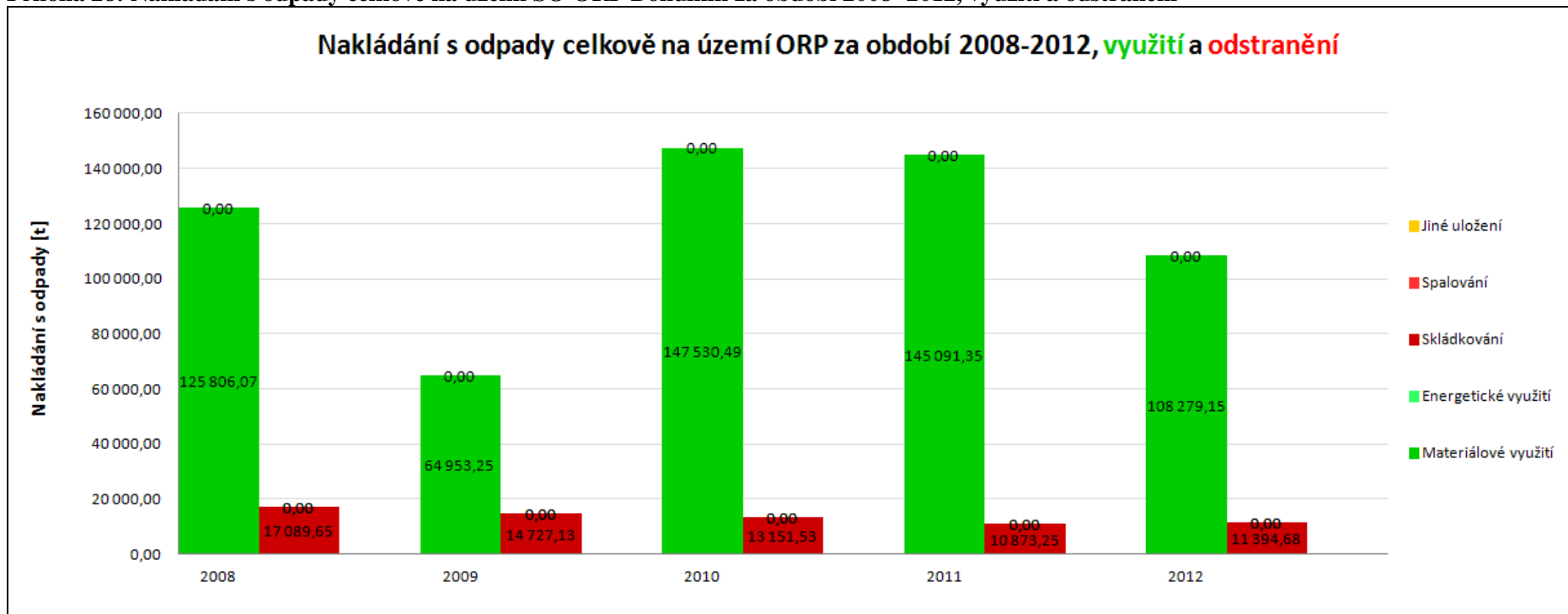
Příloha 27: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
								2008	2009	2010	2011	2012	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]													
Využití	Materiálové využití	80 292,71	125 806,07	64 953,25	147 530,49	145 091,35	108 279,15	156,68	80,90	183,74	180,70	134,86	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		29,36	56,25	51,94	50,86	64,84	52,61						
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0
		Celkem vybrané způsoby využití	79 480,91	125 806,07	64 953,25	147 530,49	145 091,35	108 279,15	158,28	81,72	185,62	182,55	136,23
			Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		29,07	56,25	51,94	50,86	64,84	52,61						
Celková produkce odpadů		273 445,77	223 640,12	125 051,10	290 051,31	223 764,69	205 806,43						
Odstranění	Skládkování	32 102,99	17 089,65	14 727,13	13 151,53	10 873,25	11 394,68	53,23	45,87	40,97	33,87	35,49	
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓					
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		17 089,65	14 727,13	13 151,53	10 873,25	11 394,68	-13,82	-10,70	-17,32	4,80	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 28: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Bohumín za období 2008 -2012, využití a odstranění

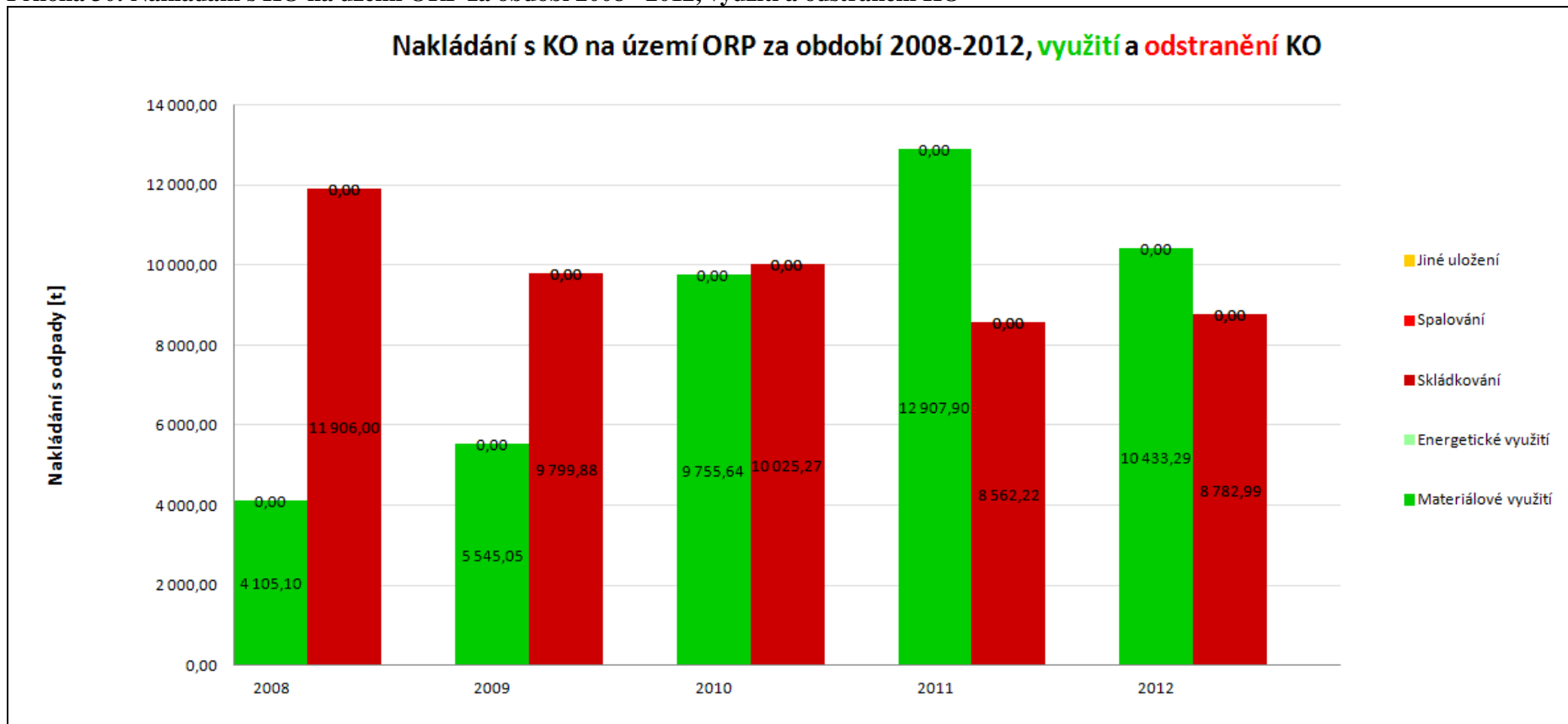
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 29: Nakládání s KO a SKO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	2012
KO	Využití	Materiálové využití	1 993,12	4 105,10	5 545,05	9 755,64	12 907,90	10 433,29	205,96	278,21	489,47	647,62	523,47
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			14,61	21,00	31,27	46,15	63,09	51,65	105,96	178,21	389,47	547,62	423,47
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0
		Celkem vybrané způsoby využití	1 831,82	4 105,10	5 545,05	9 755,64	12 907,90	10 433,29	224,10	302,71	532,57	704,65	569,56
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓					
		13,43	21,00	31,27	46,15	63,09	51,65						
	Celková produkce KO [t]			13 638,62	19549,01	17730,33	21140,76	20458,40	20201,55	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		11 906,00	9 799,88	10 025,27	8 562,22	8 782,99	-17,69	2,30	-14,59	2,58	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0			
Celkem vybrané způsoby odstranění		11 906,00	9 799,88	10 025,27	8 562,22	8 782,99	-17,69	2,30	-14,59	2,58			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Odstranění	Skládkování		10 396,17	8 852,72	8 999,54	7 118,20	7 120,34	-14,85	+1,66	-20,90	+0,03	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		10 396,17	8 852,72	8 999,54	7 118,20	7 120,34	-14,85	+1,66	-20,90	+0,03	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 30: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 - 2012, využití a odstranění KO

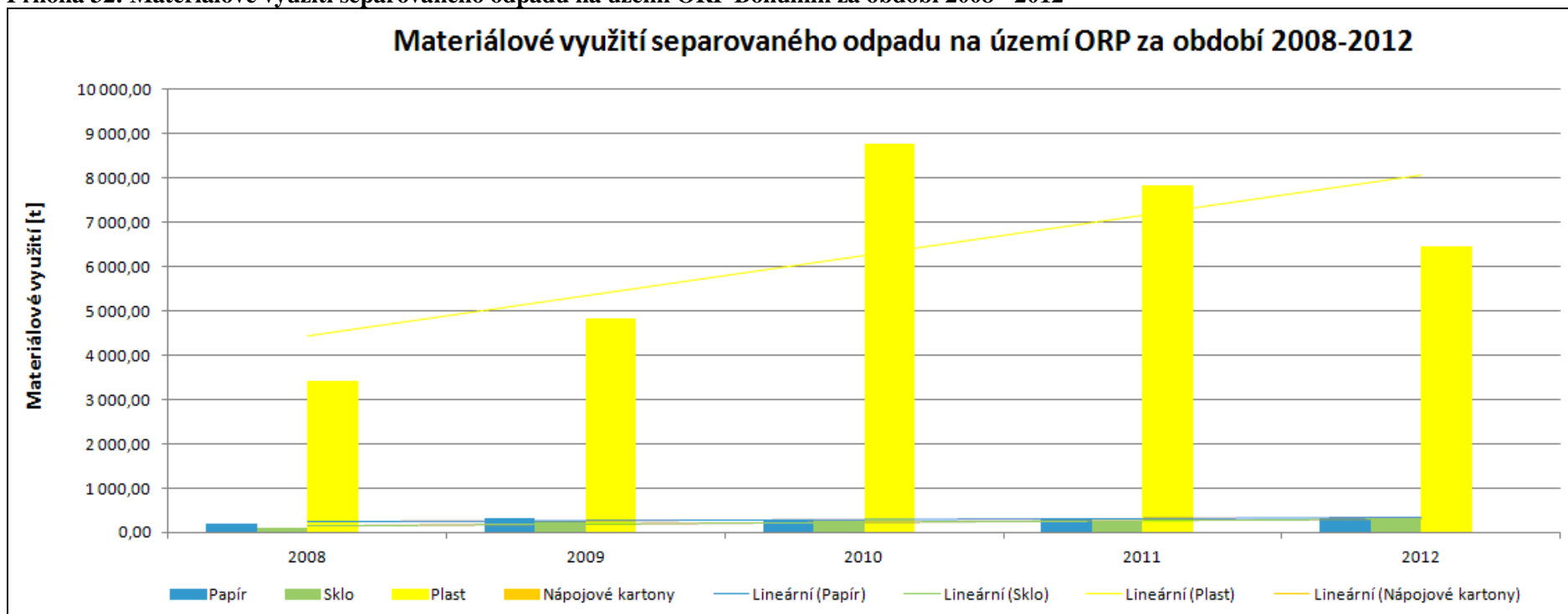
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	213,54	337,94	298,58	321,94	333,53	58,25	-11,65	7,82	3,60
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	96,33	261,29	261,87	271,91	289,39	171,24	0,22	3,83	6,43
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	3409,96	4837,68	8765,04	7820,81	6445,93	41,87	81,18	-10,77	-17,58
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	12,61	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 32: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

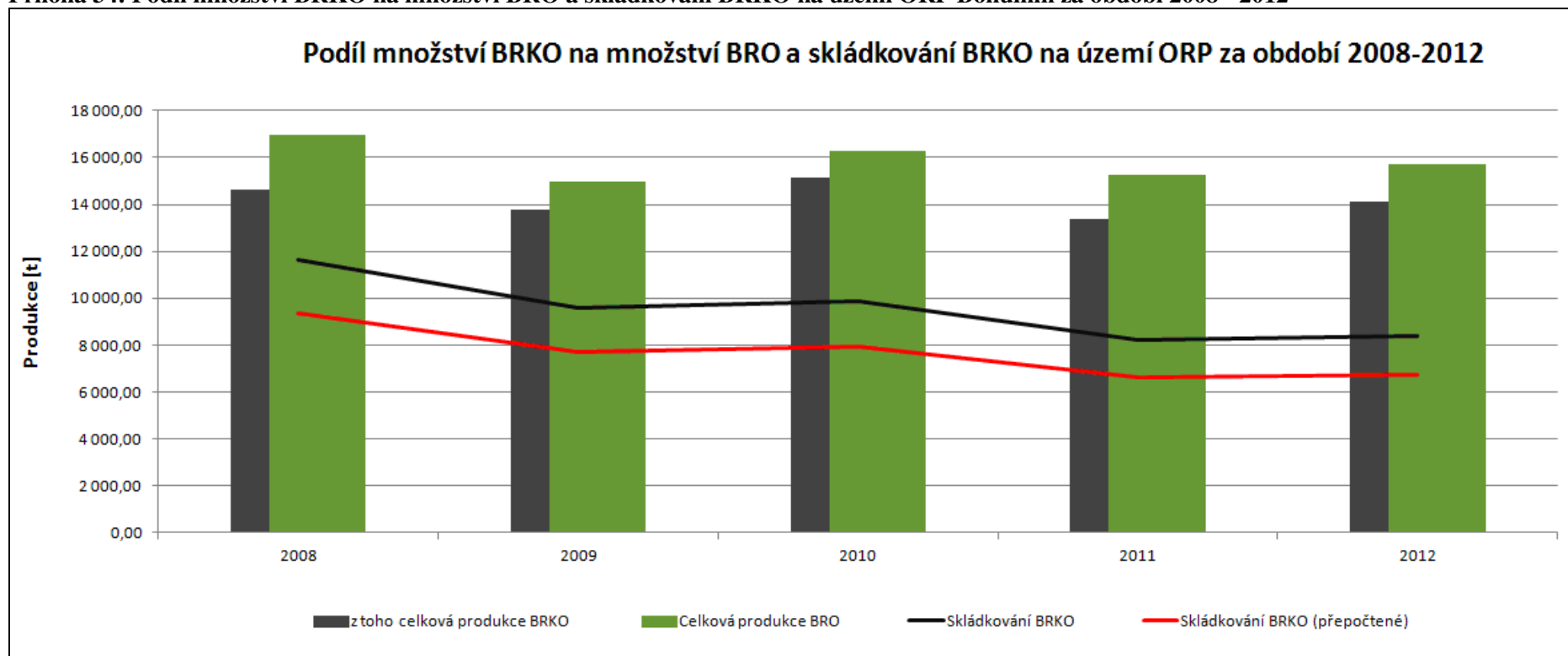
Příloha 33: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008 - 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]													
BRO	Využití	Materiálové využití		223,68	337,94	298,58	663,96	576,77	51,08	-11,65	122,37	-13,13	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		11 662,55	9 580,74	9 889,51	8 281,74	8 415,28	-17,85	3,22	-16,26	1,61	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		223,68	332,80	281,81	452,67	442,29	48,78	-15,32	60,63	-2,29	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		11 662,55	9 580,74	9 868,80	8 239,61	8 385,06	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		4 768,18	9 365,03	7 693,33	7 924,65	6 616,41	6 733,20	161,35	166,20	138,76
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH		148,00	268,87	220,95	231,91	193,91	197,74	149,29	156,70	131,02	133,61
				Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓									

			(přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)										
										Meziroční změna [%] ↓			
			Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
									0,00	0,00	0,00	0,00	
			Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
									0,00	0,00	0,00	0,00	
			Počet obyvatel v území ORP										

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

Příloha 34: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>.

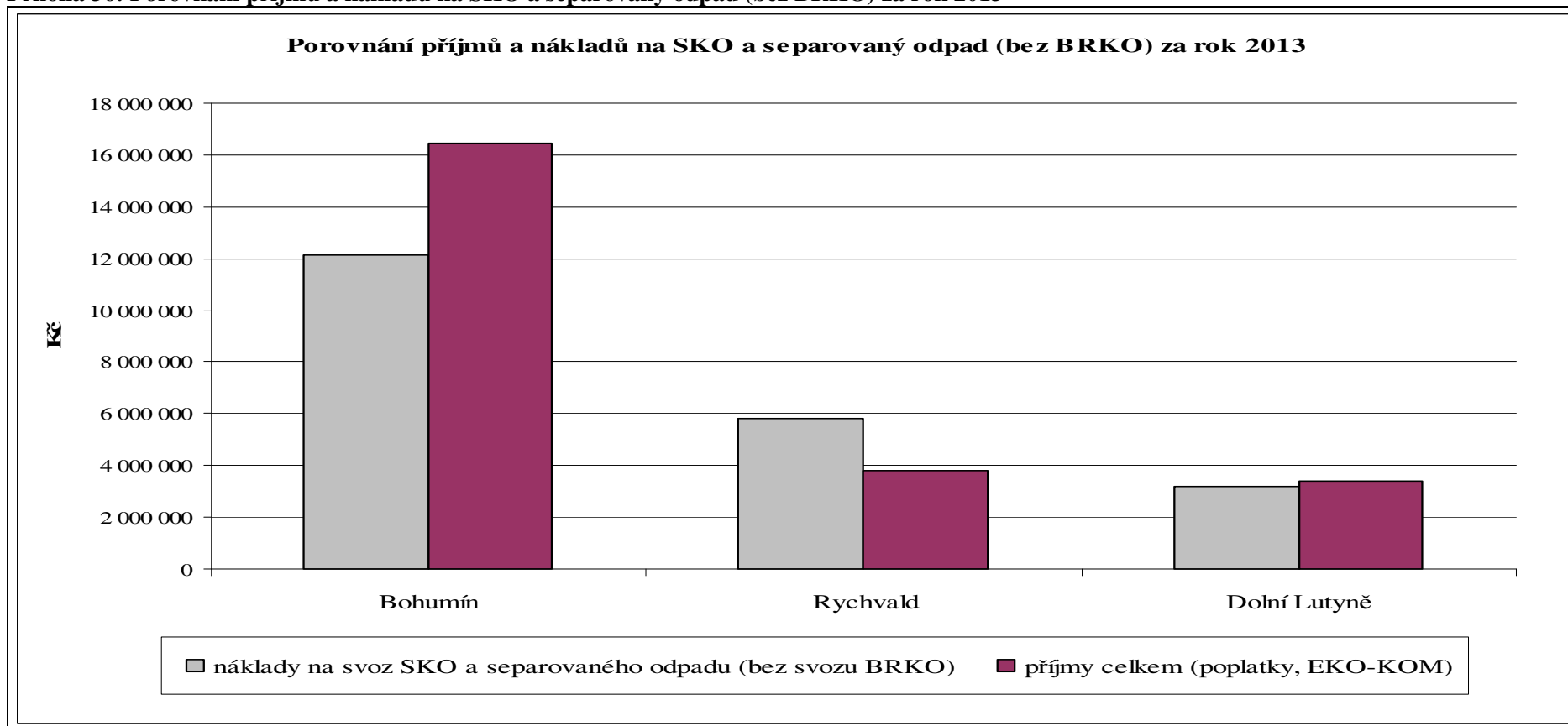
Příloha 35: Příjmy a výdaje jednotlivých obcí na SKO a separovaný odpad, rok 2012 a 2013

Obce	Náklady na svoz SKO a separovaného odpadu (bez svozu BRKO)		Příjmy celkem (poplatky, EKO-KOM, a.s.)	
	2012	2013	2012	2013
Bohumín	12 033 631	12 111 695	16 415 299	16 463 256
Rychvald	4 801 788	5 825 034	3 789 967	3 795 034
Dolní Lutyně	3 310 840	3 195 326	2 772 584	3 386 293

Zdroj: Příslušné odbory na městských a obecních úřadech, vlastní zpracování.

Příloha 36: Porovnání příjmů a nákladů na SKO a separovaný odpad (bez BRKO) za rok 2013

Zdroj: Příslušné odbory na městských a obecních úřadech, vlastní zpracování.

6. Téma 4.: Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Téma bezpečnosti se dotýká každého z nás, jelikož se jedná o primární potřebu člověka. Bezpečnost patří k nejdůležitějším hodnotám každé společnosti. Definujeme ji jako absenci hrozeb, případně pokud hrozby existují, její schopnosti těmto hrozbám adekvátně čelit. Bezpečnost nikdy nemůžeme vnímat jako absolutní entitu, neboť nikdy nejde ve společnosti zajistit úplně. Důležitou otázkou je, jaká míra bezpečnosti je v dané společnosti dostatečná. Zde je nutné zmínit, že vnímání bezpečnosti je rovněž subjektivní.

Často je bezpečnost ve společnosti spojována s otázkou vyloučených lokalit. V tomto případě je potřeba rozlišit bezpečnost vnitřní (mezi občany uvnitř vyloučené lokality) a dále bezpečnost vnější (ve vztahu k občanům mimo vyloučenou lokalitu).

V souvislosti s vyloučenými lokalitami se hovoří o zvýšené míře kriminality a sociálně-patologických jevů, které ovlivňují život občanů všech tří zmíněných obcí. V těchto lokalitách je obvyklá zvýšená nezaměstnanost, nízká úroveň vzdělanosti a rovněž vyšší kriminalita. V souvislosti s výše uvedeným se pojí i rizika dluhových pastí a chudoby, lichvy, prostituce, drogových a jiných závislostí, problematikou smysluplného naplnění volného času nezletilých obyvatel lokalit a další.

Centrum aplikované antropologie při katedře antropologických věd Filosofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni provedlo specializované výzkumy pro Ministerstvo vnitra ČR v letech 2005 - 2007 v rámci vyloučených lokalit Karlovarského kraje, Brna a Prahy.

Specifické jednání sociálně vyloučených osob, včetně kriminálního a sociálně-patologického je výsledkem jejich přizpůsobení na specifické životní podmínky. Vyplývá z osvojení si vzorců jednání, které se v rámci tohoto prostředí utváří a mezigeneračně dědí.⁵⁴ Z těchto výzkumů vyplynulo, že sociální vyloučení je hlavní příčinou kriminality v sociálně vyloučených lokalitách.

Hlavním zdrojem kriminality v těchto lokalitách je zvýšený výskyt sociálně-patologických jevů - drogových a alkoholových závislostí, gamblerství, zadlužování, chudoba obecně a kombinace jiných nežádoucích jevů.

Nutno podotknout, že lidé žijící v těchto lokalitách mají obecně nízké právní povědomí a kriminalitu, nelegální jednání a sociálně-patologické jevy nevnímají jako něco nemravného nebo negativního. Toto chování je pro ně zdrojem obživy. Děti vyrůstající v tomto prostředí pak toto chování přebírají jako

---

⁵⁴ MINISTERSTVO VNITRA. Vyloučené lokality. Identifikace základních problémů v oblasti sociálního vyloučení. *Mvcr.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-07-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-dokumentu.aspx>

sociální normu. Pro sociální vyloučení je typický nedostatečný kontakt s „normálními“ vzorci chování, z tohoto důvodu pak děti vyrůstající v těchto lokalitách považují za „normální“ to, co je z hlediska práva považováno za trestnou činnost.

Výše uvedené jevy navazují přirozeně na další nelegální aktivity a kriminalitu, přičemž většinu je pro policii těžké odhalit. Jedná se zpravidla o latentní kriminalitu.

V současné době přispívá ke vzniku vyloučených lokalit rovněž problematika ubytoven, kde majitelé využívají sociálně-nepřízpůsobivé občany k vlastnímu obohacení tím, že jim pronajímají často naprosto nevyhovující prostory za nepřiměřené ceny. Není neobvyklé, že v jednom pokoji se tísní rodina i s několika dětmi a za toto ubytování platí i několikanásobek nájmu než je v místě obvyklý.

Významnou roli v oblasti prevence kriminality hrají obce a města. Konkrétně jsou to právě ony, které mají nejlepší znalost svých vyloučených lokalit a jsou v přímém kontaktu se svými občany.

Obce mají ze zákona povinnost zajistit veřejný pořádek ve svém teritoriu. Slouží jim k tomu různé nástroje jako například obecní policie.

Obec se může podílet na zvyšování bezpečnosti formou rozšiřování povědomí o bezpečném chování mezi občany. Cílem jsou zejména rizikové skupiny a to senioři a děti.

V rámci svých programů prevence kriminality se zaměřuje na konkrétní potřeby v aktuálním čase a prostředí. Tímto může pružně reagovat na potřeby společnosti v konkrétních podmínkách každé obce.

Základní legislativa

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů .
- Zákon č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi , ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhlášky ministerstev.
- Obecní vyhlášky.

6.1.2. Popis bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Kriminalita v sociálně vyloučených lokalitách

Kriminalita úzce souvisí s pocitem bezpečnosti. Je jedním z faktorů, který se na ní podílí. Jak je již výše uvedeno kriminalita je běžnou součástí sociálně vyloučených lokalit. Ze strany majoritní společnosti bývá velmi negativně vnímána.

Ojedinelé nejsou ani extremistické či rasistické nálady, které ohrožují bezpečnostní stabilitu v obci.

Obecně lze kriminalitu chápat jako protiprávní jednání, čili páchaní trestných činů a přestupků.

S kriminalitou souvisí i společenská rizika, která se zvláště ve vyloučených lokalitách vyskytují ve zvýšené míře.

Nízká vzdělanost a kvalifikace obyvatel vyloučených lokalit vede ke snížené konkurenceschopnosti na trhu práce. Tyto osoby jsou závislé na sociálním systému, často jsou zadlužené, čímž zpravidla ztrácejí možnost získat bydlení odpovídající kvality, žijí ve vyloučené lokalitě, kde kvalita bydlení zpravidla neodpovídá běžným standardům. Vlivem předlužení jsou „nuceni“ páchat trestnou činnost, často nejen jako zdroj obživy, ale k pokrytí svých potřeb plynoucích ze závislosti ať už na drogách, alkoholu nebo hracích automatech.

Situace v těchto lokalitách je bohužel prakticky stejná již dvě desetky let. Za tu dobu byla realizována řada aktivit, které měly pomoci začlenit tyto obyvatele do běžné společnosti. Mnoho z nich se ale minulo účinkem nebo mělo účinek jen velmi malý. Z tohoto vyplynulo, že současné děti žijící ve vyloučených lokalitách nikdy neviděly své rodiče pracovat, samy zpravidla nemají ambice svou situaci zlepšit, orientují se pouze na krátkodobé cíle a chybějí jim pozitivní vzory chování, kde by načerpaly ty správné návody pro život.

Zde se nabízí prostor pro práci obcí. Jako pozitivní se jeví právě systém meziobecní spolupráce na komplexnějším řešení této problematiky za využití lokální znalosti daného území.

Popis sociálně vyloučených lokalit v ORP Bohumín

Během posledních let prošly vyloučené lokality města Bohumín velkou proměnou. V době zpracování Gabalovy studie sociálně vyloučených lokalit v České republice v letech 2005 - 2006 (zpracované pro MPSV) byly v oblasti Bohumína uvedeny celkem tři vyloučené lokality. Jednalo se o městské bytové domy v ulicích Petra Cingra, Na Loukách a Drátovenská. Z těchto tří se do současnosti zachovaly pouze domy na ul. Drátovenská. Lokalita na ul. Petra Cingra byla postupně vystěhovávána (zpravidla do

domů na ul. Drátovenská) a v roce 2010 byly domy postupně zdemolovány. Dům na ul. Na Loukách byl rovněž vystěhován.⁵⁵

V současné době nám tyto vyloučené lokality postupně vynahrazují vznikající ubytovny, kde dochází ze stran pronajímatelů k tzv. „obchodu s chudobou“.

V současné době je ve městě 11 ubytoven, kde je ubytováno cca 400 lidí z toho 70 nezletilých dětí.

Realitou je i velká migrace klientů na ubytovnách. Někteří zde bydlí např. i po dobu dvou let. Jiní se stěhují i několikrát za rok. Úroveň bydlení je v těchto obydlích většinou nízká. Klienti nemají možnost nastěhování vlastního nábytku, jsou často nuceni sdílet sociální zařízení. Žádná z ubytoven nenabízí možnost bezbariérového přístupu.

Ve městě jsou i nadále objekty, ze kterých se v budoucnu mohou stát ubytovny s následnou koncentrací sociálně-patologických jevů.

Většina obyvatel ubytoven hradí nájem ze sociálních dávek. Zřídka jsou náklady na bydlení hrazeny z důchodu nebo mzdy. Cca 85 obyvatel ubytoven jsou zaměstnání jako VPP.⁵⁶

Seznam vyloučených lokalit města Bohumín:⁵⁷

- **Ul. Drátovenská č.p. 239, 246**

Lokalita je prostorově vyloučena. Jedná se o dva bytové domy ve vlastnictví města stojící víceméně samostatně, od centra obce jsou odděleny mostem a garážemi. Do lokality se postupně sestěhovávají problémoví obyvatelé z jiných lokalit. Jedná se o tzv. poslední štaci, předtím, než se obyvatelé stěhují do zpravidla soukromých ubytoven.

Domy jsou ve špatném stavebně-technickém stavu. Jednotlivé domácnosti sdílejí sociální zařízení, domy se nachází rovněž v záplavové oblasti. Úroveň veřejného prostranství okolo domů je nízká.

V domě v čísle popisném 246 sídlí i středisko Sociální asistence Slezské diakonie a klub Kanaan. Sociální pracovníci se zde zaměřují zejména na sociální problémy osob z vyloučené lokality. Pro děti organizují volnočasový program. Spolupracují se sociálním odborem města.

V blízkosti lokality je dostupný supermarket. Do centra města je to z lokality cca 15 min pěšky. Zde jsou dostupné všechny služby.

Nezaměstnanost v lokalitě dosahuje téměř sta procent. Někteří obyvatelé si přivydělávají nelegální prací nebo sběrem kovu. Legální zaměstnání mají obyvatelé zprostředkováno pouze ze strany města v rámci VPP.

---

⁵⁵ GABAL ANALYSIS & CONSULTING. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Praha, 2006. ISBN neuvedeno. Dostupné také z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3043/Analyza_romskych_lokalit.pdf

⁵⁶ VLASTNÍ ŠETŘENÍ. Rozhovor, vedoucí sociálního odboru Městský úřad Bohumín.

⁵⁷ VLASTNÍ ŠETŘENÍ. Rozhovor, vedoucí sociálního odboru Městský úřad Bohumín.

Úroveň vzdělanosti je rovněž nízká. Dospělí obyvatelé lokality mají zpravidla ukončenou povinnou školní docházku, malé procento z nich je vyučeno. V lokalitě také žijí dospělí negramotní obyvatelé. Většina předškolních dětí v lokalitě nenavštěvuje mateřskou školu. Tato charakteristika platí pro obyvatele ubytoven a vyloučených lokalit obecně.

Obyvatelstvo těchto lokalit je z 90 % romského původu.

Zadluženost v lokalitě je typickým jevem.

- **Ul. 9. Května č.p. 395**

Jedná se bytový dům v soukromém vlastnictví, kde je 54 lůžek (provozovatel J.A.R. game group s.r.o., Jaroslav Prchal).

Dům byl rekonstruován, nicméně úroveň bydlení je i přesto nízká. V domě jsou také cca 3 byty osídleny ještě původními obyvateli, kteří zde žili ještě před vznikem ubytovny. Těmto obyvatelům byla pouze změněna podnájemní smlouva.

Lokalita není prostorově vyloučená, navazuje na řadu cihlových domů, které vedou až do centra obce.

Dostupnost služeb je z této lokality dobrá. Do centra města je to cca 5 min pěšky.

Bydlí zde převážně rodiny s dětmi. Obyvatelé jsou cca ze 70% romského původu. Lidé jsou ubytováni na základě podnájemních smluv. Nájemné je kryto z větší části skrze dávky SSP a HN.

Lokalita mezi domy na ul. 9. Května 395 a Nádražní 135 je monitorována kamerovým systémem, jelikož zde v minulosti došlo k agresí mezi Romy a majoritou. V této lokalitě platí rovněž zákaz požívání alkoholu na prostranstvích před domy a ze strany městské policie je lokalita pravidelně kontrolována.

- **Ul. Nádražní č.p. 135**

Jedná se rovněž o bytový dům, kde je majitelem stejná osoba jako v domě na ul. 9. května 395 (provozovatel J.A.R. game group s.r.o., Jaroslav Prchal). Zde je k dispozici 51 lůžek. Domy jsou blízko sebe. Nejedná se o prostorově vyloučenou lokalitu.

Dům prošel rekonstrukcí, úroveň bydlení se zlepšila. Dům má například plastová okna a obyvatelé mají k dispozici zrekonstruované kuchyňské linky, naproti tomu však bylo z domu demontováno plynové topení a obyvatelé jsou v zimě nuceni přitápět elektrickými přímotopy. Sociálním pracovníkům si pak stěžují, že je zde v zimě chladno.

Obyvatelstvo jsou z 90 % Romové. Pevážně zde žijí rodiny s dětmi, dále pak jednotlivci.

Ubytování je rovněž poskytováno na základě podnájemních smluv.

- **Tř. Dr. E Beneše č.p. 102 (ubytovna Plaváček)**

Jedná se o bytový dům, který je v samotném centru města (provozovatel PLAVÁČEK, spol. s r.o., Zdeněk Plaček). Nejedná se o prostorové sociální vyloučení. Veřejností je vnímána jako jedna z nejhorších ubytoven. Bydlí zde senioři, rodiny s dětmi, a obecně lidé ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Ubytovna sídlí v samém centru města, obyvatelé tudíž volný čas tráví před ubytovnou na veřejném prostranství.

Hygienická úroveň ubytovny je nízká a majitel byl v minulosti při kontrolách ubytoven 2x pokutován.

Klienti si často stěžují na krádeže osobních věcí. Nutno však podotknout, že si tyto věci kradou na ubytovně mezi sebou.

Obyvatele jsou ze 70 % romského původu a nájmné je na ubytovně hrazeno převážně ze sociálních dávek.

- **Ul. Jeremenkova č.p. 92**

Jedná se o bytový dům, který prošel rekonstrukcí a klienti mají k dispozici malé dvoulůžkové pokoje (provozovatel David Kolesár). V případě pobytu rodin s dětmi má rodina pronajato více pokojů. Rodiny zde nemají mnoho místa na vlastní nábytek. Sdílené jsou kuchyně a dokonce i lednice. Není neobvyklé že 4-5 rodin mají dohromady dvě lednice. Klienti si stěžují na krádeže jídla.

Sociální zařízení jsou rovněž společná a ve vyhovujícím stavu.

Obyvatelé ubytovny jsou cca z 90 % romského původu. Z 95 % jsou nájmy kryty ze sociálních dávek.

V ubytovně je nainstalován kamerový monitorovací systém.

- **Ul. Jeremenkova č.p. 93**

Jedná se o bytový dům, ve kterém jsou v bytech pronajímány samostatné pokoje (provozovatel Roman Lukáš). Tyto tři pokoje pak sdílí společnou kuchyň a sociální zařízení. Úroveň bydlení je nízká. V domě se často vyskytují štěnice. Bydlí zde převážně rodiny s dětmi a jednotlivci. Téměř ze 100 % je obyvatelstvo romského původu.

Klienti si opakovaně stěžují na majitele ubytovny. Tento se nevhodně chová jak ke klientům tak k sociálním pracovníkům, kteří na ubytovnu docházejí za svými klienty. V minulosti došlo i k fyzické agresi mezi majitelem a obyvatelem ubytovny.

Obyvatelé ubytovny musejí například podepisovat směnku na trojnásobek měsíčního nájmu, pro případ, že by majiteli způsobili škodu nebo nezaplatili nájem.

Obyvatelé jsou rovněž se strany majitele pokutováni například za to, že je přijde na ubytovnu někdo navštívit nebo přes den rozsvítí světla.

Klienti si sami musí kupovat spotřebiče, např. pračku či elektrický vařič.

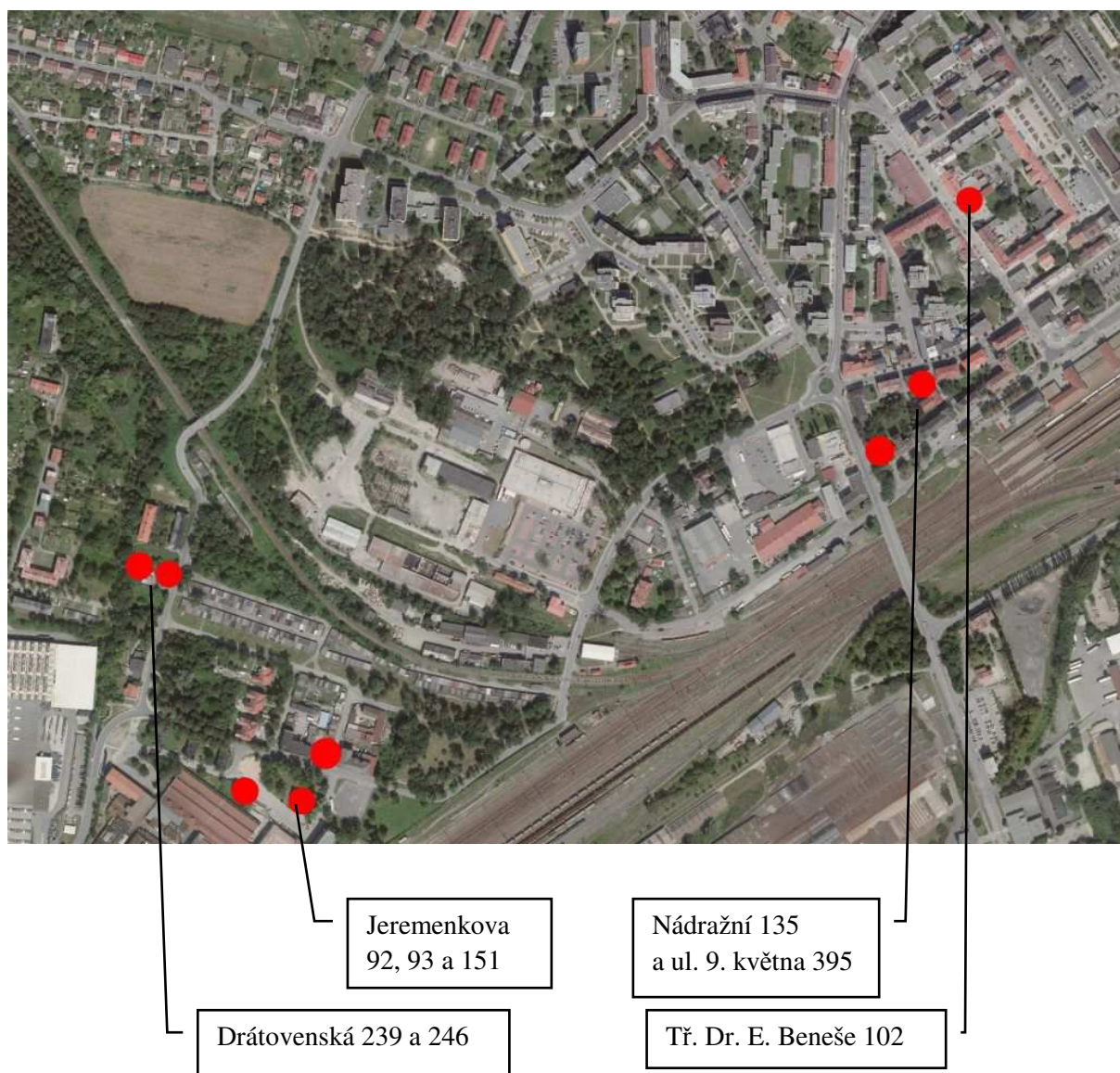
- **Ul. Jeremenkova č.p. 151**

Tento dům patří stejnému majiteli jako na ul. Jeremenkova č.p. 93 (provozovatel Roman Lukáš). Úroveň bydlení je na lepší úrovni. Jde o bytový dům, kde jsou byty pronajímány se samostatným sociálním zařízením a také pokoje, kde jsou sociální zařízení sdílená.

Žijí zde převážně rodiny s dětmi a to z 95 % Romové.

Klienti mají s majitelem ubytovny stejné potíže jako v bytovém domě na ul. Jeremenkova č.p. 93.

Obrázek 5: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území města Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Sociálně vyloučené lokality ve městě Rychvald a v obci Dolní Lutyně

V Dolní Lutyni a Rychvaldu nejsou vyloučené lokality takového charakteru jako je chápeme v Bohumíně. V těchto obcích bývá převážně problém s lokálními tzv. „špatnými adresami“, kde se problémové osoby koncentrují nebo místem migrují.

V Dolní Lutyni by se za takovou „špatnou adresu“ dal považovat rodinný dům na ul. K Bezdínku č.p. 710. Kde majitel pronajímá problémovým lidem pokoje ve stylu ubytovny.

Ve městě Rychvald se nachází taková „špatná adresa“ na ul. Spojovací, kde jsou staré cihlové domy, do nichž se sestěhovávají lidé závislí většinou na sociálních dávkách, často z romského etnika. Nejedná se však o vyloučenou lokalitu v pravém slova smyslu.

Bezpečnostní situace v ORP Bohumín

Z dlouhodobého hlediska je bezpečnostní situace stabilizovaná. V posledních letech však dochází k pomalému nárůstu počtu spáchaných trestných činů.

Co se týká kriminality ve vyloučených lokalitách nejčastěji zde dochází ke spáchání přestupků proti majetku případně proti občanskému soužití. Významnou roli hrají krádeže barevných kovů, které jsou spojeny s poškozováním cizí věci.

Tabulka 235: Srovnání kriminality podle druhů v rámci OO Bohumín (Bohumín, Rychvald) mezi roky 2010 - 2013

Kriminalita	Celková	Obecná	Násilná	Mravnostní	Majetková	Krádeže vloupáním	Krádeže prosté	Ostatní	Hospodář.	Zbývající	
Zjištěno	2013	952	766	80	7	578	189	343	101	72	114
	2012	929	779	86	4	598	194	345	91	46	104
	2011	919	739	78	8	564	205	301	89	73	107
	2010	749	586	56	3	443	189	220	84	50	113
Objasněno	2013	413	270	62	4	115	26	79	89	49	94
	2012	398	280	59	3	151	28	108	67	29	89
	2011	382	235	54	3	119	28	71	59	51	96
	2010	336	218	44	3	101	32	57	70	20	98
Tj. %	2013	43,38	35,30	77,5	57,10	19,90	13,76	23,00	88,12	68,06	82,50
	2012	42,84	35,90	68,60	75,00	25,30	14,40	31,30	73,63	63,04	85,60
	2011	41,57	31,80	69,20	37,50	21,10	13,70	23,60	66,29	69,86	89,70
	2010	44,86	37,20	78,60	100,00	22,80	16,90	25,90	83,33	40,00	86,70

Zdroj: Obvodní oddělení Police ČR, Bohumín.

Bezpečnostní situaci v Bohumíně a Rychvaldu lze z dlouhodobého hlediska považovat za stabilizovanou. Stále však dochází k mírnému zvyšování počtu spáchaných trestných činů na území těchto dvou měst. Od roku 2010 stoupl počet trestných činů o 203 z 749 na 952. Objasněnost se drží stále okolo 42-43 %.

Nejčastěji dochází k majetkové trestné činnosti, která činila v roce 2013 cca 61 % z celkové trestné činnosti. Významně zastoupeny jsou i krádeže prosté cca 36 % z celkové TČ v roce 2013 a dále pak krádeže vloupáním, které činily cca 20 % z celkové TČ.

Tabulka 236: Srovnání počtu trestných činů na území České republiky, Moravskoslezského kraje a okresu Karviná v letech 2010 - 2012

Rok	Území	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
2012	Česká republika	304 528	242 449	27 633	3 416	9 718	669	188
	MS kraj	40 623	33 164	3 090	571	1 204	84	20
	Okres Karviná	9 157	7 581	556	225	323	27	5
2011	Česká republika	317 177	252 957	28 216	3 881	9 568	675	173
	MS kraj	42 474	34 881	3 177	654	1 139	79	17
	Okres Karviná	9 798	8 291	586	255	312	22	3
2010	Česká republika	313 387	249 038	28 371	4 019	10 091	586	173
	MS kraj	39 721	32 109	3 114	576	987	65	22
	Okres Karviná	8 077	6 516	545	175	263	19	4

Zdroj: ČSÚ.

Tabulka 237: Počet trestných činů na 1 000 obyv. v rámci České republiky, Moravskoslezského kraje a okresu Karviná v letech 2010 - 2012

Rok	Území	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
2012	Česká republika	28,99	23,07	2,63	0,33	0,92	0,06	0,02
	MS kraj	33,12	27,04	2,52	0,47	0,98	0,07	0,02
	Okres Karviná	35,10	29,05	2,13	0,86	1,24	0,10	0,02
2011	Česká republika	30,22	24,10	2,69	0,37	0,91	0,06	0,02
	MS kraj	34,51	28,34	2,58	0,53	0,93	0,06	0,01
	Okres Karviná	37,24	31,52	2,23	0,97	1,19	0,08	0,01
2010	Česká republika	29,80	23,68	2,70	0,38	0,96	0,06	0,02
	MS kraj	31,95	25,83	2,50	0,46	0,79	0,05	0,02
	Okres Karviná	29,87	24,10	2,02	0,65	0,97	0,07	0,01

Zdroj: Vlastní šetření.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že v roce 2011 a 2012 bylo v okrese Karviná spácháno nejvíce trestných činů na 1000 obyvatel ve srovnání s Moravskoslezským krajem a Českou republikou. Tento stav se ve stejných letech opakuje i u obecné kriminality, loupeží, vloupání do rodinných domů a znásilnění.

Institucionální zabezpečení bezpečnosti na území ORP Bohumín

Policie České republiky⁵⁸

Úkolem Policie České republiky je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly trestního řízení, jakož i úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.

⁵⁸ WASTL MARTIN. Policie České republiky. Zpráva o bezpečnostní situaci na teritoriu obvodního oddělení Policie České republiky v Bohumíně za rok 2013. Wastl Martin, 2014.

Služební obvod bohumínské oddělení tvoří území města Bohumína a města Rychvaldu. Na Obvodním oddělení Bohumín v současné době působí 43 policistů. Území obce Dolní Lutyně spadá pod služební obvod Dětmárovice.

Na území města Bohumín a Rychvald o celkové rozloze více jak 48 km², na kterém žije cca třicet tisíc obyvatel, je s ohledem na bezpečnostní situaci a početní stav policistů rozdělen obvod na 5 okrsků, se stanovenou územní odpovědností nejméně jednoho policisty – okrskáře, uskutečňující bezprostřední kontakt policie s občany, žijícími v daném teritoriu.

Úkoly Policie České republiky na území města Bohumín a města Rychvaldu plní zejména policisté Obvodního oddělení Bohumín ve spolupráci s policisty dopravního inspektorátu, 2. oddělení služby kriminální policie a vyšetřování Orlová. V rámci Policie ČR vznikl nově na místním obvodním oddělení Toxi tým, který má za úkol mapovat a postihovat drogovou kriminalitu na území města Bohumín a Rychvald.

Nejméně dvakrát do měsíce pak na území města Bohumína vykonává svou činnost česko-polská hlídka a také policisté z dálničního oddělení Ostrava.

Na zajištění bezpečnosti a zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku se vedle příslušníků Policie České republiky spolupodílí i obě města a obec Dolní Lutyně, zejména činností Městské policie Bohumín. Formy a nástroje spolupráce, stejně jako úkoly města i policie jsou smluvně upravena sjednanými koordinačními dohodami.

Městská policie Bohumín⁵⁹

Městská policie Bohumín byla zřízena obecně závaznou vyhláškou zastupitelstva města 1.4.1992 jako samostatná organizační jednotka města Bohumín a jejím úkolem je zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města. Služebna městské policie je situována v budově Městského úřadu Bohumín.

V současné době má městská policie 35 strážníků, včetně velitele a jeho zástupce (počet je dlouhodobě stabilní). Městská policie Bohumín rovněž zajišťuje nepřetržitý provoz kamerového monitorovacího systému. Má k dispozici celkem 17 kusů pohyblivých barevných kamer v místech s vysokým indexem trestné činnosti, včetně vyhodnocovacího záznamového zařízení a propojení s monitorovacím pracovištěm na OO PČR. Kamerový systém je velkým pomocníkem při práci MP a PČR.

Na základě smluvní spolupráce s firmou Echo alarm provozují pult centralizované ochrany, kde je v současné době napojeno cca 75 objektů, zejména všech důležitých objektů města a dále místních firem a institucí.

---

⁵⁹ VLASTNÍ ŠETŘENÍ. Rozhovor, manažer prevence kriminality a MĚSTSKÁ POLICIE BOHUMÍN. O policii. *Mpbohumin.cz* [online]. © 2006 - 2014 [cit. 2014-08-12]. Dostupné z: <http://www.mpbohumin.cz/cz/mestska-policie/profil/>

Na základě veřejnoprávní smlouvy vykonává Městská policie Bohumín od roku 2003 svou činností na území města Rychvaldu, a to v počtu dvou strážníků na dvou 12h směnách. Od roku 2012 rovněž na základě veřejnoprávní smlouvy vykonává MP činnosti v obci Dolní Lutyně, kde působí jeden strážník pouze na ranní 8h směny.

V rámci Městské policie Bohumín funguje na území ORP Program prevence kriminality.

Městský Úřad Bohumín – odbor právní a živnostenský⁶⁰

V rámci právního a živnostenského odboru Městského úřadu Bohumín dochází ke zpracovávání agendy přestupků. Odbor projednává a řeší všechny přestupky včetně přestupků dopravních a vede evidenci obecně závazných vyhlášek a nařízení města.

Městský úřad Bohumín – odbor sociální⁶¹

Prostřednictvím svých pracovníků odbor zajišťuje sociální poradenství pro zdravotně postižené, seniory, rodiny s dětmi, cizince a osoby v hmotné nouzi. Odbor dále vyhledává klienty sociální práce v jejich přirozeném prostředí, provádí individuální plánování cílů klienta a kroků, které vedou k naplnění těchto cílů. Spolupodílí se na realizaci preventivních aktivit, jejichž cílem je předcházet vzniku nepříznivých životních situací klientů.

V rámci sociálního odboru pracuje kurátor pro dospělé, který zajišťuje péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, např. navrátilivší z výkonu trestu odnětí svobody, osoby bez přístřeší a jiní občané, kteří se přechodně ocitli v mimořádně obtížných poměrech nebo v nich žijí.

Pod odbor sociální Městského úřadu Bohumín spadá rovněž sociálně-právní ochrana dětí, kde je hlavním cílem chránit práva dítěte, jeho příznivý vývoj a řádnou výchovu. Zajišťovat ochranu oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho majetku, působit na rodinu k zajištění obnovení jejich funkcí.

V rámci SPOD je rovněž zpracovávána agenda kurátora pro děti a mládež a náhradní rodinné péče.

Preventivní programy organizované Městskou policií Bohumín⁶²

Město Bohumín organizuje v rámci programu prevence kriminality své městské policie řadu preventivních programů pro zvýšení bezpečnosti ve městě i ostatních obcích ORP. Cílovou skupinou jsou ohrožené skupiny jako senioři, děti apod.

---

⁶⁰ MĚSTSKÝ ÚŘAD BOHUMÍN. Odbor právní a živnostenský. *Město-bohumin.cz* [online]. © 1998-2014 [cit. 2014-07-15]. Dostupné z: <https://www.mesto-bohumin.cz/cz/radnice/odbory-a-organizacni-struktura/1054-odbor-pravni-a-zivnostensky.html>

⁶¹ MĚSTSKÝ ÚŘAD BOHUMÍN. Odbor sociální. *Město-bohumin.cz* [online]. © 1998-2014 [cit. 2014-07-15]. Dostupné z: <https://www.mesto-bohumin.cz/cz/radnice/odbory-a-organizacni-struktura/1055-odbor-socialni.html>

⁶² MĚSTSKÁ POLICIE BOHUMÍN. Prevence kriminality. *Mpbohumin.cz* [online]. © 2006 – 2014 [cit. 2014-08-12]. Dostupné z: <http://www.mpbohumin.cz/cz/prevence-kriminality/programy-prevence/>

Již od roku 2004 město realizuje úspěšný projekt s názvem „Pozor, neotvírej dveře“. V Bohumíně a Rychvaldu byly zdarma nainstalovány občanům starším 65 let bezpečností řetízky na dveře (cca 600). Senioři byli náležitě poučeni o bezpečném chování vůči cizím lidem.

Druhý projekt nazvaný „Právo na školách“ se u veřejnosti setkává rovněž s velkým ohlasem. Strážníci už několik let po sobě přednášejí na základních a středních školách o právech a povinnostech, besedy se žáky doplňují ukázkami své výzbroje a nechybí ani kapitoly z dopravní výchovy. Součástí projektu jsou i víkendové kurzy pro žáky 7. až 9. tříd v Beskydech, během kterých jim strážníci připravují k vyzkoušení různé modelové situace z práce policie a soudu.

Dalším podpořeným projektem bylo „Barevné léto“, kdy byly dotačně podpořeny Bohumínské Léto kruhy – pravidelná prázdninová akce pro děti a mládež s nabídkou výtvarně a řemeslně laděného programu.

O prázdninách se městská policie zúčastňuje akce „Prázdninový kolotoč“, která je zaměřena na smysluplné trávení volného času dětí a mladistvých po dobu letních prázdnin.

Město rovněž dlouhodobě rozšiřuje a modernizuje svůj kamerový systém, který střeží veřejný pořádek. V současné době je ve městě nainstalováno 17 kamer, které byly kompletně digitalizovány. Nabízí též možnost občanům napojit své nemovitosti na pult centralizované ochrany.

Město se snaží o zvyšování bezpečnosti rovněž na úseku dopravy. Ať už se jedná o čipování kol magnetickým čipem nebo měřením rychlosti na vybraných úsecích všech obcí ORP, nesvětlování parkovacích ploch.

V rámci Programu prevence kriminality městská policie spolupracuje i se sociální odborem města a provádí pravidelné kontroly na diskotékách a restauracích se zaměřením na podávání alkoholu nezletilým a mladistvým.

Tabulka 238: Financování Programu prevence kriminality v rámci Městské policie Bohumín

Preventivní program/rok	Dotace	Účast města	Celkem
Instalace kamerového bodu (2008)	180 000	190 000	370 000
Prázdninový kolotoč/prevence na školách (2010)	127 000	153 000	280 000
Hřiště s umělým povrchem u Základní školy Skrečoš (2011)	424 000	728 000	1 152 000
Měřič rychlosti (2011)		389 040	389 040
Kurz prevence bezpečnosti pro děti v Beskydech - Slavíč (2012)		111 281	111 281
Digitalizace kamerového systému (2012)		1 955 127	1 955 127
Instalace kamerového systému v lokalitě ul. 9.května a Nádražní (2013)		31 281	31 281
Kurz prevence bezpečnosti pro děti v Beskydech - Slavíč (2014)		120 954	120 954
Kamerový systém a fotopasti (2014)		151 139	151 139

Zdroj: MP Bohumín.

Tabulka 239: Náklady obcí ORP Bohumín na provoz Městské policie Bohumín za rok 2013

Obec	Bohumín	Rychvald	Dolní Lutyně
Počet strážníků	32	2	1
Celkové náklady	19 692 000	2 497 000	548 000

Zdroj: MP Bohumín.

Ve městě Bohumín působí celkem 33 strážníků včetně velitele a jeho zástupce. Strážníci pracují ve 12h směnách. Ve městě Rychvald jsou k dispozici dva strážníci městské policie na 12h směnách a v Dolní Lutyni je jeden strážník městské policie pouze na ranní 8h směny. V rámci města Rychvald a obce Dolní Lutyně působí Městská policie Bohumín na základě veřejnoprávní smlouvy.

Celkové náklady na jednoho strážníka na rok činí 661 000 Kč.

Výdaje obecních rozpočtů na oblast bezpečnost

Tabulka 240: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2005 - 2007 v území ORP Bohumín (v Kč)

Obec/ORP	2005		2006		2007	
	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.
Bohumín	16 810 410	728 420	17 325 290	752 360	18 074 070	786 720
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0	0
Rychvald	1 918 530	282 100	2 015 290	296 760	2 134 820	313 120
ORP Bohumín	18 728 940	1 010 520	19 340 580	1 049 120	20 208 890	1 099 840

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování.

Tabulka 241: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2008 - 2010 v území ORP Bohumín (v Kč)

Obec/ORP	2008		2009		2010	
	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.
Bohumín	19 218 100	838 710	20 122 380	875 800	20 906 440	916 230
Dolní Lutyně	0	0	0	0	0	0
Rychvald	2 189 560	318 480	2 331 220	336 930	2 400 240	342 500
ORP Bohumín	21 407 660	1 157 190	22 453 600	1 212 730	23 306 680	1 258 730

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování.

Tabulka 242: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2011 - 2013 v území ORP Bohumín (v Kč)

Obec/ORP	2011		2012		2013	
	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.	absolutní hodnota	přepočteno na 1 000 obyv.
Bohumín	20 750 480	940 510	21 182 260	967 360	21 929 944	1 009 390
Dolní Lutyně	0	0	0	0	570 985	111 760
Rychvald	2 549 660	358 800	2 442 410	340 600	2 448 825	339 360
ORP Bohumín	23 300 140	1 299 310	23 624 670	1 307 960	24 949 754	1 460 510

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní zpracování.

Role neziskových organizací v sanaci vyloučených lokalit⁶³

Pro osoby v krizových nebo obtížných životních situacích existuje v Bohumíně řada sociálních služeb.

Charita Bohumín zde provozuje **Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší** na ul. Drátovská 197, Bohumín.

Denní centrum je určeno pro osoby bez přístřeší, které se zdržují na území Bohumína a jeho blízkého okolí. Denní centrum poskytuje podmínky potřebné pro zajištění osobní hygieny (pomoc při osobní hygieně), vytváří podmínky pro přípravu stravy a základní stravu rovněž poskytuje.

Pomáhá při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, dále také při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou.

Poskytované služby jsou bezplatné a anonymní.

Kromě nízkoprahového denního centra Charita provozuje rovněž **Noclehárnu sv. Martina** na ul. Drátovská 198, Bohumín.

Noclehárna poskytuje nocleh zletilým mužům a ženám bez přístřeší z Bohumína a okolí, kteří se ocitli v tíživé životní situaci. Kromě noclehu je zde možnost osobní hygieny, základního sociálně-právního

⁶³ MĚSTO BOHUMÍN, MĚSTO RYCHVALD A OBEC DOLNÍ LUTYNĚ. *Katalog nejen sociálních služeb Bohumínska*. Bohumín: Reklamní agentura FAINE, 2014.

poradenství a běžné fakultativní služby jako je vysušení prádla, možnost zakoupení jednoduché stravy apod.

Pro osoby nízkopříjmové nebo bez přístřeší funguje ve městě rovněž **Šatník** provozován Charitou Bohumín. Nachází se v blízkosti denního centra a noclehárny pro osoby bez přístřeší.

Pro širší veřejnost Charita Bohumín ve městě provozuje **Občanskou poradnu** na adrese Štefánikova 957, Bohumín. Služba je určena pro lidi, kteří se dostali do tíživé životní situace a nedokáží ji řešit vlastními silami. Poradna poskytuje právní poradenství, emoční podporu, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů. Dále poskytuje informace, rady a rovněž aktivní pomoc a asistenci.

Poradenství je bezplatné a anonymní.

V oblasti sociálních služeb ve městě působí rovněž **Slezská diakonie**, ta zde provozuje **Nízkoprahové centrum pro děti a mládež Kanaan Bohumín** na adrese Drátovenská 246, Bohumín. Centrum se nachází přímo ve vyloučené lokalitě. Služby jsou tedy poskytovány především dětem z dané lokality ve věku od 6 do 15 let. Nabízí možnost poradenství, aktivního a smysluplného trávení volného času. Součástí služby jsou i výchovně-vzdělávací programy, doučování a zájmové kluby – taneční, hudební, výtvarný, rukodělný.

Na výše uvedené adrese sídlí další z programů Slezské diakonie a to **Sociální asistence Ostrava, Bohumín**, která poskytuje sociálně-aktivizační služby rodinám s dětmi.

Posláním služby je podporovat a pomáhat rodinám v obtížné situaci tak, aby děti mohly vyrůstat v rodinách a přitom byl zabezpečen jejich příznivý vývoj.

Na území města Slezská diakonie poskytuje terénní program **Kontakt Bohumín**, který je určen dospělým osobám, které se ocitly v tíživé životní situaci a nemohou nebo neumějí ji řešit vlastními silami. Zaměřují se na oblasti bydlení, nezaměstnanosti, zadluženosti, špatné finanční situace aj.

Pro osoby závislé je dostupný **Terénní program Ostrava**, zřízení **Renarkonem o.p.s.**, který se snaží mapovat drogovou scénu, vyhledává a navazuje kontakty s aktivními uživateli nealkoholových drog v jejich přirozeném prostředí. Tyto klienty se snaží vést ke změně životního stylu, k bezpečnějším a šetrnějším způsobům aplikace drog, bezpečnému sexuálnímu chování, zapojení klienta do sociálních služeb a hlavně snižování dopadu užívání nealkoholových drog na širokou veřejnost sběrem použitých stříkaček a jejich bezpečnou likvidací.

V Bohumíně existuje rovněž Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, **Bunkr o.p. s.**, jehož cílem je poskytovat podporu, odbornou pomoc a informace dětem a mladým lidem, a pozitivně ovlivňovat jejich životní styl a hodnoty.

Nezaměstnanost jako fenomén ve vyloučených lokalitách

Nezaměstnanost je velmi zásadní a klíčový problém vyloučených lokalit. Nedostatek možností jak se dostat k legálním zdrojům obživy, vyjma sociálních dávek, tyto obyvatele ještě více vede k nestandardním způsobům získávání financí. Nezaměstnanost v těchto lokalitách úzce souvisí s kriminalitou těchto obyvatel a rovněž s pocitem bezpečnosti vně i uvnitř lokality.

V souvislosti s nedostatkem pracovních míst se vytváří prostor pro lichvu, práci bez řádné pracovní smlouvy a další sociálně-patologické jevy jako je prostituce, drogy a jiné závislosti.

Ve vyloučených lokalitách se setkáváme téměř se stoprocentní nezaměstnaností. Pokud je v dané lokalitě někdo zaměstnán, bývá to zpravidla pracovní místo vytvořené úřady práce, jako jsou veřejně prospěšné práce.

Nezaměstnanost je v našem regionu stěžejní sociální otázkou, neboť bývá jedna z nejvyšších v celé republice.

Jedna z možností jak snížit nezaměstnanost ve vyloučených lokalitách je vytvoření pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací.

Práci VPP v Bohumíně zajišťuje BM Servis a.s. V současné době (červenec 2014) zaměstnává celkem 229 pracovníků z nichž 85 jsou obyvatelé ubytoven.

Tabulka 243: Počet a struktura uchazečů o zaměstnání v ORP Bohumín k 30.6.2014

Město Obec ORP	Počet obyvatel k 31.12.2013		Počet osob ve věku 15-64 let		Uchazeči o zaměstnání				Podíl nezam. na obyv. (v %)	Z uchazečů celkem – absolventi a mladiství		Z uchaz. cel. – osoby se ZP
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	Os. 15-64 let	z toho ženy		celkem	z toho mlad.	
Bohumín	21 663	11 048	14 908	7 311	1 596	817	1 557	792	10,44	-	-	-
Dolní Lutyně	5 123	2 600	3 585	1 774	256	129	247	126	6,89	-	-	-
Rychvald	7 251	3 679	4 869	2 418	424	221	404	208	8,3	-	-	-
ORP Bohumín	34 037	17 327	23 362	11 503	2 235	1 145	2 169	1 105	9,28	101	23	203

Zdroj: Webové stránky ÚP ČR, Krajské pobočky v Ostravě.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 244: Analýza cílových skupin v oblasti bezpečnosti v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve SO ORP Bohumín

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané žijící mimo vyloučené lokality	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení bezpečnosti v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • předsudky • špatné zkušenosti • xenofobie 	<ul style="list-style-type: none"> • obecní vyhlášky • internet • e-info • televize • rozhlas 	<ul style="list-style-type: none"> • posílení bezpečnosti • více PČR a MP v ulicích • kamerový systém
Nezletilí občané vyloučené lokality	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní a smysluplné trávení volného času • rovný přístup ke vzdělání 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální zanedbání • šikana • předsudky majoritní společnosti • trestní minulost v rodině • neúplné rodiny • nulový vzor pracovních návyků v rodině • nízká vzdělanost • časný začátek pohlavního života – rané rodičovství 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zprostředkování informací skrze sociální pracovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • organizace aktivně tráveného volného času • dětská hřiště • nízkoprahové kluby • příměstský tábor • volnočasové aktivity při škole • spolupráce s neziskovými organizacemi • doučování
Osoby z vyloučených lokalit navrátilí z VTOS	<ul style="list-style-type: none"> • podpora při hledání zaměstnání • finanční podpora • pomoc při zajištění ubytování • kvalitní informace pracovníků v sociální oblasti ohledně možností, které nabízí sociální zabezpečení 	<ul style="list-style-type: none"> • recidiva • návrat k původním nevhodným vzorcům chování • návrat do „ničeho“ • nespoupráce s institucemi 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zprostředkování informací skrze sociální pracovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní politika zaměstnanosti • rekvalifikace • sociální bydlení • pomoc při vyřízení dávek
Obyvatelé ohrožení ztrátou bydlení	<ul style="list-style-type: none"> • nabídka náhradního bydlení • sociální byty • azylové ubytování • vytvoření splátkového kalendáře • pomoc sociálních pracovníků při finančním hospodaření • možnost podání insolventního návrhu 	<ul style="list-style-type: none"> • nespoupráce se sociálními pracovníky • zadlužení u nebankovních společností • lichva 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zprostředkování informací skrze sociální pracovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • možnost splátkových kalendářů • terénní sociální práce • sociální bydlení • aktivní politika zaměstnanosti • rekvalifikace • ÚP dotovaná pracovní místa
Bezdomovci	<ul style="list-style-type: none"> • azylové ubytování • finanční podpora ze strany státu • zaměstnání • obnovení kontaktů s rodinou • léčba závislosti 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti • gamblerství • neochota spolupracovat na řešení své situace 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zprostředkování informací skrze sociální pracovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • azylové bydlení • pomoc při zprostředkovávání zaměstnání • rekvalifikace • léčba závislosti • komplexní sociální práce
Závislí	<ul style="list-style-type: none"> • léčba závislosti • dostupná ambulantní péče 	<ul style="list-style-type: none"> • nespoupráce • neochota se léčit 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytnutí odborné péče i ambulantní

	<ul style="list-style-type: none"> • podpora obnovení vztahů s rodinou • psychiatrická a psychologická péče • zaměstnání • pomoc s návratem do „normálního“ života • řešení zadluženosti • bytové otázky 		<ul style="list-style-type: none"> • obecní vyhlášky • zprostředkování informací skrze sociální pracovníky • odborné poradenství 	<p>formou</p> <ul style="list-style-type: none"> • fungující terénní program pro závislé • psychosociální péče i o příbuzné závislých • kontroly nezletilých na alkohol a drogy
Majitelé ubytoven	<ul style="list-style-type: none"> • zisk 	<ul style="list-style-type: none"> • ubytování v nevhodných podmínkách • zneužívání sociálního systému 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zákony 	<ul style="list-style-type: none"> • změna legislativy • zamezení prodeje obecních nemovitostí soukromým podnikatelům, kde by mohlo dojít ke zneužití pro vznik sociální ubytovny • důsledná kontrola ze strany státní správy a samosprávy
Pracovníci neziskových organizací	<ul style="list-style-type: none"> • klienty • podporu státu a obce • legislativní podporu • finanční zázemí • odborné školení • dobrovolnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • syndrom vyhoření • nedostatek financí • nemotivovaní klienti ke změně 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zákony • odborná školení • vzdělání 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření vhodných podmínek • mapování potřeby služby • dostatek finančních prostředků, např. s podporou financí z projektů EU • vzdělávání pracovníků • spolupráce se sociálními pracovníky spadajícími pod OSPOD, sociální odbor, ÚP apod.
Oběti trestné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení bezpečnosti • podpora odborníků • psychologická péče • majetková náhrada 	<ul style="list-style-type: none"> • posttrauma 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zákony • sociální pracovníci • PČR • MP • orgány činné v trestním řízení 	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení bezpečnosti • zprostředkování potřebné pomoci
Obec	<ul style="list-style-type: none"> • odstranění vyločených lokalit • začlenění jejich obyvatel do majoritní společnosti • zlepšení image obce 	<ul style="list-style-type: none"> • předsudky majoritních obyvatel • nedostatek finančních prostředků • nedostačující legislativa 	<ul style="list-style-type: none"> • TV • rozhlas • internet • obecní vyhlášky • zákony • sociální 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora legislativních změn • MP • spolupráce s PČR • vytvoření

			<ul style="list-style-type: none"> pracovníci •PČR •MP •orgány činné v trestním řízení •informace a zkušenosti jiných obcí 	<ul style="list-style-type: none"> sociálního bydlení •dostatek sociálních pracovníků •podpora neziskových organizací •podpora terénní sociální práce •komunitní plánování
Kraj	<ul style="list-style-type: none"> •začlenění sociálně vyloučených obyvatel •nabídka odborného poradenství neziskových organizací •zlepšení image kraje 	<ul style="list-style-type: none"> •nedostatek finančních prostředků •nezájem obyvatelstva vyloučených lokalit 	<ul style="list-style-type: none"> •TV •rozhlas •internet •obecní vyhlášky •zákony •sociální pracovníci •PČR •MP •orgány činné v trestním řízení •informace a zkušenosti z jiných obcí a krajů 	<ul style="list-style-type: none"> •podpora legislativních změn •spolupráce s PČR •pomoc obcím koordinovat činnosti v oblasti sociálního začleňování •mapování potřebnosti sociálních služeb •podpora vzniku neziskových organizací •odborná metodika na úrovni kraje
Stát	<ul style="list-style-type: none"> •sociální inkluze •vytvoření dostatku pracovních příležitostí •omezení hazardu •podpora podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> •nedostatek finančních prostředků •nedostatečná legislativa 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •tvorba účinné legislativy •podpora vzniku nových pracovních míst •podpora podnikání •zpracovávání ucelené strategie sociálního začleňování •respektování rozličnosti jednotlivých regionů v rámci ČR (týkající se potřeb v oblasti inkluze sociálně vyloučených lokalit)
Média	<ul style="list-style-type: none"> •hledání senzace •informování občanů 	<ul style="list-style-type: none"> •zneužití citlivých údajů •zhoršování image obce 	<ul style="list-style-type: none"> •tiskové zprávy •vyhlášky zákony •internet •ústní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> •podporování šíření pozitivních informací

Zdroj: Vlastní zpracování.

Občané žijící mimo vyloučené lokality

Občané žijící mimo vyloučené lokality očekávají především zvýšení bezpečnosti v obci. Potýkají se se svými špatnými zkušenostmi či předsudky. Pomoci by mělo zvýšení počtu policistů v ulicích či kamerový systém.

Nezletilí občané vyloučené lokality

Nezletilí občané vyloučené lokality poptávají zejména aktivní a smysluplné trávení volného času a rovný přístup ke vzdělání. Překážkou bývají předsudky majoritní společnosti, šikana, sociální zanedbání ze strany rodiny apod. Řešením je organizace jejich volného času formou dětských hřišť, nízkoprahových klubů či spolupráce s neziskovými organizace na doučování.

Osoby žijící ve vyloučené lokalitě

Osoby, které žijí ve vyloučené lokalitě se potýkají s problémy při hledání zaměstnání z důvodu své nedostatečné kvalifikace. Velkým problémem je i bytová otázka. Osoby v této lokalitě očekávají pomoc při udržení stávajícího bydlení nebo možnost zajištění jiného bydlení. Rizikem je v tomto případě jejich neochota spolupracovat na řešení svých problémů se sociálními pracovníky, či jejich velké zadlužení u různých nebankovních společností, případně lichvářů. Řešením by v tomto případě mohla být aktivní politika zaměstnanosti, možnost zaměstnání v rámci sociálního podniku a také možnost získat sociální bydlení.

Osoby z vyloučené lokality navrátilí z výkonu trestu odnětí svobody

Osoby, které se vrátí z výkonu trestů odnětí svobody zpět do vyloučené lokality hledají podporu při zajištění svého ubytování a zaměstnání. Limitem pak bývá jejich opětovný návrat k původním nevhodným vzorcům chování či trestné činnosti. Sociální pracovníci jim mohou pomoci vyřídit sociální dávky, vyhledat sociální bydlení a komplexně řešit jejich složitou situaci.

Obyvatelé ohrožení ztrátou bydlení

Obyvatelé, u nichž hrozí, že vlivem svých dluhů a následně neplacení nájmu přijdou o své bydlení, očekávají pomoc při řešení své bytové otázky. Využít lze možnosti splátkových kalendářů, zapojení terénních sociálních pracovníků či přímo možnost získat zaměstnání ke hrazení svých závazků.

Osoby bez přístřeší

Osoby žijící tzv. „na ulici“ očekávají pomoc při zajištění azylového ubytování, případně zajištění finanční podpory ze zákonných zdrojů, či pomoc při obnovení kontaktů se svou rodinou. Rizikem zde může být přítomnost závislostí či celková neochota na řešení své situace. Skrze sociální pracovníky nebo média mohou získat informace o možnostech azylového ubytování či léčbě závislostí, případně vyhledat zaměstnání.

Osoby závislé

Osoby trpící drogovou či jinou závislostí očekávají zejména pomoc s návratem do „normálního života“. Limitem může být jejich neochota léčit se. Nutností je poskytnout závislým odbornou ambulantní psychiatrickou péči, případně terénní program pro osoby závislé. Vhodná je rovněž kvalitní psychosociální pomoc rodině závislého.

Majitelé ubytoven

Hlavním cílem majitelů ubytoven je jednoznačně zisk. Své klienty ubytovávají často v nevyhovujících podmínkách a dochází ke zneužívání sociálního systému vlivem předražených nájmu. Pomoci nemůžeme dočkat změnou legislativy, či zamezením prodeje obecních nemovitostí do soukromých rukou zejména tam, kde by mohlo dojít ke zneužití ve smyslu vzniku další ubytovny.

Pracovníci neziskových organizací

Podporu ze strany státu či obce, dostatečné finanční zázemí a také dostatek klientů je očekáváním neziskových organizací. Tyto organizace se často setkávají s nedostatkem financí na svůj provoz, klienty, kteří nejsou dostatečně motivováni ke změně a se syndromem vyhoření u pomáhajících pracovníků. Základním opatřením by mělo být zajištění dostatečného finančního zdroje, vytvoření vhodných pracovních podmínek a vzdělávání pracovníků.

Oběti trestné činnosti

V důsledku spáchání trestného činu bývá často u obětí potřebná podpora odborníků, zejména psychologů. Často se u nich rozvíjí posttraumatický stresový syndrom. Klíčem je zprostředkovat odbornou pomoc, ale i podporu při zajištění majetkové náhrady. Celkové zvýšení bezpečnosti je samozřejmostí.

Obec

Cílem obcí je sanace vyloučených lokalit, začlenění jejich obyvatel do majoritní společnosti a celkové zlepšení image města. Obcím v tomto často brání předsudky majority, nedostatek finančních prostředků na sanaci vyloučených lokalit či nedostačující legislativa. Důležité je podpořit vhodné legislativní změny, spolupracovat s dotčenými orgány např. s policií, neziskovými organizacemi. Důležitá je podpora terénní sociální práce, komunitní plánování nebo vytvoření pracovních míst v rámci sociálního podniku.

Kraj

Hlavním cílem celého kraje je začlenění sociálně vyloučených obyvatel do společnosti. Problémem může být nedostatek finančních prostředků a především nezáměr obyvatel vyloučených lokalit. Cílem by měla být pomoc obcím koordinovat činnosti v oblasti sociálního začleňování, mapování potřebnosti v oblasti sociálních služeb apod.

Stát

V rámci problematiky bezpečnosti ve vyloučených lokalitách je hlavním cílem státu sociální inkluze obyvatel těchto lokalit. Vytvoření dostatečného pracovních míst, podpora podnikání, omezení hazardu a rovněž zapojení místních a krajských samospráv do řešení soc. problémů. Je potřeba tvořit účinnou

legislativu, ucelenou strategii sociálního začleňování při respektování jedinečnosti každého regionu, podporovat sociální a jiné podniká, tvorbu pracovních míst apod.

Média

Média mají za úkol informovat občany. Velmi často se setkáváme s pouhým „hledáním senzace“. Dochází tím ke zhoršování image města či k zneužití citlivých údajů. Řešením je podporování šíření pozitivních informací, či komplexní změna informační strategie.

Tabulka 245: Analýza rizik v oblasti bezpečnosti v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve SO ORP Bohumín

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Omezené finanční zdroje na provoz neziskových organizací	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> využití dotací EU meziobecní spolupráce získávání sponzorů podpora ze strany kraje a státu 	Poskytovatelé sociálních služeb
Omezené finanční zdroje na vybavení	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> získávání sponzorů využití dotací a grantů 	Policie ČR, městská policie, poskytovatelé sociálních služeb,
Nedostatek financí na navýšení počtu policistů	5	5	25	<ul style="list-style-type: none"> změna přerozdělení zdrojů v rámci státního rozpočtu 	Policie ČR, městská policie, obec
Nedostatek financí na platy	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> využití dotací a grantů získávání sponzorů podpora ze strany kraje a státu 	Obec, Policie ČR, poskytovatelé sociálních služeb
Nedostatečné hmotné zajištění na provoz sociálního podniku	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> využití dotací a grantů získávání sponzorů finanční účast obce, kraje 	Zřizovatel sociálního podniku
Organizační riziko					
Nezájem a neochota obyvatel spolupracovat	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> zvýšení motivace finanční ohodnocení nabídka kvalitnějšího bydlení zaměstnání v rámci sociálního podniku 	Obec, neziskové organizace, Policie ČR, městská policie
Špatná spolupráce mezi dotčenými orgány	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná spolupráce týmová koordinace 	Dotčené orgány
Neprofessionalita a	2	5	10	<ul style="list-style-type: none"> zvýšení 	Obec,

nízká kvalifikace pomáhajících pracovníků				kvalifikace • lepší finanční ohodnocení	poskytovatelé sociálních služeb
Právní riziko					
Změna legislativy	3	4	12	• podávání návrhů na legislativní změny	Dotčené orgány, občané
Nedostatečná tvorba legislativy	3	4	12	• podávání návrhů na legislativní změny	Dotčené orgány, občané
Legislativní neprovázanost	3	5	15	• podávání návrhů na legislativní změny	Dotčené orgány, občané
Technické riziko					
Zastaralé systémy	2	4	8	• investice do nového moderního vybavení • získávání sponzorů • získávání dotací a grantů • podpora ze strany obce a kraje	Poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, městská policie, obec
Špatný technický stav vybavení	2	4	8	• investice do nového moderního vybavení • získávání sponzorů • získávání dotací a grantů • podpora ze strany obce a kraje	Poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, městská policie, obec
Nedostatečné technické vybavení	2	4	8	• investice do nového moderního vybavení • získávání sponzorů • získávání dotací a grantů • podpora ze strany obce a kraje	Poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, městská policie, obec
Věcné riziko					
Nedostatek informací	2	5	10	• informační kampaň v médiích • vytvoření jednotné	Občané, poskytovatelé sociálních služeb

				komunikační strategie pro území ORP	
Vznik ubytoven	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> • změna legislativy k potlačení sociálního bysnysu • bytový fond spravován obcí 	Obec, stát
Nedostatek policistů a pomáhajících pracovníků	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • získávání dotací a grantů jako podpora vzniku nových pracovních míst • získávání sponzorů 	Obec, Policie ČR, městská policie, poskytovatelé sociálních služeb
Nízká motivace	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • lepší finanční ohodnocení • zvyšování kvalifikace • nabídka kariérního postupu 	Obec, Policie ČR, městská policie, poskytovatelé sociálních služeb, občané
Nízká kvalita sociální služeb	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • zavádění standardů kvality • audity 	Obec, poskytovatelé sociálních služeb,
Nedostatečná nabídka sociálních služeb	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • získávání finančních zdrojů na podporu vzniku chybějících sociálních služeb • využití grantů a dotací • získávání sponzorů 	Obec
Syndrom vyhoření u pomáhajících profesí	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> • supervize • zvyšování kvalifikace • finanční ohodnocení 	Poskytovatelé sociálních služeb, obec

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.1.4. SWOT analýza oblasti bezpečnost

Silné stránky	Slabé stránky
<p>S1: Městská policie Bohumín operující na celém území ORP</p> <p>S2: Fungující vazby mezi orgány dotčenými problematikou bezpečnosti</p> <p>S3: Osvěta v oblasti prevence potřebných cílových skupin</p> <p>S4: Kamerový monitorovací systém + provoz centralizované ochrany</p> <p>S5: Vytváření pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací</p> <p>S6: Široké spektrum nabídky sociálních služeb</p> <p>S7: Existence Toxi týmu v Bohumíně a v Rychvaldu</p>	<p>W1: Málo policistů v ulicích</p> <p>W2: Vyloučené lokality v centru města Bohumína</p> <p>W3: Výskyt sociálně patologických jevů</p> <p>W4: Marginalizace sociálních problémů ve vyloučených lokalitách</p> <p>W5: Rezignace některých obyvatel na dodržování pravidel ve společnosti</p> <p>W6: Nezaměstnanost a nízká vzdělanost ve vyloučených lokalitách</p> <p>W7: Neefektivita trestů, sankcí a opatření</p> <p>W8: Nedostatečně rozvinutý Program prevence kriminality</p>
Příležitosti	Hrozby
<p>O1: Změna legislativy</p> <p>O2: Osvěta a vzdělávání v oblasti bezpečnosti</p> <p>O3: Rozšíření technického a provozního zázemí</p> <p>O4: Systematická komunikace s občany</p> <p>O5: Zapojení neziskového sektoru</p> <p>O6: Pozitivní motivace občanů vyloučených lokalit</p>	<p>T1: Vznik ubytoven s kumulací nepřizpůsobivých občanů</p> <p>T2: Nízká motivace ke vzdělání ve vyloučených lokalitách</p> <p>T3: Celkové zhoršení společenského klimatu</p> <p>T4: Neprofesionalita a nízká motivace zapojených institucí</p>

Zdroj: Vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY

S1: Městská policie Bohumín operující na celém území ORP

Na základě uzavřených veřejnoprávních smluv operuje městská policie Bohumín na celém území ORP. Od roku 2003 na území města Rychvald a od roku 2012 na území obce Dolní Lutyně.

S2: Fungující vazby mezi orgány dotčenými problematikou bezpečnosti

Fungující vztahy mezi jednotlivými orgány dotčenými problematikou bezpečnosti (MP, PČR, MěÚ – sociální odbor, živnostenský odbor, ÚP,...apod.) Mezi těmito orgány funguje výměna informací a spolupráce na nadstandardní úrovni.

S3: Osvěta v oblasti prevence potřebných cílových skupin – děti, mládež, senioři

Zvyšování povědomí o bezpečnosti u ohrožených cílových skupin funguje nejen v rámci programu prevence kriminality. Přednášení o bezpečném chování a právech a povinnostech u dětí, seniorů apod.

S4: Nepřetržitý provoz kamerového monitorovacího systému + provoz centralizované ochrany

Městská policie Bohumín provozuje nepřetržitý systém a pult centralizované ochrany Echo alarm s.r.o. k lepšímu zajištění bezpečnosti občanů a objektů

S5: Vytváření pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací pro obyvatele vyloučených lokalit

V rámci veřejně prospěšných prací jsou zaměstnáváni hlavně dlouhodobě nezaměstnaní lidé z vyloučených lokalit a ubytoven, čímž se město snaží vytvořit u těchto obyvatel zlepšit jejich sociální podmínky.

S6: Široké spektrum nabídky sociálních služeb

V rámci neziskového sektoru je široce pokryta nabídka sociálních služeb pro osoby v tíživé životní situaci.

S7: Existence Toxi týmu v Bohumíně a v Rychvaldu

Nově fungující Toxi tým, který na území města Bohumín a Rychvald mapuje a postihuje drogovou kriminalitu.

SLABÉ STRÁNKY

W1: Málo policistů v ulicích

V důsledku přemíry byrokracie nemá Policie ČR dostatečný prostor na to, aby nasadila více policistů do ulic.

W2: Vyloučené lokality v centru města Bohumína

Ze soukromých ubytoven v centru města vznikají nově problémové lokality, které zhoršují pocit bezpečí v majoritní společnosti.

W3: Výskyt sociálně patologických jevů (drogy, alkohol,..)

Ve městě a rovněž ve vyloučených lokalitách se vyskytují sociálně-patologické jevy jako jsou drogové a alkoholové závislosti, gamblerství, lichva apod. Krádeže kovů za účelem získání finančních prostředků pro své potřeby.

W4: Marginalizace některých sociálních problémů (bezdomovectví, chudoba,...)

Nedostatečné řešení problémů týkajících se osob na pokraji společnosti.

W5: Rezignace některých obyvatel na dodržování pravidel ve společnosti

Vlivem nedostatku právního povědomí nepovažují obyvatelé lokalit kriminalitu a nelegální jednání jako něco nemravného či negativního. V důsledku předávaných špatných vzorců chování pak považují za normální to, co je z hlediska práva považováno za trestnou činnost.

W6: Nezaměstnanost a nízká vzdělanost ve vyloučených lokalitách

Ve vyloučených lokalitách je často téměř stoprocentní nezaměstnanost. Zaměstnaní zde pracují zejména v rámci veřejně prospěšných prací nebo v rámci nelegální práce. Úroveň vzdělanosti je také

nížká, většina obyvatel má pouze ukončené základní vzdělání. Závislost na sociálním systému má zde již mezigenerační charakter.

W7: Neefektivita některých trestů, sankcí a opatření

Sankce, tresty a opatření které jsou vůči nezákonnému chování obyvatel vyvíjeny a ukládány často nejsou dostatečně efektivní. Například po návratu z výkonu trestu odnětí svobody se často lidé vrací se do původního nevyhovujícího prostředí, které je navádí zpět k trestné činnosti.

W8: Nedostatečně rozvinutý Program prevence kriminality

Program prevence kriminality není rozvinut plně ve všech oblastech, na něž by mohl cílit v rámci svého působení

PŘÍLEŽITOSTI

O1: Změna legislativy

Vytvoření zákona o sociálním bydlení, novelizace zákona o hmotné nouzi, která odstraní tzv. „byznys s chudobou“, vytvoření zákona o sociálním podnikání pro lepší začlenění obyvatel vyloučených lokalit.

O2: Osvěta a vzdělávání v oblasti bezpečnosti

Rozšiřování povědomí o bezpečném chování mezi občany, aktivní zapojení občanů do zvyšování zabezpečení vlastního zdraví a majetku

O3: Rozšíření technického a provozního zázemí subjektů zajišťující bezpečnost

Rozšíření kamerového systému MP na další obce ORP v rámci zvýšení bezpečnosti občanů v obcích Rychvald a Dolní Lutyně, monitorování pohybu osob páčajících trestnou činnost.

O4: Systematická komunikace s občany prostřednictvím specifických nástrojů (internet..)

Změna komunikační strategie v rámci problematiky bezpečnosti. Šíření více pozitivních zpráv a osvěty mezi obyvatele.

O5: Zapojení neziskového sektoru

Větší zapojení neziskového sektoru na řešení problematiky bezpečnosti ve vyloučených lokalitách formou poskytování sociálních služeb v oblasti vzdělávání, zaměstnávání a oddlužování obyvatel. Motivovat a podpořit organizace neziskového sektoru v zapojení do realizace programů v oblasti prevence kriminality

O6: Pozitivní motivace občanů vyloučených lokalit

Podpora projektu zaměřující se na obyvatele soc. vyloučených lokalit (podpora zaměstnání, terénní práce,...apod.) Pozitivní motivace obyvatel vyloučených lokalit jejich zaměstnáváním, možností získání lepšího bydlení apod.

HROZBY

T1: Vznik ubytoven s kumulací nepřizpůsobivých občanů

Vznik nových ubytoven s následnou kumulací nepřizpůsobivých občanů i z jiným měst, čímž se podporuje vznik nových vyloučených lokalit s výskytem dalších nežádoucích jevů. V současné době je rizikem také pronajímání bytů nepřizpůsobivým občanům.

T2: Nízká motivace ke vzdělání ve vyloučených lokalitách

Obecně nízká motivace osob z vyloučených lokalit ke vzdělávání, čímž ztrácejí konkurenceschopnost na trhu práce a stávají se závislími na sociálních dávkách.

T3: Celkové zhoršení společenského klimatu

Negativní mediální obraz osob z vyloučených lokalit, výskyt extremistických nebo rasistických nálad ve společnosti.

T4: Neprofesionalita a nízká motivace zapojených institucí

Nedostatečné vzdělání a nízká motivace, jakož i syndrom vyhoření pracovníků jsou limitujícími faktory práci s lidmi v tíživé životní situaci.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Bezpečnost patří k nejdůležitějším hodnotám každé společnosti. Její vnímání je subjektivní a často bývá spojováno s otázkou vyloučených lokalit. Zde se v hojně míře vyskytují sociálně-patologické jevy které spolu s nízkým právním povědomím bývají hlavním zdrojem kriminality v těchto oblastech. Chybí zde kontakt s „normálními“ vzorci chování pro nezletilé děti. Kriminalita úzce souvisí s pocitem bezpečnosti.

Vyloučené lokality v právním slova smyslu, tj. včetně prostorového vyloučení nahradily v současnosti ubytovny. Zde dochází k pronajímání pokojů za přemrštěné ceny, které jsou z velké části pokrývány ze sociálních dávek.

Nízká vzdělanost obyvatel vyloučených lokalit vede k nízké konkurenceschopnosti na trhu práce a s tím spojené závislosti na sociálním systému. V tomto ohledu je situace prakticky stejná již dvě desetítky let.

V Bohumíně prošly vyloučené lokality za poslední roky změnami. Zanikly dvě z vyloučených lokalit popsané v Gabalově studii a problematika obyvatel těchto lokalit se přesunula na nově vznikající ubytovny.

V Bohumíně je celkem sedm vyloučených lokalit. Jedná se o bytové domy ve vlastnictví města na ul. Drátovenská č.p. 239 a č. p. 246, dále soukromé ubytovny na ul. 9. května č.p. 395, na ul. Nádražní č.p. 135, na ul. Tř Dr. E. Beneše č.p. 102, na ul. Jeremenkova č.p. 92, č.p. 93 a č.p. 151.

V Dolní Lutyni a Rychvaldu nejsou vyloučené lokality jako je chápeme v Bohumíně. Zde je problém s lokálními tzv. „špatnými adresami“, kde se problémové osoby koncentrují nebo místem migrují.

Z dlouhodobého hlediska je bezpečnostní situace v ORP Bohumín stabilizovaná. Přesto dochází ke stálému mírnému nárůstu trestných činů za ORP Bohumín. Ve vyloučených lokalitách dochází nejčastěji ke přestupkům proti majetku a občanskému soužití, případně ke krádežím barevných kovů a poškozování cizí věci.

Bezpečnost na území ORP Bohumín zajišťuje Policie České republiky. Služební obvod bohumínského oddělení tvoří území města Bohumína a Rychvaldu. Území obce Dolní Lutyně spadá pod služební obvod Dětmarovice.

Na zajištění bezpečnosti a zabezpečování veřejného pořádku se vedle Policie České republiky podílí i města Bohumín a Rychvald a obec Dolní Lutyně, zejména činností Městské policie Bohumín. Na základě veřejnoprávních smluv působí Městská policie Bohumín ve všech třech obcích ORP.

Velkým pomocníkem k zajištění bezpečnosti je kamerový systém a pult centralizované ochrany, jehož provoz Městská policie Bohumín zajišťuje.

Na území ORP je organizován Program prevence kriminality, který zajišťuje městská policie. Jedná se hlavně o přednáškovou činnost pro ohrožené skupiny, zejména děti a seniory. Dále o výchovně-vzdělávací pobyty pro vybrané žáky základních škol aj. Je zde prostor pro zefektivnění Programu prevence kriminality jeho rozšířením a zacílením na všechny ohrožené skupiny.

Preventivní program funguje i v rámci Policie ČR. Je zajišťován samostatným odborem – Skupinou tisku a prevence Karviná.

S otázkou bezpečnosti se pojí i sanace vyloučených lokalit. Významnou roli v tomto hrají neziskové organizace zaměřující se na osoby v tíživé životní situaci.

Na území ORP Bohumín působí Charita Bohumín, která kromě občanské poradny zajišťuje provoz denního centra, šatníku a noclehárny pro osoby bez přístřeší.

Dále zde působí Slezská diakonie, která pokrývá zejména oblast rodin s dětmi provozováním sociálně-aktivizační služby, sociální asistence, nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Kanaan a terénním programem Kontakt Bohumín.

Pro osoby závislé působí v Bohumíně terénní program Renarkonu o.p.s.

Vedle Kanaanu je v Bohumíně ještě Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Bunkr.

Klíčovým problémem vyloučených lokalit je nezaměstnanost, která místy dosahuje až sta procent. Vytváří se tak prostor pro lichvu a kriminální činnost. Jedna z možností jak snížit nezaměstnanost ve vyloučených lokalitách je vytvoření pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací či zaměstnávání v rámci sociálního podniku.

Identifikace problémů a potřeb v území ORP Bohumín

Identifikované problémy spojené s bezpečností jsou např:

- vznik ubytoven s následnou kumulací nepřizpůsobivých občanů. Obyvatelé vyloučených lokalit zpravidla ztratili možnost bydlet v městském bytě, a to z důvodu zadlužení či neschopnosti hradit městské nájemné služby s ohledem na vysokou nezaměstnanost v lokalitách a jejich omezené příjmy. Ve městě navíc funguje získávání nájmu v městských bytech formou licitací. Obyvatelé těchto lokalit zpravidla nesplňují podmínky pro možnost získání nájmu v městském bytě, což nahrává právě soukromým podnikatelům, kteří tyto občany ubytují na svých ubytovnách za nemalé finanční prostředky kryté většinou ze sociálních dávek.
- vysoká nezaměstnanost ve vyloučených lokalitách. V těchto lokalitách dosahuje nezaměstnanost mnohdy až sta procent. Zpravidla jedinou možností legálního zaměstnání jsou veřejně prospěšné práce.

- nízká motivace ke vzdělání ve vyloučených lokalitách. Děti z vyloučených lokalit většinou ukončí pouze základní vzdělání. V rodinách není valná motivace k dalšímu vzdělávání. Malé procent dětí vystuduje učební obor. Nízká vzdělanost pak vede k malé konkurenceschopnosti na trhu práce.
- zadlužení obyvatel vyloučených lokalit. Velké zadlužení často až předlužení těchto obyvatel bývá často původcem jejich nezákonného chování. Vytváří se zde prostor pro lichvu a další nezákonném jevy.
- nedostatek policistů v ulicích.
- negativní informační kampaň, šíření negativních informací ohledně kriminality přispívá k pocitu strachu ve společnosti a xenofobním a rasistickým náladám.

Tabulka 246: Definice příčin a důsledků

Příčiny:	Důsledky:
Nezaměstnanost	Dluhy, zvýšená kriminalita, ztráta bydlení.
Ztráta bydlení	Nepodporování nájemního bydlení v obecních bytech vede ke vzniku ubytoven v rukách soukromých vlastníků a následně k „sociálnímu bysnyso“, navíc obec ztrácí možnost regulace zasídlení určitých oblastí problémovými občany.
Nízká úroveň vzdělanosti, nevhodné trávení volného času	Nevzdělanost – problematika získání vhodného pracovního místa, nedostatečné pracovní návyky, nulová motivace k práci, v dnešní době jsou již generace dětí, kteří své rodiče nikdy neviděli pracovat, děti nemají motivaci k vybudování lepší budoucnosti.
Zadluženost	Ztráta bydlení, zvýšená kriminalita, lichva.
Kriminalita	Nespokojenost a strach občanů, xenofobní nálady ve společnosti, škody způsobené charakterem trestné činnosti (např. poškození cizího majetku, obecné ohrožení, násilné trestné činy apod.). Zhoršená obecná prestiž města/obce.

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.2. Návrhová část pro oblast bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina v oblasti bezpečnosti byla složena z motivujícího starosty města Bohumín, motivujícího starosty obce Dolní Lutyně, místostarosty města Bohumín a manažera prevence kriminality ve městě Bohumín. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

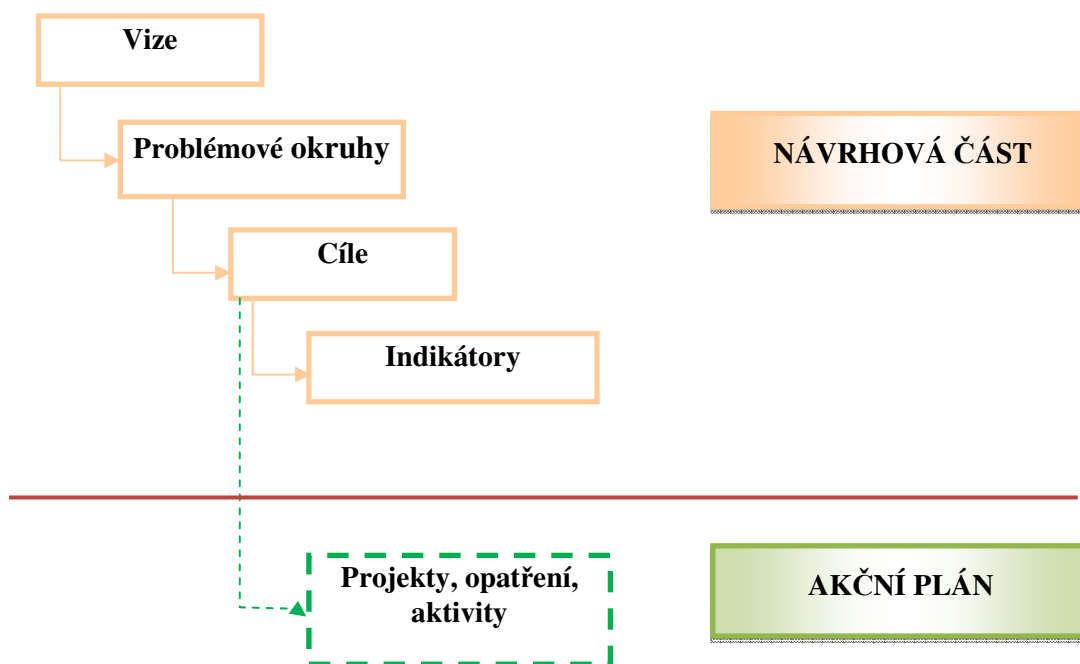
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.

Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

1. Vysoký počet vyloučených lokalit

cíl 1.1

Zřízení sociálních podniků

cíl 1.2

Vytvoření doprovodného sociálního programu

2. Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP

cíl 2.1

Rozšíření kamerového systému

cíl 2.2

Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP

cíl 2.3

Pozitivní informační kampaň v médiích

cíl 2.4

Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Slogan

Společně pomáháme regionu.

Vize

Bohumín, Rychvald a Dolní Lutyně budou bezpečným územím, kde žijí lidé s kladným vztahem k životnímu prostředí. Kvalitní nabídka sociálních služeb naplní očekávání všech generací. Efektivního fungování odpadového hospodářství dosáhnou obce jednotným postupem, zejména v oblasti nakládání s odpady a třídění odpadu. Společně realizované projekty škol zvýší kvalitu jejich výuky. Bohatá nabídka školních i mimoškolních aktivit v oblasti kultury a sportu zlepší aktivní trávení volného času dětí a mládeže. **Díky vzájemné spolupráci se pocit bezpečí stane pro obyvatele a návštěvníky obcí samozřejmostí.**

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: Vysoký počet vyloučených lokalit

Věcné argumenty

Na území města Bohumín prošly během posledních let vyloučené lokality velkou proměnou. Zanikly vyloučené lokality, které tvořily bytové domy ve vlastnictví města a vznikly nové v ubytovnách vlastněných soukromými osobami.

Ze strany majitelů ubytoven dochází velmi často na těchto ubytovnách k tzv. „obchodu s chudobou“. Majitelé pronajímají pokoje nebo byty v ubytovnách jednotlivcům nebo rodinám za nájmy povětšinou několikanásobně vyšší než je v místě obvyklé.

Úroveň bydlení na těchto ubytovnách navíc nákladům na bydlení naprosto neodpovídá. Na ubytovnách mají obyvatelé většinou společná sociální zařízení, sdílené kuchyně apod.

Obyvatelé ubytoven dříve často bydleli v městských nájemních bytech, kde jim z důvodu neplacení nájmu nebyla prodloužena nájemní smlouva (systém tzv. nulové tolerance).

V Bohumíně funguje systém licitací městských bytů, avšak lidé s dluhy vůči městu a závislí na sociálních dávkách, nemají možnost se licitací účastnit.

Jednou z možností pro tyto lidi je ubytování v rámci soukromých ubytoven.

Kumulací těchto problémových jedinců nám vznikají nové vyloučené lokality, které jsou spojené s výskytem sociálně-patologických jevů a zvýšenou mírou kriminality. V těchto lokalitách je obvyklá zvýšená nezaměstnanost, nízká úroveň vzdělanosti, vysoké zadlužení, výskyt závislostí různého charakteru apod.

Výskyt sociálně-patologických jevů v těchto lokalitách je zde i hlavním zdrojem kriminality. Lidé žijící v těchto lokalitách mají obecně nízké právní povědomí. Kriminalitu, nelegální jednání a sociálně-patologické jevy nevnímají jako něco nemravného či negativního. Toto chování je pro ně zdrojem obživy. Děti vyrůstající v tomto prostředí pak tyto vzorce chování přebírají jako sociální normu.

V současné době se v Bohumíně nachází cca 11 ubytoven, ve kterých je ubytováno cca 400 lidí, z toho 70 nezletilých dětí.

Realitou je velká migrace ubytovaných v rámci ubytoven.

Velmi zásadním a klíčovým problémem ve vyloučených lokalitách je vysoká nezaměstnanost. Nezaměstnanost zde úzce souvisí s kriminalitou obyvatel a s pocitem bezpečí vně i uvnitř lokality. Nedostatek možností jak získat legálně dostatek prostředků na živobytí, vyjma sociálních dávek, vede tyto obyvatele ještě více k nelegálnímu a nestandardnímu způsobu chování, které se stává jejich životní normou.

S vysokou nezaměstnaností souvisí hlavně nízká konkurenceschopnost obyvatel lokalit na trhu práce, a to v důsledku jejich nízké vzdělanosti a profesní připravenosti. Většina z nich má pouze ukončené základní vzdělání, někteří ani to ne a málo z nich je vyučeno.

Jediným zaměstnavatelem v těchto lokalitách bývá zpravidla stát, kdy obce prostřednictvím úřadu práce zaměstnávají tyto občany jako veřejně prospěšné pracovníky.

Příčiny problému

- legislativa umožňující zneužívat sociální systém ubytováním občanů na okraji společnosti za přemrštěné nájem v rámci ubytoven,
- nízká vzdělanost obyvatel vyloučené lokality a nízká konkurenceschopnost na trhu práce,
- nedostatek pracovních míst,
- zacyklení v problémech.

Příčina problému je dána možností majitelů ubytoven doslova zneužívat sociální systém státu, jelikož mohou pronajímat sociálně slabým občanům pokoje a byty za neodpovídající nájem. V souvislosti s nedostačující legislativou tak kvete tzv. obchod s chudobou.

Další příčinou problému je zacyklení obyvatel v problémech, které s sebou život na kraji společnosti přináší. S ohledem na jejich nedostatečné vzdělání prakticky nejsou konkurenceschopni na trhu práce. Tento nerovný přístup ke zdrojům podporuje tyto obyvatele k nestandardním způsobům získání finančních prostředků na obživu a pokrytí jiných potřeb. Tyto vzorce pak přenášejí generačně i na své děti, kterým chybí správné vzorce pro život. Nemají možnost získat kvalitnější bydlení. Přestože se obce dlouhodobě snaží rušit sociálně vyloučené lokality, ubytování na ubytovnách opětovně

koncentruje problémy do jednoho místa. Ostatní občané si pak stěžují na hluk a necítí se v těchto oblastech bezpečně, což podporuje xenofobní a rasistické nálady ve společnosti, které vedou k ještě větší izolaci obyvatel vyloučených lokalit.

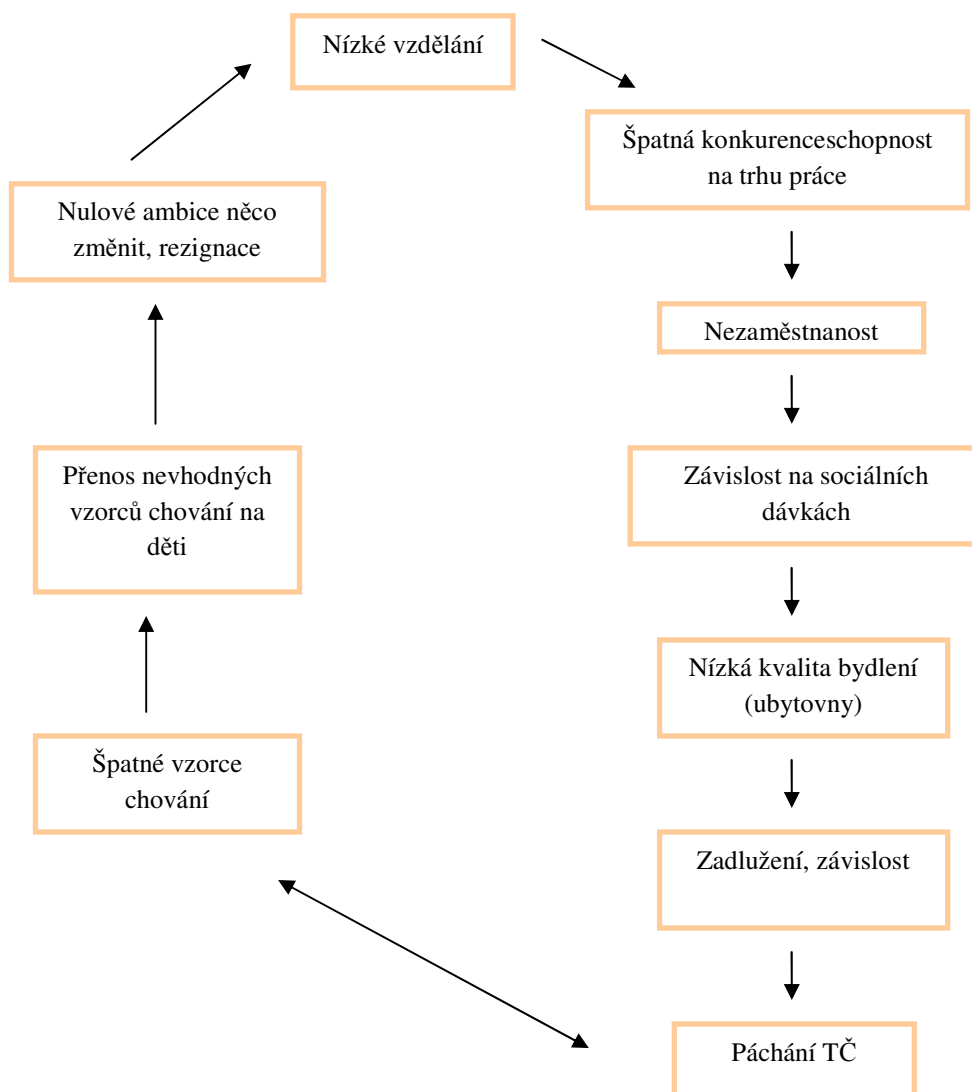
Důsledky neřešení problému

Následkem neřešení tohoto problému je vznik nových ubytoven, kumulace nepřizpůsobivých a sociálně slabých občanů, resp. vznik nových vyloučených lokalit. S tímto se pojí rovněž zvýšení kriminality a nespokojenost ostatních obyvatel se vznikem ubytoven i v centru města.

Následkem neřešení tohoto problému je udržování současného neutěšeného stavu ve vyloučených lokalitách, vysoká nezaměstnanost, špatná sociální situace obyvatel, podpora nezákonných činností, lichvy, závislostí apod.

Nízká vzdělanost obyvatel vyloučených lokalit vede ke snížené konkurenceschopnosti na trhu práce. Tyto osoby jsou závislé na sociálním systému, často jsou zadlužené, čímž zpravidla ztrácejí možnost získat bydlení odpovídající kvality, žijí ve vyloučené lokalitě, kde kvalita bydlení neodpovídá běžným standardům. Vlivem předlužení jsou „nuceni“ páchat trestnou činnost, často nejen jako zdroj obživy, ale k pokrytí všech svých potřeb plynoucích ze závislostí ať už na drogách, alkoholu nebo hracích automatech.

Zacyklení problémů uvnitř vyloučené lokality

Problémová oblast 2: *Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP*

Věcné argumenty

Bezpečnost patří k nejdůležitějším hodnotám ve společnosti. Její vnímání je však přímo závislé od subjektu. Bezpečnost je definována jako absence hrozeb. Tyto hrozby však nikdy nelze úplně eliminovat.

Vnímání bezpečnosti v souvislosti s vyloučenými lokalitami se liší. Jedná se o bezpečnost mezi jednotlivými obyvateli vyloučených lokalit (tzv. vnitřní) a mezi majoritou a obyvateli vyloučených lokalit (tzv. vnější).

Zvýšená míra kriminality, koncentrace sociálně-patologických jevů v souvislosti s vyloučenými lokalitami, ovlivňuje život občanů všech tří obcí ORP. Většina ubytoven se nachází v centru města nebo jeho blízkosti. Obyvatelé ubytoven často tráví volný čas venku před ubytovnou na veřejném prostranství, které je vlastně jejich „dvorkem“, což jen připoutává pozornost většinové populace a pomáhá udržovat ve společnosti předsudky typu: „Nic nedělají, jen se poflakují, učí své děti krást, živíme je ze svých daní.“

Zajištění bezpečnosti je úkolem Policie České republiky. Služební obvod bohumínského oddělení tvoří území města Bohumína a města Rychvaldu. V současné době zde působí 43 policistů. Území obce Dolní Lutyně spadá pod služební obvod Dětmárovice.

Pro pocit bezpečí je také důležité jak vnímáme nakolik se své obce snaží zabezpečit své obyvatele. Jedná se například o zřízení a provoz městské policie, případně kamerového systému. Městská policie Bohumín byla zřízena obecně závaznou vyhláškou zastupitelstva města v roce 1992. V současné době má Městská policie Bohumín 35 strážníků včetně velitele a jeho zástupce.

Městská policie Bohumín působí na základě veřejnoprávní smlouvy ve všech obcích ORP, avšak v Rychvaldu a Dolní Lutyni jen po omezenou pracovní dobu a v omezeném počtu.

V Bohumíně je celkem 17 kamerových bodů, avšak stále chybí kamery ve většině městských částí. Dolní Lutyně a Rychvald kamerový systém nemají vůbec.

V rámci Městské policie Bohumín funguje na území ORP Program prevence kriminality.

Co se týká kriminality je situace na území ORP prakticky stabilní. V posledních letech dochází k mírnému nárůstu v počtu spáchaných trestných činů.

Ve vyloučených lokalitách dochází nejčastěji ke spáchání přestupků proti majetku případně proti občanskému soužití. Významnou roli hrají krádeže barevných kovů, které úzce souvisí s trestným činem poškozování cizí věci.

Počet trestných činů na 1 000 obyvatel v rámci ČR, Moravskoslezského kraje a okresu Karviná v letech 2010 – 2012:

Rok	Území	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
2012	Česká republika	28,99	23,07	2,63	0,33	0,92	0,06	0,02
	MS kraj	33,12	27,04	2,52	0,47	0,98	0,07	0,02
	Okres Karviná	35,1	29,05	2,13	0,86	1,24	0,1	0,02
2011	Česká republika	30,22	24,1	2,69	0,37	0,91	0,06	0,02
	MS kraj	34,51	28,34	2,58	0,53	0,93	0,06	0,01
	Okres Karviná	37,24	31,52	2,23	0,97	1,19	0,08	0,01
2010	Česká republika	29,8	23,68	2,7	0,38	0,96	0,06	0,02
	MS kraj	31,95	25,83	2,5	0,46	0,79	0,05	0,02
	Okres Karviná	29,87	24,1	2,02	0,65	0,97	0,07	0,01

Zdroj: Vlastní šetření.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2011 a 2012 bylo v okrese Karviná spácháno nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel ve srovnání s Moravskoslezským krajem a Českou republikou. Tento stav se ve stejných letech opakuje i u obecné kriminality, loupeží, vloupání do rodinných domů a znásilnění.

V subjektivním vnímání bezpečnosti hrají důležitou roli rovněž média a okolí každého z nás. To jakými informacemi nás zásobují a jak nás naši předkové vychovali, pomáhá formovat naše předsudky a postoje vůči svému okolí.

Ve vnímání bezpečnosti ve vyloučených lokalitách i ve vztahu k širší společnosti je velkým problémem snaha médií skandalizovat za každou cenu.

Obyvatele lokalit jsou v médiích často představováni jako oběti systému, přestože oni sami nikdy nevynaložili ani pramalé úsilí něco ve svém životě změnit. Toto podporuje rasistické nálady u majority, která má pocit, že obyvatelé těchto lokalit dostávají něco zadarmo, zatímco jiní si musejí na své potřeby legálně vydělat.

V médiích se často setkáváme s informacemi skandalizujícími a rozpitvávajícími trestné činy. Nepomáhá ani neustálé udržování obyvatel ve strachu, že všechno a všichni kolem jsou nebezpeční.

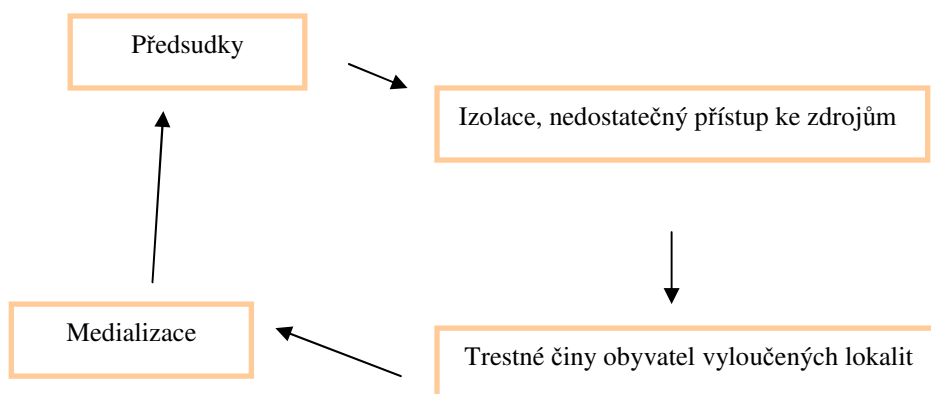
Příčiny problému

- negativní informační kampaně v médiích,
- špatná zkušenost jednotlivců s obyvateli vyloučených lokalit,
- předsudky obyvatel.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem tohoto problému je narůstající xenofobie a rasistická nálada ve společnosti, vznik extremistických stran a skupin, transgenerační přenos předsudků většinové populace vůči minoritě. Všechny tyto věci povedou k větší izolaci obyvatel vyloučených lokalit, kde dojde k podpoře zacyklení jejich problémů, což se bude opět negativně projevat na vnímání bezpečnosti ze stran majority a dojde k dalšímu bludnému kruhu.

Zacyklení - vnímání vyloučené lokality veřejností

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1: Vysoký počet vyloučených lokalit

- **Cíl 1.1:** Zřízení sociálních podniků
- **Cíl 1.2:** Vytvoření doprovodného sociálního programu

Problémový okruh 2: Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP

- **Cíl 2.1:** Rozšíření kamerového systému
- **Cíl 2.2:** Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP
- **Cíl 2.3:** Pozitivní informační kampaň v médiích
- **Cíl 2.4:** Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP

Tabulka 247: Cíl č. 1.1: Zřízení sociálních podniků

Problémový okruh	1. Vysoký počet vyloučených lokalit
Cíl	1.1 Zřízení sociálních podniků
Popis cíle	<p>Velmi zásadním a klíčovým problémem vyloučených lokalit je vysoká nezaměstnanost v těchto lokalitách.</p> <p>Nezaměstnanost úzce souvisí s kriminalitou obyvatel a s pocitem bezpečí vně i uvnitř lokality. Nedostatek možností jak získat legálně dostatek prostředků na živobytí, vyjma sociálních dávek, vede tyto obyvatele ještě více k nelegálnímu a nestandardnímu způsobu chování, které se stává jejich životní normou.</p> <p>S vysokou nezaměstnaností souvisí hlavně nízká konkurenceschopnost obyvatel lokalit na trhu práce, a to v důsledku jejich nízké vzdělanosti a profesní připravenosti. S ohledem na jejich nedostatečné vzdělání prakticky nejsou konkurenceschopní na trhu práce.</p> <p>Vytvořením pracovních míst v rámci sociálního podnikání narušíme zacyklení problémů v rámci vyloučených lokalit. Zaměstnáním obyvatel vyloučených lokalit změníme jejich dostupnost ke zdrojům, změní se jejich závislost na sociálním systému státu, utvoří si pracovní návyky a svým dětem budou pozitivním vzorem.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právních podkladů pro zřízení sociálního podniku v souladu s platnou legislativou <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické stránky zřízení a financování provozu sociálního podniku • zpracování variant řešení pro efektivní financování sociálního podniku <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování možností vytvoření konkurenceschopného podniku v daném ORP • stanovení oblasti podnikání • zmapování potřeb pro vznik samotného podniku (sídlo, zaměstnanci apod.) • zřízení sociálního podniku • stanovení kritérií pro výběr vhodných adeptů z obyvatel vyloučených lokalit pro zaměstnání v rámci sociálního podniku • zaměstnání vybraných obyvatel vyloučených lokalit
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Založené a fungující firmy.</p> <p>Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit.</p>
Správce cíle	Místostarosta Bohumína

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 248: Cíl č. 1.2: Vytvoření doprovodného sociálního programu

Problémový okruh	1. Vysoký počet vyloučených lokalit
Cíl	1.2 Vytvoření doprovodného sociálního programu
Popis cíle	Abychom mohli účinně sanovat vyloučené lokality a jejich obyvatelům nabídnout reálnou možnost, jak se začlenit do majoritní společnosti, není možné spoléhat pouze na jeden nástroj, a to zaměstnanost. Přestože nabídka a samotné zprostředkování zaměstnání osobám vyloučených lokalit je bezesporu klíčovým prvkem v sanaci těchto lokalit, neméně důležité je nabídnout těmto lidem i doprovodný sociální program, který se bude zabývat dalšími problémy, které jsou pro vyloučené lokality typické. Jedná se například o pomoc, či zprostředkování pomoci při řešení zadlužení, navázání léčby závislosti, zprostředkování rodinného poradenství, zvyšování ekonomické gramotnosti obyvatel vyloučených lokalit, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů obyvatel apod.
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právních podkladů pro vytvoření doprovodného sociálního programu v souladu s platnou legislativou <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické stránky vytvoření doprovodného sociálního programu • analýza odhadovaných nákladů na provoz tohoto programu <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření pozice sociálního pracovníka v rámci sociálního podniku • zmapování potřebnosti této služby • stanovení kritérií pro její poskytování • aplikace služby na cílové zaměstnance sociálního podniku
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Vytvořený doprovodný sociální program. Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu.
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálního MěÚ Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 249: Cíl č. 2.1: Rozšíření kamerového systému

Problémový okruh	2. Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP
Cíl	2.1 Rozšíření kamerového systému
Popis cíle	<p>Městská policie Bohumín provozuje kamerový systém ve městě Bohumín, kde je v současnosti zřízeno celkem 17 kamerových bodů. Pokryty jsou zejména oblasti se zvýšenou mírou kriminality. Tento kamerový systém je velkým pomocníkem v prevenci kriminality. Díky kamerovému systému se mohou občané cítit ve městě bezpečněji.</p> <p>V Dolní Lutyni a Rychvaldu v současné době není žádný kamerový systém, který by sloužil pro účely městské policie.</p> <p>Zavedením propojeného kamerového systému v rámci celého ORP dojde ke zvýšení pocitu bezpečí u občanů ORP. Propojený kamerový systém bude pomocníkem městské policie a rovněž Policie ČR v zachycení, vyšetření či mapování trestné činnosti.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování podkladů pro meziobecní spolupráci v rámci vytvoření a obsluhy jednotného kamerového systému <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování možnosti financování vytvoření a provozu jednotného kamerového systému v rámci ORP • společné výběrové řízení na dodavatele kamerového systému <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybudování nových kamerových bodů v rámci ORP • zřízení nového pracovního místa – obsluha kamer (možno i ZTP)
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Navýšení počtu kamer v rámci ORP.</p> <p>Zřízení pracovního místa – obsluha kamer.</p>
Správce cíle	Ředitel Městské policie Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 250: Cíl č. 2.2: Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP

Problémový okruh	2. Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP
Cíl	2.2 Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP
Popis cíle	<p>Městská policie Bohumín působí již v současnosti na základě veřejnoprávních smluv ve všech obcích ORP. V každé však působí jiný počet strážníků a v jiném rozsahu pracovní doby.</p> <p>Z celkového počtu 35 strážníků (včetně velitele a jeho zástupce) působí 4 strážníci v Rychvaldu a to na 12h směny. V Dolní Lutyni působí jeden strážník MP a to na denní 8h směny.</p> <p>Cílem pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP je navýšení počtu strážníků případně rozšíření jejich pracovní doby (zde se jedná hlavně o Rychvald a Dolní Lutyni).</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza současných veřejnoprávních smluv • zpracování návrhu na nové veřejnoprávní smlouvy <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické stránky rozšíření provozu městské policie <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření zázemí pro vyšší počet strážníků v jednotlivých obcích ORP • přijetí nových strážníků MP
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet městských strážníků v celém ORP.
Správce cíle	Starosta Rychvaldu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 251: Cíl č. 2.3: Pozitivní informační kampaň v médiích

Problémový okruh	2. Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP
Cíl	2.3 Pozitivní informační kampaň v médiích
Popis cíle	<p>Média hrají důležitou roli v subjektivním vnímání bezpečnosti každého z nás. To, jakými informacemi nás zásobují a jak nás naši předkové vychovali, pomáhá formovat naše předsudky a postoje vůči našemu okolí. Občasná snaha veřejných médií - skandalizovat za každou cenu, což přispívá k celkové „nenáladě“ ve společnosti.</p> <p>V Bohumíně funguje Televizní informační kanál a pravidelně, co 14 dní, vychází městské noviny OKO. Jako další zdroj informací funguje propracovaný web města, facebooková stránka města a rovněž e-info, poskytující aktuální informace zaregistrovaným uživatelům.</p> <p>V Dolní Lutyni vychází pravidelně každý měsíc Dolnolutyňské noviny a v Rychvaldu vychází pravidelně Rychvaldský zpravodaj. Obě obce mají rovněž webové stránky města.</p> <p>Cílem je zlepšit náladu ve společnosti za pomoci médií, změnit komunikační strategii tak, aby došlo k postupnému zlepšení vnímání bezpečnosti na území ORP Bohumín. Cílem je rovněž zkoordinovat spolupráci a předávání informací mezi jednotlivými mediálními subjekty a nositeli informace (např. formou pravidelných schůzek).</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor možnosti uzavření veřejnoprávních smluv na poskytování informačních služeb <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor ekonomické stránky změny komunikační strategie <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v rámci ORP spolupráce pracovníků mající kompetence v mediální oblasti na území ORP Bohumín
Název indikátorů k ohodnocení cíle	<p>Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP.</p> <p>Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP.</p>
Správce cíle	Tisková mluvčí města Bohumín

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 252: Cíl č. 2.4: Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP

Problémový okruh	2. Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP
Cíl	2.4 Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP
Popis cíle	<p>Ve městě Bohumín funguje v rámci Městské policie Bohumín Program prevence kriminality. Cílovou skupinou jsou děti, senioři a další ohrožené skupiny.</p> <p>Městská policie dlouhodobě instaluje řetízky na dveře seniorům, pořádá přednášky o bezpečném chování, organizuje víkendový pobyt pro děti ZŠ zaměřený na prevenci patologických jevů, zúčastňuje se akce Prázdninový kolotoč apod.</p> <p>Prevence kriminality hraje důležitou roli ve vnímání bezpečnosti jednotlivých občanů. Mít povědomí o tom, jak se správně zachovat, zvyšuje šanci, že se nestaneme obětí trestného činu.</p> <p>Cílem je rozšířit program prevence kriminality na celé území ORP. Vytvoření jednotného programu prevence pro celé území ORP, organizování společných aktivit v rámci ORP.</p>
Hlavní opatření	<p>A Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování podkladů pro vytvoření spolupráce na programu prevence kriminality • zjištění zákonných podmínek pro rozšíření programu prevence na celé území ORP <p>B Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor finančních nákladů na rozšíření a provoz programu prevence kriminality • zjištění možnosti čerpání grantů <p>C Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypracování jednotného programu prevence kriminality
Název indikátorů k ohodnocení cíle	Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP.
Správce cíle	Manažer prevence kriminality (zástupce ředitele MP Bohumín)

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh: Vysoký počet vyloučených lokalit

- **Indikátor výsledku č. 1:** Počet vyloučených lokalit

Cíl: Zřízení sociálních podniků

- **Indikátor výstupu č. 1.1.a:** Založené a fungující firmy
- **Indikátor výstupu č. 1.1.b:** Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit

Cíl: Vytvoření doprovodného sociálního programu

- **Indikátor výstupu č. 1.2.a:** Vytvořený doprovodný sociální program
- **Indikátor výstupu č. 1.2.b:** Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu

Problémový okruh: Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP

- **Indikátor výsledku č. 2:** Subjektivní vnímání bezpečí u občanů ORP

Cíl: Rozšíření kamerového systému

- **Indikátor výstupu 2.1.a:** Navýšení počtu kamer v rámci ORP
- **Indikátor výstupu 2.1.b:** Zřízení pracovního místa – obsluha kamer

Cíl: Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP

- **Indikátor výstupu 2.2:** Počet městských strážníků v celém ORP

Cíl: Pozitivní informační kampaň v médiích

- **Indikátor výstupu 2.3.a:** Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP
- **Indikátor výstupu 2.3.b:** Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP

Cíl: Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP

- **Indikátor výstupu 2.4:** Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP

Tabulka 253: Indikátor č. 1: Počet vyloučených lokalit

Problémový okruh:	Vysoký počet vyloučených lokalit		
Číslo indikátoru:	1.		
Název indikátoru:	Počet vyloučených lokalit		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	4	0
Skutečnost:	7	x	x
Popis měřítka:	Pro účinnou sanaci vyloučených lokalit je potřeba snižovat jejich množství ve městě a současně nabídnout možnost prostupného bydlení občanům ohrožených sociálním vyloučením. Indikátor nám umožňuje sledovat počet vyloučených lokalit v ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Počet vyloučených lokalit.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 254: Indikátor č. 1.1.a: Založené a fungující firmy

Cíl:	Zřízení sociálních podniků		
Číslo indikátoru:	1.1.a		
Název indikátoru:	Založené a fungující firmy		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	4
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Sociální podnik jako nástroj proti sociálnímu vyloučení – zřízením a provozováním sociálních podniků dáme možnost pracovat i lidem jinak znevýhodněným na trhu práce. Tento indikátor nám umožní zjistit počet založených a zároveň fungujících sociálních podniků.		
Metodika a výpočet:	Počet zřízených a fungujících sociálních podniků.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 255: Indikátor č. 1.1.b: Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit

Cíl:	Zřízení sociálních podniků		
Číslo indikátoru:	1.1.b		
Název indikátoru:	Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	50	100
Skutečnost:	0	×	×
Popis měřítka:	Zaměstnání osob z vyloučených lokalit jako jeden z nástrojů sociální inkluze. Cílem je zaměstnat co největší počet těchto osob a tento indikátor nám umožní sledovat počet takto zaměstnaných.		
Metodika a výpočet:	Počet osob z vyloučených lokalit zaměstnaných v rámci sociálních podniků.		
Zdroj čerpání dat:	Sociální podniky.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 256: Indikátor č. 1.2.a: Vytvořený doprovodný sociální program

Cíl:	Vytvoření doprovodného sociálního programu		
Číslo indikátoru:	1.2.a		
Název indikátoru:	Vytvořený doprovodný sociální program		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Vedoucí odboru sociální MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	×	ANO	ANO
Skutečnost:	0	×	×
Popis měřítka:	Doprovodný sociální program určený pro osoby zaměstnané v rámci sociálního podniku pomůže sanovat další oblasti, s nimiž mají jednotlivé rodiny problém. Kvalitní nabídka sociálního poradenství je nezbytným prvkem v celkové sanaci vyloučených lokalit. Pomocí tohoto indikátoru zjišťujeme, zda byl vytvořený doprovodný sociální program.		
Metodika a výpočet:	Existence ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 257: Indikátor č. 1.2.b: Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu

Cíl:	Vytvoření doprovodného sociálního programu		
Číslo indikátoru:	1.2.b		
Název indikátoru:	Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Vedoucí odboru sociální MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	100	200
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Zapojením osob z vyloučených lokalit do sociálního programu získají tito lidé možnost řešit problematiku svého vyloučení kompletně, je zde pak větší šance na úspěšnou inkluzi. Indikátorem zjistíme počet osob zapojených do doprovodného sociálního programu.		
Metodika a výpočet:	Počet klientů, kteří užívají, či prošli doprovodným sociálním programem.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatel doprovodného programu.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 258: Indikátor č. 2: Subjektivní vnímání bezpečí u občanů ORP

Problémový okruh:	Nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP		
Číslo indikátoru:	2.		
Název indikátoru:	Subjektivní vnímání bezpečí u občanů ORP		
Měrná jednotka:	Průměr subjektivního vnímání vyjádřeného na stupnici 1 (nejlepší) – 5 (nejhorší) u občanů ORP		
Správce měřítka:	Místostarosta Bohumína		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	2	1,5
Skutečnost:	3	x	x
Popis měřítka:	Vnímání bezpečí je ryze subjektivní záležitostí každého občana, kterou ovlivňuje řada faktorů. Vypracováním dotazníkového šetření zjistíme, jak bezpečně se cítí obyvatelé ORP Bohumín.		
Metodika a výpočet:	Průměr škálového hodnocení u jednotlivých dotazníků.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 259: Indikátor č. 2.1.a: Navýšení počtu kamer v rámci ORP

Cíl:	Rozšíření kamerového systému		
Číslo indikátoru:	2.1.a		
Název indikátoru:	Navýšení počtu kamer v rámci ORP		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Ředitel MP Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	25	28
Skutečnost:	17	x	x
Popis měřítka:	Navýšením počtu kamer MP pokryje větší část území, zvýší se zabezpečení jednotlivých částí ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet nově vzniklých kamerových bodů.		
Zdroj čerpání dat:	Městská policie Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 260: Indikátor č. 2.1.b: Zřízení pracovního místa - obsluha kamer

Cíl:	Rozšíření kamerového systému		
Číslo indikátoru:	2.1.b		
Název indikátoru:	Zřízení pracovního místa – obsluha kamer		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Ředitel MP Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	1	1
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Se zvýšeným počtem kamerových bodů vyplyne potřeba zřízení pracovního místa – obsluha kamer.		
Metodika a výpočet:	Vznik pracovního místa ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Městská policie Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 261: Indikátor č. 2.2: Počet městských strážníků v celém ORP

Cíl:	Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP		
Číslo indikátoru:	2.2		
Název indikátoru:	Počet městských strážníků v celém ORP		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Ředitel MP Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	39	43
Skutečnost:	35	x	x
Popis měřítka:	Zvýšení počtu městských strážníků ve všech obcích ORP přispěje ke zlepšení bezpečnostní situace v ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet strážníků v ORP a jednotlivých obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Městská police Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 262: Indikátor č. 2.3.a: Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP

Cíl:	Pozitivní informační kampaň v médiích		
Číslo indikátoru:	2.3.a		
Název indikátoru:	Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Tisková mluvčí MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	1	1
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	Pro lepší koordinaci předávání či sdílení informací se jeví jako vhodné vytvoření skupiny jednotné komunikace ORP.		
Metodika a výpočet:	Existence ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 263: Indikátor č. 2.3.b: Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP

Cíl:	Pozitivní informační kampaň v médiích		
Číslo indikátoru:	2.3.b		
Název indikátoru:	Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP		
Měrná jednotka:	ANO/NE		
Správce měřítka:	Tisková mluvčí MěÚ Bohumín		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	1	1
Skutečnost:	0	x	x
Popis měřítka:	V rámci celého ORP by občané dostávali jednotné informace o možnostech zvýšení své bezpečnosti.		
Metodika a výpočet:	Existence ANO/NE.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 264: Indikátor č. 2.4: Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP

Cíl:	Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP		
Číslo indikátoru:	2.4		
Název indikátoru:	Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP		
Měrná jednotka:	Počet		
Správce měřítka:	Manažer programu prevence kriminality		
Roky:	2013	2017	2020
Plán:	x	3	3
Skutečnost:	1	x	x
Popis měřítka:	Program prevence kriminality hraje významnou roli v informovanosti občanů o možnostech bezpečného chování a zvýšení osobní bezpečnosti. Zapojením ostatních obcí do Programu prevence kriminality vzroste informovanost občanů a celkově počet aktivit programu prevence kriminality v rámci celého území ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí mající program prevence kriminality.		
Zdroj čerpání dat:	Obce ORP Bohumín.		

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 265: Složení řídicí skupiny pro oblast bezpečnost

Složení řídicí skupiny	
DOSUD NESTANOVENO	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka 266: Správci cílů pro oblast bezpečnost

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zřízení sociálních podniků	Místostarosta Bohumína
1.2	Vytvoření doprovodného sociálního programu	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
2.1	Rozšíření kamerového systému	Ředitel MP Bohumín
2.2	Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP	Starosta Rychvaldu
2.3	Pozitivní informační kampaň v médiích	Tisková mluvčí města Bohumín
2.4	Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních ORP	Manažer prevence kriminality

Zdroj: Vlastní zpracování.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 267: Gestoři indikátorů pro oblast bezpečnost

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet vyloučených lokalit	Místostarosta Bohumína
1.1.a	Založené a fungující firmy	Místostarosta Bohumína
1.1.b	Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit	Místostarosta Bohumína
1.2.a	Vytvořený doprovodný sociální program	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
1.2.b	Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu	Vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín
2	Subjektivní vnímání bezpečí u občanů ORP	Místostarosta Bohumína
2.1.a	Navýšení počtu kamer v rámci ORP	Ředitel MP Bohumín
2.1.b	Zřízení pracovního místa – obsluha kamer	Ředitel MP Bohumín
2.2	Počet městských strážníků v celém ORP	Ředitel MP Bohumín
2.3.a	Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP	Tisková mluvčí MěÚ Bohumín
2.3.b	Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP	Tisková mluvčí MěÚ Bohumín
2.4	Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP	Manažer programu prevence kriminality

Zdroj: Vlastní zpracování.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 268: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast bezpečnost

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Tabulka 269: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Zdroj: Vlastní zpracování.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka 270: Zpracování akčního plánu pro oblast bezpečnost

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Zdroj: Vlastní zpracování.

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Celá Strategie území správního obvodu ORP Bohumín je zpracována ve struktuře analytické a návrhové části za všechna čtyři témata.

Prvním krokem v návrhové části bylo vytvoření vize a sloganu. Ze závěrů analytické části byly vydefinovány problémové okruhy, které mají být řešeny prostřednictvím sady cílů.

V oblasti bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality byly definovány celkem dva problémové okruhy, které byly navrženy s ohledem na výsledky analýz, upravených Nástinů návrhu řešení, jednotlivých rozhovorů se zástupci sociálního odboru MěÚ Bohumín, Policie České republiky obvodní oddělení Bohumín, Městské policie Bohumín, manažera prevence kriminality.

Jedná se o tyto dva problémové okruhy: vysoký počet vyloučených lokalit, nízký pocit bezpečí u obyvatel ORP. Problémové oblasti byly posléze projednány na jednání fokusní skupiny k tomuto tématu.

Dalším důležitým krokem bylo určení cílů ve vymezených problémových okruzích.

Popis cílů byl stěžejní složkou návrhové části. V oblasti bezpečnosti bylo stanoveno celkem šest cílů, které byly podrobně popsány spolu s návrhy opatření k jejich realizaci. Každý cíl je jasně definován, má svého garanta, který má za úkol hlídat jeho plnění. Cíle byly formulovány v souladu s tzv. pravidlem SMART. Realizační tým si návrh cílů projednal se zástupci dotčených obcí na samostatných jednáních.

Klíčovým problémem ve vyloučených lokalitách je vysoká nezaměstnanost. Cílem je vytvoření pracovních míst v rámci sociálního podnikání. Cílem je změnit dostupnost obyvatelům vyloučených lokalit ke zdrojům, změnit jejich závislost na sociálním systému státu a utvořit pracovní návyky. Aby mohly být účinně sanovány vyloučené lokality a jejich obyvatelé, je potřeba nabídnout možnosti zapojení do společnosti. Důležitým prvkem je nabídnout lidem doprovodný sociální program. Jedním z významných cílů je obecné zvýšení pocitu bezpečí u obyvatel ORP. S tím je spojeno propojení kamerového systému v rámci celého ORP, navýšení počtu strážníků či případně rozšíření jejich pracovní doby. Důležitou roli ve vnímání bezpečnosti sehrávají média. Cílem je změnit komunikační strategii, tak aby docházelo k postupnému zlepšení vnímání bezpečnosti na území ORP Bohumín. Posledním vytýčeným cílem je rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP.

Naplňování každého z cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Pomocí pravidelného monitorování tak bude umožněno sledovat pokrok při plnění cílů. V oblasti bezpečnosti byly nastaveny dva indikátory výsledku, tedy jeden pro každou problémovou oblast.

Rovněž bylo zvoleno deset indikátorů výstupů, které budou využity pro monitorování na úrovni cílů. Při volbě indikátoru byla respektována pravidla (kvantifikovatelnost, vypovídající schopnost, snadná zjištělnost, finanční a časová nenáročnost, zajištění konsistentních dat, pravidelnost vyhodnocování). Ke každému indikátoru byl stanoven správce, který zodpovídá za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu.

Strategie je klíčovým dokumentem, který určuje směr rozvoje území. Nezbytností je stanovit pravidla, jak se strategií dále nakládat. Za tímto účelem obsahuje dokument kapitolu týkající se implementace strategie. Způsoby implementace se budou odvíjet od budoucího organizačního uspořádání, sestavování a schvalování akčních plánů v jednotlivých letech.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality byla zpracována s ohledem na formulovanou vizi členy realizačního týmu MOS ORP Bohumín, konkrétně pracovníkem pro analýzy a strategie, asistentem a především tematickým expertem pro toto volitelné téma.

Práce na analytické a návrhové části volitelného tématu (bezpečnosti) odstartovala v červnu 2014 po Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v územním obvodu ORP Bohumín, kde bylo toto volitelné téma odsouhlaseno.

V první řadě byl realizačním týmem vytvořen návrh vize a slogan. Každý člen realizačního týmu formuloval alespoň jeden prvotní návrh. Následně bylo, v rámci brainstormingu, na setkání motivujících starostů a realizačního týmu dosaženo užšího výběru, který byl rozeslán všem představitelům obcí ve SO ORP Bohumín. Na základě prodiskutování, s realizačním týmem, motivujícími starosty a zapracování připomínek od představitelů obcí, bylo dosaženo jednotné finální verze vize a sloganu.

V průběhu měsíce srpna roku 2014 byly stanoveny problémové okruhy. Tyto problémové okruhy vycházely z analytické části Souhrnného dokumentu a z upravených Nástinů návrhu řešení, které byly projednávány na Prvním oficiálním setkání představitelů obcí v červnu 2014. Problémové okruhy byly přibližně stejně početně zastoupeny v každém tématu. Ke každému tématu proběhla samostatná fokusní skupina. Počet členů ve fokusní skupině za oblast bezpečnost byl devět, a to ve složení: realizační tým (pracovník pro analýzy a strategie, asistent, tematický expert), motivující starostové (dvě obce SO ORP Bohumín), starosta Bohumína, místostarosta Bohumína, manažer prevence kriminality, vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín. Na této fokusní skupině došlo zejména k upřesnění (zúžení či rozšíření) dílčích problémových okruhů.

Po odsouhlasení problémových okruhů, v rámci fokusní skupiny, byly v průběhu října stanoveny jednotlivé cíle vztahující se právě k těmto okruhům. Opětovně došlo k jejich projednání s realizačním

týmem a motivujícími starosty. U každého cíle byl stanoven jeho gestor, např. místostarosta Bohumína, vedoucí sociálního odboru MěÚ Bohumín, ředitel Městské policie Bohumín, starosta Rychvaldu, tisková mluvčí města Bohumín, manažer prevence kriminality.

Následně byly stanoveny indikátory pro téma bezpečnost a zároveň byli určeni gestoři indikátorů (v souladu s určením gestorů cílů). Nastavení indikátorů prošlo kontrolou motivujících starostů. Představitelé nezúčastněných jednání byli průběžně elektronicky informováni.

Na začátku prosince 2014 bylo uskutečněno setkání celého realizačního týmu a všech motivujících starostů třech obcí v ORP Bohumín k celé návrhové části Souhrnného dokumentu. Došlo k zapracování připomínek a seznámení s postupem projektu v novém roce 2015.

Na začátku roku 2015 byly zapracovány připomínky, které vzešly z oponentur jednotlivých témat. Druhé oficiální setkání představitelů obcí bylo stanoveno na 14.4.2015.

6.5.Přílohy

Součástí volitelného tématu: Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality, nejsou žádné přílohy. Získané data a informace jsou uvedeny v analytické a strategické části dokumentu.

7. Závěr, kontakty

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci v rámci definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Strategie území správního obvodu ORP Bohumín obsahuje čtyři oblasti: školství, sociální služby, odpadové hospodářství a bezpečnost. Ke každé oblasti je zpracována analytická část, na kterou navazuje část návrhová. V průběhu zpracování byly dílčí závěry analytické i návrhové části diskutovány s motivujícími starosty všech obcí správního obvodu ORP (místostarosta Bohumína, místostarosta Rychvaldu a starosta Dolní Lutyně). Motivující starostové při zpracování strategie spolupracovali a podporovali pozitivní přístup k celému projektu. Proběhla řada společných jednání starostů a představitelů měst. Fokálních skupin se v jednotlivých oblastech účastnili také další zástupci obcí v ORP, zaměstnanci obecních a městských úřadů a příspěvkových organizací.

V rámci projektu se podařilo zmapovat území SO ORP z hlediska výše vybraných typů služeb v samostatné působnosti obcí a navrhnout strategii řešení s ohledem na zkvalitňování veřejných služeb a úspory prostředků (možnost finančních úspor, které by směřovaly na další rozvoj obcí).

V oblasti školství je navrženo celkem pět cílů, které sledují zavedení společného nákupu služeb, dokončení modernizace školních budov a zařízení, zvýšení kvality výuky praktických předmětů, zvýšení zájmu o technické obory a vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok.

V oblasti sociálních služeb jsou navrženy celkem čtyři cíle, které sledují vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie v sociálních službách, navázání spolupráce s nestátní neziskovou organizací v oblasti dobrovolnictví, propojení činností aktivních klubů seniorů a zajištění služby mobility pro celé území ORP.

V oblasti odpadového hospodářství je navrženo celkem osm cílů, které sledují přípravu a realizaci společné dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost, přípravu systému třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu, zapojení podnikatelů do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů a zkvalitnění infrastruktury a systému separace. Dalšími cíli v odpadovém hospodářství jsou snížení výdajů na zajištění tříděného sběru, optimalizace výdajů na svoz a nakládání se smíšeným komunálním odpadem, příprava společné strategie k nakládání se smíšeným komunálním odpadem a snížení majetkové trestné činnosti v oblasti krádeží komunálního odpadu.

V oblasti bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality, je navrženo celkem šest cílů, které sledují zřízení sociálních podniků, vytvoření doprovodného sociálního programu, rozšíření

kamerového systému, pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP, pozitivní informační kampaň v médiích a rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP.

Území ORP Bohumín je z hlediska velikosti a počtu obcí malé území (správní obvod čítá pouze tři obce). Neformální společná jednání starostů již v území probíhají a v průběhu zpracování Projektu nevznikla potřeba institucionalizovat formu spolupráce. V území je preferována neformální spolupráce mezi obcemi případně ad hoc spolupráce dle konkrétních potřeb.

Smluvním partnerem projektu Svazu měst a obcí ČR je Město Bohumín. Strategie byla zpracována Realizačním týmem MOS ORP Bohumín, který působí na odboru rozvoje a investic Městského úřadu Bohumín, Masarykova 158, Bohumín. Realizační Tým pracoval od listopadu 2013 ve složení: Mgr. Ing. Jan Przeczek (pracovník pro analýzy a strategie), Mgr. Monika Břusková (asistentka) a Bc. Kateřina Hanusková (tematický expert pro oblast bezpečnost, od 1.6.2014).

8. Přílohy

Použité informační zdroje

Webové stránky obcí

- Bohumín - www.mesto-bohumin.cz
- Dolní Lutyně - <http://new.dolnilutyne.org>
- Rychvald - www.rychvald.cz

Školství

Výroční zprávy, webové stránky, jiné informační zdroje

- Centrum mladé rodiny Bobeš - www.bobescentrum.cz
- Česká školní inspekce - www.csicr.cz
- Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín - Šunychl 463 - www.ddu.cz
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012 - http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf
- Dům dětí a mládeže Bohumín, příspěvková organizace - www.ddmbohumin.cz
- Dům dětí a mládeže, Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace - www.ddmrychvald.cz
- Gymnázium Františka Živného v Bohumíně - www.gym-bohumin.cz
- Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace - www.msrychvald.cz
- Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace - www.mzsb.cz
- Mateřská škola se speciální třídou Bohumín-Nový Bohumín Nerudova 1040, příspěvková organizace
- Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie - www.skolasd.eu
- Rodinné centrum Beruška - www.beruska.uvadi.cz
- Rodinné centrum Radovánek - <http://rcradovane.webnode.cz>
- Rodinné centrum Sluně - <http://slunerc.webnode.cz>
- SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO s.r.o.

- SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA TOVÁRNÍ s.r.o. - www.ms-tovarni.webnode.cz
- Střední škola, Bohumín, p. o. - www.sosboh.cz
- Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zsdl.cz
- Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zsbezrucova.cz
- Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zscsa.cz
- Základní škola T. G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zspudlov.cz
- Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná, příspěvková organizace - www.pspld.ic.cz
- Základní škola a Mateřská škola Bohumín-Skrečoň 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zsskrecon.cz
- Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace - www.zsbenese.eu
- Základní škola PIANETA - www.zspianeta.cz
- Základní škola Rychvald, okres Karviná, příspěvková organizace - www.zsrychvald.cz
- Základní umělecká škola, Bohumín-Nový Bohumín, Žižkova 620, příspěvková organizace - www.zusbohumin.cz
- Základní umělecká škola, Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace - www.zusrychvald.cz

Sociální služby

Zařízení sociálních služeb, výroční zprávy, jiné informační zdroje

- Bohumínská městská nemocnice, a.s. - www.nspbohumin.cz
- Bunkr, o.p.s. - www.bunkr.cz
- Centrum sociálních služeb, p.o. - www.centrumsocialnichsluzebbohumin.cz
- Dobrovolnické centrum Slezské diakonie – www.dcsd.cz
- Domov Jistoty p.o. - www.domovjistoty.cz
- Charita Bohumín - www.bohumin.charita.cz

- Katalog sociálních služeb Bohumínska
- Město Rychvald - www.rychvald.cz
- Obec Dolní Lutyně - <http://new.dolnilutyne.org>
- RENARKON o.p.s. - www.renarkon.cz
- Senior Park - www.senior-park.cz/rychvald-u-ostravy
- Slezská diakonie - www.slezskadiakonie.cz
- S.T.O.P. - www.sdruzeni-stop.cz

Odpadové hospodářství

- A.S.A, spol. s.r.o. - www.asa-group.com
- Asekol s.r.o. - www.asekol.cz
- BM servis Bohumín, a.s. - www.bmsas.cz
- Databáze GROUP ISOH - <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>
- DEPOS Horní Suchá, a.s. - www.depos.cz
- EKO-KOM, a.s. - www.ekokom.cz
- Elektrowin, a.s. - www.elektrowin.cz
- Frýdecká skládka, a.s.- www.fmskladka.cz
- Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012)
- Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. (IURMO), 2013
- Optimalizace hospodaření s komunálními odpady včetně jejich obalové složky v obcích Místní akční skupiny Bohumínsko, 2013
- Plán odpadového hospodářství ČR - <http://www.inisoft.cz/strana/legislativni-prirucka-poh-cr>,
<http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/9f15494cd6be130ec125768600324768?OpenDocument>
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje - <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11>
- Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady včetně jejich povolených odpadů, které vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje - <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasly>
- Systém EVI – odbor životního prostředí a služeb (ŽPaS), Městský úřad Bohumín
- Třídíme v Moravskoslezském kraji – www.tridime.info

Bezpečnost, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality

- Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení (MVČR)
- GABAL ANALYSIS & CONSULTING. Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti - http://www.mpsv.cz/files/clanky/3043/Analyza_romskych_lokalit.pdf
- Katalog sociálních služeb Bohumínska
- Identifikace zásadních problémů v oblasti sociálního vyloučení (MVČR)
- Sociální vyloučení: Dobrá praxe a řešení (MVČR)
- Zpráva o bezpečnostní situaci na teritoriu obvodního oddělení Policie ČR v Bohumíně
- Zprávy o činnosti Městské policie v Bohumíně a Rychvaldu - www.mp-bohumin.cz

Ministerstva

- Ministerstvo financí ČR - www.mfcr.cz
- Ministerstvo práce a sociálních věcí - www.mpsv.cz (Výkazy MPSV)
- Ministerstvo pro místní rozvoj - www.mmr.cz
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - www.msmt.cz (Výkazy MŠMT)
- Ministerstvo vnitra ČR - www.mvcr.cz
- Ministerstvo životního prostředí - www.mzp.cz

Další důležité odkazy

- Administrativní registr ekonomických subjektů - <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html.cz>
- Bohumínské městské noviny OKO - www.mesto-bohumin.cz/cz/zpravodajstvi/mestske-noviny-oko
- Český statistický úřad - www.czso.cz
- Český statistický úřad, Veřejná databáze – www.vdb.czso.cz
- Integrovaná strategie území MAS Bohumínsko 2014 – 2020 - www.mas-bohuminsko.cz/foto/redakce/12/soubory/analyticka-cast--2-4.pdf
- Místní akční skupina Bohumínsko - www.mas-bohuminsko.cz
- Moravskoslezský kraj - www.kr-moravskoslezsky.cz
- Rozpočet obce - www.rozpocetobce.cz

- Ředitelství silnic a dálnic – www.rsd.cz
- Sčítání lidu, domů a bytů 1991, 2001, 2011 - www.scitani.cz
- Sportovní centrum BOSPOR – www.bospor.info
- Strategický plán rozvoje města Bohumína na období 2014-2020
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020 - http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rk_srk_9-20.html
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010–2014 - http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/sprss_2010-2014.doc
- Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje - www.verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz
- Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě, Kontaktní pracoviště Bohumín
- Územně analytické podklady ORP Bohumín - www.mesto-bohumin.cz/cz/radnice/uzemni-plan/1568-uzemne-analyticke-podklady.html
- Vyhláška č. 440 ze dne 19. prosince 2011, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů - http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=440/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje - http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html

Seznam zkratk

BMN	Bohumínská městská nemocnice
BRKO	Biologický rozložitelný komunální odpad
BRO	Biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká agentura pro životní prostředí
CSS	Centrum sociálních služeb
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	Dům dětí a mládeže
DDÚ	Dětský diagnostický ústav
DPMO	Dopravní podnik města Ostravy
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DSO	Dobrovolný svazek obcí
DSS	Dům sociálních služeb
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ	Datová základna
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
HM	Hmotná nouze
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	Komunální odpad
MAS	Místní akční skupina
MC	Mateřské centrum
MěÚ	Městský úřad
MF	Ministerstvo financí
MHD	Městská hromadná doprava
MOS	Meziobecní spolupráce
MP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nevládní neziskové organizace
NO	Nebezpečný odpad
OH	Odpadové hospodářství
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OP	Operační program
OP LLZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PČR	Policie České republiky
POH	Plán odpadového hospodářství
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PÚR	Politika územního rozvoje
PrO	Odpady pocházející z průmyslu
PŠD	Povinná školní docházka
RC	Rodinné centrum
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SKO	Směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SMŠ	Soukromá mateřská škola
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SPOD	Sociálně-právní ochrana dětí
SS	Sociální služby
SSP	Státní sociální podpora
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělání
ÚP	Úřad práce
VPP	Veřejně prospěšné práce
VRT	Vysokorychlostní trať
VTOS	Výkon trestu odnětí svobody
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
ŽP	Životní prostředí

Zdroj: Vlastní zpracování.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace o strategii.....	5
Tabulka 2: Obce SO ORP Bohumín.....	6
Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	7
Tabulka 4: Charakteristika území SO ORP Bohumín.....	10
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP Bohumín.....	11
Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP Bohumín.....	14
Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území SO ORP Bohumín.....	15
Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP Bohumín.....	17
Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Bohumín.....	18
Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	19
Tabulka 11: Charakteristika domácností ve SO ORP Bohumín.....	19
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP Bohumín.....	20
Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území SO ORP Bohumín.....	22
Tabulka 14: Nejvýznamnější zaměstnavatelé ve SO ORP Bohumín.....	23
Tabulka 15: Zasíťování obcí v území ORP Bohumín.....	29
Tabulka 16: Územní a strategické plánování ORP Bohumín.....	30
Tabulka 17: Popis klíčových aktérů.....	32
Tabulka 18: SWOT analýza území SO ORP Bohumín.....	34
Tabulka 19: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2005/2006.....	43
Tabulka 20: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2006/2007.....	44
Tabulka 21: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2007/2008.....	45
Tabulka 22: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2008/2009.....	46
Tabulka 23: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2009/2010.....	47
Tabulka 24: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2010/2011.....	47
Tabulka 25: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2011/2012.....	48
Tabulka 26: Definice SO ORP Bohumín z pohledu předškolního a základního vzdělání ve šk. roce 2012/2013.....	49

Tabulka 27: Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	49
Tabulka 28: Počet soukromých škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	50
Tabulka 29: Počet církevních škol a školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	51
Tabulka 30: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2005/2006	51
Tabulka 31: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2006/2007	52
Tabulka 32: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2007/2008	52
Tabulka 33: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2008/2009	53
Tabulka 34: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2009/2010	53
Tabulka 35: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2010/2011	53
Tabulka 36: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2011/2012	54
Tabulka 37: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2012/2013	54
Tabulka 38: Pracovníci ve školství SO ORP Bohumín ve školním roce 2013/2014	54
Tabulka 39: Počet základních škol ve SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2005/2006....	56
Tabulka 40: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2006/2007.....	56
Tabulka 41: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2007/2008.....	56
Tabulka 42: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2008/2009.....	57
Tabulka 43: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2009/2010.....	57
Tabulka 44: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2010/2011.....	57
Tabulka 45: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2011/2012.....	57
Tabulka 46: Počet základních škol v SO ORP Bohumín podle zřizovatele ve šk. roce 2012/2013.....	58
Tabulka 47: Počet malotřídních základních škol v jednotlivých obcích SO OR Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	58
Tabulka 48: Základní školy zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín	59
Tabulka 49: Základní školy zřizované MŠMT ve SO ORP Bohumín	59
Tabulka 50: Základní školy zřizované církví ve SO ORP Bohumín.....	60
Tabulka 51: Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	61
Tabulka 52: Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	61
Tabulka 53: Průměrné počty žáků na školu a na třídu dle jednotlivých škol zřizovaných obcemi v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	63
Tabulka 54: Počet úplných a neúplných základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	64

Tabulka 55: Údaje o pracovnících základních škol zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	64
Tabulka 56: Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	65
Tabulka 57: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka ve SO ORP Bohumín.....	65
Tabulka 58: Počet absolventů základních škol ve SO ORP Bohumín	66
Tabulka 59: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	67
Tabulka 60: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006.....	67
Tabulka 61: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007.....	67
Tabulka 62: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008.....	67
Tabulka 63: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009.....	68
Tabulka 64: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010.....	68
Tabulka 65: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011.....	68
Tabulka 66: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012.....	68
Tabulka 67: Průměrný počet žáků ve třídě základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	68
Tabulka 68: Popis základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	69
Tabulka 69: Počet dojíždějících žáků do základních škol v obcích SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	71
Tabulka 70: Očekávaný vývoj počtu žáků ve SO ORP Bohumín.....	72
Tabulka 71: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006.....	73
Tabulka 72: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007.....	73
Tabulka 73: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008.....	73
Tabulka 74: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009.....	74

Tabulka 75: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010.....	74
Tabulka 76: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011.....	74
Tabulka 77: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012.....	74
Tabulka 78: Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	75
Tabulka 79: Celkové počty tříd a dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín	75
Tabulka 80: Mateřské školy zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín.....	76
Tabulka 81: Soukromé mateřské školy ve SO ORP Bohumín.....	77
Tabulka 82: Mateřské školy zřizované církví ve SO ORP Bohumín	77
Tabulka 83: Pedagogičtí pracovníci v mateřských školách zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín	78
Tabulka 84: Pedagogičtí pracovníci v soukromých mateřských školách ve SO ORP Bohumín	79
Tabulka 85: Pedagogičtí pracovníci v mateřských školách zřizovaných církví ve SO ORP Bohumín	80
Tabulka 86: Popis mateřských škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	80
Tabulka 87 : Očekávaný vývoj počtu dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín	82
Tabulka 88: Počet zařízení ve SO ORP Bohumín pro péči o děti do 3 let ve šk. roce 2012/2013.....	84
Tabulka 89: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2005/2006	85
Tabulka 90: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2006/2007	85
Tabulka 91: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2007/2008	85
Tabulka 92: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2008/2009	85
Tabulka 93: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2009/2010	86
Tabulka 94: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2010/2011	86
Tabulka 95: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2011/2012	86
Tabulka 96: Školní družiny ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	86
Tabulka 97: Počet oddělení a počet žáků ve školních družinách ve SO ORP Bohumín.....	87
Tabulka 98: Údaje o pedagogických pracovnících školních družin ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	88
Tabulka 99: Počet základních uměleckých škol podle zřizovatelů dle obcí ve SO ORP Bohumín	88
Tabulka 100: Počet žáků podle oborů v ZUŠ v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	89
Tabulka 101: Údaje o pedagogických pracovnících základních uměleckých škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	89
Tabulka 102: Přehled středisek volného času podle zřizovatele ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	89
Tabulka 103: Střediska volného času zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	90

Tabulka 104: Údaje o pracovnících SVC ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	91
Tabulka 105: Školní jídelny zřizované obcemi ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	91
Tabulka 106: Počet strážníků v jídelnách (výdejnách) na území města Bohumín ve šk. roce 2012/2013	92
Tabulka 107: Počet strážníků v jídelnách (výdejnách) na území města Rychvaldu a Dolní Lutyně ve šk. roce 2012/2013	92
Tabulka 108: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	93
Tabulka 109: Celkové provozní výdaje ve SO ORP Bohumín na základní a mateřské školy a jiná zařízení zřizovaných obcemi za období od 2005 do 2012 (v Kč)	94
Tabulka 110: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín (v Kč)	94
Tabulka 111: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 ve SO ORP Bohumín.....	95
Tabulka 112: Financování z rozpočtového určení daní v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín v roce 2013.....	95
Tabulka 113: Nezbytné investiční potřeby obcí ve SO ORP Bohumín týkající se základních škol do roku 2023.....	97
Tabulka 114: Analýza cílových skupin předškolní výchovy a základního vzdělávání ve SO ORP Bohumín.....	99
Tabulka 115: Analýza rizik předškolní výchovy a základního vzdělávání ve SO ORP Bohumín.....	107
Tabulka 116: SWOT analýza školství ve SO ORP Bohumín	111
Tabulka 117: Cíl č. 1.1: Zavedení společného nákupu služeb	130
Tabulka 118: Cíl. č. 1.2: Dokončení modernizace školních budov a zařízení	132
Tabulka 119: Cíl č. 2.1: Zvýšení kvality výuky praktických předmětů	133
Tabulka 120: Cíl č. 2.2: Zvýšení zájmu o technické obory.....	135
Tabulka 121: Cíl č. 3.1: Vytvoření programu pro trávení volného času dětí/mládeže mimo školní rok	136
Tabulka 122: Indikátor č. 1: Počet obcí podílejících se na společných výběrových řízeních v rámci ORP	138
Tabulka 123: Indikátor č. 1.1: Počet výběrových řízení organizovaných ve spolupráci obcí.....	138
Tabulka 124: Indikátor č. 1.2: Rozšíření působnosti kvalifikovaného týmu k vyhotovování žádostí o dotace na celém území ORP Bohumín.....	139
Tabulka 125: Indikátor č. 2: Počet obcí využívajících společnou centrální dílnu.....	139
Tabulka 126: Indikátor č. 2.1.a: Podíl škol využívajících společnou centrální dílnu.....	140
Tabulka 127: Indikátor č. 2.1.b: Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol a školských zařízení ve sdílení společného učitele praktických předmětů	140

Tabulka 128: Indikátor č. 2.2.a: Počet spolupracujících subjektů (škol a firem)	141
Tabulka 129: Indikátor č. 2.2.b: Počet volnočasových aktivit (kroužků a kurzů) zabývajících se praktickými a manuálními činnostmi	141
Tabulka 130: Indikátor č. 3: Počet obcí zapojených do společného programu pro aktivní trávení volného času dětí a mládeže	142
Tabulka 131: Indikátor č. 3.1: Existence pozice koordinátora pro trávení volného času dětí/mládeže v období prázdnin	142
Tabulka 132: Složení řídicí skupiny pro oblast školství	143
Tabulka 133: Správci cílů pro oblast školství	143
Tabulka 134: Gestoři indikátorů v oblasti školství.....	144
Tabulka 135: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast školství	145
Tabulka 136: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti předškolního a základního vzdělávání.....	146
Tabulka 137: Zpracování akčního plánu pro oblast školství.....	147
Tabulka 138: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	154
Tabulka 139: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	157
Tabulka 140: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území SO ORP Bohumín působící v zájmovém území za rok 2012.....	157
Tabulka 141: Počet jednotlivých typů a druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	159
Tabulka 142: Počet jednotlivých typů a druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	160
Tabulka 143: Přehled zařízení sociálních služeb dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín za rok 2012 .	161
Tabulka 144: Počet sociálních služeb dle zřizovatele ve SO ORP Bohumín za rok 2012.....	162
Tabulka 145: Kapacita zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	164
Tabulka 146: Přehled financování zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012	166
Tabulka 147: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením - příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 (v Kč).....	170
Tabulka 148: Náklady na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb ve SO ORP Bohumín v roce 2012	171
Tabulka 149: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti sociálních služeb ve SO ORP Bohumín	174
Tabulka 150: Analýza rizik v oblasti sociálních služeb ve SO ORP Bohumín.....	178
Tabulka 151: SWOT analýza sociální oblasti ve SO ORP Bohumín.....	181
Tabulka 152: Občané okolních obcí využívající zařízení sociálních služeb umístěných v Bohumíně (rok 2012).....	190
Tabulka 153: Cíl č. 1.1: Vytvoření koordinační platformy a společné komunikační strategie	196
Tabulka 154: Cíl č. 2.1: Navázání spolupráce s NNO v oblasti dobrovolnictví	197
Tabulka 155: Cíl č. 3.1: Propojit činnosti aktivních klubů seniorů.....	198
Tabulka 156: Cíl č. 3.2: Zajistit službu mobility pro celé území ORP.....	199

Tabulka 157: Indikátor č. 1: Počet zapojených obcí do tvorby/aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb Bohumína.....	201
Tabulka 158: Indikátor č.1.1: Počet obcí zúčastňujících se pravidelných setkání pracovních skupin	201
Tabulka 159: Indikátor č. 2: Počet obcí zapojených do dobrovolnických programů.....	202
Tabulka 160: Indikátor č. 2.1.a: Počet akreditovaných dobrovolnických programů.....	202
Tabulka 161: Indikátor č. 2.1.b: Počet uzavřených smluv mezi akreditovanými dobrovolnickými centry a poskytovateli sociálních služeb na území ORP	203
Tabulka 162: Indikátor č. 2.1.c: Počet dobrovolníků v akreditovaných dobrovolnických centrech ...	203
Tabulka 163: Indikátor č. 2.1.d: Počet odpracovaných hodin dobrovolníků v akreditovaných centrech za jeden rok	204
Tabulka 164: Indikátor č. 3: Počet obcí zapojených do návazných aktivit pro seniory	204
Tabulka 165: Indikátor č. 3.1.a: Počet zapojených klubů seniorů/důchodců na území ORP Bohumín	205
Tabulka 166: Indikátor č. 3.1.b: Realizace společných akcí/aktivit na celém území ORP Bohumín .	205
Tabulka 167: Indikátor č. 3.1.c: Existence pozice koordinátora klubů seniorů	206
Tabulka 168: Indikátor č. 3.2: Zavedení služby senior taxi na celém území ORP Bohumín.....	206
Tabulka 169: Složení řídicí skupiny pro oblast sociálních služeb.....	207
Tabulka 170: Správci cílů pro oblast sociálních služeb	207
Tabulka 171: Gestoři indikátorů pro oblast sociálních služeb	208
Tabulka 172: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast sociálních služeb.....	209
Tabulka 173: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti sociálních služeb.....	210
Tabulka 174: Zpracování akčního plánu pro oblast sociálních služeb.....	211
Tabulka 175: Sběrné dvory na území SO ORP Bohumín	231
Tabulka 176: Sběrná místa na území SO ORP Bohumín.....	231
Tabulka 177: Výkupny odpadů na území SO ORP Bohumín	232
Tabulka 178: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Bohumín.....	234
Tabulka 179: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Bohumín, současný stav	234
Tabulka 180: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad) využívané obcemi území SO ORP Bohumín	235
Tabulka 181: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP Bohumín.....	235
Tabulka 182: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP Bohumín.....	236
Tabulka 183: Koncová zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP Bohumín	236
Tabulka 184: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	237
Tabulka 185: Sklárky odpadů provozované na území SO ORP Bohumín	238
Tabulka 186: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP Bohumín	238
Tabulka 187: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů) z obcí SO ORP Bohumín.....	239

Tabulka 188: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008 - 2012 ve SO ORP Bohumín	240
Tabulka 189: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	240
Tabulka 190: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012	242
Tabulka 191: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce SKO) za období 2008 - 2012.....	245
Tabulka 192: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012.....	245
Tabulka 193: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	246
Tabulka 194: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012.....	247
Tabulka 195: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	247
Tabulka 196: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	249
Tabulka 197: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012	250
Tabulka 198: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadů (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 - 2012	250
Tabulka 199: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jeho původcem je obec, rok 2012.....	251
Tabulka 200: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012.....	253
Tabulka 201: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se smíšeným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 - 2012.....	254
Tabulka 202: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 - 2012	255
Tabulka 203: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008 - 2012	256
Tabulka 204: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 - 2012 v území ORP Bohumín.....	257
Tabulka 205: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti odpadového hospodářství.....	258
Tabulka 206: Analýza rizik v oblasti odpadového hospodářství.....	262
Tabulka 207: Zpětvzetý komunální odpad (kovy, papír, lepenka) ve výkupnách na území obcí v ORP Bohumín za r. 2013	267
Tabulka 208: SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství ve SO ORP Bohumín	269
Tabulka 209: Cíl č. 1.1: Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost s využitím vhodných komunikačních nástrojů s cílem správného	

nakládání s komunálním odpadem a aktivní účastí obyvatel na systému odpadového hospodářství obce	290
Tabulka 210: Cíl č. 1.2: Připravit systém třídění kovů a biologicky rozložitelného odpadu s ohledem na schválenou legislativu.....	291
Tabulka 211: Cíl č. 1.3: Zapojit podnikatele do systému sběru a třídění využitelných složek komunálních odpadů	292
Tabulka 212: Cíl 1.4: Zkvalitnění infrastruktury a systému separace.....	293
Tabulka 213: Cíl: 2.1: Snížit výdaje na zajištění tříděného sběru	294
Tabulka 214: Cíl 2.2: Optimalizovat výdaje na svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem	295
Tabulka 215: Cíl 2.3: Příprava společné strategie k nakládání se SKO.....	296
Tabulka 216: Cíl 3.1: Snížit majetkovou trestnou činnost v oblasti krádeží komunálního odpadu	297
Tabulka 217: Indikátor č. 1: Průměrná výtěžnost v separaci papíru, skla, plastu na obyvatele ORP .	299
Tabulka 218: Indikátor č. 1.1.a: Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost.....	300
Tabulka 219: Indikátor č. 1.1.b: Počet oslovených cílových skupin v informační kampani.....	301
Tabulka 220: Indikátor č. 1.2: Počet obcí s vytvořeným a zavedeným systémem třídění kovů a biologicky rozložitelných odpadů	302
Tabulka 221: Indikátor č. 1.3: Počet podnikatelů zapojených do systému sběru a třídění odpadů.....	303
Tabulka 222: Indikátor č. 1.4: Počet obcí s provedenou optimalizací a modernizací sběrné sítě	304
Tabulka 223: Indikátor č. 2: Náklady podle obcí na obyvatele/rok v odpadovém hospodářství	305
Tabulka 224: Indikátor č. 2.1: Průměrné výdaje na obyvatele/rok vynaložené na svoz a odstranění separovaného sběru v ORP.....	306
Tabulka 225: Indikátor č. 2.2: Počet obcí, které realizovaly společné výběrové řízení na provozovatele svozu odpadů.....	307
Tabulka 226: Indikátor č. 2.3: Vytvoření společné strategie na širším území v souvislosti se zákazem skládkování do r. 2024	307
Tabulka 227: Indikátor č. 3: Průměrné množství odevzdaného kovového odpadu na obyvatele ORP	308
Tabulka 228: Indikátor č. 3.1: Počet zapojených obcí do legislativní změny formou závazné vyhlášky jednotlivých obcí.....	309
Tabulka 229: Složení řídicí skupiny pro oblast odpadového hospodářství.....	310
Tabulka 230: Správci cílů v oblasti odpadového hospodářství	311
Tabulka 231: Gestoři indikátorů pro oblast odpadového hospodářství.....	312
Tabulka 232: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast odpadové hospodářství ...	313
Tabulka 233: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti odpadového hospodářství	314
Tabulka 234: Zpracování akčního plánu pro oblast odpadového hospodářství	314

Tabulka 235: Srovnání kriminality podle druhů v rámci OO Bohumín (Bohumín, Rychvald) mezi roky 2010 - 2013.....	354
Tabulka 236: Srovnání počtu trestných činů na území České republiky, Moravskoslezského kraje a okresu Karviná v letech 2010 - 2012.....	355
Tabulka 237: Počet trestných činů na 1 000 obyv. v rámci České republiky, Moravskoslezského kraje a okresu Karviná v letech 2010 - 2012.....	356
Tabulka 238: Financování Programu prevence kriminality v rámci Městské policie Bohumín	360
Tabulka 239: Náklady obcí ORP Bohumín na provoz Městské policie Bohumín za rok 2013	360
Tabulka 240: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2005 - 2007 v území ORP Bohumín (v Kč).....	360
Tabulka 241: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2008 - 2010 v území ORP Bohumín (v Kč).....	361
Tabulka 242: Výdaje obcí na oblast bezpečnost v časovém období 2011 - 2013 v území ORP Bohumín (v Kč).....	361
Tabulka 243: Počet a struktura uchazečů o zaměstnání v ORP Bohumín k 30.6.2014.....	363
Tabulka 244: Analýza cílových skupin v oblasti bezpečnosti v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve SO ORP Bohumín	364
Tabulka 245: Analýza rizik v oblasti bezpečnosti v návaznosti na sociálně vyloučené lokality ve SO ORP Bohumín	370
Tabulka 246: Definice příčin a důsledků.....	379
Tabulka 247: Cíl č. 1.1: Zřízení sociálních podniků	391
Tabulka 248: Cíl č. 1.2: Vytvoření doprovodného sociálního programu	392
Tabulka 249: Cíl č. 2.1: Rozšíření kamerového systému	393
Tabulka 250: Cíl č. 2.2: Rozšíření pracovní doby a zvýšení počtu městských strážníků v celém ORP	394
Tabulka 251: Cíl č. 2.3: Pozitivní informační kampaň v médiích.....	395
Tabulka 252: Cíl č. 2.4: Rozšíření programu prevence kriminality i do ostatních obcí ORP	396
Tabulka 253: Indikátor č. 1: Počet vyloučených lokalit.....	398
Tabulka 254: Indikátor č. 1.1.a: Založené a fungující firmy.....	398
Tabulka 255: Indikátor č. 1.1.b: Počet osob pracujících v sociálním podniku ze sociálně vyloučených lokalit.....	399
Tabulka 256: Indikátor č. 1.2.a: Vytvořený doprovodný sociální program	399
Tabulka 257: Indikátor č. 1.2.b: Počet osob z vyloučených lokalit zapojených do doprovodného sociálního programu	400
Tabulka 258: Indikátor č. 2: Subjektivní vnímání bezpečí u občanů ORP	400
Tabulka 259: Indikátor č. 2.1.a: Navýšení počtu kamer v rámci ORP.....	401
Tabulka 260: Indikátor č. 2.1.b: Zřízení pracovního místa - obsluha kamer.....	401

Tabulka 261: Indikátor č. 2.2: Počet městských strážníků v celém ORP	402
Tabulka 262: Indikátor č. 2.3.a: Vytvoření pracovní skupiny pro jednotnou komunikaci v ORP	402
Tabulka 263: Indikátor č. 2.3.b: Realizace společné informační kampaně pro zvýšení bezpečnosti v celém ORP.....	403
Tabulka 264: Indikátor č. 2.4: Počet obcí mající program prevence kriminality v ORP	403
Tabulka 265: Složení řídicí skupiny pro oblast bezpečnost	404
Tabulka 266: Správci cílů pro oblast bezpečnost	404
Tabulka 267: Gestoři indikátorů pro oblast bezpečnost	405
Tabulka 268: Zodpovědnost v procesu implementace strategie pro oblast bezpečnost	406
Tabulka 269: Vyhodnocení akčního plánu v oblasti bezpečnosti, v návaznosti na sociálně vyloučené lokality.....	407
Tabulka 270: Zpracování akčního plánu pro oblast bezpečnost.....	407

Seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel SO ORP v letech 2005 až 2013	12
Graf 2: Počet obyvatel v obcích dle SDLB 1991, 2001, 2011	13
Graf 3: Míra nezaměstnanosti a počet uchazečů v ORP Bohumín.....	20
Graf 4: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín.....	55
Graf 5: Kapacita a počet žáků v základních školách ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	70
Graf 6: Počet dojíždějících žáků do základních škol na území SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013	71
Graf 7: Počet tříd a počet dětí v mateřských školách ve SO ORP Bohumín.....	75
Graf 8: Pedagogičtí pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi ve SO ORP Bohumín	78
Graf 9: Počet přepracovaných pedagogů v soukromých mateřských školách v ORP Bohumín.....	79
Graf 10: Kapacita a počet dětí v mateřských školách v ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013.....	82
Graf 11: Počet oddělení a počet žáků ve školních družinách ve SO ORP Bohumín.....	87
Graf 12: Celkový počet strážníků ve školních jídelnách (výdejnách) ve městě Bohumín ve šk. roce 2012/2013	92
Graf 13: Celkový počet strážníků ve školních jídelnách (výdejnách) v Rychvaldu a v Dolní Lutyni ve šk. roce 2012/2013.....	93
Graf 14: Výše doplatků z rozpočtů obcí na žáka/dítě podle obcí ve SO ORP Bohumín za rok 2013 (v Kč).....	96
Graf 15: Dotace MPSV pro zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012.....	168
Graf 16: Dotace a příspěvky Moravskoslezského kraje pro zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012	168
Graf 17: Dotace a příspěvky na financování zařízení sociálních služeb v jednotlivých obcích ve SO ORP Bohumín za rok 2012	169
Graf 18: Další zdroje financování zařízení sociálních služeb v obcích SO ORP Bohumín za rok 2012	170
Graf 19: Produkce smíšeného a separovaného odpadu podle obcí v ORP Bohumín za rok 2013	265
Graf 20: Náklady na svoz SKO a separovaného odpadu (mimo BRKO) na obyvatele obcí v ORP Bohumín za rok 2013	266
Graf 21: Zpětvzetý komunální odpad (kovy, papír, lepenka) ve výkupnách na území obcí v ORP Bohumín za rok 2013	268

Seznam obrázků

Obrázek 1: Administrativní členění správního obvodu.....	9
Obrázek 2: Situační analýza ve SO ORP Bohumín - doprava	25
Obrázek 3: Chráněná území SO ORP Bohumín.....	27
Obrázek 4: Mapa obcí, které mají územní plán na území ORP Bohumín.....	30
Obrázek 5: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území města Bohumín.....	352

Seznam příloh

Konkrétní přílohy jsou součástí jednotlivých témat (kapitol).

Příloha 1: Vazba na OP VVV - PO3 a IROP - SC 2.4	151
Příloha 2: Počet vybraných zařízení sociálních služeb v ORP Bohumín za rok 2012, MPSV	215
Příloha 3: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb na území ORP Bohumín za rok 2012, vlastní šetření.....	215
Příloha 4: Procento vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP Bohumín za rok 2012	216
Příloha 5: Procento vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP Bohumín za rok 2012	216
Příloha 6: Počet zařízení sociálních služeb na území ORP Bohumín dle zřizovatele za rok 2012	217
Příloha 7: Počet druhů sociálních služeb ve SO ORP Bohumín dle zřizovatele za rok 2012	217
Příloha 8: Podíl financování zařízení sociálních služeb ve SO ORP Bohumín za rok 2012.....	218
Příloha 9: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením na území ORP Bohumín za rok 2012	218
Příloha 10: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 v ORP Bohumín	219
Příloha 11: Porovnání celkových výdajů a příjmů z úhrad uživatelů pečovatelské služby podle obcí v ORP Bohumín za rok 2012 (v Kč)	219
Příloha 12: Podíl úhrad uživatelů využívající pečovatelskou službu na celkových výdajích v obcích ORP Bohumín za rok 2012 (v %)	220
Příloha 13: Náklady na sociální služby v jednotlivých zařízeních v ORP Bohumín za rok 2012.....	221
Příloha 14: Zdroje financování sociálních služeb v jednotlivých zařízeních ORP Bohumín za rok 2012	223
Příloha 15: Kapacita, nákladovost a vytíženost sociálních služeb v jednotlivých zařízeních SO ORP Bohumín za rok 2012	225
Příloha 16: Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) ve SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012	319
Příloha 17: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012.....	320
Příloha 18: Celková produkce KO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012 podrobně ...	321
Příloha 19: Celková produkce odpadů na území SO ORP Bohumín (produkce KO a SKO) za období 2008 - 2012.....	325
Příloha 20: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012.....	326
Příloha 21: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012	327
Příloha 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012	328
Příloha 23: Celková produkce BRO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012 podrobně.	329

Příloha 24: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012.	333
Příloha 25: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012.....	334
Příloha 26: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012	335
Příloha 27: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012	336
Příloha 28: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Bohumín za období 2008 -2012, využití a odstranění	337
Příloha 29: Nakládání s KO a SKO na území SO ORP Bohumín za období 2008 - 2012.....	338
Příloha 30: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 - 2012, využití a odstranění KO	339
Příloha 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012.....	340
Příloha 32: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012	341
Příloha 33: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008 - 2012.....	342
Příloha 34: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP Bohumín za období 2008 - 2012	344
Příloha 35: Příjmy a výdaje jednotlivých obcí na SKO a separovaný odpad, rok 2012 a 2013.....	344
Příloha 36: Porovnání příjmů a nákladů na SKO a separovaný odpad (bez BRKO) za rok 2013	345